

Školní vzdělávací program

vzdělávání ve víceletém a čtyřletém gymnáziu

(vychází z RVP ZV a RVP GV)

Klasického gymnázia Modřany, s.r.o.,

Rakovského 3136/II,

143 00 Praha 4

s názvem:

„Škola je dílna lidskosti“

1. Identifikační údaje

Vzdělávací program, studijní forma vzdělávání

Osmiletý a šestiletý studijní program

Čtyřletý studijní program

Základem vzdělávání je osmiletý studijní program, od něhož se odvozuje šestiletý a čtyřletý studijní cyklus.

Denní forma vzdělávání

Předkladatel :

název a adresa : Klasické gymnázium Modřany, s.r.o, Rakovského 3136/II, Praha 4

IČO : 61054682

IZO : 110007778

ředitel školy : Mgr. Lenka Rousková

telefon : 244401864

e-mail : rousikova@kgm.cz

www : <http://www.kgm.cz>

Zřizovatel školy :

právní forma : společnost s ručením omezeným

název a adresa : Klasické gymnázium Modřany, s.r.o., Rakovského 3136/II, 143 00 Praha 4

statutární zástupci : Mgr. Lenka Rousková, Mgr. Věra Kremrová, Mgr. Miroslav Rousek

Kontakty:

Mgr. Lenka Rousková, ředitelka školy

telefon : 244401864

e-mail: rousikova@kgm.cz

Mgr. et Mgr. Veronika Králová, zástupce ředitelky školy

e-mail: kralova@kgm.cz

Mgr. Jiří Šrámek, zástupce ředitelky školy

e-mail: sramek@kgm.cz

Školní vzdělávací program je otevřený dokument, bude vyhodnocován, upravován a doplňován na základě zkušeností při realizaci.

Platnost dokumentu :	od 1. 9. 2023 osmiletý, šestiletý a čtyřletý vzdělávací program
-----------------------------	--

Obecná ustanovení

Nižší stupeň osmiletého a šestiletého vzdělávacího programu

(zpracováno podle RVP ZV)

Vyšší stupeň osmiletého a šestiletého vzdělávacího programu

(zpracováno podle RVP GV)

Čtyřletý vzdělávací program

(zpracováno podle RVP GV)

Veškeré náležitosti platné pro ročníky kvinta až oktáva jsou platné i pro příslušné ročníky osmiletého, šestiletého a čtyřletého gymnázia.

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Klasické gymnázium Modřany, s.r.o., bylo založeno v roce 1995 jako všeobecně vzdělávací vnitřně diferencovaná škola v prostorách ZŠ Rakovského uprostřed sídliště Modřany. Gymnázium připravuje žáky především pro studium na vysokých školách, ale i pro výkon některých činností např. ve státní správě, kultuře a v dalších oblastech.

Vyučujeme v oborech a zaměřeních:

79-41-K/81 – gymnázium všeobecné, osmileté

79-41-K/61 – gymnázium všeobecné, šestileté

79-41-K/41 – gymnázium všeobecné, čtyřleté

Maximální kapacita školy je 600 žáků. Třídy jsou naplňovány do maximálního počtu 26 žáků.

Prostorové podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni a odpovídají současným požadavkům. Škola je dobře dostupná (tramvajové, autobusové linky) nejen žákům s trvalým bydlištěm na území hlavního města Prahy, ale také žákům mimopražským (autobusové i vlakové nádraží je v dosahu školy).

Dopravní dostupnost:

Metro B Smíchovské nádraží – BUS 190; metro C Kačerov – BUS 139, 150; z centra – tramvajové linky 3 a 17. Dopravní spojení je příznivé z každé části Prahy, Prahy východ i Prahy západ.

Vybavení školy

Škola má 27 učeben – kmenové učebny, odborné učebny informatiky, fyziky, biologie, chemie, chemickou laboratoř, kinosál. Na hodiny TV využívá pronajatou tělocvičnu ZŠ, popř. jinou sportovní halu a venkovní hřiště a multifunkční sportovní areál. Každá třída má funkčně zařízenou kmenovou učebnu s PC, z nichž některé jsou upravené pro speciální výuku. Odborné učebny jsou vybavené speciálním nábytkem, přístroji, nástroji, materiálem a pomůckami, audiovizuální technikou, a to podle svého odborného využití.

Gymnázium je nepřetržitě připojeno k internetu a každý žák může využít schránku elektronické pošty. Pro zajištění větší bezpečnosti žáků byl v prostorách gymnázia instalován elektronický systém docházky. Evidence je prováděna prostřednictvím ISIC karet, které jsou mezinárodně uznávaným

průkazem. Kromě docházky evidují karty také účast žáků na školním stravování, umožňují žákům využívat je v kontaktu s dopravními podniky, při slevách na vstupy do knihoven, divadel, kin apod.

Všichni vyučující mají prostorné kabinety s funkčním nábytkem, vybaveny PC se zapojením do sítě s volným přístupem na internet. Vyučující používají tiskárny i kopírky. Kabinety jsou vhodné pro přípravu učitele i jeho odpočinek. Dále je k dispozici zasedací místnost pro různá jednání.

Další místnosti jsou určeny pro kanceláře, sekretariát a školní matriku. Ve vestibulu školy je recepce, která kromě dohledu nad žáky a spojování telefonních linek poskytuje žákům drobné služby, např. kopírovací. Škola má určené prostory k ošetření úrazu a krátkodobému pobytu zraněného.

Pro odpočinek a volný čas žáků jsou ve škole určeny oddychové zóny.

Škola nemá možnost bezbariérového přístupu.

Stravování probíhá ve školní jídelně – výdejně. V průběhu dne je možné využít rychlého občerstvení v bufetu gymnázia.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí průměrně 50 pedagogických pracovníků. Průměrný věk pedagogického sboru je nízký s přiměřeným poměrem mužů a žen. Většina pedagogů je plně kvalifikovaných, někteří si doplňují vzdělání. Někteří z našich pedagogů též vyučují na VŠ. Pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, mají potřebné profesní dovednosti a dále se vzdělávají. Pedagogický sbor je schopen vstřícné komunikace a spolupráce. Odborná i pedagogická způsobilost sboru je na velmi dobré úrovni, to dokládají nejen výsledky žáků, účast žáků v olympiádách a soutěžích, ale zejména velká šíře mimoškolních aktivit.

V rámci Školního poradenského centra KGM na škole působí speciální pedagog, výchovný poradce, dle možnosti také školní psycholog, dále školní metodik prevence, školní koordinátor EVVO, ICT specialista. Se školou externě spolupracují pedagogové z různých vysokých škol.

Pedagogové jsou proškoleni v problematice bezpečnosti a ochrany zdraví včetně ochrany člověka za mimořádných událostí a několik pedagogů má základní kurz první pomoci nebo kurz zdravotníka školních zotavovacích akcí.

2.3 Charakteristika žáků

V naší škole se vzdělávají žáci především z Prahy a blízkého okolí. Menší část žáků jsou cizinci z třetích států (Vietnam, Chorvatsko, Ukrajina, USA, Kanada, Rusko aj.) a EU.

Škola se věnuje podpoře žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, jejichž osobnostní a intelektové předpoklady odpovídají možnostem studia na středoškolské úrovni. Obsah vzdělávání není redukován. Vzdělávání probíhá v souladu s doporučeními PPP a dle možností školy.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní projekty

Škola má smlouvy s PedF UK a FF UK. Posluchači těchto fakult u vybraných pedagogů absolvují své pedagogické praxe.

Ve škole jsou realizovány tyto dlouhodobé projekty:

Projekt "Učitel naživo" v předmětu dějepis

Klasické gymnázium Modřany je zapojeno do projektu "Učitel naživo". Jedná se o pilotní program,

který se snaží nabízet novou cestu k získání pedagogické kvalifikace osobám s odborným vzděláním (ve smyslu pedagogického minima).

Cílem projektu je vytvořit jakousi laboratoř učitelského vzdělávání ve smyslu vymezení výrazně většího objemu odborné praxe pro budoucí pedagogy, kteří tak mohou v rámci svobodného a bezpečného prostředí efektivně rozvíjet praktické kompetence své pedagogické činnosti. Klasické gymnázium Modřany se stalo "tréninkovou školou", která zajišťuje nezbytné zázemí pro realizaci programu.

Na škole každoročně působí několik studentů, kteří v součinnosti s provázejícím učitelem aktivně participují na vzdělávacím procesu. Studenti dochází do školy na dva až tři dny v týdnu (v rámci svých možností a studijních povinností), přičemž jednak využívají následových hodin provázejícího učitele, jednak společně s ním realizují tzv. tandemovou výuku, která je postupně přeměněna v samostatné vyučovací hodiny, kde je provázející učitel spíše v roli mentora.

Mentorská činnost provázejícího učitele je klíčovým bodem celého projektu. Učitel (mentor) se studenty jednak plánuje výuku, nabízí studentům zpětnou vazbu, dále pomáhá studentům získat zkušenosti s dalšími činnostmi, které jsou běžnou součástí života školy, jako je např. stínování školního psychologa, třídní schůzky, pedagogické dozory atd.

Projekt pracuje s učiteli, kteří nemají hotový recept na učení, ale dále se profesně rozvíjejí, hledají východiska pro možné zlepšení své práce mimo jiné i proto, že k tomu vedou i své studenty.

„Soudci do škol“ – vzdělávací projekt „Zvyšování právního vědomí studentů středních škol“, jehož garantem je Republiková rada SU ČR (poslední ročníky vyššího stupně gymnázia)

Věda pro život - „Týden vědy“ - účast na programech vysokých škol (semináře, přednášky, stáže) – ČVUT, VŠCHT, PřF UK a ve Fyziologickém ústavu AV

„Den jazyků“ – celoškolský projekt, při němž žáci pracují v sekcích s různou tematikou, podporuje jazykové vzdělávání a evropské mezinárodní vztahy v rámci multikulturní výchovy

„Den Země“ – celoškolský vzdělávací projekt propojený s aktivním zapojením žáků do péče o životní prostředí.

„Den zdraví“ - celoškolský projekt zaměřený na zdravý životní styl a snižování zdravotních rizik

„Den prevence“ – celoškolský projekt zaměřený na prevenci sociálně patologických jevů

„Evropský klub“ - pořádá kulturně-vzdělávací a sportovně-turistické pobyty v zahraničí. Mezinárodní spolupráce se realizuje se školami v Německu, Španělsku a Řecku.

Na škole je zřízen Studentský parlament KGM. Každá třída v něm má své zástupce. Vedení Studentského parlamentu spolupracuje s vedením školy (ZŘ) a předává mu případné podněty.

2.5 Spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci a jinými subjekty

Školní poradenské centrum se začalo utvářet od školního roku 2003/2004, pomáhá vytvářet prostor pro komunikaci se žáky a jejich rodiči.

Součástí Školního poradenského centra je výchovný poradce, speciální pedagog, školní metodik prevence, školní koordinátor EVVO, ICT specialista a dle možnosti školní psycholog. Na velmi dobré úrovni je spolupráce s Pražskou pedagogicko – psychologickou poradnou v Praze 4 - Michli a PPP v Barunčině ulici.

Školská rada byla založena v listopadu 2005, má 3 členy a svoji činnost zahájila 3.ledna 2006.

Dále spolupracujeme s odbornými ústavy a dalšími institucemi v Praze (využití laboratoří, účast na konferencích, odborné přednášky a diskuse). Jako fakultní škola FF UK zajišťujeme pedagogické praxe studentů učitelství.

Pořádáme projektové dny, pro jejichž zabezpečení je využívána pomoc rodičů a spolupracujeme s neziskovými organizacemi na jejich projektech (např. Červená stužka a Srdíčkový den).

Pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci je dále zajišťována systémem individuálních pohovorů (pohovorových hodin), dle potřeby třídních schůzek a tzv. tripartitních schůzek – třídní učitel, rodiče a žák (zejména pro situaci on-line výuky).

Pro objednávání individuálního pohovoru se zákonnými zástupci je využíván on-line systém zajišťující komfortní jednání v přesně vybraném čase bez čekání.

Škola pracuje v systému elektronického studijního průkazu a elektronické třídní knihy. Tento systém umožňuje rodičům nepřetržité sledování průběžných výsledků prospěchu i docházky na vyučování.

Operativní kontakt zajišťuje také systém elektronické pošty. Pro žáky jsou každý týden stanoveny konzultační hodiny všech pedagogů a několikrát za rok organizujeme pro případné zájemce o studium dny otevřených dveří s ukázkami činnosti školy.

Navštívit školu je možné také kdykoliv po telefonické domluvě.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Klasické gymnázium Modřany, s.r.o., je klasickým českým gymnáziem vybudovaným na všeobecně vzdělávacím přístupu. Jeho krédem je tradiční škola J. A. Komenského a jeho světově uznávaný a obdivovaný odkaz aplikovaný přes propast věků v současných podmínkách, metodách i formách vyučování.

Gymnázium poskytuje vzdělávání v osmiletém, šestiletém a čtyřletém studijním programu. Jeho cílem je kvalitní všeobecné středoškolské vzdělávání zakončeného maturitní zkouškou, příprava žáků na studium na vysokých školách všech typů, příprava žáků pro výkon některých funkcí ve správě, kultuře i v dalších oblastech a na celoživotní vzdělávání. Úkolem školy je poskytnout systematickou a vyváženou strukturu základních pojmů a vztahů, které umožní zařazovat informace do smysluplného kontextu vědění i životní praxe. Naučit žáky, jak poznávat a využívat nové informační a komunikační technologie, naučit žáky informace zpracovávat, měnit je ve znalosti a aplikovat je. Smyslem školy není individuální soutěživost, ale prostředí vzájemné spolupráce a důvěry, kde obecně platí, že každý je v něčem dobrý a v něčem jiném potřebuje pomoci. Z výše uvedených důvodů chceme žáky vést k tomu, aby dovedli rozpoznat a rozvinout především své

možnosti, kultivovat v jisté míře a v jistém poměru všechny stránky sebe sama tak, aby byli schopni vyrovnat se s proměnlivými situacemi, které přináší život a mohli tak v budoucnu překročit limity generace svých učitelů. Nejde nám tedy především o kumulaci poznatků, protože zkušenost se nenaplňuje v nějakém vědění, ale v otevřenosti pro nové. Je tedy třeba kultivovat u žáků „smysl pro“ nové, netradiční, neběžné, nezakoušené.

Cílem naší práce je poskytnutí profesionální a individuální péče všem žákům, vytvoření vzájemného pocitu důvěry, pochopení, tolerance a úcty, jako předpokladu pro jakoukoliv pedagogickou práci a splnění stanoveného cíle.

Důležitým momentem ve výchovně vzdělávacím procesu je však také snaha vést žáky důsledně a systematicky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektující identitu a individualitu člověka.

Škola se profiluje především výukou anglického jazyka, který je posílen z disponibilních hodin a je vyučován v různých předmětech (viz charakteristika předmětu anglický jazyk).

Od třetího ročníku vyššího stupně gymnázia a čtyřletého vzdělávacího programu škola umožňuje žákům (v rámci využití disponibilních hodin) profilovat se v seminářích (povinně volitelných předmětech).

Gymnázium organizuje úvodní adaptační soustředění pro žáky prvních ročníků. Cílem těchto úvodních soustředění je usnadnit žákům vstup do nové školy, do nového školního prostředí, a to na místě, které je odlišné od školní třídy. Žáci zde prožijí své první společné zážitky, naváží první kamarádské vztahy. Důležitým cílem je i navodit a vytvořit atmosféru důvěry mezi žáky a pedagogy, která může přispět v budoucnu k řešení případných problémů. Žáci se zde seznámí se Školním řádem KGM a získají také prvotní informace o aktivitách školy včetně akcí, které jsou součástí preventivního programu.

Pro žáky organizujeme také ozdravné pobyty s lyžováním. Tyto pobyty jsou určeny pro žáky tercie (3. ročník osmiletého a 1. ročník šestiletého studia), dále pak pro žáky v kvint (3. ročník šestiletého studia a 1. ročníku čtyřletého vzdělávání). Dále v různých ročnících organizujeme Školy v přírodě. Dle možností škola organizuje také ozdravné pobyty s turistikou (sportovně-turistické kurzy).

Dlouhodobě také organizujeme týdenní předmaturitní soustředění. Cílem těchto soustředění je intenzivní a ucelené zopakování maturitních témat jednotlivých předmětů, příprava k písemným pracím a dalším zkouškám. Soustředění se účastní třídní učitelky a učitelé a vyučující jednotlivých předmětů.

Žáci mají také možnost využít nabídky nepovinných předmětů a mimoškolních aktivit.

3.2 Profil absolventa

Absolvent gymnázia má všeobecné znalosti a praktické dovednosti, které ho nelimitují. Je sebevědomou lidskou bytostí, která si rozumí v podmínkách svého jednání, je otevřená vůči světu i vůči sobě a orientuje se v multikulturním světě.

Absolvent:

- ovládá anglický jazyk na úrovni C1 ERRJ, tzn. získal certifikát CAE, minimálně však na úrovni B2 ERRJ, získání certifikátu FCE; žáci nižšího gymnázia mohou ověřit úroveň jazyka získáním certifikátu PET
- další cizí jazyk ovládá minimálně na úrovni B1 ERRJ
- je schopen kvalitně pracovat s informacemi; nalézat, analyzovat a zpracovávat informace, měnit je ve znalosti a aplikovat je
- dokáže využívat informační a komunikační technologie
- je motivován k celoživotnímu vzdělávání, uvědomuje si postavení vzdělávání v lidském životě
- pracuje samostatně i v týmu
- je schopen argumentovat a vést dialog
- respektuje odlišný názor a svůj názor umí vyjádřit a obhájit
- osvojil si základní strategie učení
- dokáže propojovat do širších celků poznatky z různých oborů a předmětů
- umí se vyrovnat s neúspěchem, je odhodlaný překonávat překážky
- umí přijmout i vyslovit objektivní kritiku, umí pochválit i pochvalu přijmout
- respektuje odlišnosti jiných národů, jejich historii, náboženství a kulturu
- dokáže zaujmout a hájit své postoje při setkání s projevy rasismu a xenofobie
- upevňuje si svá občanská práva a je si vědom občanských povinností, je připraven se aktivně občansky angažovat
- je schopen vhodně prezentovat a obhájit výsledky své práce
- zvládá laboratorní techniku, přístroje a zařízení, s nimiž se v průběhu studia seznámil
- umí zacházet s digitální technikou a využívá ji ve všech předmětech, kde je to účelné
- chápe ekologické souvislosti a základy ochrany přírody

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších změn a vyhláškou č. 353/2016 v platném znění

Na Klasickém gymnáziu Modřany budou uchazeči o přijetí ke vzdělávání přijímáni na základě přijímacího řízení. Uchazeči konají jednotné zkoušky z českého jazyka a matematiky. Výsledky JPZ tvoří nejméně 60 % z celkového hodnocení přijímacího řízení.

Školní přijímací zkouška se koná z testu studijních předpokladů a zkoušky z anglického jazyka (pohovor na vybraná témata, nebo písemný test).

Jedním z kritérií je hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání.

Požadavky přijímacího řízení a konkrétní kritéria pro přijetí jsou vydávány ředitelkou gymnázia dle

platných legislativních norem nejpozději do 31. 1., jsou zveřejněny na internetových stránkách školy a zároveň jsou uchazečům zaslány společně s pozvánkou k přijímacím zkouškám.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších změn a vyhláškou č. 177/2009 v platném znění.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části.

Společná část

- zkušebními předměty jsou
- a) český jazyk a literatura
- b) cizí jazyk, nebo matematika

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žáci na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden ze zkušebních předmětů: cizí jazyk, nebo matematiku

Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu.

Nepovinná zkouška až ze dvou předmětů: matematika, cizí jazyky, matematika rozšiřující.

Žák nemá možnost konat nepovinnou zkoušku z téhož předmětu, z něhož koná povinnou zkoušku.

Profilová část

Pokud si žák zvolí ve společné části zkoušku z cizího jazyka, koná v profilové části 4 povinné zkoušky. Pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil matematiku, koná v profilové části 3 zkoušky.

Varianta A

žák volí ve společné části CJ

Společná část:

ČJL – didaktický test

CJ – didaktický test

Profilová část:

ČJL – písemná práce, ústní zkouška

CJ – písemná práce, ústní zkouška

1. povinná zkouška

2. povinná zkouška

Varianta B

žák volí ve společné části M

Společná část:

ČJL – didaktický test

M – didaktický test

Profilová část:

ČJL – písemná práce, ústní zkouška

1. povinná zkouška (CJ)

2. povinná zkouška

Pokud si žák ve společné části zvolí jako druhou zkoušku společné části zkoušku z matematiky, musí v profilové části konat zkoušku z cizího jazyka, v profilové části již nemůže znovu konat zkoušku z matematiky.

Nahrazení maturitní zkoušky z cizího jazyka (platí pouze pro variantu A)

Pokud žák koná v profilové části maturitní zkoušky alespoň 4 povinné zkoušky, může ředitel školy

stanovit, že za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem lze 1 povinnou zkoušku profilové části maturitní zkoušky konanou z cizího jazyka nahradit výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem na úrovni B2 nebo vyšší pro anglický jazyk a B1 nebo vyšší pro ostatní jazyky podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V profilové části, § 79 školského zákona, jsou povinné 3–4 zkoušky (jedné úrovně stanovené školou) a max. 2 nepovinné zkoušky:

Profilová část		
	Žák volí z níže uvedené nabídky:	
	Český jazyk a literatura – povinná	Písemná práce Ústní zkouška před komisí
	Cizí jazyk (AJ, NJ, ŠJ)	Písemná práce Ústní zkouška před komisí
	Dějepis	Písemná zkouška
	Zeměpis	Písemná zkouška
	Základy společenských věd	Písemná zkouška
	Matematika	Písemná zkouška
	Fyzika	Písemná zkouška
	Chemie	Písemná zkouška
	Biologie	Písemná zkouška
Nepovinná zkouška (maximálně 2)	Student/studentka volí z níže uvedené nabídky: CJ, D, Z, ZSV, M, Fy, Ch, Bi	

Ve společné části maturitní zkoušky píše žák pouze didaktické testy, které budou vyhodnoceny procentuálně, a žák pouze uspěl, nebo neuspěl,

Profilová maturitní zkouška z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků má vždy písemnou a ústní část (váha hodnocení v poměru 40:60)

Písemná práce z českého jazyka a literatury musí obsahovat minimálně 250 slov a písemná práce trvá minimálně 110 minut včetně času na volbu zadání. Žák může při práci použít Pravidla českého pravopisu.

Písemná práce z cizího jazyka musí obsahovat minimálně 200 slov a písemná práce trvá minimálně 90 minut včetně času na volbu zadání. Žák může při práci použít překladový slovník.

U ústní zkoušky z českého jazyka a literatury a cizího jazyka je doba přípravy 20 minut a doba zkoušení 15 minut.

Nabídka maturitních předmětů profilové části je každý školní rok upřesňována na internetových stránkách školy.

Žáci se zdravotním znevýhodněním mají vhodně uzpůsobené podmínky pro konání maturitní zkoušky ve vztahu k didaktickému testu, písemné práci a ústní zkoušce z hlediska typu a míry požadovaných podmínek uzpůsobení.

3.4.1 Maturitní zkouška z českého jazyka a literatury

Maturitní zkouška z českého jazyka a literatury vychází z předmětů český jazyk a jazyková komunikace a česká a světová literatura.

Maturitní zkouška z českého jazyka a literatury je zkouškou komplexní, skládá se ze dvou částí – z písemné práce a z ústní zkoušky.

Písemná práce

V písemné práci žák zpracovává jedno z pěti zadání. Zadání specifikuje téma a slohový útvar. Minimální požadovaný rozsah písemné práce je stanoven na 250 slov.

Časový limit pro volbu tématu a vypracování písemné práce je 120 minut.

Cílem písemné práce z českého jazyka a literatury je, aby žák prokázal, že umí vytvořit text podle zadaných kritérií, dovede funkčně požit jazykové prostředky tak, aby odpovídaly stanovené komunikační situaci, a vytvoří myšlenkově ucelený, strukturovaný a koherentní text.

žák může při vypracování písemné práce použít Pravidla českého pravopisu.

Ústní zkouška

žák sestaví svůj maturitní seznam literárních děl podle zadaných kritérií.

Při ústní zkoušce si žák losuje 1 literární dílo ze svého seznamu 20 literárních děl.

Jednomu zadání odpovídá jeden pracovní list. V rámci jeho zadání je ověřována schopnost analýzy uměleckého a neuměleckého textu.

Při ústní zkoušce nelze v jeden den dvakrát losovat stejné literární dílo.

Časový limit pro přípravu na zkoušku je 20 minut, samotná ústní zkouška trvá 15 minut.

Výsledná kritéria hodnocení maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury:

Maximální počet bodů za písemnou práci je 30 bodů.

Maximální počet bodů za ústní zkoušku je 28 bodů.

Pokud žák neuspěje u komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury, opakuje jen tu dílčí zkoušku, u které neuspěl/a.

Výsledné hodnocení se stanoví váženým průměrem procentních bodů získaných v jednotlivých částech zkoušky s následujícími váhami dílčích zkoušek:

Písemná práce – 40 %

Ústní zkouška – 60 %

Výsledné hodnocení zkoušky z českého jazyka a literatury

Převod procentních bodů na známku Interval v procentních bodech	hodnocení
<100 % - 87 %	výborný
<87 % - 74 %	chvalitebný
<74 % - 56 %	dobrý
<56 % - 40 %	dostatečný
<40 % - 0 %>	nedostatečný

Kritéria hodnocení písemné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Písemná práce je posuzována z hlediska 3 sledovaných oblastí hodnocení:

- 1 – vytvoření textu podle zadaných kritérií
- 2 – funkční užití jazykových prostředků
- 3 – syntaktická a kompoziční výstavba textu

Podrobná kritéria jednotlivých oblastí:

Vytvoření textu podle zadaných kritérií

1 A – téma, obsah

1 B – komunikační situace, slohový útvar

Funkční užití jazykových prostředků

2 A – pravopis, tvarosloví a slovtvorba

2 B – lexikum – adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci, šíře a pestrost slovní zásoby

Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3 A – větná syntax, textová koheze – výstavba větných celků, odkazování v textu, prostředky textové návaznosti

3 B – nadvětná syntax, koherence textu – kompozice textu, strukturovanost a členění textu, soudržnost textu, způsob vedení argumentace

Každé kritérium je hodnoceno body na škole 0-1-2-3-4-5 bodů, maximální počet dosažitelných bodů za písemnou práci je 30 bodů.

Podmínka hodnocení pro 1. kritérium: písemná práce, která nesplňuje požadavky na 1. kritérium (reaguje na jiné téma nebo nevykazuje charakteristické rysy zadaného slohového útvaru, nerespektuje zadanou komunikační situaci), je celkově hodnocena 0 body a v dalších kritériích se nehodnotí.

Minimální požadovaný rozsah písemné práce je stanoven na 250 slov. Písemná práce, která nesplňuje stanovený minimální rozsah písemné práce, je celkově hodnocena 0 body, v jednotlivých kritériích se nehodnotí. Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce a není tedy předmětem hodnocení.

Písemná práce trvá 120 minut včetně času na volbu zadání.

Pro písemnou práci stanoví ředitelka školy 5 zadání, z nichž si žák jedno zvolí.
Zkoušku, konanou formou písemné práce, žák vykoná úspěšně, pokud dosáhne minimálně 40 %.
Hranice úspěšnosti v bodech je 12 bodů.

Kritéria hodnocení ústní části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Žák si vybírá ze seznamu 20 literárních děl ze Školního seznamu literárních děl.

Z jednotlivých oddílů si žák vybírá literární díla dle stanovených požadavků:

Světová a česká literatura do konce 18. století – minimálně 2 literární díla

Světová a česká literatura do konce 19. století – minimálně 3 literární díla

Světová literatura 20. a 21. století – minimálně 4 literární díla

Česká literatura 20. a 21. století – minimálně 5 literárních děl

Žák může vybrat maximálně dvě díla od jednoho autora. Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama.

Dílčí zkouška konaná formou ústní zkoušky z českého jazyka a literatury je hodnocena podle čtyř následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu

1 A – téma a motiv, časoprostor, kompoziční stavba, literární druh a žánr

1 B – vypravěč/lyrický subjekt, postava, vyprávěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba

1 C – jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury

2. Literárněhistorický kontext – literární/obecně kulturní kontext, kontext autorovy tvorby

3. Analýza neuměleckého textu

3 A – porozumění textu, charakteristika, komunikační situace, souvislost mezi výňatky

3 B – funkční styl a slohové postupy, kompoziční výstavba textu, jazykové prostředky

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozděleno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen v 7 oblastech. Každé kritérium je hodnoceno na bodové škále 0-1-2-3-4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je 28 bodů.

Ústní zkoušku žák vykoná úspěšně, pokud dosáhne minimálně 40 %. Hranice úspěšnosti v bodech je 11 bodů.

Převod procentních bodů na známku, interval v procentních bodech	Interval v bodech	hodnocení
<100 % - 87 %	28–25	výborný
<87 % - 74 %	24–21	chvalitebný
<74 % - 56 %	20–16	dobrá
<56 % - 40 %	15–11	dostatečný
39 % - 0 %>	10–0	nedostatečný

Celkově trvá zkouška 15 minut.

3.4.2 Maturitní zkouška z cizího jazyka

Maturitní zkouška z cizího jazyka je zkouškou komplexní, skládá se ze dvou částí – z písemné práce a z ústní zkoušky.

Rozsah vědomostí a dovedností je dán úrovní Společného evropského referenčního rámce (SEER). Pro anglický jazyk na úrovni B2, pro ostatní jazyky na úrovni B1.

Písemná práce

V písemné práci žáci zpracovávají zvolená témata. V písemné práci žáci zpracovávají zvolené téma. Text musí mít 200 – 250 slov.

Zadání specifikuje téma, typ a rozsah textu, adresáta/příjemce sdělení. Součástí zadání může být i výchozí text, graf nebo tabulka.

Časový limit pro vypracování písemné práce z anglického jazyka (úroveň B2) je 90 minut včetně času na volbu zadání, pro další cizí jazyk (úroveň B1) 110 minut včetně času na volbu zadání.

Pro písemnou práci stanoví ředitelka školy 4 témata, z nichž si žák jedno zvolí.

Povolenou pomůckou je překladový slovník, pokud neobsahuje přílohy věnované písemnému projevu/korespondenci.

Způsobem záznamu této zkoušky je varianta rukopisná.

Ústní zkouška

Pro ústní zkoušku ředitelka školy stanoví 20 témat. Ústní zkouška je zadávána formou pracovních listů. Jednomu tématu odpovídá jeden pracovní list, ústní zkouška je tedy monotematická.

Ústní zkouška z cizího jazyka se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu, který obsahuje zadání ke konkrétnímu tématu.

Pro ústní zkoušku nelze losovat v jednom dni dvakrát stejné číslo pracovního listu a žák losuje vždy minimálně z pěti nabízených pracovních listů. Nabídka pracovních listů se vztahuje vždy k právě jednomu zkušebnímu dni. Příští den lze použít u téže komise stejné pracovní listy jako ve dnech předchozích.

Žák si vylosuje jedno téma. Příprava ke zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá 15 minut.

Při přípravě na ústní zkoušku obdrží žák pracovní list se zadáním, které si vylosoval. Žák má možnost si během této přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat.

Povolenými pomůckami pro ústní zkoušku jsou slovník a doplňkové materiály (např. obrazový materiál, mapy).

Výsledné hodnocení se stanoví váženým průměrem procentních bodů získaných v jednotlivých částech zkoušky s následujícími váhami dílčích zkoušek:

Písemná práce – 40 %

Ústní zkouška – 60 %

Výsledné hodnocení zkoušky z cizího jazyka

Převod procentních bodů na známku Interval v procentních bodech	hodnocení
<100 % - 87 %	výborný
<87 % - 74 %	chvalitebný
<74 % - 56 %	dobrý
<56 % - 40 %	dostatečný
<40 % - 0 %>	nedostatečný

Kritéria hodnocení písemné části maturitní zkoušky z cizího jazyka

Písemná práce z cizího jazyka se skládá ze dvou částí. Každá část obsahuje jednu úlohu, která je specifikována zadáním. V každé části písemné práce žák zpracovává jedno téma / jednu komunikační situaci v požadovaném rozsahu slov (student/studentka je omezen/a stanoveným minimálním a maximálním počtem slov).

První část písemné práce je posuzována z hlediska 4 sledovaných oblastí hodnocení:

Zpracování zadání/obsah písemné práce

Organizace a koheze textu

Slovní zásoba a pravopis

Mluvnické prostředky

Každé kritérium je hodnoceno body na škále 0-1-2-3. Maximální počet dosažitelných bodů za první část písemné práce je 12 bodů.

Druhá část písemné práce je posuzována z hlediska 4 sledovaných oblastí hodnocení a jejich dílčích kritérií:

1. Zpracování zadání/obsah písemné práce

1 A – zadání

1 B – rozsah, obsah textu

2. Organizace a koheze textu

2 A – organizace textu

2 B – koheze textu a prostředky textové návaznosti

3. Slovní zásoba a pravopis

3 A – přesnost použité slovní zásoby

3 B – rozsah použité slovní zásoby

4. Mluvnické prostředky

4 A – přesnost použitých mluvnických prostředků

4 B – rozsah použitých mluvnických prostředků

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0-1-2-3. Maximální počet dosažitelných bodů za druhou část písemné práce je 24 bodů.

V případě, kdy je písemná práce v kritériu 1 hodnocena počtem bodů 0, se písemná práce podle dalších kritérií již nehodnotí.

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce a není tedy předmětem hodnocení.

Maximální počet bodů za obě části písemné zkoušky je 36 bodů. Zkoušku konanou formou písemné práce vykoná žák úspěšně, pokud dosáhne minimálně 40 %. Hranice úspěšnosti v bodech je 14 bodů.

Kritéria hodnocení ústní části maturitní zkoušky z cizího jazyka

Ústní zkouška z cizího jazyka se skládá ze tří částí.

Dílčí zkouška konaná formou ústní zkoušky z cizího jazyka je hodnocena podle čtyř následujících kritérií:

1. Zadání / Obsah a projev
2. Lexikální kompetence
3. Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti
4. Fonologická kompetence

Každá ze tří částí je hodnocena podle 1., 2. a 3. kritéria. Každé kritérium je hodnoceno body na bodové škále 0-1-2-3. Maximální dosažitelný počet bodů za každou část zkoušky je 9 bodů (tři kritéria po maximálně třech bodech).

Čtvrté kritérium se použije jako hodnocení za celou ústní zkoušku a je hodnoceno body na bodové škále 0-1-2-3.

V případě, že je jakákoli ze tří částí ústního projevu v 1. kritériu (Zadání/Obsah a projev) hodnocena počtem bodů 0, se ústní projev v dané části podle dalších kritérií nehodnotí a výsledný počet bodů za tuto část ústního projevu je roven 0.

Maximální dosažitelný počet bodů za celou ústní zkoušku je 30 bodů.

Hranice úspěšnosti pro složení ústní části maturitní zkoušky z cizího jazyka je 40 %, hranice úspěšnosti v bodech je 12 bodů.

Pokud žák ústní zkoušku nekoná z důvodu uznání standardizované zkoušky z cizího jazyka, uvádí se v protokolu a následně také na maturitním vysvědčení slovo „nahrazena“.

3.4.3 Kritéria hodnocení profilových zkoušek v rámci maturitní zkoušky

Ředitelka školy ve spolupráci s příslušnou oborovou komisí stanoví 25–30 témat.

Žák si bezprostředně před zahájením zkoušky 1 téma vylosuje.

Písemná zkouška trvá maximálně 180 minut.

Písemná zkouška z biologie, chemie, fyziky má část teoretickou, za kterou žák může získat maximálně 70 bodů, a část výpočtovou/testovou, za kterou může získat maximálně 30 bodů.

Písemná zkouška z dějepisu, zeměpisu a základů společenských věd má část teoretickou, za kterou žák může získat maximálně 70 bodů, a část praktickou (práce s texty, tabulkami, grafy, obrazovým materiálem, mapami), za kterou žák může získat maximálně 30 bodů.

Maximální celkový počet bodů za celou zkoušku je 100 bodů.

Kritéria hodnocení zkoušek profilové části maturitní zkoušky podle § 24 vyhlášky 177/2009, v platném znění, byla stanovena takto:

Předměty, ve kterých zkouška profilové části maturitní zkoušky probíhá **formou písemné zkoušky, se hodnotí dle následujících kritérií.**

Převod procentních bodů na známku Interval v procentních bodech	hodnocení
<100 % - 87 %	výborný
<87 % - 74 %	chvalitebný
<74 % - 56 %	dobrý
<56 % - 40 %	dostatečný
<40 % - 0 %>	nedostatečný

Klasifikaci navrhují zkoušející a přísedící a schvaluje zkušební komise.

Výsledné hodnocení každé zkoušky profilové části se provádí podle klasifikační stupnice:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Žák vykoná zkoušku, pokud je hodnocen stupněm výborný – dostatečný.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Snahou školy je, aby výchovné a vzdělávací strategie vedly k utváření klíčových kompetencí stanovených v RVP ZV i v RVP GV. Jde především o úctu k životu a k přírodě jako celku, která je předpokladem jakéhokoliv dalšího lidského snažení. Chceme vytvořit prostředí vzájemné důvěry a odpovědnosti za svou práci i sebe sama. Vyučující se snaží vést výuku tak, aby vytvářeli pestrou škálu příležitostí, úkolů a činností pro žáky s různými dispozicemi k učení. Vedou žáky k pochopení opodstatněnosti rozmanitých pohledů, přístupů i hodnot, ke srovnávání různých hledisek a ke vzájemnému obohacování.

Kompetence k učení

- Používáme různé styly výuky tak, abychom rozvíjeli nejen sluchový styl učení, ale také zrakový a pohybově-dotykový. Postupně vedeme žáky od převážně názorného poznávání k poznávání s prvky vědeckého uvažování a zkoumání.
- Zadáváním ústních i písemných úkolů v různých formách rozvíjíme u žáků schopnost vyjadřovat se a obhajovat svoji práci nejen jazykově a věcně správně, ale také přesvědčivě jako předpoklad smysluplné komunikace.
- Předkládáme žákům texty, které se zabývají různými aspekty reálného života, ale i náročnější odborné i umělecké texty a jazykové příručky a učíme je s nimi pracovat, vyhledávat a třídit informace, samostatně v bodech zaznamenat podstatné myšlenky a údaje, interpretovat text, vyvozovat závěry a formulovat hypotézy.
- Zařazováním odborných přednášek i diskusí učíme žáky samostatně zaznamenávat (v bodech) podstatné myšlenky a údaje z mluveného textu a dále s ním pracovat.
- Zadáváním dlouhodobých úkolů učíme žáky systematickosti, trpělivosti a také plánování své práce.

- Ve vhodných případech umožňujeme žákům podílet se na plánování, organizaci, řízení a hodnocení některých akcí, projektů a úkolů.

Kompetence k řešení problémů

- Především na seminářích, cvičeních, v laboratořích, v projektech, ale i v běžné výuce, zařazujeme nejrůznější problémové situace, učíme žáky klást obsahově a logicky správné otázky, chápat, že neexistuje vždy jen jedna správná odpověď, jen jedno správné řešení. Rozvíjíme u žáků schopnost vidět věci jinak, než je běžné, nacházet řešení problémů, a to i řešení neobvyklá.
- Při řešení praktických úloh a problémů vedeme žáky k využívání informační a komunikační technologie, k vyhledávání, srovnávání, třídění informací a k ověřování zdrojů.
- Připravujeme žáky na různé soutěže a olympiády, čímž u žáků podporujeme tvořivost, samostatnost, iniciativnost a odpovědnost.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme příležitosti, ve kterých žáci mohou vyjadřovat a dokazovat své myšlenky a názory, racionálně argumentovat a vést dialog, pracovat společně i samostatně, a to v různých formách, podle svých schopností i přání.
- Používáme v hodinách internet nejen jako zdroj informací, ale i jako prostředek pro prezentaci výsledků činnosti člověka a učíme žáky orientovat se ve stále rostoucím množství informací a informačních zdrojů.
- Při plánování, organizaci, řízení a hodnocení některých akcí, projektů a úkolů se žáci nejen učí (viz výše), ale rozvíjejí své schopnosti komunikovat, na jim odpovídající úrovni vyvozovat závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. V neposlední řadě také chápat pravidla a respektovat je.

Kompetence sociální a personální

- Pomocí situačních, psychologických i sportovních her pro stmelení kolektivu na úvodních soustředěních 1. ročníků přispíváme k upevnování dobrých mezilidských vztahů a vedeme žáky k účinné komunikaci.
- Ve škole jsou vytvořena jasná pravidla soužití, která jsou zakotvena především ve Školním řádu KGM a upevňována na úvodním soustředění 1. ročníků.
- Vytváříme příležitosti, ve kterých žáci mohou pracovat společně i samostatně, a to v různých formách, podle svých schopností i přání. Vedeme je ke stanovování pravidel společné práce, k respektování stanovených pravidel a k postupnému přejímání odpovědnosti za svůj další rozvoj.
- Zapojením žáků do projektů neziskových a charitativních organizací přispíváme k utváření pozitivních mezilidských vztahů, k chápání pomoci slabým, nemocným a potřebným.
- Škola pravidelně pořádá a zúčastňuje se sportovních soutěží.

Kompetence občanské

- Ve výchovně vzdělávacím procesu vedeme žáky k porozumění základním principům demokracie a ke znalosti nejen svých práv, ale i povinností ve škole i mimo ni.
- Snažíme se vést žáky k sebepoznávání a sebereflexi, k vědomí odpovědnosti za své rozhodování a jednání (odpovídajícím jejich věku) jako předpokladu mezilidského a společenského soužití

v multikulturním světě.

- Výuku vedeme tak, abychom umožnili žákům orientovat se v problémech lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života.
- Prostřednictvím např. třídních samospráv jsou žáci postupně vedeni tak, aby se co nejvíce aktivně zapojovali do školního života, akceptovali právo na názor, dodržovali pravidla dialogu a respektovali přesvědčení druhých lidí.

Kompetence pracovní

- Výuka je doplňována tematickými exkurzemi s návštěvou podniků a organizací, což umožňuje žákům propojovat teorii s praxí a lépe se orientovat např. v podnikatelské sféře.
- Vedeme žáky k osvojování základních pravidel bezpečnosti práce při pozorování, měření a experimentování.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně přírody a vlastního zdraví a k poskytnutí první pomoci nejen při úrazech.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k tomu, aby ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- Vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů
- Žáci se vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků, využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- Vedeme žáky k tomu, aby pochopili význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámili se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání
- Vedeme žáky také k tomu, aby dokázali předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

3.6 *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)*

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Všichni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžných tříd a pracujeme s nimi jako s individuálně integrovanými s využitím plánu pedagogické podpory. Žákům jsou dále poskytovány konzultační hodiny, při kterých je jim věnována individuální péče a pomoc. Dle možností jsou uplatňována podpůrná opatření a specifické přístupy. V oblasti speciálně pedagogické péče škola spolupracuje se spádovou PPP v Barunčině ulici v Praze 4.

Škola má učebny vybavené funkčním nábytkem a multimediální technikou. Při vzdělávání žáků se

speciálními vzdělávacími potřebami je uplatňován individuální přístup a princip diferenciacce. Při hodnocení výsledků vzdělávání je respektován PIPP.

Podmínky vzdělávání

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétní identifikace a popisu speciálně vzdělávacích potřeb žáka. Přestože mají jednotliví žáci společné charakteristiky vzdělávacích potřeb a stejný druh speciálně pedagogické podpory, přesto se jako jednotlivci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách liší. Proto je třeba ve výuce přihlížet k individuálním zvláštnostem jednotlivců a diferencovat vzdělávací postupy a metody.

Plán pedagogické podpory (PIPP)

PIPP se stanoví pro individuálně integrovaného žáka, obsahuje závěry a doporučení vycházející z platného odborného posudku na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami vypracovaný psychologem a speciálním pedagogem PPP, jsou v něm uvedeny konkrétní způsoby práce, pomůcky, které je třeba používat, způsob hodnocení. PIPP je projednán a schválen vedením školy, zákonnými zástupci žáka. Vychází ze ŠVP KGM a je součástí dokumentace žáka a je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

PIPP obsahuje:

- údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování speciálně pedagogické péče žákovi včetně zdůvodnění,
- volbu pedagogických postupů a metod, způsob zadávání a plnění úkolů a způsob hodnocení,
- seznam kompenzačních a učebních pomůcek, učebních textů a didaktických materiálů,
- závěry speciálně pedagogických případně psychologických vyšetření.

PIPP je vypracováván zpravidla 1 měsíc po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby. PIPP vypracovává Školní poradenské centrum KGM ve spolupráci s PPP a vyučujícími školy. Školní poradenské centrum (ŠPC) seznamuje s PIPP zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. ŠPC sleduje a průběžně vyhodnocuje dodržování postupů a opatření stanovených PIPP a poskytuje všem zainteresovaným poradenskou podporu.

3.7 Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti žáků ve škole

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona nebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků z nejméně jedné třídy ve škole, poskytuje škola dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle ŠVP v míře odpovídající okolnostem. Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem.

Škola využívá k distančnímu vzdělávání systém MS TEAMS.

3.8 *Vzdělávání mimořádně nadaných žáků*

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Obecná ustanovení

Podpůrnými opatřeními při vzdělávání mimořádně nadaných žáků na Klasickém gymnáziu Modřany se rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, didaktických materiálů, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující vzdělávací potřeby nadaných žáků. Rozhodující roli u nadaných žáků hraje působení učitele, který citlivě dává do souladu potřeby těchto žáků s potřebami všech ostatních žáků a dotváří podle konkrétních potřeb svůj vyučovací styl.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Žáci mimořádně nadaní mohou studovat na gymnáziu podle plánu pedagogické podpory. Je jim zadávána náročnější samostatná práce a mohou se aktivně zapojit do projektů, olympiád a soutěží. Podle svého nadání se také mohou od prvního ročníku vyššího stupně gymnázia profilovat.

Identifikace nadání

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků při školní práci, rozbor výsledků práce a portfolia žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho rodiči. Při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem zákonných zástupců žáka poskytnout pomoc odborníci z PPP.

Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí ŠPC KGM nebo PPP. Pro mimořádně nadané žáky může ředitelka školy v některých předmětech vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků.

Specifika mimořádně nadaných žáků

Žák:

- svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- má problematický přístup k pravidlům školní práce, vytváří si vlastní pravidla,
- má sklon k perfekcionismu, jeho způsob komunikace s učiteli může být kontroverzní,
- pracuje svým tempem, vytváří si vlastní postupy řešení úloh, které umožňují kreativitu,
- jeho ochota ke spolupráci v kolektivu je malá,
- rychle se orientuje v učebních postupech,
- rád řeší problémové úlohy, zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi v oboru,
- přeceňuje vlastní schopnosti,
- dobře se koncentruje, hledá a nachází nové postupy,
- snadno se učí a často si rozšiřuje základní učivo do hloubky v předmětech, ve kterých vyniká.

Žák s mimořádným nadáním v oblasti sportovních aktivit:

- je výjimečný svými sportovními výkony,
- účastní se intenzivní tréninkové přípravy,
- je členem sportovního klubu,
- je nominován k účasti na sportovních soutěžích jak v ČR, tak i v zahraničí.

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciacce.

Příklady pedagogicko – organizačních úprav:

- individuální vzdělávací plány (IVP),
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- účast ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících.;
- v případě žáka s mimořádným nadáním v oblasti sportovních aktivit umožnění jeho rozvoje v souladu se školským zákonem prostřednictvím rozhodnutí o dlouhodobém nepravidelném uvolňování s možností plnit obsah vzdělávání zvláštní formou v rozsahu daném rozpisem tréninkové přípravy a plánem účasti na tuzemských i zahraničních soutěžích.

Plán pedagogické podpory pro zvláště nadané žáky (dále jen PIPP)

Vychází ze školního vzdělávacího programu školy a doporučení PPP. K obsahu PIPP se vyjadřuje také zákonný zástupce žáka. PIPP respektuje organizační a personální podmínky školy. Je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka (dále jen žáka). Je součástí dokumentace žáka.

PIPP obsahuje:

- a) závěry PPP vyšetření, které popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby žáka, případně vyjádření praktického lékaře pro děti a dorost, popř. vyjádření sportovního lékaře,
- b) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické nebo psychologické péče žákovi,
- c) vzdělávací model žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek,
- d) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů,
- e) určení PPP a dalších odborníků, se kterými bude škola spolupracovat při zajišťování péče o žáka,
- f) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání žáka (vyučující),
- g) určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání žáka a pro zajištění spolupráce s PPP,
- h) předpokládanou potřebu navýšení finančních prostředků nad rámec základních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu dle zvláštního předpisu.

PIPP je vypracován po nástupu žáka do školy, popř. nejpozději do 3 měsíců po zjištění jeho mimořádného nadání. PIPP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Za zpracování PIPP odpovídá ředitelka školy. PIPP vypracovává ŠPC ve spolupráci s třídním učitelem, ostatními

vyučujícími a s PIPP. Školní poradenské centrum KGM sleduje průběh vzdělávání žáka a poskytuje společně s PPP podporu žákovi i jeho zákonným zástupcům.

Škola může z rozhodnutí ředitelky vytvářet skupiny mimořádně nadaných žáků, kteří se věnují intenzivní přípravě v některém ze sportovních odvětví, např. hokeji, krasobruslení, tenisu apod. Těmto žákům je věnována mimořádná péče tak, aby tito sportovně nadaní žáci mohli všestranně rozvíjet svůj talent. Skupině žáků je upravován školní rozvrh a režim dne tak, aby se mohli maximálně věnovat tréninkovým aktivitám a zvyšovat sportovní výkon a dosahovat úspěchů v různých domácích i zahraničních soutěžích. Při zajišťování péče o tyto žáky škola spolupracuje se sportovními kluby, které zajišťují sportovní přípravu a odborné vedení tělovýchovných aktivit.

Velmi často se stává, že mimořádně nadaní žáci, zejména sportovci, někdy mají výkyvy v chování. V osobnostní výchově tyto žáky vedeme k toleranci, ke spolupráci ve skupině a ochotě pomáhat slabším.

Přeřazení do vyššího ročníku

Ředitel může přeřadit žáka do vyššího ročníku bez absolvování ročníku na základě platných předpisů pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Vzdělávání žáků s jinou než českou národností

Žáci jiných národností nebo jiné státní příslušnosti absolvují výuku všech předmětů stejně jako žáci české národnosti. Výjimku tvoří český jazyk a literatura, v tomto případě je postupováno dle platné legislativy (školský zákon).

3.9 Začlenění průřezových témat

Obsah tematických okruhů průřezových témat je integrován do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů, z nichž některé jsou doplňovány projekty. Průřezová témata jsou také naplňována a rozvíjena v celoškolských i ročníkových projektech, účastí v projektech Evropské unie a ve spolupráci se zahraničními školami. Celé průřezové téma Výchova demokratického občana je zařazeno na nižším stupni šestiletého gymnázia a v posledních dvou ročnících osmiletého gymnázia. Průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova nejsou jen integrována do jednotlivých předmětů, ale prolínají všemi činnostmi školy.

Enviromentální výchova

Průřezové téma „Enviromentální výchova“ vede žáky k schopnosti reagovat na změny, jimiž prochází planeta Země. Jedná se o náležitosti spojené především s globálními klimatickými změnami, destrukcí přírodních ekosystémů a obecným problémem znečišťování životního prostředí. Žáci jsou vedeni k ideji trvale udržitelného rozvoje.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka:

- uvědomování si specifického postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj na planetě
- schopnost hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě

- pochopení, že člověk z hlediska své existence potřebuje využívat přírodní zdroje ve svůj prospěch, ale vždy tak, aby nedošlo k nevratnému poškození životního prostředí
- uvědomování si, že k ochraně přírody může napomoci každý jedinec svým ekologicky zodpovědným přístupem k běžným denním činnostem
- vnímání místa, ve kterém žije, a změn, které v něm probíhají, a cítění zodpovědnosti za jeho další vývoj, a to nejen z hlediska životního prostředí
- poznávání složité propojenosti přírodních systémů a pochopení, že narušení jedné složky systému může vést ke zhroucení celého systému
- poznávání přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí z vlastní zkušenosti, uvažování o nich v souvislostech a chápání příčin a následků jejich poškozování
- hledání příčin neuspokojivého stavu životního prostředí v minulosti i současnosti a hledání možnosti dalšího vývoje
- pochopení velké provázanosti faktorů ekologických s faktory ekonomickými a sociálními a schopnost vybrat optimální řešení v reálných situacích
- nahlížení různých aspektů ekologických problémů, vytváření si vlastního názoru a postoje k nim
- uvědomování si vlivu znečištěného prostředí na lidské zdraví
- dozvídání se, jaké možnosti má člověk jako občan při ochraně životního prostředí, a schopnost je využívat
- propojování poznatků a dovedností z jednotlivých vzdělávacích oblastí a jejich využívání při řešení environmentální problematiky

Mediální výchova

Průřezové téma „Mediální výchova“ reaguje na dlouhodobý trend masového využívání médií a medializace téměř všech projevů jednotlivých složek společnosti. Mediální gramotnost se stává nutnou zejména v ohledu na fakt, že média se stala nedílnou formou mezilidské komunikace. Zároveň však učí žáky orientovat se v přemíře informací a rozlišovat relevantní informace od irelevantních.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka:

- rozvíjení kritického odstupu od podnětů přicházejících z mediálních produktů (tedy rozvíjení schopnosti přijímat a zpracovávat mediální produkty s vědomím toho, jak jsou konstruovány a s jakým komunikačním záměrem jsou nabízeny na trhu)
- rozeznávání společenské a estetické hodnoty sdělení v různých sémiotických kódech, zvláště sdělení v mateřském jazyce (podpora rozvoje jazykové kultury) a obrazových sdělení
- zvyšování citlivosti vůči kulturním rozdílům, jejich chápání jako obohacení života
- vnímání životního stylu jako výrazu vlastní autenticity a jeho odlišování od spotřebních životních stylů nabízených masově mediální produkcí
- získání představy o práci v týmu, o vztazích kooperace a nadřazenosti a podřízenosti při tvorbě společného díla, o vlastním tvůrčím potenciálu
- osvojení si postupů racionálního a kontrolovaného nakládání se symbolickými obsahy
- získání základní představy o práci v jednotlivých „tradičních“ i „nových“ médiích
- osvojení si dovedností umožňující práci v týmu, popřípadě jeho řízení a koordinaci jeho jednotlivých členů: vzhledem k tomu, že snaha o uplatnění ve sféře veřejné (resp. mediální) komunikace je v postindustriální (resp. „informační“) společnosti stále častější
- posílení představy o profesích, které se v této oblasti uplatňují, a zvýšení možnosti poučeného

rozhodování při volbě povolání či dalšího studia

- osvojení poznatků usnadňující orientaci v současném světě
- podpoření svobodného rozhodování na základě kritického vyhodnocení nabídnutých informací nerovnocenné povahy, zvláště rozhodování v rovině občanského rozměru života ve společnosti a jeho oddělení od rozměru spotřebitelského
- naučení se vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů
- získání představy o roli médií v jednotlivých typech společnosti a různých historických kontextech
- pochopení podstaty a projevů současných trendů ve vývoji světa, zvláště integrační a globalizační procesy, a vnímání, jak se tyto trendy projevují v každodenním životě (včetně mediální nabídky) i v dlouhodobém směřování společnosti

Multikulturní výchova

Průřezové téma „Multikulturní výchova“ reaguje na současné trendy v míšení kultur jednotlivých národů, etnik, ras a náboženství a potřeby společnosti vyrovnat se s veškerými projevy těchto trendů. Žáci jsou vedeni k respektování kulturních projevů druhých lidí, ale zároveň k zachování pozitivních postojů ke své vlastní kultuře.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka:

- pochopení, že všichni lidé jsou odlišné osobnosti s individuálními zvláštnostmi, bez ohledu na svůj původ
- respektování jedinečnosti, důstojnosti a neopakovatelnosti života, chápání lidské bytosti jako nedílné jednoty tělesné a duševní stránky osobnosti, ale i jako součásti etnika
- respektování skutečnosti, že každý člověk pochází z nějakého etnika, a ztotožňování se s názorem, že všechny etnické skupiny jsou rovnocenné a že všichni lidé mají právo žít společně a spolupracovat
- uvědomění si své vlastní kulturní identity
- uvědomění si významu kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti
- utváření si představy o pojmu lidská solidarita a zaujímání adekvátních etických postojů v kritických fázích života, rozlišování pozitivní asertivity od bezohledné a egoistické seberealizace
- uplatňování základních morálních norem, jejich aplikování ve vlastním životě a umění aktivně čelit projevům amorality, intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- uvědomování si neslučitelnosti rasové, náboženské či jiné intolerance s demokracií
- vnímání multikulturality jako prostředku vzájemného obohacování různých etnik
- chápání, respektování a aktivní hájení myšlenky, že každý jedinec má odpovědnost za to, aby byla odstraněna diskriminace a předsudky vůči lidem různých etnických skupin, národností, barvy pleti, náboženství, sociálního původu, pohlaví a sexuální orientace
- chápání významu studia cizích jazyků jako zdroje poznávání pro osobní život, celoživotní vzdělávání, pracovní aktivity, mezinárodní komunikaci a kooperaci
- vnímání sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na přetváření společnosti, která slouží také zájmům minoritních skupin
- porozumění základním pojmům multikulturní terminologie (národ, kultura, etnicita, identita, asimilace, integrace, kulturní pluralismus, globalizace, xenofobie, rasismus, intolerance a extremismus)

- získání prostřednictvím vzdělávání v cizích jazycích a dalších předmětech vědomostí, praktických dovedností a přehledu o sociokulturním prostředí jiné jazykové oblasti
- poznávání jazykových zvláštností různých etnik v dnešním multilingvním a multikulturním světě
- rozpoznávání projevů rasové nesnášenlivosti, schopnost vysvětlovat příčiny xenofobie v minulosti i současnosti
- porozumění podstatě nejzávažnějších sociálně patologických jevů i jejich důsledkům pro společnost

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma „Osobnostní a sociální výchova“ vede žáky k rozvoji pozitivních mezilidských vztahů. Žáci tak mají možnost učit se odpovědnosti za své vlastní činy a svým chováním vůči celé lidské společnosti. Nabyté znalosti a dovednosti mohou využít při reagování, resp. řešení morálních, sociálních a kulturních problematik.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka:

- vytváření a udržování si maxima osobní stability, vyrovnávání se s riziky, pečování o své psychosomatické zdraví
- pěstování kvalitních mezilidských vztahů a v procesech sociální interakce ve všech jejich podobách (osobní, politické, interkulturní, profesní, společenské atd.) jednat co nejefektivněji ve prospěch svůj i druhých lidí
- rozvoj osobnostních, individuálních předpokladů každého jedince pro život se sebou samým i s druhými lidmi v aktuálním společenském kontextu
- rozvoj sociálních (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi
- rozvoj etických předpokladů pro život ve společenství lidí a v tomto světě vůbec
- uvědomování si a respektování přirozenosti a hodnot rozmanitosti projevů života, kultury a každého jedince
- uvědomování si, že téměř každý sociální nebo komunikační akt má svůj mravní rozměr
- uvědomování si hodnoty lidské spolupráce
- uvědomování si, že v různých životních situacích často nebývá pouze jediné řešení
- směřování k porozumění sobě samému, vytváření vyváženého sebepojetí
- hledání cesty, jak čelit zátěžím vyplývajícím z charakteru života v dané době
- vytváření si rejstříku různých variant chování a jednání v různých situacích
- porozumění sociální skupině, v níž žije
- tvoření kvalitních mezilidských vztahů, braní ohledu na druhé
- uvědomování si svých práv, závazků a zodpovědnosti v rámci skupiny i práv a závazků druhých
- schopnost spolupracovat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“ odráží aktuální integrační procesy současného světa ve všech aspektech lidských aktivit. Základním cílem tématu je pochopení podstaty integračních procesů s důrazem na vnímání integračních procesů v ČR, resp. Evropě.

Přínos k rozvoji osobnosti žáka:

- přijímání zodpovědnosti za sebe a za svět, ve kterém žije
- aktivní podílení se na řešení místních problémů, přispívání k řešení problémů na regionální, národní i mezinárodní úrovni, a to i v situacích vyžadujících dlouhodobé společné úsilí
- vnímání kulturních rozdílností, jejich chápání jako obohacení života, učení se porozumět odlišnostem
- uvědomování si potřeby a přínosu mezilidské soudržnosti a spolupráce
- respektování odlišných názorů a pohledů jiných lidí na svět
- solidárnost s lidmi žijícími v obtížných podmínkách
- vnímání, respektování a ochraňování hodnoty světového a evropského kulturního dědictví
- vnímání dopadů a důsledků globalizačních a rozvojových procesů
- bránění se proti násilí, teroru a škodlivým vlivům, které jsou nepříznivým důsledkem globalizačních procesů
- vcítění se do situace a prostředí, ze kterého vycházejí přístupy lidí s odlišnými názory
- vytvoření si na základě osvojených informací vlastní názor, schopnost ho vyjádřit a obhajovat argumentací v diskuzích o politických, ekonomických a sociálních problémech v kontextu s evropskými a globálními vývojovými tendencemi
- přijímání názoru ostatních a korigování svého původního pohledu na danou problematiku
- využívání lokálních, regionálních a mezinárodních příležitostí k ověření občanských dovedností a demokratických mechanismů a struktur
- srovnávání odlišností a shodností kultury a životního stylu v Evropě a ve světě na základě vlastních zkušeností, veřejných informací a umělecké tvorby
- vnímání historické kontinuity v evropském a globálním kontextu ve vztahu k vývoji vlastního národa a státu
- vnímání a hodnocení lokálních a regionálních jevů a problémů v širších evropských a globálních souvislostech
- projevování solidarity s postoji evropských a jiných národů usilujících o harmonický rozvoj, mír a demokracii
- orientování se v neznámém prostředí a mezinárodních situacích
- osvojování si sociálních a kulturních dovedností usnadňujících interkulturní a mezinárodní komunikaci

Předměty, které naplňují průřezová témata:

viz Průřezová témata – tabulka

Ročníky, v nichž jsou průřezová témata realizována:

viz průřezová témata – tabulka. Jedná se o zapojení obsahu témat do standardní výuky.

Průřezová témata – nižší ročníky gymnázia (prima až kvarta)

Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Rozvoj schopností poznávání	Součást všech vzdělávacích předmětů			
Sebepoznání a sebepojetí	Tv, První cizí jazyk – průběžně a Druhý cizí jazyk od tercie průběžně			
	Ov, VKZ, Bi,	ČJL,	Ov, Bi, Vv	ČJL,
Seberegulace a sebeorganizace	Ov, Bi, VKZ, Tv	AJ, Tv	Bi, ČJL, Ch, Tv	Ch, Tv
Psychohygiena	Tv, VKZ, Bi, Vv	Vv, Tv	Bi, Ov, Tv	Vv, Tv
Kreativita	Vv, Hv, Tv průběžně			
	IVT	IVT, Bi, ČJL,	IVT, M, Fy, Ov	ČJL, M, Ch
Poznávání lidí	Ov, AJ, Tv, Vv	Ov, AJ,	AJ, NJ, FJ, ŠJ, Ov, Bi, Tv	ČJL,
	Součást třídnických hodin a úvodních kurzů v 1. ročnících			
Mezilidské vztahy	Součást třídnických hodin a úvodních kurzů v 1. ročnících			
	Ov	ČJL,	Ov, Bi	Ov, ČJL, Bi
Komunikace	Součást všech vzdělávacích předmětů, laboratorních prací, projektů a úvodních kurzů v 1. ročnících			
	VKZ, Ov, ČJL, Vv	ČJL, Ov, Vv	Bi, Ov, ČJL, Vv	ČJL, Ov, Vv
Kooperace a kompetice	Součást všech vzdělávacích předmětů, laboratorních prací a projektů			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Součást všech vzdělávacích předmětů, laboratorních prací a projektů			
	M, IVT	M, Fy, IVT,	Ch, Fy, Bi, M, IVT	Ch, Fy, Bi, M,
Hodnoty, postoje, praktická etika	IVT, Tv,	ČJL, Ov, Tv	Ch, Ov, Tv, Bi	ČJL, Ch, Tv

Výchova demokratického občana

Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Občanská společnost a škola	Ov, AJ	Z	Ov, Z	Ov, Vv,
Občan, občanská společnost a stát	Z, Hv	ČJL, Hv	Ov, Z	Ov, ČJL, Z
Formy participace občanů v politickém životě				Ov, ČJL,
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Z	ČJL, Ov, Z	Ov

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Evropa a svět nás zajímá	ČJL, Z	ČJL, AJ, Ov, Z	ČJL, AJ, NJ, FJ, ŠJ, Z, Ch,	ČJL, NJ, FJ, ŠJ, Ch, Ov, Z
Objevujeme Evropu a svět	Hv, Z, Tv	Hv, Tv	NJ, FJ, ŠJ, Vv, Z, Tv, Bi	NJ, FJ, ŠJ, Hv, D, Ov, Z, Tv, Bi
Jsme Evropané	Hv, D, Tv	M, Vv, Hv, D, Tv	M, Hv, D, Z, Tv	ČJL, M, Ov, Z, Tv

Multikulturní výchova

Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kulturní diference	ČJL,AJ,Hv,Z	ČJL,Hv,Ov,Z	Ov,Z, Bi	Ov,Hv,
Lidské vztahy	Vv, Ov,Tv, VKZ	Vv,Ov,Tv	ČJL,AJ,M,Vv,Hv, Z,Tv	ČJL,Tv
Etnický původ	ČJL,D,Z	Ov,Z	AJ,Z, Bi	ČJL,
Multikulturalita	ČJL,Hv,D,Z	ČJL,Hv,Ov,Z	ČJL,AJ,NJ,FJ,ŠJ, Hv,Z	ČJL,NJ,FJ,ŠJ,
Princip sociálního smíru a solidarity	VKZ,Tv,	Tv	ČJL,Ov,Z	ČJL,Ov

Environmentální výchova

Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Ekosystémy	Vv, Bi,Z	ČJL,AJ,Z	Vv,Z	ČJL,Bi,Vv,Bi,Z
Základní podmínky života	AJ, Vv,Bi,Fy,Z	AJ,	Ch,	ČJL,Bi,Fy,Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Bi,Fy,Vv,Z,Tv, VKZ	Fy,AJ,Vv,Bi,Z,Tv	AJ,Ch,Fy,Bi,Z	Ch,Bi,Fy,Z
Vztah člověka k prostředí	ČJL,Fy,Bi,Z,Hv, Tv VKZ	M, Fy,Bi,Z, Tv	AJ,Ch,M,Vv,Bi,Z	ČJL,Ch,M,Fy,Bi,Z

Mediální výchova

Tematický okruh	prima	sekunda	tercie	kvarta
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	ČJL,IVT,Z,VKZ, Bi	ČJL,Vv,IVT,Ov,Z, Bi	M,Z, Bi	Vv,D,Z,Bi
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	IVT,Z	IVT,Ov	Bi	ČJL,D
Stavba mediálních sdělení			AJ,Vv	ČJL,AJ
Vnímání autora mediálních sdělení			IVT	
Fungování a vliv médií ve společnosti	VKZ	ČJL,Ov	ČJL,AJ,Hv,	ČJL,Bi
Tvorba mediálního sdělení	Tv	Tv	AJ,M,IVT,Tv,Bi	ČJL,AJ,Tv
Práce v realizačním týmu		IVT	AJ	AJ

Průřezová témata – vyšší ročníky gymnázia (kvinta až oktáva)

Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh	kvinta	sexta	septima	oktáva
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Hv, Ch, IVT, Tv, Vv	AJ, Hv, Ch, IVT, Tv, Vv, ZSV	Bi, DVK, DG, Ch, IVT, Tv	AJ, Bi, DVK, DG, Ch, Tv
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Bi, Hv, IVT, Tv, Z	Bi, IVT, Tv	Bi, DG, IVT, Tv	Tv
Sociální komunikace	AJ, ČJL, Hv, IVT, Tv, ZSV, L	AJ, ČJL, IVT, Tv, ZSV, L	ČJL, IVT, NJ, Tv, L	AJ, ČJL, DG, NJ, Tv
Morálka všedního dne	IVT	ČJL, D, IVT	D, DG, IVT	ČJL, D, DG, ZSV
Spolupráce s soutěž	Bi, Hv, IVT, Tv	Bi, IVT, Tv	Bi, IVT, Tv	Tv

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	kvinta	sexta	septima	oktáva
Globalizační a rozvojové procesy	ČJL, Hv, Ch, Z	D, Fy, Ch, Z	ČJL, Fy, Ch	ČJL, Fy, Ch, M
Globální problémy, jejich příčiny	Z	D, Z	Bi	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z	AJ, Z		AJ
Žijeme v Evropě	ČJL, D, FJ, FY, HV, NJ, ŠJ, Vv, ZSV, L	ČJL, D, ŠJ, Vv, L	ČJL, D, DVK, IVT, NJ, ŠJ, Z, L	ČJL, D, DVK, FJ, NJ, ŠJ, ZSV
Vzdělávání v Evropě a ve světě			DG, IVT	D, DG

Multikulturní výchova

Tematický okruh	kvinta	sexta	septima	oktáva
Základní problémy sociokulturních rozdílů	D, Vv, ZSV, L	Hv, ZSV, Z, L	Bi, ČJL, DVK, Z, L	Bi, ČJL, DVK
Psychosociální aspekty interkulturality	Vv	ZSV		
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí	ČJL, Hv, IVT, Vv, Z	AJ, FJ, IVT, NJ, Z	DVK, DG, FJ, IVT, NJ, Z	AJ, DVK, DG, NJ

Environmentální výchova

Tematický okruh	kvinta	sexta	septima	oktáva
Problematika vztahů organismů a prostředí	Bi, Z	Bii, Fy	AJ, Bi, Z	Z
Člověk a životní prostředí	AJ, Bi, Ch, M, Vv, Z	Bí, Ch, M, Z	AJ, Bi, Fy, Ch, Z	AJ, ČJL, Fy, Ch, M, NJ, Z
Životní prostředí regionu a České republiky	Ch	Ch	Bi, Ch, Z	D, Ch, Z

Mediální výchova

Tematický okruh	kvinta	sexta	septima	oktáva
Média a mediální komunikace	Bi, ČJL, IVT	Bi, ČJL, IVT, Vv	Bi, DG, IVT	DG
Mediální produkty a jejich významy	Hv, IVT, Vv	ČJL, Hv, IVT	D, DVK, IVT	DVK
Uživatelé		ČJL, Hv	NJ	NJ
Účinky mediální komunikace a vliv médií	ČJL, D, Hv, Vv, ZSV	AJ, ČJL	ČJL, DVK	ČJL, DVK
Role médií v moderních dějinách	Hv	AJ, ČJL, Hv	AJ, ČJL, D	D

Vedle projektové formy realizace průřezových témat jsou tato integrální součástí mezipředmětových vztahů v jednotlivých předmětech.

4. Učební plány

Učební plán pro nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia – všeobecné - profilace AJ

(učební plán šestiletého gymnázia je odvozen z osmiletého učebního plánu)

tercie – 3. ročník 81 a 1. ročník 61

kvarta – 4. ročník 81 a 2. ročník 61

Učební plán pro nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia – profilace AJ – primy až kvarty

název předmětu	prima 1. ročník	sekunda 2. ročník	tercie 3. ročník (a 1. ročník)	kvarta 4. ročník (a 2. ročník)	Celkem	RVP ZV (DČD)
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15 (0,5)
Anglický jazyk – gramatika	3	3	3	3	12	12 (3)
Anglický jazyk – čten. komp.	2	2	-	-	4	
2. cizí jazyk	-	-	3	3	6	6 (0)
Matematika	4	4	4	4	16	15 (1)
Informatika	1	1	1	1	4	4 (0)
Dějepis	2	2	2	2	8	10 (1,5)
Občanská výchova	1	1	1	1	4	
Fyzika	2	2	2	2	8	20 (4)
Chemie	-	-	2	2,5	4,5	
Biologie	2	2	2	1,5	7,5	
Zeměpis	1	2	2	1	6	
Hudební výchova	1	1	1	1	4	9 (0)
Výtvarná výchova	1	2	1	1	5	
Výchova ke zdraví	1	-	-	-	1	9 (0)
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Volitelné předměty Anglický jazyk – jazyková zkouška	2	2	2	2	8	8 (8)
Nepovinné předměty Anglický jazyk – konverzace	2	2	3	3		(10)
Celkem povinná časová dotace	29	30	32	31	122	104 + 18 DČD 122

Poznámky k učebnímu plánu pro nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia:

Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura z RVP ZV. Je posílen o 0,5 hodiny z disponibilní časové dotace a o 0,5 hodiny z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Anglický jazyk

Jako první cizí jazyk je vyučován jazyk anglický, který je posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace a o 0,5 hodiny z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a o 0,5 hodiny ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Žáci jsou rozdělováni do mezitřídních skupin podle úrovně znalostí. Dále je tato vzdělávací oblast navýšena nepovinnými předměty: v primě a sekundě o 2 hodiny – AJ – konverzace a v tercii a kvartě o 3 hodiny – AJ – konverzace. Cizí jazyky částečně realizují ve svém obsahu průřezové téma Multikulturní výchova

2. cizí jazyk – žáci si volí mezi německým, francouzským a španělským jazykem, jazykové skupiny jsou mezitřídní. Cizí jazyky částečně realizují ve svém obsahu průřezové téma Multikulturní výchova.

Informatika

Předmět je realizován ve všech ročnících.

Dějepis a občanská výchova

Vzdělávací oblast je posílena o 1,5 hodinu z disponibilní časové dotace pro realizaci průřezových témat a 0,5 hodiny z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Fyzika, chemie, biologie a zeměpis

Vzdělávací oblast je navýšena o 4 hod. z disponibilní časové dotace pro její posílení a zařazení průřezových témat. Dále o 1,5 hod. ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií a o 0,5 hodiny z časové dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výchova ke zdraví

Předmět je zařazen v primě. Zahrnuje část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví z RVP ZV

**Učební plán pro vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium
– všeobecné - profilace AJ**

(učební plán šestiletého gymnázia je odvozen z osmiletého učebního plánu)

kvinta - 5. ročník a 3. ročník víceletého gymnázia a 1. ročník čtyřletého gymnázia

sexta - 6. ročník a 4. ročník víceletého gymnázia a 2. ročník čtyřletého gymnázia

septima - 7. ročník a 5. ročník víceletého gymnázia a 3. ročník čtyřletého gymnázia

oktáva - 8. ročník a 6. ročník víceletého gymnázia a 4. ročník čtyřletého gymnázia

název předmětu	kvinta 1. ročník (3. a 5. ročník)	sexta 2. ročník (4. a 6. ročník)	septima 3. ročník (5. a 7. ročník)	oktáva 4. ročník (6. a 8. ročník)	Celkem hodinová dotace za 4 roky	RVP G
Český jazyk a jazyková komunikace	2	2	2	2	17	12 (5)
Česká a světová literatura	3	2	2	2		
Anglický jazyk – gramatika	2	2	2	2	8	12 (6)
Anglický jazyk – jazyková zkouška	2	2	2	-	6	
Anglický jazyk – reálie anglicky mluvících zemí	2	2	2	2	8	
NJ/ŠJ/FJ	3	2	2	2	15	
NJ/ŠJ/FJ – konverzace, certifikát	-	2	2	2		
Latina	1	1	-	-	2	0 (2)
Matematika	4	4	3	3	14	10 (4)
Informatika	1	1	1	1	4	4 (0)
Dějepis	2	2	2	1	7	36 (0)
Základy společenských věd	2	2	2	1	7	
Fyzika	2	2	2	-	6	
Chemie	2	2	2	-	6	
Biologie	2	2	2	1	7	
Zeměpis	1	1	1	-	3	
Výtvarná nebo hudební výchova	2	2	-	-	4	
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8 (0)
Volitelný předmět 1 (2 roky)	-	-	2	2	4	4
Volitelný předmět 2 (2 roky)	-	-	2	2	4	4
Volitelný předmět 3	-	-	-	2	2	0 (2)
Volitelný předmět 4	-	-	-	2	2	0 (2)
Volitelný předmět 5	-	-	-	2	2	0 (2)
Nepovinný předmět	1 (AJK)	1 (AJK)	1 (L)	-		
Celkem povinná časová dotace	35	35	35	31	136	132

Poznámky k učebnímu plánu pro vyšší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia a 1. 4. ročník čtyřletého gymnázia:

Obsah a výstupy všech předmětů vycházejí ze vzdělávacích oblastí a oborů RVP G.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je rozdělen na 2 samostatné předměty Česká a světová literatura (časová dotace 3,2,2,2) a Český jazyk a jazyková komunikace (časová dotace 2,2,2,2). Je posílen o 5 hodin z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk

Jako první cizí jazyk je vyučován jazyk anglický, který je posílen o 6 hodin z disponibilní časové dotace a o 4 hodin nad rámec povinné časové dotace. Žáci jsou rozdělováni do skupin podle úrovně znalostí. Cizí jazyky částečně realizují ve svém obsahu průřezové téma Multikulturní výchova.

2. cizí jazyk – žáci si volí mezi německým, francouzským a španělským jazykem, jazykové skupiny jsou mezitřídní. V posledních 3 ročnících je posílen z disponibilní časové dotace. Předmět je rozdělen na část věnovanou gramatice v dotaci 2 hod. a část, ve které probíhá konverzace a příprava na jazykové certifikáty (DELF, Goethe Zertifikat, DELE) v dotaci 2 hod. Cizí jazyky částečně realizují ve svém obsahu průřezové téma Multikulturní výchova.

Informatika

Vzdělávací oblast Informatika je realizován ve všech ročnících.

Dějepis a základy společenských věd

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována v předmětech D a ZSV ve všech ročnících.

Fyzika, chemie, biologie a zeměpis

Tyto vyučovací předměty vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Laboratorní práce probíhají v rámci těchto předmětů.

Výtvarná výchova, hudební výchova

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována ve dvou ročnících předmětem výtvarná nebo hudební výchova dle zájmu žáků.

Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je realizován ve všech předmětech a v rámci projektových dnů Den zdraví a Den prevence.

Volitelné předměty

Volitelné předměty jsou zařazeny do posledních dvou ročníků. Navazují na učivo povinných předmětů a prohlubují ho. Jsou posíleny hodinami z disponibilní časové dotace.

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast „Člověk a svět práce“ je integrována do předmětu základy společenských věd a předmětů matematika a český jazyk a jazyková komunikace.

Nabídka volitelných a nepovinných předmětů

Nabídka nepovinných předmětů ve všech ročnících (zařazovány dle zájmu žáků)		
Cvičení z českého jazyka	1	určeno také pro žáky se SVP (SPU)
Český jazyk pro cizince	1	určeno především pro žáky s OMJ
Konverzace v AJ	1	prima, sekunda, tercie, kvarta, kvinta, sexta
Latina	1	septima
Cvičení z matematiky	1	nižší gymnázium
Sportovní hry	2	
Zdravotní tělesná výchova	1	

Seznam povinně volitelných předmětů

Učební osnovy jednotlivých seminářů jsou zařazeny u příslušného vyučovacího předmětu. Způsoby hodnocení – zpracování a prezentace seminární práce, prezentace, pololetní test, průběžné testy.

Septima – dvouleté semináře, dotace 2 hodiny

- Společenskovední seminář
- Seminář z dějepisu
- Seminář a cvičení ze zeměpisu
- Seminář a cvičení z matematiky
- Seminář a cvičení z chemie
- Seminář a cvičení z biologie
- Seminář a cvičení z chemie
- Seminář a cvičení z fyziky
- Konverzace z německého jazyka
- Konverzace ze španělského jazyka

Oktáva – jednoleté semináře, dotace 2 hodiny

- Literárně-jazykový seminář
- Seminář současné prózy a dramatu
- Vybrané kapitoly z dějin
- Dějiny ve filmu
- Seminář z ekonomie
- Seminář z práva
- Seminář z filozofie
- Finanční gramotnost
- Seminář a cvičení z fyziky
- Seminář z biologie – maturitní
- Latina pro medicínské obory
- Ethical leadership
- History of world religions
- Special topics in history

5. Hodnocení žáků

5.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení škola používá klasifikaci. Na základě písemného doporučení PPP a Školského poradenského centra lze žáky hodnotit slovně nebo kombinací obou způsobů. Výsledky vzdělávání žáka se na vysvědčení hodnotí v souladu s platnou legislativou. Toto hodnocení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů, respektuje individualitu žáka a je v souladu s jeho individuálními možnostmi a pokrokem.

Zásady klasifikace

1. Vyučující je povinen na začátku školního roku seznámit žáky/žákyně se systémem a jasně vymezenými kritérii hodnocení a klasifikace, s časovým předstihem také stanovit termínované úkoly, jejich obsah, rozsah a měřítko jejich hodnocení. Žák musí mít z každého předmětu počet známek stanovený příslušnou oborovou komisí za každé pololetí.
2. Vyučující vyváženě hodnotí vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň samostatnosti, komunikaci a tvořivost žáka.
3. Vyučující dbá o to, aby shromáždil dostatečné množství podkladů pro posouzení dosažené úrovně vědomostí a dovedností žáka a vede soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka, prokazatelným způsobem.
4. Vyučující oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje (klady a nedostatky, práce s chybou). Sděluje všechny známky a podklady, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, žákovi i zástupcům žáka.
5. Vyučující může předem informovat žáky o termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 20 minut.
6. Třídní profesor informuje vyučující o skutečnostech, které by mohly negativně ovlivnit studijní výsledky žáka.
7. V předmětu, kde vyučuje více vyučujících, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní vyučující po dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitelky školy.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků a posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Každý žák se může v různých variantách podílet na hodnocení svém i spolužáků. Jednotlivé činnosti žáků v hodině hodnotí vyučující, ale také vyučující společně se žáky, možné je i hodnocení samotnými žáky nebo hodnocení sebe sama.
3. Při sebehodnocení i hodnocení spolužáků jsou využívány také kontrolní otázky, které žák vypracoval sám.
4. Hodnocení je vždy podloženo věcnou argumentací, je adresné a konkrétní. Popisuje vždy to, co se žák naučil nebo dokázal, jaké nedostatky by měl odstranit, a jak. Hodnocení není zaměřeno především na srovnávání žáků.
5. Žák má být schopen posoudit vlastní pokrok ve zvládnutí zadaného učiva, ve zpracování tématu, daného problému atp. Svůj pokrok má umět správně vyhodnotit, popsat vlastní rezervy a nedostatky i perspektivu svého vlastního učení.
6. Na základě sebehodnocení má student chápat průběžné i shrnující hodnocení vyučujícího.
7. Konečným cílem (dlouhodobým) je výchova žáků, kteří mají sebedůvěru i dovednost reflektovat a posuzovat „konkrétní zkušenost“ nezávisle na učiteli.

8. Práce s chybou – chyba je chápána jako přirozená věc v procesu učení a důležitý prostředek učení. Vyučující o chybě s žáky diskutuje a vede žáky k vyhledávání chyb v práci vlastní a cizí a k samostatnému nalézání správných řešení (žáci mohou některé své práce sami opravovat či vzájemně opravovat).

5.2 Kritéria pro klasifikaci všeobecně vzdělávacích předmětů

Kritéria:

nižší ročníky gymnázia		vyšší ročníky gymnázia	
Stupeň 1 - výborný	100 % - 85 %	Stupeň 1 - výborný	100 % - 88 %
Stupeň 2 - chvalitebný	84 % - 68 %	Stupeň 2 - chvalitebný	87 % - 75 %
Stupeň 3 - dobrý	67 % - 50 %	Stupeň 3 - dobrý	74 % - 58 %
Stupeň 4 - dostatečný	49 % - 33 %	Stupeň 4 - dostatečný	57 % - 43 %
Stupeň 5 - nedostatečný	32 % - 0 %	Stupeň 5 - nedostatečný	42 % - 0 %

Kritéria:

Stupeň 1 - výborný

Žák zná podstatu problému, dovede ji vysvětlit, má odpovídající vyjadřování, odpovídá bez váhání a tápání na zadané otázky. Problém dokáže řešit sám, při nepřesnostech dokáže na upozornění reagovat správně. Dokáže logicky vyvozovat závěry, je schopen analyzovat a provádět syntézu. Vhodné texty interpretuje samostatně a je schopen vyhledávat a třídit informace. Testy (písemné prověření znalostí) se vyznačují věcnou správností, vyjádřením jádra problému, drží se tématu a otázek. Dokáže objevit souvislosti, probírané látce rozumí a umí ji vyložit. Dokáže obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák dovede vyložit problém, má v projevu drobné nepřesnosti, které na upozornění opraví. Reaguje logicky přiměřeně, má odpovídající vyjadřování. Při výkladu potřebuje vést k cíli navozujícími otázkami. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí interpretovat vhodné texty, vyhledávat informace a sřadit je.

Stupeň 3 - dobrý

Žák zvládá pouze základy problému, má chudší slovní zásobu, nedokáže dobře plynule hovořit, v učivu se orientuje, i když některé problémy nechápe. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje s chybami. Pod vedením profesora dokáže samostatně pracovat, interpretovat vhodné texty a vyhledávat informace.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák nepracuje samostatně, při řešení problému je třeba soustavné pomoci učitele, žák je stále pasivní, nedokáže znalosti spojit do logických celků, neodpovídá k jádru problému, neumí vystihnout podstatu věci a jeho myšlení není tvořivé.

Stupeň 5 - nedostatečný

Nezvládl ani základní minimum stanovené látky. Nespolupracuje s učitelem, nepracuje sám ani s dopomocí. Nejeví zájem o vzdělávání a neplní ani minimum zadaných úkolů.

Znalosti a dovednosti žáků jsou prověřovány ústní i písemnou formou, soustavným diagnostickým pozorováním žáka se zřetelem na zřejmou úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů a ke stanoveným cílům vzdělávání. Sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, jeho vývoje, a to vždy v souvislostech ovlivňujících jeho výkon. Hodnocením zadaných termínovaných úkolů, skupinové práce a projektů, dále preferencí kladné zpětné vazby i oceněním jeho snahy a zájmu.

5.3 Kritéria pro klasifikaci výchovných předmětů

1. Výtvarná výchova

Při klasifikaci Vv se hodnotí schopnost žáka:

- prakticky využívat ve vlastní tvořivé výtvarné činnosti základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích,
- uplatňovat představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu,
- citlivě vnímat okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevovat aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně,
- orientovat se v oblasti výtvarné kultury, poznávat vybraná základní umělecká díla a schopnost tvořivě aplikovat poznání ve vlastní tvorbě.

Dalšími kritérii hodnocení a klasifikace jsou:

- zájem o danou problematiku,
- celkový aktivní přístup, který se projevuje nejen ve vlastní výtvarné činnosti nebo ve znalostech v teoretické složce předmětu, ale také v celkové připravenosti žáka vědomostní i materiálové (pomůcky, materiál, model pro výtvarnou činnost a učebnice),
- schopnost spolupráce žáka při vytváření celkového klima pro práci v předmětu,
- pravidelná docházka na hodiny předmětu,
- účast na školních výtvarných soutěžích a dalších mimoškolních výtvarných aktivitách.

2. Hudební výchova

Při hodnocení a klasifikaci Hv se kromě schopností, dovedností a znalostí hodnotí zejména schopnost žáka:

- prakticky využívat základní poznatky hudební teorie,
- vnímat a orientovat se mezi hudebními směry, být schopen jejich zařazení do historických etap vývoje,
- osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikovat tvořivě,
- v závislosti na osobních možnostech dosáhnout působivého a originálního projevu.

Dalšími kritérii hodnocení a klasifikace jsou:

- schopnost spolupráce žáka při vytváření celkového klima pro práci v předmětu,
- aktivita a zájem o danou problematiku,
- schopnost cítění hudby jako možnosti relaxace a uvolnění stresu,
- pravidelná docházka na hodiny předmětu,
- účast na školních hudebních a mimoškolních hudebních aktivitách.

3. Tělesná výchova

Při hodnocení a klasifikaci tělesné výchovy se kromě vědomostí, dovedností a návyků hodnotí schopnost žáka:

- při sportovní činnosti prakticky užívat získané poznatky,
- aplikovat vědomosti, dovednosti a návyky,
- orientovat se v oblasti tělesného a sportovního vyžití, pravidel a rozhodování v jednotlivých základních druzích sportů,
- dle svých možností posilovat tělesnou kondici v rámci TV a při metodách uvolnění a relaxace,
- uplatňovat dle osobních možností pohybové dovednosti,
- projevovat zájem o zlepšení kondice a dosažení maximálního výkonu.

Dalšími kritérii hodnocení a klasifikace jsou:

- kladný přístup k pohybovým aktivitám a zájem o sportovní problematiku,
- celkový aktivní přístup, který se projevuje nejen ve vlastní tělovýchovné činnosti, ale i v celkové připravenosti žáka na vyučování tělesné výchovy (pomůcky, sportovní oděv a obuv, respektování zásad stanovených pro Tv),
- schopnost spolupráce žáka při vytváření celkového klima pro práci v předmětu,
- účast na školních i mimoškolních tělovýchovných a sportovních aktivitách a soutěžích,
- pravidelná docházka na hodiny předmětu.

5.4 Klasifikace chování

1. O klasifikaci chování stupněm 1 nebo 2 rozhoduje třídní učitel, který při tom bere ohled na doporučení vyučujících.
  - a) stupeň 1 – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu, ojediněle se dopouští méně závažných přestupků,
  - b) stupeň 2 – žák nedodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu, dopustil se závažného přestupku či opakovaně méně závažných přestupků.
2. O klasifikaci chování stupněm 3 rozhoduje ředitelka školy na návrh třídního učitele (případně jiného vyučujícího). Stupeň 3 - žák se dopustí velmi závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků.

6. Učební osnovy – nižší gymnázium

6.1 Český jazyk a literatura

6.1.1 Český jazyk a literatura – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět ČJL zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Obsah předmětu má komplexní charakter, ale pro lepší přehlednost je rozdělen do tří částí:

Komunikační a slohová výchova

Jazyková výchova

Literární výchova

Časová dotace předmětu:

Prima, sekunda, tercie a kvarta: 4 hodiny týdně – 2x JV, 1x LV, 1x KSV

Cílem studia na nižším gymnáziu je zvládnutí spisovné normy, upevnění pravopisných pravidel a základní znalost morfologie, lexikologie a syntaxe.

V literatuře je hlavním cílem seznámit žáky se základními literárními druhy a žánry, vylepšovat čtenářskou gramotnost, naučit se vnímat umělecký text po stránce obsahové i formální, v kvartě přiblížit vnímání literárního díla v kontextu doby vzniku – základy literární historie.

Výuka slohu je zaměřena především na schopnost správného vyjadřování v písemné i ústní podobě. Žáci se naučí zvládat základní slohové útvary (vypravování, popis, charakteristika). Sloh dává možnost kreativně využít poznatky mluvnické při kompozici slohových útvarů, podněcuje rovněž rozvoj uměleckých ambic žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v odborné pracovně, v multimediální učebně, někdy též v učebně IVT, aby bylo možno využít různorodých

výukových programů. V některých případech lze pracovat mimo budovu školy, např. v knihovně, na veletrhu knih, na exkurzích apod.

Výuka předmětu je založena především na výkladu, práci s textem, kooperaci ve skupině, aplikaci poznatků v praxi, recitaci, dramatizaci, vlastní tvůrčí činnosti apod.

Komunikační a slohová výchova:

Cíl: rozvíjení komunikačních dovedností žáků a jejich uplatnění ve všech vzdělávacích oblastech, oborech a vyučovacích předmětech, využití jazykových prostředků v kontextu konkrétní komunikační situace.

Vyjádřením názorů, citů, pocitů a zážitků přispět k harmonizaci vlastní osobnosti. Naučit žáky rovněž jasně, přesvědčivě a vhodně argumentovat a dodržovat pravidla kultivovaného dialogu.

Jazyková výchova:

Žáci získávají vědomosti a dovednosti k osvojení spisovné normy českého jazyka. Učí se poznávat a vhodně využívat jeho další formy, kriticky posuzovat jazykovou kulturu médií.

Cíl: naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat a používat jazykové prostředky adekvátní komunikační situaci. V praxi uplatnit pravidla pravopisu a spisovné výslovnosti.

Literární výchova:

V literární výchově poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat specifika literárního textu a jazyka, seznamují se se základními etapami literárně historického vývoje. Na základě toho formulují vlastní názory o přečteném díle a osvojují si myšlenkový odkaz minulosti.

Cíl: humanizace žákovy osobnosti, rozvoj citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického vnímání, podpora fantazie a tvůrčího potenciálu, odlišení umělecké hodnoty od braku, poznávání národních tradic a hodnot lidové slovesnosti, pochopení současných uměleckých trendů a podněcování k vlastní četbě, nalézání vhodných vzorů k řešení životních situací a překonávání překážek.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – se SPU:

Tito žáci jsou integrováni do běžných tříd, kde pracují podle PPP – plánu pedagogické podpory.

Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou realizovány výstupy:

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperaci přispívá k utváření mezilidských vztahů v širším společenství i v rodině v rodině, komunitě
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských

- potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

Realizace těchto výstupů je prováděna ve spolupráci s AJ, TV, Bi, Vv, OV, Hv atd.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Čtení s porozuměním, práce s textem, zhotovování výpisků a výtahů z textu, vyhledávání klíčových informací, práce s jazykovými příručkami a odbornou literaturou.

Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

Žákům je ve vhodných případech umožněno realizovat své nápady, což podněcuje jejich kreativitu a organizační schopnosti.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k řešení problémových úloh, k hledání vlastních cest, k vyhledávání, třídění a systematizaci poznatků, k uplatňování poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Jasná, přehledná, jazykově správná a situaci adekvátní komunikace je jedním z hlavních cílů tohoto předmětu.

Žáci se učí přiměřeně komunikovat se svými spolužáky i vyučujícími, prezentovat a obhajovat své názory, argumentovat a kultivovaně diskutovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí základům kooperace a týmové práce přímo při výuce. Jsou vedeni k respektování pravidel chování a k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi. Učí se, jak řešit problémy v mezilidských vztazích.

Kompetence občanské

V kontextu literárních děl se žáci seznamují s životem v různých kulturách, s kulturními tradicemi národů a etnik, s historickým vývojem společenských systémů. Je kladem důraz na enviromentální výchovu a demokratické tendence ve společnosti.

Kompetence pracovní

Prostřednictvím literatury-umělecké i populárně-naučné se žáci seznamují s různými profesemi, čímž je stimulována jejich pozdější profesní orientace.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Používá různé druhy záznamu literárních děl – e-knihy, audioknihy.

Projekty:

Přispívají k rozvoji všech kompetencí, aplikují získané vědomosti na konkrétní zpracování určitého tématu z mnoha aspektů, podporují mezioborové vztahy a samostatnost a originalitu řešení.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

Ročník: prima

Hodinová dotace: 4 hodiny týdně

Jazyková výchova (2 VH týdně)

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova -rozpozná znělé a neznělé souhlásky, dovede vysvětlit spodobu znělosti	Zvuková stránka slova a věty, spodoba znělosti, spisovná a nespisovná výslovnost		Slovník cizích slov Aj (srovnání – přízvuk)
-samostatně pracuje s PČP, SMČ, SSJČ a dalšími příručkami	Práce se slovníky a jazykovými příručkami	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání	
- tvoří spisovné tvary a vhodně je užívá v komunikaci -vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné -orientuje se v textu a správně určí slovní druh podle významu v dané větě -vyhledá v textu podstatná jména, vysvětlí, co jsou podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná, hromadná, látková -doplní tvary přídavných jmen do textu -vyjmenuje druhy zájmen a rozliší druhy číslovek -vyhledá zájmena a číslovky v textu a určí jejich druh -uveče charakteristické znaky sloves -určí mluvnické kategorie	podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa		Ov – základní pravidla společenského chování Z – evropský kontinent (státy EU), planety Sluneční soustavy Bi, Aj – názvy zvířat, ZOO v ČR
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché -zobrazí graf jednoduché věty	Základní a rozvíjející větné členy, v souvětí rozlišení vět hlavních a vedlejších		

-vyhledává a určuje větné členy v textu -v souvětí rozliší větu hlavní a vedlejší, dokáže prakticky zaměnit větu vedlejší a větný člen			
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní její užití	Rozvrstvení národního jazyka Jazykověda a její složky	MKV – Kulturní diference	Z – oblasti ČR – nářeční celky Hv – lidové písně (nářečí)
-pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	Dialog, dovednosti pro sdělování	OSV – Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice	Práce ve skupinách a projektech Výchova ke zdraví – integrace

Komunikační a slohová výchova (1 VH týdně) – prima

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, vytvoří výpisky nebo výtah	Výpisky a výtah		Bi – Paryby (sekunda)
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera - na zadané téma vytvoří reklamu - napíše výstižně a jazykově a formálně správně vzkaz, zprávu, oznámení - sestaví inzerát nebo oznámení ze zadaných slov	Jednoduché komunikační žánry-např. vzkaz, inzerát, reklama, zpráva, oznámení	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INF – využití PC
- vhodně užívá jazyk. prostředků ke komunikačnímu záměru - vyjmenuje části, které obsahuje dopis osobní a úřední - formuluje jednoduchou žádost - na základě textu dopisu obměňuje použité výrazy - napíše email se všemi náležitostmi	Dopis – osobní a úřední Email		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - vyjmenuje různé postupy při popisu - popíše osobu podle fotografie nebo vlastního pozorování - nakreslí plánec budovy (bytu) a podle něj byt popíše - popíše děj podle obrázku - popíše pokus z fyziky	Popis (budovy, místnosti, osoby, krajiny, pracovního postupu apod.)	EV – Vztah člověka k prostředí	Vv – plánec Fy – laboratorní práce
- využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní - podle své fantazie dokončí načaté	Vypravování		Vv – komiks, ilustrace příběhu

vypravování - sestaví osnovu vypravování a používá vhodné jazykové prostředky			
---	--	--	--

Literární výchova (1 VH týdně) – prima

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- rozezná základní liter. druhy a žánry	Základní liter. druhy a žánry		
- seznámí se s lidovou slovesností Čechů i jiných národů - umí charakterizovat a rozlišit krátké žánry ústní lidové slovesnosti - uvědomuje si, že mohou být součástí jiných žánrů	Lidová slovesnost – vznik, žánry, národnostní odlišnosti	MKV – Etnický původ	Vyhledávání a třídění materiálu
- pozná hlavní znaky pohádky a odlišnosti pohádky lidové a autorské	Pohádky české a pohádky jiných národů	MKV – Multikulturalita	Vlastní četba
- pozná základní znaky mýtů, odliší je od ostatních žánrů - vysvětlí, proč vznikají mýty a báje - uvede příklady mýtů a bájí ze starověkého Egypta, Řecka nebo Říma	Mýty – antické a biblické mýty Epos	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	Vv – ilustrace Ov, D – řecká mytologie a náboženství
- pozná základní znaky pověstí, odliší je od pohádek a mýtů - porovná pověst a pohádku - vypráví přečtenou pověst či pohádku - převypráví dobrodružný příběh, nalezne zápletku, dokáže popsat prostředky výstavby napětí	Pověsti – národní a regionální pověsti Pohádky – lidové, autorské Dobrodružná a humoristická literatura	MKV – Kulturní diference	D, Z - Staré pověsti české, Z českých a moravských hradů Vlastní četba
- seznámí se se žánrem legendy - odliší pojem legenda ve středověku a dnes	Legendy		D – život sv. Václava
- pozná základní znaky lyriky, porovná lyriku v různých liter. druzích - vyhledává vyjadřovací prostředky lyriky	Lyrika, typy lyriky, lyrické žánry: píseň, epigram, elegie, óda, báseň v próze apod.		Vv, Hv – druhy lidových písní Vlastní četba
- seznámí se s lyrickoepickými žánry, vyhledá shody s lyrikou i epikou	Lyrickoepické žánry-balady Balada v poezii, próze i dramatu		
- seznámí se s podobami komiksu	Komiks		

- seznámí se se základními pojmy liter. teorie, umí je vyhledat v textu	Základní pojmy literární teorie - obrazná pojmenování, tropy a figury		Práce s textem
Průběžně: -čte plynule a s porozuměním, při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo -dokáže reprodukovat přečtený text -pracuje s literárním textem, dokáže vyhledat hlavní myšlenku díla a jazykové prostředky -vede si zápisy o četbě – jednoduchým způsobem interpretuje literární dílo a vyjádří vlastní názor -navštěvuje knihovnu, umí vyhledat informace na internetu			

Český jazyk a literatura
Ročník: sekunda
Hodinová dotace: 4 hodin týdně
Jazyková výchova (2 VH týdně)

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
-určuje věcné významy slov	Význam slov		Kompetence k učení
-v textu vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, v umělecké literatuře metaforická vyjádření -pracuje se SSČ	Slova jednoznačná a mnohoznačná		Na vhodných cvičeních je průběžně posilován vztah k ostatním předmětům
-rozlišuje sousloví od volného spojení slov, -poznává rčení, pořekadlo a přísloví	Slovo a sousloví, rčení		
-poznává významové rozdíly mezi slovy. užívá je ve větách	Synonyma a homonyma	OSV – Kreativita -tvořivost v mezilidských vztazích	
-využívá slova citově neutrální, lichotivá a hanlivá ve slohu	Slova citově zbarvená		Čj-sloh
-rozlišuje jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby -v textu vyhledává slova historická, zastaralá, novotvary a slova přejatá	Nauka o tvoření slov Slovní zásoba a její obohacování	MKV – Multikulturalita -specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	Kompetence komunikativní
-zná základní pojmy slovo tvorby, vysvětlí vznik utvořeného slova	Slovo tvorba krok za krokem		
-naučí se rozlišovat jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby	Způsob tvoření slov: -odvozování, skládání, zkracování	OSV – Sociální rozvoj – dovednosti pro sdělování verbální a neverbální	
-osvojí si přechylování pod. jmen -vyhledává slova odvozená a uvádí další příklady	Odvozování podstatných jmen a přídavných jmen		
-rozlišuje slovní druhy, určuje	Tvarosloví		Kompetence k řešení problémů

mluvnické kategorie a zdůvodňuje pravopis -i/-y v koncovkách /opak./			
-určuje mluvnické kategorie sloves /opak./ -naučí se rozlišovat rod činný a trpný -správně využívá opisný rod trpný a zvratnou podobu slovesa	Slovesa Slovesný rod		
-rozlišuje příslovce a příd. jména -využívá příslovečné spřežky a tvoří stupňované tvary	Příslovce Příslovečné spřežky Stupňování příslovčí		
-rozlišuje další neohebné slovní druhy,	Předložky, spojky, částice, citoslovce		
-určuje prostředky, které jsou charakteristické pro jednotlivé věty -určuje věty podle základních větných členů -poznává rozdíl mezi větou dvojjmennou, jednočlennou a větným ekvivalentem	Skladba Druhy vět podle postoje mluvčího Věty dvojjmenné Věty jednočlenné a větné ekvivalenty	OSV – Sociální rozvoj Mezilidské vztahy -péče o dobré vztahy	ČJ-sloh Kompetence komunikativní
-určuje podmět a slovní druh, kterým je vyjádřen -určuje přísudek slovesný, jmenný se sponou/opak./ a jmenný beze spony	Co už umíme o základních větných členech /opak./ Přísudek jmenný beze spony		
-rozpoznává a určuje jednotlivé rozvíjející větné členy, druhy příslovečného určení, různé typy přívlastků	Rozvíjející větné členy: Předmět Příslovečné určení Přívlastek, Doplněk		
-určuje počet vět v souvětí, rozlišuje věty hlavní a vedlejší	Co už umíme ze skladby o větě /opakování/	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti	
-poznává druhy vedl. vět a vyhledává jejich spojovací výrazy -nahrazuje větné členy vedl. větami -nahrazuje vedl. věty větnými členy	Druhy vedlejších vět:		Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů

<p>-správně tvoří spis. tvary a vědomě jich používá správně zdůvodňuje pravopis koncovek příčestí - rozlišuje jména obecná a vlastní -zná obecné zásady pro psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech</p>	<p>Pravopis Opakování: Vyjmenovaná slova Psaní -i/-y v koncovkách podst. jmen, příd. jmen</p>		
---	---	--	--

Komunikační a slohová výchova (1 VH týdně) - sekunda:

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
-rozlišuje popis statický a dynamický	Popis		
- při práci s textem využívá jednoznačná pojmenování, sestavuje osnovu	Popis výrobku		Kompetence komunikativní
-osnovu rozděluje na jednotlivé plány -při popisu určuje ústřední motiv -vypracuje popis obrazu	Popis uměleckého díla		Vv, D, Z, Čj-L – Josef Lada, architektonické památky
-při popisu využívá výstižná slovesa, odborné názvy -srozumitelně popisuje všechny fáze postupu, sestaví osnovu	Popis pracovního postupu		Kompetence k učení
-rozlišuje vnitřní charakteristiku přímou a nepřímou -vyhledává pojmenování pro vystižení povahy člověka, jeho schopností, zájmů - využívá rčení a přirovnání	Charakteristika	OSV-Sociální rozvoj Poznávání lidí-rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech MV – Kulturní diference -respektování zvláštností různých etnik	
-výstižně formuluje a sděluje své pocity a prožitky -vhodně používá jazykové prostředky s citovou působivostí -spisovně jazykové prostředky užívá k vlastnímu tvořivému psaní	Líčení Líčení krajiny	OSV – Kreativita Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity EV – Základní podmínky života -ochrana biologických druhů	ČJ-L, Z, Bi – líčení – umělecká literatura, ekologie – chráněné krajinné oblasti
-upevňuje si znalosti z nižšího ročníku -zpracuje výtah z odborného textu - vybírá vhodné jazykové prostředky	Výtah Výtah z odborného textu		Kompetence k učení
-vyhledává v textu charakteristické jazyk. prostředky admin. stylu -sestaví žádost v ustálené formě	Žádost		Kompetence komunikativní

<ul style="list-style-type: none"> - v textu vyhledá důležitá sdělení - naučí se sestavovat strukturovaný životopis vlastní, rodinného příslušníka, známé osobnosti - uvědomuje si význam profesního životopisu 	Životopis		ČJ-L, Hv, Tv – literární ukázky, umělec, sportovec
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže využít jazykové prostředky k oživení děje a ke stupňování dějového napětí - sestavuje správně osnovu větnou a heslovitou - správně zapisuje interpunkční znaménka v přímé řeči - v textu dokáže odstranit slohové nedostatky 	Vypravování: <ul style="list-style-type: none"> - ukázky z knih - scény ze hry a filmu - vlastní tvořivé psaní 	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	ČJ-L, Vv – komiksové příběhy

Literární výchova (1 VH týdně) – sekunda

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- charakterizuje jednotlivé části literární vědy	Literární věda	OSV – Mezilidské vztahy (respektování, podpora, pomoc)	
- pomocí hlavních znaků odlišuje žánry střední epiky - interpretuje příběhy písemně i ústně	Prozaické útvary Povídka Novela Román	OSV – Komunikace (řeč těla, zvuků a slov)	
- rozlišuje tvorbu hodnotnou a konzumní	TV tvorba a film, televizní seriál	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	Sledování vybraných TV programů
- seznámí se s drobnými epickými žánry, pokusí se o vlastní tvorbu	Aforismus, anekdota	OSV – Kreativita (originalita, schopnost vidět věci jinak)	Vyhledávání, sbírání a třídění témat. materiálu, pokus o vlastní tvorbu.
- vyhledá z různých zdrojů knihy a uvede jejich autory, na základě vlastní četby -vysvětluje její podstatu a cíle, - rozlišuje žánry literatury faktu	Žánry literatury faktu: práce s populárně-naučnou literaturou Životopis, memoáry, deník, Cestopis	VMEGS - Jsme Evropané	(internet, katalogizační a databázové systémy) Dějepis (archivářství)
- odlišuje lyriku od epiky, dokáže vyhledat jednoduché básnické prostředky, interpretuje lyrický text	Lyrika Básnické prostředky: metafora, personifikace, přirovnání, epiteton, oxymorón Interpretace básně		
- rozvíjí poznatky o mýtu - objevuje odkaz bible (rčení) - vyjmenuje znaky dramatu, odliší komedii od tragédie	Starověká literatura Mýtus, báje Bible Epos, antické drama	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (národní, evropská a světová tvorba)	Z, D – národní obrození, osvícenské reformy Josefa II.
- vyjmenuje základní znaky legendy - zná české světce a svěťice - vyjádří znaky renesanční, barokní a klasicistní literatury - uvede významné představitele	Středověká literatura Renesanční literatura Barokní literatura Klasicismus		
Průběžně: -čte plynule a s porozuměním, při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo, -dokáže reprodukovat přečtený text -pracuje s literárním textem, dokáže vyhledat hlavní myšlenku díla a jazykové prostředky -vede si zápisy o četbě – jednoduchým způsobem interpretuje literární dílo, -navštěvuje knihovnu, umí vyhledat informace na internetu			

Český jazyk a literatura
Ročník: tercie
Hodinová dotace: 4 VH týdně
Jazyková výchova (2 VH týdně)

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zná možnosti obohacování slovní zásoby - roztrídí slova podle toho, jak byla utvořená - rozlišuje metaforu, metonymii - umí vysvětlit pojem sousloví a je schopen vyhledat sousloví v textu - zná pojem věcný význam slov - rozlišuje synonyma a homonyma - vysvětlí rozdíl mezi aktivní a pasivní slovní zásobou - vyhledá v textu přejatá slova - rozpozná, jak se liší ve výslovnosti a pravopise od slov domácích - správně vyslovuje slova cizího původu 	<p>Obohacování slovní zásoby Nauka o tvoření slov</p> <p>Slova přejatá (pravopis, výslovnost)</p> <p>Výslovnost přejatých slov</p>	MKV	<p>OV – šikana, drogy OV, D – demokracie, holokaust, ostrakismus Bi – botanika, zoologie Ochrana člověka za mimořádných událostí – vyprošťovací kleště</p>
<ul style="list-style-type: none"> - skloňuje obecná jména přejatá, cizí vlastní jména a umí je užít v textu - rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá, tvoří ke slovesům vidové protějšky (vidové dvojice) 	<p>Tvarosloví Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen</p> <p>Slovesný vid</p>		<p>Práce se slovníkem Z – cizí vlastní jména Bi – terníny</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pravidla pravopisu lexikálního, morfologického a syntaktického 	<p>Pravopis i/y, předpony s-, z-, vz- a předložky s/se, z/ze Skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně</p>		<p>Práce s Pravidly českého pravopisu</p>

<ul style="list-style-type: none"> -upevní si předchozí učivo. - určuje základní i rozvíjející větné členy - rozpozná větu jednočlennou, dvojjčlennou a větný ekvivalent - určuje věty jednoduché a souvětí - určuje jednotlivé druhy vedlejších vět - osvojil si spojovací poměry u jednotlivých spojovacích poměrů - rozlišuje souvětí souřadné a podřadné - rozpozná spojovací výrazy (spojky, vztažná zájmena, vztažná příslovce) - osvojil si interpunkční pravidla v souvětí 	<p>Skladba Opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - druhy vedlejších vět <p>Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, mezi větnými členy v několikanásobném větném členu a mezi souřadně spojenými větami vedlejšími</p> <p>Souvětí souřadné a podřadné</p> <p>Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí</p>		<p>OV – dokumenty o lidských právech,</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí češtinu do indoevropské jazykové větve - zná termín praslovanština, rozdělí slovanské - uvědomuje si význam misie Konstantina a Metoděje na Velkou Moravu (staroslověnština) 	<p>Obecné výklady o jazyce Slovanské jazyky</p> <p>Útvary českého jazyka a jazyková kultura</p>	<p>MKV – Multikulturalita</p>	<p>LIT., D – Konstantin a Metoděj, Sázavský klášter</p>

Komunikační a slohová výchova (1 VH týdně) – tercie

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- seznámil se s cílem stylistiky, jazykovými styly, slohovými postupy a útvary	Stylistika		
- pracuje s odborným textem - je schopen rozlišit podstatné od nepodstatného, formuluje hlavní myšlenky textu - zná rozdíl mezi výtahem a výpisky - umí citovat	Výtah Odborný text Citace Výpisky	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (skleníkové plyny, globální problémy lidstva)	
- vyhledá v textu charakteristiku přímou, nepřímou, vnitřní a vnější - volí vhodné jazykové prostředky charakteristiky - vyvaruje se opakování slov	Charakteristika literární postavy		LIT. - Z. Jirotko: Saturnin; V. Čtvrtek; J. R. R. Tolkien; pohádky J. Wericha; Malý princ
- volí vhodné jazykové prostředky výkladu a vhodně uspořádá informace	Výklad mluvený a psaný Osnova		stylistické nedostatky ve sloh. pracích
- přesně formuluje své myšlenky a názory, respektuje názory druhých	Úvaha Druhy úvahy (umělecká, odborná, publicistická, prosté uvažování)		
- rozlišuje typy textů jednotlivých funkčních stylů a uvědomuje si jejich funkci	Funkční styly	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (hromadné sdělovací prostředky)	LIT. - M. Horníček, V. Dyk, R. Křesťan, přísloví

Literární výchova (1 VH týdně) – tercie

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní znaky a cíle národního obrození - charakterizuje žánr románu - uvede rozdíly podoby románové tvorby v období romantismu a realismu - charakterizuje romantického hrdinu - chápe pojem realistické umění - srovnává díla s filmovým nebo dramatickým zpracováním - charakterizuje způsoby vyprávění - popíše způsoby vyprávění příběhů – kompozici lit. díla - uvede významné představitele 	<p>Národní obrození Romantismus Realismus Naturalismus</p>		<p>ČJL (jazyková výchova) – staročeština (epos Alexandreis) D. Defoe: Robinson Crusoe M. Twain: Dobrodružství Huckeberryho Finna J. Hašek: Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá různé formy moderního umění - rozlišuje základní umělecké prostředky moderních směrů - rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora - poznává jednotlivé umělecké směry - popíše podoby ztvárnění historických událostí v literárních dílech 	<p>Literatura přelomu 19. a 20. století Umělecké směry</p> <p>Meziválečná literatura Reakce na významné historické události</p> <p>Obraz války v literatuře</p>	<p>MKV – Multikulturalita,</p> <p>MKV – Kulturní diference VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>D – válečné události</p>

Český jazyk a literatura
Ročník: kvarta
Hodinová dotace: 4 VH týdně
Jazyková výchova (2 VH týdně)

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Opakování učiva z 8. ročníku		
-dokládá v textu nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	Slovní zásoba a význam slova -slovo a sousloví -věcné významy slov		Kompetence k učení Bi
- využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému vyjadřování a kultivovanému projevu	Rozvoj slovní zásoby	MKV – Multikulturalita -multikult. jako prostředek vzájemného obohacování	Kompetence komunikativní D – archaismy, historismy
- zná základní lingvistické disciplíny a dokáže popsat, čím se zabývají	Lingvistické disciplíny		Kompetence sociální a personální Čj-L /rčení/ Bi
-správně vyslovuje a používá cizí slova -čte text s porozuměním, využívá slovníků	Rozvrstvení slovní zásoby -odborné názvy, slova domácí a cizí - problematika přejímání slov	OSV – Mezilidské vztahy -chování podporující dobré vztahy	Cizí jazyky – slova přejatá
- zvládá tvoření čes. slov -zná významy slov a rozvíjí slovní zásobu - charakterizuje vrstvy slovní zásoby	Nauka o tvoření slov Stavba slova Obohacování slovní zásoby Vrstvy slovní zásoby		Kompetence k učení

<p>-správně třídí slovní druhy a vhodně jich používá <u>-rozlišuje:</u> druhy podst. jmen, určuje mluvnické kategorie - druhy příd. jmen, určuje mluvnické kategorie -staví výstižně a srozumitelně výpovědi -tvoří spisovné tvary sloves -určuje druhy, ovládá stupňování -určuje vlastní a nevlastní předložky, spojky souřadící a podřadící</p>	<p>Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena a číslovky – druhy, skloňování</p> <p>Slovesa, slovesné třídy, přechodníky Příslovce Předložky a spojky</p>	<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá -naši sousedé v Evropě</p>	<p>Kompetence k řešení problémů</p>
<p>-rozumí prostředkům neязыkové komunikace, ovládá formy vyjádření</p>	<p>Skladba: Stavba věty a souvětí Věty podle postoje mluvčího</p>		<p>Kompetence komunikativní</p>
<p>-formuluje složitější myšlenky, rozumí složitějšímu sdělení</p>	<p>Věta jednoduchá a souvětí</p>		<p>Bi, Z</p>
<p>- chápe valenci sloves, zápor slovní a mluvnický</p>	<p>Tvoření vět a souvětí Mluvnický zápor</p>	<p>OSV – Mezilidské vztahy -chování podporující dobré vztahy</p>	<p>Čj, Ov - normy /společenské chování – citáty, vtipy/</p>
<p>-umí rozlišovat věty hlavní a vedlejší, závislé a řídicí</p>	<p>Věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá</p>		<p>Kompetence občanské</p>
<p>-určuje druhy souvětí a druhy vedl. vět</p>	<p>Souvětí souřadné a podřadné, druhy vedl. vět</p>		<p>Kompetence občanské</p>
<p>-rozlišuje jednotlivé druhy významových poměrů a nejobvyklejší spojovací výrazy</p>	<p>Významové poměry mezi souřadně spojenými vět. členy a vedlejšími větami</p>		<p>Kompetence občanské Kompetence sociální a personální Bi, Z – ekologie, jedovaté houby</p>

- rozpoznává odchylky od pravidelné větné stavby	Samostatný větný člen Oslovení, vsuvka Věta neúplná		Kompetence pracovní
-zvládá členění výpovědi na východisko a jádro	Pořádek slov v české větě		Kompetence k řešení problémů
-aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazyk. projevu	Pravopis: lexikální, tvaroslovný, skladební Vlastní jména		
-zná hlavní zásady spisovné výslovnosti - čte plynule, výrazně, s porozuměním	Zvuková stránka jazyka Hlásky a hláskové skupiny Větný přízvuk, větná melodie		
-odlišuje projev spisovný a nespisovný	Obecné výklady o jazyce		Kompetence komunikativní
-promyšleně vybírá pro svůj komunikační záměr spisovné a nespisovné prostředky	Slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary čes. jazyka		
-osvojuje si kulturu jazyka, řeči -pracuje s textem uměleckým, naučným,	Jazyková kultura Opakování učiva, shrnutí		ČL- sloh, literatura (výběr ukázek)

Komunikační a slohová výchova (1 VH týdně) – kvarta

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	Úvod do učiva slohu	OSV – Sociální rozvoj -Komunikace-řeč lidských skutků	
-získá základy studijního čtení, formuje hlavní myšlenky textu	Výklad		
-pracuje s odborným textem, popisuje přehledně a jasně jednotlivé činnosti	Popis: Popis pracovního postupu		Kompetence k učení Bi, Vv - herbář, ubrousková technika
-užívá vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru	Popis uměleckého díla Subjektivně zabarvený popis /Líčení/		Kompetence komunikativní ČJ-L, Z – cestování, pohádková příroda
-využívá poznatků o jazyce k vlastnímu tvořivému psaní	Charakteristika – povaha, schopnosti, zájmy		Kompetence komunikativní ČL-L, Ov – Kdo je vaším vzorem?
-výstižně a srozumitelně staví výpovědi o různých skutečnostech, kultivovaně se vyjadřuje	Vypravování	OSV – Osobnostní rozvoj Kreativita-cv. pro rozvoj základních rysů kreativity	Kompetence sociální a personální Kompetence komunikativní
-zvládá hlavní znaky úvahy/srovnání s výkladem/	Úvaha	EV – Vztah člověka k prostředí -naš životní styl OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy	Kompetence k učení Kompetence komunikativní
-odlišuje spisovný a nespisovný projev -formuluje otázky na dané téma a aktivně vstupuje do rozhovoru	Rozhovor Diskuse	MDV – Vnímání autora mediálních sdělení	Kompetence komunikativní, občanská Kompetence sociální a personální ČL-L – televizní rozhovory
-zamýšlí se nad aktuálními problémy - vyhledává v denním tisku fejetony	Fejeton		ČL-L – R. Křesťan
-rozlišuje styl prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký a řečnický	Funkční styly	MDV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr jazyk. prostředků pro tvorbu vhodných sdělení)	Práce s médii – denní tisk

Literární výchova (1 VH týdně) – kvarta

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní umělecké prostředky moderních směrů - rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora - poznává jednotlivé umělecké směry - popíše podoby ztvárnění historických událostí v literárních dílech - vysvětlí souvislost historických událostí s podobou literatury – exilová tvorba - popíše nová témata, která se v literární tvorbě objevují - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<p>Světová literatura 2. poloviny 20. století</p> <p>Obraz 2. světové války v literatuře</p> <p>Podoby české literatury po roce 1945</p> <p>Česká literatura po roce 1989</p> <p>Současná literatura</p> <p>Filmová zpracování lit. předloh</p>	<p>VMEGS – Jsme Evropané</p>	<p>D – 2. světová válka, rok 1948, 1968, 1989</p>

6.2 Anglický jazyk

6.2.1 Anglický jazyk – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Charakteristika vyučovaného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka anglického jazyka má za cíl, aby žáci dosáhli minimální jazykové úrovně B2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, přičemž ale nemálo z nich dosahuje úrovně C1, v některých případech i C2. Jedním z prostředků je navýšená hodinová dotace a s tím související rozdělení předmětu do čtyř částí, v jejichž rámci mohou žáci rozvíjet všechny jazykové kompetence. Pro nižší gymnázium jsou tyto jednotlivé části gramatika, příprava k jazykovým zkouškám, konverzace, rozvíjení čtenářské gramotnosti. Pro vyšší gymnázium je to opět gramatika, příprava k jazykovým zkouškám, konverzace a reálie anglicky mluvících zemí. Hodinová dotace jednotlivých předmětů napříč ročníky je představena v následující tabulce:

Předmět	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
AJ – G	3	3	3	3	2	2	2	2
AJ – JZ	2	2	2	2	2	2	2	-
AJ – K	2 (NP)	2 (NP)	3 (NP)	3 (NP)	1	1	-	-
AJ – ČG	2	2	-	-	-	-	-	-
AJ – REA	-	-	-	-	2	2	2	2

AJ - G = gramatika, AJ - JZ = jazyková zkouška, AJ - K = konverzace, AJ - ČG = čtenářská gramotnost, AJ - REA = reálie anglicky mluvících zemí

Mezi cíle výuky patří rozvoj nejen kompetence komunikativní, ale také kompetence občanské, sociální a kompetence k řešení problému. K jejich prohlubování a zdokonalování dochází napříč všemi předměty v rámci výuky anglického jazyka, kdy smyslem není jen mechanické osvojování si nového učiva, ale zejména jeho reálné využití v komunikaci. Jelikož hodiny konverzace a reálií jsou vedeny rodilými mluvčími, žáci tak mají možnost poznávat nejen různé varianty anglického jazyka, ale zejména jiné kultury a jiné společenské normy. To vše jim posléze napomáhá k lepšímu chápání cizích kultur a orientaci v současné multikulturní společnosti.

Organizace výuky

Žáci jsou pro výuku anglického jazyka rozděleni do jazykových skupin dle jejich úrovně. Nově nastoupivší studenti vždy podstupují na začátku studia rozřazovací test, jehož skóre spolu s výsledky přijímací zkoušky z anglického jazyka určí jejich zařazení do konkrétní jazykové skupiny. Jazyková úroveň studentů také ovlivňuje tempo práce v jazykové skupině, tudíž již v sextě lze v některých jazykových skupinách začít s přípravou na úroveň C1. Podobně je nutné uzpůsobit tempo výuky a výběr studijních materiálů pro nové studenty šestiletého a čtyřletého studia, kteří přicházejí ze základních škol s odlišnou hodinovou dotací anglického jazyka, a tudíž nedosahují takové jazykové úrovně jako stávající studenti. Očekávané výstupy a učivo jsou tedy v těchto případech odlišné.

Charakteristika jednotlivých částí předmětu anglický jazyk

Gramatika

Výuka tohoto předmětu je založena na práci s učebnicemi řady Maturita Solutions. Studenti začínají na úrovni Pre-Intermediate (A2), přičemž všichni by měli dospět na úroveň B2, které odpovídá Upper-Intermediate úroveň této učebnice. V některých jazykových skupinách se dále pracuje i s úrovní Advanced, což odpovídá úrovni C1. Tyto učebnice připravují studenty k úspěšnému složení zkoušek, neboť se zaměřují na rozvoj všech jazykových dovedností (vocabulary, grammar, reading, listening a writing). Vyučující dále využívají doplňkové materiály a zařazují do výuky aktivity vztahující se k probíranému učivu.

Příprava k mezinárodním jazykovým zkouškám

Pro výuku tohoto předmětu se používají na nižším gymnáziu (pro úroveň A2 a B1) testové učebnice řady Trainer, které obsahují šest cvičných testů. První dva testy jsou komentované, tzn. studentům jsou poskytovány rady, tipy a strategie na zvládnutí jednotlivých úloh. Navíc obsahují i doplňující úlohy pro procvičení určitých gramatických jevů a slovní zásoby.

Na vyšším gymnáziu (pro úroveň B2 a vyšší) se používají učebnice řady Objective, které jsou cíleně zaměřeny na osvojení si všech potřebných jazykových dovedností pro úspěšné složení daných zkoušek. I na těchto úrovních jsou využívány také testové učebnice řady Trainer obsahující šest cvičných testů.

Vyučující v průběhu přípravy využívají další autentické vzorové testy, neboť je zásadní, aby studenti byli obeznámeni s formátem jazykových zkoušek a typem jednotlivých úloh.

Konverzace

Cílem těchto hodin, které jsou vedeny rodilými mluvčími, je co nejvíce rozvinout komunikativní kompetence žáků, využívat a upevňovat probíranou slovní zásobu i mluvnické jevy a vést žáky k tomu být schopni autentického mluveného projevu. V rámci výuky používají vyučující materiály vztahující se k probíraným tématům (prezentace, pracovní listy, videa, poslechové nahrávky, autentické materiály z médií, literární ukázky apod.). Vyučující využívají různé formy práce, např. párovou, skupinovou, a podporují studenty k neustálému používání anglického jazyka během komunikace v hodině. Studenti se učí zapojovat do diskuse, obhajovat své argumenty, připravovat prezentace a vést dialog.

Čtenářská gramotnost – čtení, poslech a slovní zásoba

V předmětu se pracuje s anglickými výukovými časopisy Gate (prima a sekunda), posléze Bridge (tercie a kvarta). Studenti tak pracují s autentickými anglicky psanými texty vztahujícími se jak k současným tématům, tak k reáliím anglicky mluvících zemí a rozšiřují si slovní zásobu z různých oblastí. Součástí jsou i poslechové nahrávky a odkazy na videa, které mohou být využity i v rámci domácí přípravy.

Kromě prohlubování slovní zásoby je zásadní práce s textem, kdy je kladen velký důraz na zlepšování porozumění textu. Pro tento účel mohou být využívány různé didaktické postupy jako shrnutí textu, otázky k textu, převyprávění apod. Obdobně se využívají zvukové nahrávky pro zdokonalení porozumění mluvenému projevu v anglickém jazyce.

Reálie anglicky mluvících zemí

Tento předmět je vyučován v rámci výuky anglického jazyka na vyšším gymnáziu a ve všech ročnících má stejnou hodinovou dotaci. Učivo je rozloženo do jednotlivých ročníků takovým způsobem, aby byly pokryty všechny tematické celky (historie, geografie, kultura, literatura aj.) a studenti tak měli možnost seznámit se a prohloubit si znalosti o rozličných aspektech anglicky mluvících zemí (UK, USA, Irsko, Kanada, Austrálie a Nový Zéland). Rodilí mluvčí, kteří výhradně učí tento předmět, využívají bohatou škálu studijních materiálů (pracovní listy, prezentace, poslechové nahrávky, videa, beletrii i literaturu faktu, divadelní či filmová zpracování literárních děl aj.) Jazyk je v tomto předmětu využíván již především jako nástroj a prostředek komunikace, přičemž studenti si ve velké míře zdokonalují své produktivní jazykové dovednosti jak v mluveném, tak psaném projevu. Konkrétní způsoby zahrnují psaní esejů na dané téma, interpretaci děl, tvoření prezentací a projektů, stejně jako zapojování se do diskusí na určité téma. Jsou zároveň vedeni k individuálnímu i skupinovému stylu práce.

Ze vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví** jsou realizovány, především v primě a tercii, následující výstupy:

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření mezilidských vztahů v širším společenství i v rodině, komunitě
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

Realizace těchto výstupů je prováděna ve spolupráci zejména s ČJL a Výchovou ke zdraví (prima), ale také s TV, Vv a Bi (zejména v tercii).

Do předmětu jsou integrovány následující tematické okruhy těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj – zejména okruhy Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita

Sociální rozvoj – zejména okruhy Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

Tyto tematické okruhy jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících – skupinová a individuální práce, spolupráce, komunikace, diskuse k nejrůznějším tématům, argumentace pro a proti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zařazovány průběžně ve všech ročnících s postupným stupňováním náročnosti s ohledem na rozvíjející se jazykové schopnosti dětí. Jde především

o seznamování se s reáliemi anglicky mluvících zemí, s kulturou, historií i zajímavostmi jednotlivých zemí. Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech velmi příhodně rozvíjí také celoškolní jednodenní projekt Evropský den jazyků i poznávací zájezdy nejen do Velké Británie.

Multikulturní výchova

Kulturní diference, Etnický původ, Lidské vztahy, Multikulturalita

Také tyto tematické okruhy jsou zařazeny průběžně ve všech ročnících – seznamování s reáliemi anglicky mluvících zemí – kultura, historie, zajímavosti, porovnávání různých kultur, prohlubování porozumění pro odlišnosti, témata Global Village (sekunda, tercie), Changes (kvarta), USA – the Melting Pot (kvarta), celoškolní jednodenní projekt Den jazyků, poznávací zájezdy do Velké Británie.

Environmentální výchova

Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.

Na různé úrovni obtížnosti se témata těchto okruhů objevují ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia.

Prima – zejména zdravý životní styl, výživa, počasí.

Sekunda – životní prostředí (deštné pralesy), počasí, podnebí, živelní pohromy, zásahy člověka do přírody.

Tercie, kvarta – počasí, podnebí, vliv člověka na životní prostředí, ochrana životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Při zpracovávání úkolů mají žáci prostor pro uplatnění vlastních postupů práce a metod řešení problémů. Při projektové práci zpracovávají referáty, zprávy, plakáty, dotazníky, svoji práci prezentují před spolužáky. Žáci se učí pracovat se slovníky, příručkami, při práci využívají internet.

Kompetence k řešení problémů

Žáci řeší autentické situace obsahující problémy běžného života, v náročnějších úkolech uplatňují znalosti z jiných předmětů, při práci s textem a při poslechu odvozují význam neznámých výrazů z kontextu.

Kompetence komunikativní

Komunikace tvoří podstatnou složku jazykové výuky, žáci komunikují ve dvojicích nebo ve skupinách při nácviku konkrétních komunikačních situací. Učí se prezentovat výsledky své práce před spolužáky, argumentovat, obhájit svůj názor, uznat správnost jiného názoru. Mimořádnou příležitostí pro komunikaci s rodilými mluvčími je pobyt v rodinách na zájezdech do Británie.

Kompetence sociální a personální i pracovní

Žáci rozvíjejí tuto kompetenci při práci ve dvojici a ve skupině, při práci na celoškolních akcích a projektech, při hrách a soutěžích zařazovaných do výuky.

Učí se argumentovat, uplatňovat své stanovisko, akceptovat stanovisko druhých.

Kompetence občanské

Při osvojování cizího jazyka se žáci setkávají s různými způsoby života, zvyky a obyčeji, porovnávají je, seznamují se s demokratickými principy občanského života. Zaujímají stanoviska a názory ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem. Při poznávacích nebo jazykových pobytech mají mimořádnou příležitost konfrontovat své zkušenosti se životem, zvyky a hodnotami jiné země.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Používá různé druhy záznamu literárních děl – e-knihy, audioknihy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Anglický jazyk – gramatika

Ročník: prima

Hodinová dotace: 3VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty Umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech Zvládne krátkou společenskou konverzaci Umí popsat své okolí Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy Umí napsat jednoduchý osobní dopis a pozvánku</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro</p>	<p>Gramatika přítomný čas prostý a průběhový minulý čas prostý a průběhový věta oznamovací, tázací a záporná modální slovesa pro vyjádření povinnosti člen určitý a neurčitý porovnávání přídavných jmen superlativ vyjádření množství vazba <i>there is</i></p> <p>Slovní zásoba sporty a koníčky školní předměty popis lidí přídavná jména pro popis pocitů popis krajiny film a televize počasí tvoření slov záporné předpony frázová slovesa</p> <p>Mluvený projev vyprávění popis fotografie</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

<p>efektivní komunikaci</p> <p>Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>porovnávání obrázků</p> <p>Psaný projev popis události pozvánka neformální dopis článek</p> <p>Práce s textem rozličné typy úloh porozumění textu</p>		
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – gramatika

Ročník: sekunda

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty Umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech</p>	<p>Gramatika Vyjádření budoucnosti pomocí slovesa <i>will</i> a vazby <i>going to</i> Předpřítomný čas prostý a průběhový Předminulý čas Trpný rod – čas přítomný, minulý, předpřítomný a budoucí První podmínková věta Druhá podmínková věta Nepřímá řeč</p> <p>Slovní zásoba Zaměstnání</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické</p>

<p>Zvládne krátkou společenskou konverzaci Umí popsat své vlastnosti Umí popsat a porovnat různé fotografie a obrázky Umí si naplánovat aktivity na prázdniny Umí podat stížnost Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy Umí rozlišit formální a neformální styl a napsat odpovídající dopis Dokáže vyjádřit svůj názor prostřednictvím eseje</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Cestování – navštěvovaná místa Číslovky Měna Obchody a služby Zločin Technologie Předpony Složená slova Přípony pro tvoření přídavných jmen Předložky se slovesy</p> <p>Mluvený projev Výběr zaměstnání Plánování prázdnin a dovolené Porovnání a popis fotografie Podání stížnosti</p> <p>Psaný projev Dopis – žádost o zaměstnání Blog z prázdnin/dovolené Esej Email Formální dopis</p> <p>Práce s textem rozličné typy úloh porozumění textu</p>		<p>dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	---	--	---

Anglický jazyk – gramatika

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí hlavním myšlenkám o běžných tématech,</p>	<p>Gramatika Přítomný čas prostý a průběhový</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální</p>

<p>se kterými se setkává v každodenním životě Rozumí smyslu mnoha vysílaných programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi zájmu Rozumí obsahu a smyslu jednoduššího textu, v jehož rámci vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku Rozumí popisu událostí, pocitů a přání</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Dokáže se zapojit do hovoru o známých tématech či tématech každodenního života Umí spojovat fráze pro popis událostí, zážitků, snů apod. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a postoje Umí popsat fotografii, porovnat a vést následnou diskusi Umí napsat zprávu, post na blogu a email Umí vyjádřit svůj názor prostřednictvím eseje</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Minulý čas prostý a průběhový Předminulý čas Vazba <i>used to</i> pro vyjádření minulosti Stavová a dynamická slovesa Předpřítomný čas prostý a průběhový Budoucí čas Předbudoucí čas Modální slovesa pro předpovídání budoucnosti a spekulace První podmínková věta Druhá podmínková věta Porovnání</p> <p>Slovní zásoba Cestování, prázdniny a dovolená Přídavná jména pro popis pocitů a vlastností Životní období Volnočasové aktivity Části těla Dům a bydlení</p> <p>Mluvený projev Vedená diskuse s cílem vyjádření názoru Popis fotografie Porovnání fotografií a následná diskuse Psaný projev Zpráva Post Esej Email</p> <p>Práce s textem rozličné typy úloh porozumění textu</p>	<p>globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>
--	---	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – gramatika
Ročník: kvarta
Hodinová dotace: 3 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí hlavním myšlenkám o běžných tématech, se kterými se setkává v každodenním životě Rozumí smyslu mnoha vysílaných programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi zájmu Rozumí obsahu a smyslu jednoduššího textu, v jehož rámci vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku Rozumí popisu událostí, pocitů a přání</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Dokáže se zapojit do hovoru o známých tématech či tématech každodenního života Umí spojovat fráze pro popis událostí, zážitků, snů apod. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a postoje Umí popsat a porovnat fotografie a vést následnou diskusi Umí vyjádřit svůj názor prostřednictvím příspěvku na internetu i eseje Umí napsat formální dopis</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci</p>	<p>Gramatika Modální slovesa pro minulost Třetí podmínková věta Nepřímá řeč Trpný rod Výrazy množství Vztažné věty</p> <p>Slovní zásoba Počítače a technologie Popis lidských vlastností a charakteru Umění Telefonování Cestování a turismus</p> <p>Mluvený projev Popis a porovnání fotografie Vedená konverzace</p> <p>Psaný projev Příspěvek na internetovém fóru Esej Vyprávění Formální dopis</p> <p>Práce s textem rozličné typy úloh porozumění textu</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech			
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – čtenářská gramotnost**Ročník: prima****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty Umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Čte tiše i nahlas jednoduché texty Textu rozumí, orientuje se v něm a dokáže vystihnout hlavní myšlenky Umí vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Učivo vychází z textů a slovní zásoby obsažené v aktuálním vydání časopisu GATE. Jsou také využívány další autentické materiály prohlubující slovní zásobu a vedoucí k zdokonalování práce s textem a porozumění textu.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – čtenářská gramotnost**Ročník: sekunda****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty Umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Čte tiše i nahlas jednoduché texty Textu rozumí, orientuje se v něm a dokáže vystihnout hlavní myšlenky Umí vyhledat požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Učivo vychází z textů a slovní zásoby obsažené v aktuálním vydání časopisu GATE. Jsou také využívány další autentické materiály prohlubující slovní zásobu a vedoucí k zdokonalování práce s textem a porozumění textu.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – jazyková zkouška
Ročník: prima
Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty Umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech Zvládne krátkou společenskou konverzaci Umí popsat své okolí Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy Umí napsat jednoduchý osobní dopis a pozvánku</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Učivo odpovídá aktuálnímu formátu zkoušky A2 v následujících částech:</p> <p>Reading and writing Listening Speaking</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

<p>Student je dobře obeznámen s formátem zkoušky KET, její jednotlivé části a typy úloh. Soustavně si prohlubuje a rozšiřuje jazykové dovednosti úrovně A2 v rozsahu dané zkoušky. Ovládá praktické i technické dovednosti potřebné k úspěšnému složení zkoušky.</p>			
--	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – jazyková zkouška**Ročník: sekunda****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty Umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech Zvládne krátkou společenskou konverzaci Umí popsat své okolí Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy Umí napsat jednoduchý osobní dopis a pozvánku</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Učivo odpovídá aktuálnímu formátu zkoušky A2 v následujících částech:</p> <p>Reading and writing Listening Speaking</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

<p>Student je dobře obeznámen s formátem zkoušky KET, její jednotlivé části a typy úloh. Soustavně si prohlubuje a rozšiřuje jazykové dovednosti úrovně A2 v rozsahu dané zkoušky. Ovládá praktické i technické dovednosti potřebné k úspěšnému složení zkoušky.</p>			
--	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – jazyková zkouška

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí hlavním myšlenkám o běžných tématech, se kterými se setkává v každodenním životě Rozumí smyslu mnoha vysílaných programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi zájmu Rozumí obsahu a smyslu jednoduššího textu, v jehož rámci vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku Rozumí popisu událostí, pocitů a přání</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Dokáže se zapojit do hovoru o známých tématech či tématech každodenního života Umí spojovat fráze pro popis událostí, zážitků, snů apod. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a postoje Umí popsat fotografii, porovnat a vést následnou</p>	<p>Učivo odpovídá aktuálnímu formátu zkoušky B1 v následujících částech:</p> <p>Reading Writing Listening Speaking</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p>

<p>diskusi Umí napsat zprávu, post na blogu a email</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p> <p>Student je dobře obeznámen s formátem zkoušky PET, její jednotlivé části a typy úloh. Soustavně si prohlubuje a rozšiřuje jazykové dovednosti úrovně B1 v rozsahu dané zkoušky. Ovládá praktické i technické dovednosti potřebné k úspěšnému složení zkoušky.</p>			<p>Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – jazyková zkouška

Ročník: kvarta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí hlavním myšlenkám o běžných tématech, se kterými se setkává v každodenním životě Rozumí smyslu mnoha vysílaných programů týkajících se současných událostí nebo témat</p>	<p>Učivo odpovídá aktuálnímu formátu zkoušky B1 v následujících částech:</p> <p>Reading Writing</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do</p>

<p>souvisejících s oblastmi zájmu Rozumí obsahu a smyslu jednoduššího textu, v jehož rámci vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku Rozumí popisu událostí, pocitů a přání</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Dokáže se zapojit do hovoru o známých tématech či tématech každodenního života Umí spojovat fráze pro popis událostí, zážitků, snů apod. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a postoje Umí popsat fotografii, porovnat a vést následnou diskusi Umí napsat zprávu, post na blogu a email</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p> <p>Student je dobře obeznámen s formátem zkoušky PET, její jednotlivé části a typy úloh. Soustavně si prohlubuje a rozšiřuje jazykové dovednosti úrovně B1 v rozsahu dané zkoušky. Ovládá praktické i technické dovednosti potřebné k úspěšnému složení zkoušky.</p>	<p>Listening Speaking</p>	<p>ve světě</p>	<p>Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>
---	-------------------------------	-----------------	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – konverzace (NP)**Ročník: prima****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (tematické okruhy)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty Umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech Dovede reagovat v běžných, každodenních formálních i neformálních situacích Umí popsat své okolí Zvládne vyprávění nebo popis z různých oblastí a míst Dovede vést jednoduchý dialog</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Tematické okruhy My holiday Travel and tourism Personal information My family Celebrations of Halloween Daily routine Hobbies and free time activities Christmas traditions Housing Living in a city and in a village Fashion and clothes Physical appearance Personality and character Relationships Shops and shopping Sports and games Food Health and lifestyle Global issues</p> <p>Další aktuální a relevantní témata.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – konverzace (NP)**Ročník: sekunda****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (tematické okruhy)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení Umí číst jednodušší texty, umí vyhledat konkrétní informace v každodenních materiálech Rozumí jednodušším osobním dopisům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech a činnostech Dovede reagovat v běžných, každodenních formálních i neformálních situacích Umí popsat své okolí Zvládne vyprávění nebo popis z různých oblastí a míst Dovede vést jednoduchý dialog Dokáže mluvit o osvojovaných tématech</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Tematické okruhy My holiday Travel and tourism Personal information My family Celebrations of Halloween Daily routine Hobbies and free time activities Christmas traditions Housing Living in a city and in a village Fashion and clothes Physical appearance Personality and character Relationships Shops and shopping Sports and games Food Health and lifestyle Global issues</p> <p>Další aktuální a relevantní témata.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – konverzace (NP)**Ročník: tercie****Hodinová dotace: 3 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (tematické okruhy)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí hlavním myšlenkám o běžných tématech, se kterými se setkává v každodenním životě Rozumí smyslu mnoha vysílaných programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi zájmu Rozumí obsahu a smyslu jednoduššího textu, v jehož rámci vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku Rozumí popisu událostí, pocitů a přání</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Dokáže se zapojit do hovoru o známých tématech či tématech každodenního života Umí spojovat fráze pro popis událostí, zážitků, snů apod. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a postoje Umí popsat fotografii, porovnat a vést následnou diskusi</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci</p>	<p>Tematické okruhy My holiday Travel and tourism Personal information My family Celebrations of Halloween Daily routine Hobbies and free time activities Christmas traditions Housing Living in a city and in a village Fashion and clothes Physical appearance Personality and character Relationships Shops and shopping Sports and games Food Health and lifestyle Global issues</p> <p>Další aktuální a relevantní témata.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech			
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Anglický jazyk – konverzace (NP)**Ročník: kvarta****Hodinová dotace: 3 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (tematické okruhy)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti Rozumí hlavním myšlenkám o běžných tématech, se kterými se setkává v každodenním životě Rozumí smyslu mnoha vysílaných programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi zájmu Rozumí obsahu a smyslu jednoduššího textu, v jehož rámci vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku Rozumí popisu událostí, pocitů a přání</p> <p>Produktivní řečové dovednosti Dokáže se zapojit do hovoru o známých tématech či tématech každodenního života Umí spojovat fráze pro popis událostí, zážitků, snů apod., umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a postoje Umí popsat fotografii, porovnat a vést následnou diskusi</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti Reaguje správně na pokyny vyučujícího Je veden k vzájemné komunikaci v běžných životních situacích simulovaných v učebním procesu Učí se používat jazyk a jeho prostředky pro efektivní komunikaci Učí se vyjadřovat jasně srozumitelně a přiměřeně dané situaci Rozvíjí své schopnosti srozumitelně a účelně vyjadřovat své myšlenky v psaných projevech</p>	<p>Tematické okruhy My holiday Travel and tourism Personal information My family Celebrations of Halloween Daily routine Hobbies and free time activities Christmas traditions Housing Living in a city and in a village Fashion and clothes Physical appearance Personality and character Relationships Shops and shopping Sports and games Food Health and lifestyle Global issues</p> <p>Další aktuální a relevantní témata.</p>	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	<p>ZSV – sociologie ZEM – regionální geografie Součástí výuky jsou také vzdělávací zájezdy do Velké Británie. Při výuce jsou využívány autentické materiály. Práce s internetem, promítání filmů a dokumentů v anglickém znění. Učitel používá autentické dokumenty. Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace. Hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky. Soutěže v rámci třídy v malých skupinách. Třídní projekty na probíraná témata.</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

6.3 Německý jazyk

6.3.1 Německý jazyk – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Německý jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předměty Německý jazyk, Francouzský jazyk, Španělský jazyk vycházejí ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle RVP ZV.

Další cizí jazyk se vyučuje na nižším stupni osmiletého a šestiletého gymnázia v tercii a v kvartě s výukovou dotací 3 hodin týdně. Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10–15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy se student učí porozumět cizojazyčnému projevu učitele a jednoduchým dialogům rodilých mluvčích, a dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou rozvíjeny řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází z Evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků a která žákům umožňuje dosáhnout v kvartě jazykové úrovně A1. Německý jazyk je vyučován dle učebnice Super 1.

Výuka doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, účastí v soutěžích, zapojením žáků do jednoduchých mezinárodních projektů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, četbou časopisů, poznávacími zájezdy do německy hovořících zemí, návštěvami Goethe Institutu, výstav, divadelních představení apod.

Do předmětu jsou integrovány dílčí části tematických okruhů průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro samostatnou práci, kdy žáci analyzují a interpretují texty po stránce obsahové (vyhledávání slovní zásoby) a jazykové (doplňování gramatických pravidel, v rámci efektivního učení vytvářejí asociogramy a pojmové mapy (slovní zásoba a frazeologismy), k nabízeným tématům a situacím připravují podklady pro jednoduché dialogy, popis, vyprávění, scénky apod. Učí se vyhledávat potřebné informace v

jazykových příručkách a na internetu. Učitel motivuje žáky prostřednictvím zajímavých cizojazyčných textů k vytváření čtenářské gramotnosti i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů. Žáci se učí orientovat i v širší nabídce informačních zdrojů a na podnět učitele si také sami obstarávají některé učební materiály (texty, písňe, plakáty apod.).

Kompetence k řešení problémů

Neustálou konfrontací s poslechovými a písemnými texty, kterým ne vždy zcela rozumí, je žák nucen z těchto textů získávat vybrané informace a s těmito nekompletními informacemi pracovat, hledat smysl a souvislosti mezi nimi a následně je zpracovávat ve formě jednoduchého písemného projevu či jednoduché ústní prezentace tématu, který s promluvou souvisí. K tomuto účelu se ve výuce praktikují tzv. globální poslech a čtení, kdy má student jen odhadnout nejdůležitější smysl celé výpovědi, a poslech a čtení selektivní, kdy je student cíleně veden k porozumění určitých informací.

Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žák může běžně setkat v každodenním životě a které musí také řešit (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rodině, porozumění jízdniému řádu apod.).

Kompetence komunikativní

Komunikace je základní společenskou funkcí každého jazyka, a tak je osvojení této kompetence již implicitně obsaženo v samotném předmětu. Žák je během výuky veden k rozvíjení receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat jeho postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.

Kromě této přirozené schopnosti a dovednosti dorozumět se v německém, francouzském i ve španělském jazyce si žák vytváří v tomto předmětu takovou komunikativní kompetenci, která mu umožní porozumět postojům a názorům nejen rodilých mluvčích, ale zároveň mu umožňuje využívat cizího jazyka jako jazyka širší komunikace s těmi mluvčími, pro které představuje německý, francouzský, španělský jazyk rovněž jazyk cizí. A právě tento aspekt komunikativní kompetence je během výuky posilován zapojováním žáků do mezinárodních projektů, kdy žáci mají možnost si s žáky vybrané partnerské školy vyměňovat zkušenosti o vybraných tématech, mají možnost „komunikovat“ se svými vrstevníky. Žáci jsou tak v rámci interkulturního učení vedeni i k interkulturní komunikaci, jejíž nezanedbatelnou součástí je rovněž postupné osvojování neverbální komunikace, často odlišné od našeho jazykového prostředí.

Kompetence sociální a personální

Formování této kompetence má u žáků posílit ty schopnosti, postoje a hodnoty, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec. Proto si žák tyto dovednosti a schopnosti osvojuje i během výuky jazyka formou nejrůznějších skupinových prací a her, soutěží, projektového vyučování, prezentací a s nimi spojenou argumentací apod.

Žák využívá samozřejmě jen osvojené jazykové prostředky, které vycházejí z probraných tematických celků a situací.

Kompetence občanské

Občanské postoje a hodnoty jsou v předmětu rozvíjeny v rámci nejrůznějších činností (četba, videonahrávky, poslech atd.), které vedou žáka k seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím v zemích DACH (Německo, Rakousko, Švýcarsko). Tyto poznatky žáci následně konfrontují a srovnávají s obdobnými situacemi v naší zemi. Své názory, postřehy a postoje vyjadřují formou krátkých písemných sdělení, dopisů,

pohlednic, simulovanými konverzačními situacemi apod. Tyto činnosti žákovi také umožňují uvědomit si a osvojit si význam mezinárodních slov.

Kompetence pracovní

Během jednotlivých pracovních činností si žáci vytvářejí pocit vlastní zodpovědnosti např. při projektové výuce, kde se učí dodržovat a plnit dílčí úkoly, které jim jsou svěřené. Žáci si vedou svůj osobní dokument Evropské jazykové portfolio, kde si po dobu celého svého studia zaznamenávají na jedné straně svou jazykovou kvalifikaci a různé jazykové a kulturní zkušenosti, znalosti a způsob, jakým si vytvářejí komunikativní kompetence ve studovaném jazyce a na straně druhé si shromažďují doprovodné učební materiály.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Používá různé druhy záznamu literárních děl – e-knihy, audioknihy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Německý jazyk

Ročník: tercie, 1. rok výuky

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduchý autentický text a texty v učebnici - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - při četbě se snaží přiblížit co nejvíce správné výslovnosti - v textu najde požadované informace, rozumí známým slovům a jednoduchým větám - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, případně odpoví na otázky k textu - používá slovník v učebnici, kde hledá neznámé výrazy - začíná rozumět pokynům učitele - rozumí jednoduché promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám - rozumí známým každodenně používaným výrazům a základním frazeologickým obrátům <p>Produktivní řečové dovednosti</p>	<p>zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetická a poslechová cvičení, nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty) - nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek a samohlásek prostřednictvím poslechu a opakováním mluveného textu - dlouhé a krátké samohlásky - kombinace písmen <i>ei, ie, eu, chs, sch, tsch</i> - výslovnost <i>v, w, s, z</i> - zdvojené souhlásky - nepřízvučné <i>-er</i> - výslovnost <i>ä, ö, ü</i> <p>slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy - internacionalismy <p>morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování pravidelných a vybraných nepravidelných sloves v přítomnosti 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět 	<p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Možno propojit s předměty zeměpis a Ov. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům. Studenti se začínají zapojovat do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná sdělení, napíše jednoduchý e-mail - počítá do 1000 - představí sebe a svou rodinu, přátele, zeptá se na jméno, národnost, zemi, odkud kdo pochází a sám dokáže na podobné otázky také odpovědět - zná abecedu a dokáže hláskovat jména apod. - pozdraví, rozloučí se, mluví o tom, jak se má - vyjadřuje základní vztahy existencionální (kdo jse-, prostorové (kde jse-, časové (kdy), kvalitativní i kvantitativní - reaguje, když nerozumí - vyjadřuje záliby, mluví o svých koníčcích - dokáže si objednat např. v kavárně, vyjádří cenu a umí se na ni zeptat - napíše jednoduchý email/dopis kamarádovi včetně pozdravu a rozloučení - dokáže se zeptat na základní věci okolo něj - něco navrhne - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace, zná základní zdvořilostní fráze, používá je a vhodně na ně reaguje, když je slyší, dokáže poděkovat, omluvit se, o něco požádat apod. - vyžádá si jednoduché informace, vyjádří svůj postoj, názor na určitou věc 	<ul style="list-style-type: none"> - časování sloves „sein a haben“v přítentu - časové údaje am+dny, im+měsíce/roční období - imperativ - člen určitý/neurčitý/záporné zájmeno „kein“ a jejich skloňování v 1. a 4. pádě - osobní a přivlastňovací zájmena v 1. pádě - příslovce gern - předložka in, nach, aus + státy - slovesa se 4. pádem - vybraná modální slovesa v přítentu (möchten, könne- - sloveso wissen v přítentu - časové údaje (wann, um wie viel... um, am, von – bis) <p>syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě hlavní - věta oznamovací a tázací (slovesled, tázací zájmena/příslovce wer, wie, was, wo, woher - spojka und, aber, oder <p>komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - hra rolí - nácvik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, k získávání informací apod. - nácvik jednoduchých dialogů, 	<p>„Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <p>„Multikulturní výchova“ Multikulturalita</p>	<p>znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH. Výuka je ožívována různými hrami, dramatizacemi, pantomimami, které studenty vedou k nenásilnému osvojování učiva na všech jazykových úrovních. Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
	zdvořilostních obrátů, pozdravů apod. tematické okruhy - němčina je lehká (seznámení s n- - jídlo, nápoje /restaurace - koníčky, volnočasové aktivity - škola a předměty - roční období, měsíce, dny - rodina, kamarádi - oblečení, barvy - seznamování se se zeměmi DACH		

Německý jazyk

Ročník: kvarta, 2. rok výuky

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>- čte srozumitelně a se správnou artikulací jednoduchý text a snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti</p> <p>- rozumí jednoduché a zřetelně artikulované promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám na známé téma a dialogům týkajících se probíraného tématu</p> <p>- zhruba rozumí běžně užívaným výrazům a základním frazeologickým obrátům</p> <p>- rozumí pokynům učitele a vhodně na ně reaguje</p> <p>- rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, případně odpoví na otázky k textu</p> <p>- používá dvojjazyčný slovník a slovník v učebnici, kde hledá neznámé výrazy a obraty</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>- sestaví gramaticky správně jednoduché věty v písemném a ústním projevu</p> <p>- používá jednoduché výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní konverzaci</p>	<p>zvuková stránka jazyka</p> <p>- poslechová cvičení a nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty)</p> <p>- nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek a samohlásek prostřednictvím poslechu a opakováním mluveného textu</p> <p>ráz, přízvuk</p> <p>dvojhlásky ei, ai, eu, äu, au</p> <p>přízvučná a nepřízvučná samohláska e</p> <p>souhláska r</p> <p>nosovky nk, ng</p> <p>ztráta znělosti na konci slov a slabiky (b, d, g > p, t, -</p> <p>hláska ch (Ich-Laut, Ach-Laut)</p> <p>samohlásky e, ö</p> <p>slovní zásoba</p> <p>- slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy, vhodné použití slov v určitém kontextu (synonyma a antonym-</p> <p>- internacionalismy</p> <p>morfologie</p>	<p>„Multikulturní výchova“</p> <p>Multikulturalita</p> <p>„Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>- Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech v zemích DACH. Možno propojit s předměty zeměpis a Ov. Průběžně jsou žáci seznamováni s reáliemi německy mluvících zemí, vytváří o nich projekty, srovnávají s Českou republikou apod. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie apod.) se studenti učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet). Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- představí sebe a lidi ze svého okolí, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní a na podobné otázky také odpovídá</p> <p>- orientuje se ve městě, v budově, poradí s popisem cesty, popíše svůj domov/pokoj</p> <p>- v jednoduchých větách hovoří o svých aktivitách, podává základní informace o zemích DACH a o České republice</p> <p>- napíše jednoduchý text či sdělení, e-mailovou zprávu, krátký dopis, pozdrav z prázdnin, vyplní jednoduchý dotazník s osobními údaji apod.</p> <p>- při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu a ústně reprodukuje obsah slyšeného textu</p> <p>- komunikuje na základní úrovni o jednoduchých denních činnostech, poskytuje jednoduché informace a při konverzaci vhodně reaguje, odpovídá jednoduše na otázky z každodenního života</p> <p>- dokáže něco navrhnout, přijmout nebo zamítnout návrh, vyjádří názor, souhlas, nesouhlas, něco odůvodní, sděluje své plány, zeptá se na svolení, omluví se apod.</p> <p>- poradí si v jednoduchých každodenních situacích, poprosí o něco, poděkuje</p> <p>- vyjádří mínění, názor ke každodenním situacím, objedná si, vyjádří svůj názor</p> <p>- vyžádá si potřebné informace (kde co najde, jak se tam dostane, kdy tam může jít</p>	<p>- dativ a akuzativ v sg./pl. (podst. jm., členy, záporné zájmeno „kein“, osobní zájmena, přív. zájm.)</p> <p>- předložky místa (in, zu, vo-</p> <p>- časové předložky vor, nach</p> <p>- řadové číslovky</p> <p>- modální slovesa (mögen, können, müssen, dürfe-</p> <p>- používání členu určitého a neurčitého</p> <p>- slovesa s odlučitelnou předponou</p> <p>- přídavná jména jako součást jmenného přísudku, opozita přídavných jmen</p> <p>- časování vybraných nepravidelných sloves v přítomnosti a slovesa s odlučitelnou předponou</p> <p>- préteritum slovesa „haben“ a „sein“</p> <p>- předložka für, mit</p> <p>- časování vybraných nepravidelných sloves</p> <p>- 2. pád vlastních jmen</p> <p>- neosobní zájmeno „man“</p> <p>- předložky místa se 3. a 4. pádem (in, an, auf, über)</p> <p>p) vazba es gibt</p> <p>q) stupňování příd. jmen a příslovcí (2. stupeň)</p> <p>syntax</p> <p>- větná stavba hlavní věty</p> <p>- otázky v němčině a jejich slovosled</p> <p>- spojka deshalb</p> <p>komunikační situace</p>	<p>„Multikulturní výchova“ Multikulturalita</p> <p>„Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>- Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>(reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do zemí DACH.</p> <p>Učitel využívá různé webové didaktické stránky, které nabízí aktivní spolupráci studentů s předkládanými cvičeními, cvičeními, v nichž žáci procvičují slovní zásobu, gramatiku, syntax, komunikační dovednosti (např. www.quizlet.com, www.daf-in.de, https://www.schubert-verlag.de/, www.dw.com, videa na www.youtube.com apod.)</p> <p>Žáci na konci ročníku dosahují úrovně A1.</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>apod.) a na podobné otázky také odpovídá</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří, že se mu něco (nelíbí, co má rád a co ne - vyjadřuje se základně ohledně zdraví - vyjadřuje časovou posloupnost 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech - hra rolí - nácvik simulovaných situací, jednoduchých dialogů, pozdravů a dalších zdvořilostních obrátů <p>tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - každodenní život a volný čas - domov, bydlení - potraviny, nápoje, jídlo - jídlo a stravovací zvyklosti v zemích DACH a ČR - lidské tělo, nemoci, zdraví - cestování - město, orientace ve městě, památky - doprava 		

6.4 Španělský jazyk

6.4.1 Španělský jazyk – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Španělský jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Další cizí jazyk dle RVP ZV. Španělský jazyk se jako Další cizí jazyk vyučuje od tercií na nižším gymnáziu a od kvint na vyšším gymnáziu do oktávy. Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10 – 15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy si žáci prohlubují porozumění cizojazyčnému projevu učitele, dialogům rodilých mluvčích a zvukovým nahrávkám, dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou adekvátně rozvíjeny i řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování. Své řečové dovednosti žáci prověřují řešením vybraných komunikačních situací.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází z Společného evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků a která žáky v oktávě dovede k získání jazykové úrovně B1. Výuka podle učebnice je doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, autentickými materiály (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, formuláře, návody, texty básní a písní apod.), jejichž prostřednictvím učitel do výuky zařazuje konkrétní příklady současného jazyka, kterým mluví rodilí mluvčí a žáci si tak obohacují své řečové dovednosti a jazykové i věcné znalosti. Z dalších aktivit, kde žáci aplikují a demonstrují své znalosti, jsou účasti v soutěžích, žáci se zapojují do mezinárodních projektů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, čtou časopisy, účastní se zájezdů do hispanofonních zemí, navštěvují Institut Cervantes v Praze a účastní se akcí, které Institut nabízí, a navštěvují filmová představení a výstavy.

Konverzace je standardní součástí vyučovacích hodin předmětu španělský jazyk na nižším gymnáziu.

Předmět je jako volitelný nabízen ke studiu od ročníku septima s dotací 2 hodiny týdně. Seminář je koncipován jako dvouletý a pro oba roky, resp. ročníky septima a oktáva, je pro žáky závazný. Pokud se žák rozhodne z daného předmětu maturovat, doporučuje se seminář zvolit již pro ročník septima. V případě, že žák navštěvuje v ročníku septima určitý seminář a v ročníku oktáva z něj bude chtít přestoupit do jiného semináře, jehož se

v ročníku septima neúčastní, bude přestup podmíněn vykonáním komisionální rozdílové zkoušky v rozsahu učiva, jež bylo probráno v ročníku, kdy se žák studia v daném semináři neúčastnil.

Časová dotace:

3 VH týdně – NG tercie a kvarty

3 VH týdně – VG kvinty

4 VH týdně – VG sexty, septimy (z toho 2 VH týdně příprava na DELE/konverzace)

4 VH týdně – VG oktávy (z toho 2 VH týdně příprava na DELE/konverzace) + volitelný seminář

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro samostatnou práci, kdy žáci analyzují a interpretují texty po stránce obsahové (vyhledávání slovní zásoby) a jazykové (doplňování gramatických pravidel), v rámci efektivního učení vytvářejí asociogramy a pojmové mapy (slovní zásoba a frazeologismy), k nabízeným tématům a situacím připravují podklady pro jednoduché dialogy, popis, vyprávění, scénky apod. Učí se vyhledávat potřebné informace v jazykových příručkách a na internetu. Učitel motivuje žáky prostřednictvím zajímavých cizojazyčných textů k vytváření čtenářské gramotnosti i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů. Žáci se učí orientovat i v širší nabídce informačních zdrojů a na podnět učitele si také sami obstarávají některé učební materiály (texty, písně, plakáty apod.).

Kompetence k řešení problémů

Neustálou konfrontací s poslechovými a písemnými texty, kterým ne vždy zcela rozumí, je žák nucen z těchto textů získávat vybrané informace a s těmito nekompletními informacemi pracovat, hledat smysl a souvislosti mezi nimi a následně je zpracovávat ve formě jednoduchého písemného projevu či jednoduché ústní prezentace tématu, který s promluvou souvisí. K tomuto účelu se ve výuce praktikují tzv. globální poslech a čtení, kdy má student jen odhadnout nejdůležitější smysl celé výpovědi, a poslech a čtení selektivní, kdy je student cíleně veden k porozumění určitých informací.

Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žák může běžně setkat v každodenním životě a které musí také řešit (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rodině, porozumění jízdničnímu řádu apod.).

Kompetence komunikativní

Komunikace je základní společenskou funkcí každého jazyka, a tak je osvojení této kompetence již implicitně obsaženo v samotném předmětu. Žák je během výuky veden k rozvíjení receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat jeho postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.

Kromě této přirozené schopnosti a dovednosti dorozumět se v německém, francouzském i ve španělském jazyce si žák vytváří v tomto předmětu takovou

komunikativní kompetenci, která mu umožní porozumět postojům a názorům nejen rodilých mluvčích, ale zároveň mu umožňuje využívat cizího jazyka jako jazyka širší komunikace s těmi mluvčími, pro které představuje španělský jazyk rovněž jazyk cizí. A právě tento aspekt komunikativní kompetence je během výuky posilován zapojováním žáků do mezinárodních projektů, kdy žáci mají možnost si s žáky vybrané partnerské školy vyměňovat zkušenosti o vybraných tématech, mají možnost „komunikovat“ se svými vrstevníky. Žáci jsou tak v rámci interkulturního učení vedeni i k interkulturní komunikaci, jejíž nezanedbatelnou součástí je rovněž postupné osvojování neverbální komunikace, často odlišné od našeho jazykového prostředí.

Kompetence sociální a personální

Formování této kompetence má u žáků posílit ty schopnosti, postoje a hodnoty, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec. Proto si žák tyto dovednosti a schopnosti osvojuje i během výuky jazyka formou nejrůznějších skupinových prací a her, soutěží, projektového vyučování, prezentací a s nimi spojenou argumentací apod.

Žák využívá samozřejmě jen osvojené jazykové prostředky, které vycházejí z probraných tematických celků a situací.

Kompetence občanské

Občanské postoje a hodnoty jsou v předmětu rozvíjeny v rámci nejrůznějších činností (četba, videonahrávky, poslech atd.), které vedou žáka k seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím v hispanofonních zemích. Tyto poznatky žáci následně konfrontují a srovnávají s obdobnými situacemi v naší zemi. Své názory, postřehy a postoje vyjadřují formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovanými konverzačními situacemi apod. Tyto činnosti žákovi také umožňují uvědomit si a osvojit si význam mezinárodních slov.

Kompetence pracovní

Během jednotlivých pracovních činností si žáci vytvářejí pocit vlastní zodpovědnosti např. při projektové výuce, kde se učí dodržovat a plnit dílčí úkoly, které jim jsou svěřené. Žáci si vedou svůj osobní dokument Evropské jazykové portfolio, kde si po dobu celého svého studia zaznamenávají na jedné straně svou jazykovou kvalifikaci a různé jazykové a kulturní zkušenosti, znalosti a způsob, jakým si vytvářejí komunikativní kompetence ve studovaném jazyce a na straně druhé si shromažďují doprovodné učební materiály.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Používá různé druhy záznamu literárních děl – e-knihy, audioknihy.

Vyučovací předmět: Španělský jazyk**Ročník: tercie, 1.rok výuky****Hodinová dotace: 3 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduchý text a snaží se co nejvíce přiblížit správné výslovnosti - rozumí jednoduché a zřetelně artikulované promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám na známé téma a dialogům týkajících se probíraného tématu - rozumí běžně užívaným výrazům a základním frazeologickým obrátům - rozumí pokynům učitele a vhodně na ně reaguje - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým textům, kde najde požadované informace, případně odpovědi na otázky k textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná i ústní sdělení - dokáže používat výrazy a frazeologická spojení používaná v každodenní konverzaci - umí představit sebe a lidi ze svého okolí, dokáže klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, atd. - dokáže podat základní zeměpisné a sociokulturní informace o Španělsku a zemích Latinské Ameriky - dokáže napsat krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení, e-mailovou zprávu, adresu apod. <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže komunikovat na základní úrovni	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení a nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty) - nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení souvisejících s tematickými okruhy, vhodné použití slov v určitém kontextu - internacionalismy - písemná a zvuková stránka slova <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní, zvrtná a tázací zájmena - plurál podstatných jmen - používání členu určitého a neurčitého - časování vybraných pravidelných a nepravidelných sloves v přítomnosti - základní číslovky - tvoření záporu - používání <i>ser, estar, hay</i> - přechylování podstatných jmen - přivlastňovací zájmena nesamostatná <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - větná stavba – stavba oznamovací věty a otázky <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - hra rolí - nácvik simulovaných situací, jednoduchých dialogů s procvičováním pozdravů a dalších zdvořilostních	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>TO: Jsme Evropané</p>	<p>Tento tematický okruh se probírá průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných oblastech Španělska a zemí Latinské Ameriky</p> <p>Možno propojit s předměty zeměpis a ZSV.</p> <p>Propojení s předmětem informatika.</p> <p>Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si mohou studenti vybrat podle vlastního zájmu i sami, vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie) se student učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet – příslušné internetové stránky).</p> <p>Hry na osvojení slovní zásoby a časování sloves.</p> <p>Prezentace informací</p>

<p>o probíraných tématech</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se domluvit v jednoduchých každodenních situacích - vyžádá si potřebné jednoduché informace 	<p>obratů, vyprávění jednoduchým způsobem o sobě, své rodině, kamarádech a koníčcích, o škole</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - povídání o sobě - názvy zemí, národnosti, dny v týdnu, měsíce, roční období - rodina - škola a předměty ve škole - barvy - denní aktivity - prázdniny a volnočasové aktivity 		<p>získaných z různých zdrojů (učebnice, internet, časopis apod.)</p> <p>Vytváření plakátů na nástěnku s probranou slovní zásobou.</p> <p>Vánoční besídka (vánoční zvyky a tradice ve Španělsku, zpěv koled)</p>
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Španělský jazyk**Ročník: kvarta, 2.rok výuky****Hodinová dotace: 3 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo (gramatika, slovní zásoba, témata)	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduchý text srozumitelně se správnou artikulací a vyslovuje foneticky téměř správně - rozumí jednoduché a zřetelně artikulované promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám na známé téma a dialogům týkajících se probíraného tématu - rozumí běžně užívaným výrazům a základním frazeologickým obrátům - rozumí pokynům učitele a vhodně na ně reaguje - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, případně odpovědi na otázky k textu <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná i ústní sdělení - dokáže používat výrazy a frazeologická spojení používaná v každodenní konverzaci - umí představit sebe, svou rodinu, spolužáky a kamarády, dokáže klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní a na podobné otázky dokáže také odpovídat - dokáže podat základní informace o Španělsku a zemích Latinské Ameriky - dokáže napsat krátké jednoduché vzkazy a stručná sdělení, e – mailovou zprávu, adresu a	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení a nácvik výslovnosti (přízvuk, intonace celé věty) - nácvik správné výslovnosti jednotlivých souhlásek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a frazeologická spojení souvisejících s tematickými okruhy, vhodné použití slov v určitém kontextu - internacionalismy - písemná a zvuková stránka slova <p>Morfologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdíl v použití sloves <i>ser, estar, hay</i> - příslovce pro vyjádření kvantity, frekvence - rozkazovací způsob - blízký budoucí čas - jednoduchý minulý čas - příslovečná určení času - rozdíl v použití minulého času jednoduchého a složeného - přídavná jména <p>Syntax</p> <ul style="list-style-type: none"> - větná stavba – stavba oznamovací věty a otázky <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech - hra rolí - nácvik simulovaných situací, jednoduchých dialogů - krátké vyprávění o své minulosti, o tom, co se děje	<p>PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech TO: Jsme Evropané</p>	<p>Možno propojit s předměty zeměpis a dějepis. Práce s mapou Španělska a Latinské Ameriky, historické a kulturní památky. Propojení s předmětem Informatika. Výuka je doplňována nejen dalšími vhodnými materiály z jiných učebnic, novin a časopisů, ale i z internetových stránek zaměřených na výuku španělského jazyka – využití cvičení „on-line“ Vedle klasických jazykových příruček (cizojazyčné slovníky, encyklopedie) se student učí vyhledávat potřebné informace v širší nabídce informačních zdrojů (internet – příslušné internetové stránky). K osvojení slovní zásoby student vytváří pojmové mapy.</p>

<p>pozdrav z prázdnin apod.</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduché konverzace na probíraná témata - dokáže něco navrhnout, přijmout nebo zamítnout návrh, dokáže vyjádřit názor, zeptat se na svolení, omluvit se apod. - dokáže se domluvit v jednoduchých každodenních situacích - vyžádá si potřebné jednoduché informace 	<p>v přítomném okamžiku, o plánech a záměrech do budoucna, o svých zájmech</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis krajiny - jednoduché hry a soutěže <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis charakterových vlastností - děje spojené s každodenní činností, zájmy - záliby a koníčky - sport - prázdninové činnosti, cestování - představování - příroda, popis krajiny - části domu, nábytek - stravovací návyky - nakupování, restaurace 		<p>Návštěva španělského kulturního střediska – Instituto Cervantes – mediátka, výstavy, kulturní akce, promítání krátkometrážních filmů či dokumentů.</p> <p>Používání DVD, kde si student osvojuje nejen porozumění mluvenému slovu, ale např. i prvky neverbální komunikace.</p> <p>Hry na procvičení slovní zásoby, časování sloves.</p> <p>Soutěže v rámci třídy v malých skupinách.</p> <p>Třídní projekty – vytváření plakátů na probíraná témata.</p>
---	--	--	--

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

6.5 Francouzský jazyk

6.5.1 Francouzský jazyk – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Další cizí jazyk**

Vyučovací předmět: **Francouzský jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Francouzský jazyk** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk podle RVP ZV.

Jako Další cizí jazyk se vyučuje na nižším stupni osmiletého a šestiletého gymnázia v tercii a v kvartě s výukovou dotací 3 hodin týdně. Výuka probíhá ve skupinách tvořených 10–15 žáky a jejím prvořadým cílem je osvojování řečových dovedností. Ve výuce se rozvíjejí jednak řečové dovednosti receptivní, které zahrnují poslech s porozuměním, kdy se student učí porozumět cizojazyčnému projevu učitele a jednoduchým dialogům rodilých mluvčích, a dále porozumění textu psanému. V návaznosti na receptivní řečové dovednosti jsou rozvíjeny řečové dovednosti produktivní, rovněž v oblasti písemného a ústního vyjadřování.

Výuka probíhá podle vhodně zvolené učebnice, která vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro výuku cizích jazyků a která žákům umožňuje dosáhnout jazykové úrovně B1 a zároveň je připravuje k mezinárodní zkoušce z francouzského jazyka DELF prvního stupně.

Výuka podle učebnice je doplňována dalšími vhodnými učebními materiály, účastí v soutěžích, zapojením žáků do jednoduchých mezinárodních projektů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, četbou časopisů, poznávacími zájezdy do frankofonních zemí, návštěvami Francouzského kulturního střediska, výstav, divadelních představení apod.

Do předmětu jsou integrovány dílčí části tematických okruhů průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel ponechává žákům prostor pro samostatnou práci, kdy žáci analyzují a interpretují texty po stránce obsahové (vyhledávání slovní zásoby)

a jazykové (doplňování gramatických pravidel), v rámci efektivního učení vytvářejí asociogramy a pojmové mapy (slovní zásoba a frazeologismy), k nabízeným tématům a situacím připravují podklady pro jednoduché dialogy, popis, vyprávění, scénky apod. Učí se vyhledávat potřebné informace v jazykových příručkách a na internetu. Učitel motivuje žáky prostřednictvím zajímavých cizojazyčných textů k vytváření čtenářské gramotnosti i v cizím jazyce a k informativnímu pochopení i náročnějších cizojazyčných textů. Žáci se učí orientovat i v širší nabídce informačních zdrojů a na podnět učitele si také sami obstarávají některé učební materiály (texty, písňe, plakáty apod.).

Kompetence k řešení problémů

Neustálou konfrontací s poslechovými a písemnými texty, kterým ne vždy zcela rozumí, je žák nucen z těchto textů získávat vybrané informace a s těmito nekompletními informacemi pracovat, hledat smysl a souvislosti mezi nimi a následně je zpracovávat ve formě jednoduchého písemného projevu či jednoduché ústní prezentace tématu, který s promluvou souvisí. K tomuto účelu se ve výuce praktikují tzv. globální poslech a čtení, kdy má student jen odhadnout nejdůležitější smysl celé výpovědi, a poslech a čtení selektivní, kdy je student cíleně veden k porozumění určitých informací.

Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žák může běžně setkat v každodenním životě a které musí také řešit (např. nákup, objednávka v restauraci, vyplnění dotazníku, reakce na otázky ke své osobě a rodině, porozumění jízdnímu řádu apod.).

Kompetence komunikativní

Komunikace je základní společenskou funkcí každého jazyka, a tak je osvojení této kompetence již implicitně obsaženo v samotném předmětu. Žák je během výuky veden k rozvíjení receptivních a produktivních dovedností a schopností, které mu umožní vyjadřovat jeho postoje, pocity, vztahy, přání, nálady apod. i v cizím jazyce.

Kromě této přirozené schopnosti a dovednosti dorozumět se v německém, francouzském i ve španělském jazyce si žák vytváří v tomto předmětu takovou komunikativní kompetenci, která mu umožní porozumět postojům a názorům nejen rodilých mluvčích, ale zároveň mu umožňuje využívat cizího jazyka jako jazyka širší komunikace s těmi mluvčími, pro které představuje francouzský jazyk rovněž jazyk cizí. Žáci jsou v rámci interkulturního učení vedeni i k interkulturní komunikaci, jejíž nezanedbatelnou součástí je rovněž postupné osvojování neverbální komunikace, často odlišné od našeho jazykového prostředí.

Kompetence sociální a personální

Formování této kompetence má u žáků posílit ty schopnosti, postoje a hodnoty, které mu pomohou etablovat se nejdříve v třídním kolektivu a později ve společnosti vůbec. Proto si žák tyto dovednosti a schopnosti osvojuje i během výuky jazyka formou nejrůznějších skupinových prací a her, soutěží, projektového vyučování, prezentací a s nimi spojenou argumentací apod.

Žák využívá samozřejmě jen osvojené jazykové prostředky, které vycházejí z probraných tematických celků a situací.

Kompetence občanské

Občanské postoje a hodnoty jsou v předmětu rozvíjeny v rámci nejrůznějších činností (četba, videonahrávky, poslech,), které vedou žáka k seznamování se se sociokulturním a geografickým prostředím ve frankofonních zemích. Tyto poznatky žáci následně konfrontují a srovnávají s obdobnými situacemi v naší zemi. Své názory, postřehy a postoje vyjadřují formou krátkých písemných sdělení, dopisů, pohlednic, simulovanými konverzačními situacemi apod. Tyto činnosti žákovi také umožňují uvědomit si a osvojit si význam mezinárodních slov.

Kompetence pracovní

Během jednotlivých pracovních činností si žáci vytvářejí pocit vlastní zodpovědnosti např. při projektové výuce, kde se učí dodržovat a plnit dílčí úkoly, které jim jsou svěřené. Žáci si vedou svůj osobní dokument Evropské jazykové portfolio, kde si po dobu celého svého studia zaznamenávají na jedné straně svou jazykovou kvalifikaci a různé jazykové a kulturní zkušenosti, znalosti a způsob, jakým si vytvářejí komunikativní kompetence ve studovaném jazyce a na straně druhé si shromažďují doprovodné učební materiály.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Používá různé druhy záznamu literárních děl – e-knihy, audioknihy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Francouzský jazyk

Ročník: tercie, 1. rok výuky

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - začíná číst nahlas plynule a foneticky správně přiměřeně dlouhé texty se známou slovní zásobou - učí se rozlišovat grafickou a mluvenou podobu slova - při četbě se snaží přiblížit co nejvíce správné výslovnosti - podle poslechu napodobuje stoupající a klesající intonaci francouzské věty a učí se správně artikulovat souhlásky a ústní a nosové samohlásky - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, případně odpovědi na otázky k textu - používá slovník v učebnici, případně v mobilu nebo na internetu, kde hledá neznámé výrazy - rozumí pokynům učitele a vhodně na ně reaguje - začíná rozumět jednoduché promluvě a konverzaci i poslechovým nahrávkám, kde vystihne podstatné informace - rozumí známým každodenně 	<p>zvuková stránka jazyka</p> <p>fonetická a poslechová cvičení, nácvik výslovnosti francouzských souhlásek, ústních a nosových samohlásek podle poslechu a pravidelným opakováním nácvik grafické a mluvené podoby slova</p> <p>slovní zásoba</p> <p>slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy internacionalismy nácvik pasivního porozumění rozšířené slovní zásoby</p> <p>morfologie</p> <p>časování pravidelných sloves končících na „-er“ v přítomnosti časování pomocných sloves „être“ a „avoir“ v přítomnosti časování vybraných nepravidelných sloves (aller, prendre) v přítomnosti člen určitý a neurčitý (sg. a pl.) zápor „ne...pas“</p>	<p>„Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“</p> <p>a) Evropa a svět nás zajímá b) Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Tyto tematické okruhy se probírají průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných frankofonních oblastech. Možno propojit s předměty zeměpis a Ov. Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, které si studenti mohou vybrat podle vlastního zájmu také sami. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“ (různá gramatická cvičení - www.bonjour.org, lexikální cvičení – různé ilustrované slovníky na webových stránkách users.skynet.be/providence apod. Při osvojování slovní zásoby si studenti vytvářejí pojmové mapy k probíraným tématům. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace. Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik receptivních i produktivních dovedností na všech jazykových úrovních. Nácvik produktivních řečových dovedností se procvičuje i v rámci</p>

<p>používaným výrazům a základním frazeologickým obrátům</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>. sestaví gramaticky správně jednoduchá písemná sdělení, napíše jednoduchý e-mail</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1000 - představí sebe a svou rodinu, přátele, - zeptá se na jméno, národnost, zemi, odkud kdo pochází a sám dokáže na podobné otázky také odpovědět, zná abecedu a - dokáže hláskovat jména - vyjadřuje základní vztahy existencionální (kdo jsem), prostorové (kde jsem), časové (kdy), kvalitativní i kvantitativní - popíše v jednoduchých větách fyzický vzhled osoby, podobně popíše i byt a jednotlivé místnosti, situuje budovu v místě 	<p>některá přídavná jména zájmena osobní (nesamostatná a samostatná), tázací (quel/s/lle/s) a ukazovací (ce, cet, cette, ces) vybrané předložky</p> <p>syntax</p> <p>pořádek slov ve větě hlavní věta oznamovací a tázací</p> <p>komunikační situace</p> <p>poslech hra rolí návčik komunikačních prostředků k vyjadřování otázek, vztahů, k získávání informací apod. návčik jednoduchých dialogů, zdvořilostních obrátů, pozdravů apod. (na základě poslechu a četby)</p>		<p>různých recitačních a konverzačních soutěží. Součástí výuky jsou i zájezdy do frankofonních zemí.</p>
<p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví, poděkuje, používá ustálená zdvořilostní frazeologická spojení - klade jednoduché informativní otázky a poskytuje jednoduché informace běžné v každodenním životě - vyjadřuje, co má a nemá rád(a), co se mu/jí líbí a nelíbí 	<p>tematické okruhy</p> <p>moje rodina koníčky, dopisování, hledání partnera/ky k dopisování oblékání, obchod na internetu bydlení cestování</p>		

Francouzský jazyk

Ročník: kvarta, 2. rok výuky

Hodinová dotace: 3 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>- čte srozumitelně a se správnou artikulací jednoduchý text a snaží se co nejvíce přiblížit se správné výslovnosti</p> <p>- vyslovuje rytmické skupiny, nosové a ústní samohlásky</p> <p>- rozumí jednoduché a zřetelně artikulované promluvě a konverzaci</p> <p>- zhruba rozumí autentické jednoduché promluvě rodilých mluvčích</p> <p>- rozumí známým každodenně používaným výrazům a frazeologickým obrátům</p> <p>- rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým textům, kde najde požadované informace, na které adekvátně reaguje a dokáže odpovědět na jednoduché otázky týkající se textu</p> <p>- používá dvojjazyčný slovník a slovník v učebnici, kde hledá neznámé výrazy a obraty</p> <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>- sestaví gramaticky správně jednoduché věty v písemném a ústním projevu</p> <p>- používá jednoduché výrazy a frazeologické obraty běžné v každodenní</p>	<p>zvuková stránka jazyka</p> <p>fonetická a poslechová cvičení návčik čtení a přednes básní návčik grafické a mluvené podoby slova</p> <p>slovní zásoba</p> <p>slovní zásoba a frazeologická spojení související s tematickými okruhy nternacionalismy návčik porozumění pasivní zásobě z autentických pramenů</p> <p>morfologie</p> <p>složený čas minulý (passé composé) jednoduchý čas minulý (imparfait) další nepravidelná slovesa v přítomnosti vyjádření nedávné minulosti (venir de + inf.) jednoduchý čas budoucí (futur simple) a přítomný podmiňovací způsob člen dělivý (du, de la, de l', des) vybraná nepravidelná přídavná jména zájmenná příslovce „en, y“ (úvod)</p> <p>syntax</p> <p>vyjádření reálné podmínky / věta</p>	<p>„Multikulturní výchova“ Multikulturalita</p>	<p>Tento tematický okruh se probírá průběžně v rámci učiva a student si osvojuje jednotlivé aktivity a fakta o vybraných evropských a zámořských frankofonních zemích. Možno propojit s předměty zeměpis a Ov.</p> <p>Výuka je doplňována dalšími vhodnými materiály, studenti také sami navrhnou, která témata je zajímají. Učitel doplňuje výuku cvičeními „on-line“ na vhodných webových stránkách (tv5.org, www.bonjour.org), kde studenti poznávají realie frankofonních zemí (www.zipzapfrance.com) a prostřednictvím krátkých textů se seznamují s historií a kulturou Francie , jinde se zase aktivně učí frazeologii k různým tématům a aktivně si osvojují, jak si např. objednat nocleh, dovolenou apod., studenti si vytvářejí myšlenkové pojmové mapy, kde si shromažďují slovní zásobu k jednotlivým tématům. Studenti se zapojují do jednoduchých mezinárodních projektů eTwinning a vyměňují si informace se studenty partnerských škol. Při sledování autentických videonahrávek si studenti osvojují také neverbální komunikaci, která jim umožňuje celkové pochopení informace.</p>

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>konverzaci - představí sebe a lidi ze svého okolí, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní a na podobné otázky také odpovídá, popíše byt, místo, kde žije, orientuje se ve městě - v jednoduchých větách hovoří o svých aktivitách, podává základní informace o vybraných frankofonních zemích a o České republice - napíše jednoduchý text či sdělení e-mail, krátký dopis, pozdrav z prázdnin, vyplní jednoduchý dotazník s osobními údaji apod. - při poslechu rodilého mluvčího písemně zaznamená jednoduchou a zřetelně vyslovovanou promluvu, kterou také ústně reprodukuje</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti - komunikuje na základní úrovni o jednoduchých denních činnostech poskytuje jednoduché informace a při konverzaci vhodně reaguje</p>	<p>podmínková infinitivní vazba / vyjádření účelu pomocí „pour“</p> <p>komunikační situace</p> <p>poslech hra rolí a nácvik simulovaných situací</p> <p>tematické okruhy</p> <p>šední den a víkend některé svátky ve frankofonních zemích ákupy a gastronomické speciality ve vybraných frankofonních oblastech volný čas inzeráty ociokulturní vztahy a symboly Francie</p>		<p>Učitel využívá autentických materiálů (reklamní slogany, mapy, turistické prospekty, jízdní řády apod.) pro nácvik znalostí na všech jazykových úrovních a student si tak postupně osvojuje celou strukturu jazyka a řečové dovednosti receptivní i produktivní. Součástí výuky jsou také poznávací zájezdy do frankofonních zemí a účast na recitačních a konverzačních soutěžích.</p>

6.6 Matematika

6.6.1 Matematika – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení

Vyučovací předmět **Matematika** zahrnuje celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru M z RVP ZV.

Výuka v matematice je zaměřena především na:

- porozumění základním myšlenkovým postupům matematiky
- osvojení matematických pojmů, algoritmů, terminologie, nezbytných vzorců
- rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů
- užití matematiky v reálných situacích
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kombinační usuzování
- schopnost zpracovávat data
- rozvoj schopnosti samostatně pracovat
- plánování učení a studia, samostatná práce
- kreativní myšlení
- schopnost řešit problémové situace, provádět rozbor problému, hledání různých způsobů řešení
- schopnosti sebekontroly při každém kroku řešení, ověřování správnosti řešení
- rozvoj vytrvalosti, systematičnosti a přesnosti
- vytvářet dovednost vyslovovat hypotézy, pomocí důkazů je ověřit nebo vyvrátit

Časové vymezení:

Hodinová dotace: 4 hodiny týdně v každém ročníku

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto **průřezových témat**:

OSV: Zařazené tematické okruhy (uvedená témata jsou průběžně rozvíjena během výuky matematiky)

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

MKV: Zařazené tematické okruhy (uvedené téma je rozvíjeno při komunikaci žáků s učitelem, při práci ve skupinách, při řešení problémových úloh, při zdůvodňování navržených postupů řešení)

Lidské vztahy

- žák komunikuje ve skupině
- uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých

EV: Zařazené tematické okruhy (učivo: měřítko, přímá a nepřímá úměrnost, procenta, geometrické útvary v rovině, slovní úlohy, funkce, shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů)

Vztah člověka k prostředí

- modeluje přírodní situace
- používá mapy, měřítko, vzdálenosti, poměr
- vyhodnotí stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, porovnání čistoty

VMEGS: Zařazené tematické okruhy

Jsme Evropané (funkce, graf funkce a nepřímé úměrnosti, shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů)
porovná státy, HDP, grafy

MV: Zařazené tematické okruhy (slovní úlohy – zdůvodňování navrženého postupu řešení, vysvětlení a charakteristika matematických pojmů)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- naučí se využívat média jako zdroj informací

Tvorba mediálního sdělení

- používá argumenty ve veřejné komunikaci (obhajoba vlastní práce, postupů, hypotéz, důkazů)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- osvojení základních matematických pojmů, vztahů a dovedností postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a jejich vzájemných vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- vyhledávání a třídění informací
- použití kalkulačky k výpočtům, k hledání hodnot funkcí a hledání hodnot argumentu
- využívání výpočetní techniky
- zařazujeme metody, při kterých žáci mohou vyvozovat závěry a vztahy sami
- vedeme žáky k plánování postupů a úkolů
- ukazujeme různé postupy a metody řešení tak, aby si žáci sami mohli určit postup řešení
- využíváme informační a komunikační technologie k zadávání úkolů
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- porovnávají realitu a matematické modely
- umí zjistit jádro problému, najít algoritmus a plán řešení, odhadne výsledek
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a praktických problémů
- učí se samostatně řešit problémy a ověřit správnost svého postupu a výsledků
- přijímá zodpovědnost za své rozhodnutí
- pracujeme s chybou žáka, ukáže na ní problematická místa při řešení a správný postup řešení
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

- zdůvodní matematické postupy
- vytvoří hypotézu
- komunikují s učitelem a s ostatními žáky
- obhájí svoji práci a vlastní postup řešení
- formulují své myšlenky názory v logickém sledu
- učí se komunikovat s ostatním světem
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky individuálně pomáhá žákům
- vedeme žáky k dodržování pravidel při vzájemné komunikaci
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování
- pomáháme žákům využívat informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- spolupracují ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- podle potřeby spolupracuje s učitelem
- kontrolují své emoce
- učí se být platným členem týmu
- učí se věcně a logicky argumentovat, vyjádřit vlastní názor
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učíme žáky pracovat ve skupině
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- podporujeme u žáků toleranci

Kompetence občanské

- učí se respektovat názory ostatních
- vytvářejí si základní volní a charakterové vlastnosti vytrvalost, cílevědomost
- snaží se zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- určíme jasná kritéria hodnocení
- vedeme žáky k samostatnému zhodnocení vlastní činnosti nebo jejích výsledků
- vedeme výuku tak, aby co nejvíce vyhovovala potřebám žáků

Kompetence pracovní

- zdokonalují svůj grafický projev
- snaží se pracovat efektivně
- učí se co nejlépe organizovat svoji práci, příp. práci v týmu
- používají bezpečně a účinně materiály, vybavení a techniku
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- vyžadujeme dodržování daných termínů
- vedeme žáky k využití znalostí a zkušeností získaných v jiných oblastech
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

- pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi
- získávají informace z digitálního prostředí

- pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií
- posuzují rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím
- vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu, tvoří tabulky a diagramy
- využívají dynamické geometrie (např. GeoGebra) a tabulkových procesorů (Excel) pro zjednodušení výpočtů a pochopení geometrických situací.

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: prima

Hodinová dotace: 4 VH týdně

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Zapisuje, čte a porovnává přirozená čísla. Sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla. Zaokrouhluje, provádí z paměti odhady výpočtů. Zvládá kontrolu odhadu výpočtem na kalkulačce. Zvládá zobrazení čísla na číselné ose.	Přirozená čísla <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - zápis v desítkové soustavě - početní operace, zaokrouhlování - zobrazení na číselné ose 	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj TO: Sociální rozvoj, TO: Morální rozvoj PT: Multikulturní výchova TO: Lidské vztahy PT: Enviromentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - opakování - rozšíření učiva - práce s kalkulačkou jen jako kontrola odhadu a výpočtu
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel (s desetinnými čísly). Osvojí si zápis desetinných zlomků. Zapisuje a čte desetinná čísla. Zapíše číslo pomocí násobků 10. Zobrazí desetinné číslo na číselné ose, porovnává početně i graficky desetinná čísla. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Určí celou část desetinného čísla.	Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> - zápis základních desetinných zlomků - zápis a čtení v desítkové soustavě - rozvinutý zápis čísla - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace 		

Vypočítá aritmetický průměr. Provádí převody jednotek.	- aritmetický průměr - převody jednotek		
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Osvojí si prvočíselný rozklad přirozených čísel. Zvládne vysvětlit pojmy a případně je vypočítat: násobek, dělitel, nejmenší spol. násobek, největší spol. dělitel, prvočíslo, složené číslo. Efektivně využívá kalkulátor.	Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - společný násobek, společný dělitel		
Rozlišuje druhy čar. Osvojí si použití správných rýsovacích pomůcek.	Základní pravidla rýsování - druhy čar, technické písmo - rýsovací náčiní		- popis technických výkresů
Vysvětlí pojem úhel, jeho zápis. Zvládne narýsovat úhel požadované velikosti. Zvládne určit velikost úhlu měřením i výpočtem. Osvojí si grafické přenášení, sčítání, odčítání úhlů. Zvládne konstrukci osy úhlu a popsat vlastnost bodů na ní ležících. Rozliší základní typy úhlů a přiřadí jim správné pojmenování. Osvojí si dvojice úhlů – vedlejších, vrcholových, souhlasných a střídavých a zvládne je efektivně využívat v úlohách. Osvojí si pojem mnohoúhelník. Zvládne konstrukci základních pravidelných mnohoúhelníků – šestiúhelník a osmiúhelník, příp. pětiúhelník a desetiúhelník.	Úhel a jeho velikost - pojem úhel - jednotky velikosti úhlu - osa úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky - konstrukce pravidelných mnohoúhelníků		Zeměpis určení zeměpisné polohy, určení pochodového úhlu
Osvojí si pojem shodné zobrazení. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti. Pozná útvary osově souměrné a shodné útvary.	Osová souměrnost - shodnost - osová souměrnost - shodné útvary		

	- osově souměrné útvary		
<p>Určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti</p> <p>Pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy – vrcholy, strany, výška, vnitřní a vnější úhly, těžnice, těžiště, osy stran, osy vnitřních úhlů.</p> <p>Sestrojí těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku.</p> <p>Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou.</p>	<p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - osy stran a osy vnitřních úhlů - význam těžiště, ortocentrum - kružnice opsaná, vepsaná 		
<p>Připomene si výpočet obsahu čtverce a obdélníku.</p> <p>Vyjmenuje a rozliší jednotky obsahu, vzájemně je převede.</p> <p>Využije znalostí obsahu čtverce, obdélníku při výpočtech obsahů složitějších obrazců</p> <p>Charakterizuje jednotlivá tělesa – krychle, kvádr.</p> <p>Načrtne a narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje.</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání.</p> <p>Vypočítá povrch krychle, kváдру.</p> <p>Užívá jednotky objemu a převádí je.</p> <p>Odhadne a vypočítá objem krychle, kváдру.</p> <p>Efektivně využívá při výpočtech kalkulátor.</p>	<p>Obsah čtverce a obdélníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) <p>Povrch a objem kváдру a krychle</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvádr, krychle a síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру 		<ul style="list-style-type: none"> - plocha pokoje - plocha pozemků

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Matematika**Ročník: sekunda****Hodinová dotace: 4 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Rozliší kladná a záporná čísla. Zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose. Charakterizuje pojem opačné číslo. Určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam. Provádí početní operace s celými čísly Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematické znalosti a dovednosti v oboru celých čísel.	Celá čísla - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace v oboru celých čísel	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj TO: Sociální rozvoj, TO: Morální rozvoj PT: Enviromentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí	Fyzika numerické výpočty Chemie numerické výpočty
Modeluje a zapisuje zlomkem část celku Zvládá převést zlomky na desetinná čísla a naopak. Zvládá porovnávat zlomky. Sečte, odečte, vynásobí a vydělí racionální čísla – ve tvaru zlomku, ve tvaru desetinného čísla. Užije různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a v nich využívá matematické znalosti z oboru racionálních čísel.	Racionální čísla - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky na desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - složený zlomek - početní operace		Fyzika numerické výpočty Chemie numerické výpočty
Dokáže vysvětlit pojem poměr. Vyjádří poměr mezi danými hodnotami. Zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru.	Poměr a přímá a nepřímá úměrnost - pojem poměr - zvětšení a zmenšení v daném		Fyzika vztahy mezi veličinami, grafy

<p>Dělí celek na části v daném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem. Rozumí a využívá pojmu úměra. Použije trojčlenku při řešení slovních úloh. Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí. Sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti</p>	<p>poměru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - trojčlenka - přímá a nepřímá úměrnost - graf přímé a nepřímé úměrnosti 		<p>závislosti, rychlost, čas, dráha Zeměpis měřítko plánu, mapy práce s mapou Chemie výpočty pomocí trojčlenky, směsi, roztoky</p> <p>- využití poměru v domácnosti například při vaření, míchání barev</p>
<p>Chápe pojem jedno procento, sto procent, vysvětlí na příkladě. Použije základní pojmy procentového počtu. Zvládne vyjádřit část celku pomocí procent, vypočítá základ z počtu procent. Řeší slovní úlohy na procenta. Chápe pojem promile. Zaokrouhlí a provede odhady s danou přesností. Řeší aplikační úlohy na procenta a promile (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Efektivně využívá při výpočtech kalkulátor.</p>	<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - zavedení pojmu procenta - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy 		<p>Chemie složení roztoků složení vzduchu vyjádření hmotnostního a objemového zlomku v procentech Zeměpis porovnání počtu obyvatel, plochy, průmyslu, vodstva, nerostných zásob atd. Biologie složení zemské kůry</p>
<p>Zvládne načrtnout a sestavit obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti a určit středově souměrný útvar.</p>	<p>Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavení obrazu obrazce ve středové souměrnosti 		

<p>Rozpozná shodné útvary. Použije věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Sestrojí trojúhelník z daných prvků a rýsuje přesně.</p>	<p>Shodnost trojúhelníků a konstrukce trojúhelníků. - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků</p>		
<p>Charakterizuje pojem rovnoběžník, rozliší různé typy rovnoběžníků. Sestrojí rovnoběžník. Odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku. Odhadne a vypočítá obsah trojúhelníku. Efektivní využití kalkulátoru. Rozpozná a pojmenuje lichoběžník. Zvládne konstrukci lichoběžníku.</p>	<p>Čtyřúhelníky Rovnoběžníky pojem rovnoběžník vlastnosti rozdělení konstrukce obvod a obsah obsah trojúhelníku Lichoběžník pojem lichoběžník jednoduché konstrukce</p>		<p>Výtvarná výchova náčrty rovinných útvarů</p>
<p>Vysvětlí pojem prostorový útvar. Charakterizuje hranoly. Rozpozná a pojmenuje hranol. Načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině, načrtne a narýsuje síť hranolu. Odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu. Zvládá práci s jednotkami plochy a objemu. Efektivní využití kalkulátoru.</p>	<p>Tělesa – hranoly - pojem hranol - hranoly a jejich sítě - povrch a objem hranolu - objem a povrch hranolu</p>		<p>Výtvarná výchova tělesa a jiné prostorové útvary perspektiva</p>

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Matematika**Ročník: tercie****Hodinová dotace: 4 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky. Zvládne užít druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech. Zvládne odhadnou druhou odmocninu dvojciferných čísel, zkontroluje odhad na kalkulačce. Osvojí si pojem racionální, iracionální a reálné číslo.	Druhá mocnina a odmocnina pojem mocnina čtení a zápis druhých mocnin určení druhých mocnin a odmocnin pojem racionálního, iracionálního a reálného čísla	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj TO: Sociální rozvoj, TO: Morální rozvoj PT: Enviromentální výchova TO: Vztah člověka k prostředí	Občanská výchova práce se statistickými údaji Zeměpis práce s daty, zkrácené zápisy vysokých čísel
Mocniny s přirozeným mocnitelem. Zvládne zápis čísla v desítkové soustavě. Osvojí si početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem. Zvládne efektivně využít věty o počítáních s mocninami k ručnímu výpočtu.	Mocniny s přirozeným mocnitelem. třetí mocnina čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem zápis čísla pomocí mocnin deseti početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem		Fyzika zápis jednotek fyzikálních veličin násobné předpony Zeměpis práce s daty, zkrácené zápisy vysokých čísel
Osvojí si pojem výraz Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. Určí hodnotu výrazu. Sčítá, odčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	Výrazy číselné výrazy, hodnota výrazu proměnná výrazy s proměnnou, definiční obor výrazu úpravy výrazů početní operace s výrazy		

Zvládne dělení mnohočlenu jednočlenem.			
<p>Použije a zapíše vztah rovnosti</p> <p>Osvojí si ekvivalentní úpravy rovnic a efektivně je užívá při řešení lineárních rovnic.</p> <p>Zvládne ověřit správnost výpočtu zkouškou řešení a zvládne její správný zápis.</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace.</p> <p>Vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností.</p> <p>Zvládne odůvodnit zvolený postup řešení.</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá a posuzuje různá řešení.</p>	<p>Lineární rovnice</p> <p>rovnost</p> <p>lineární rovnice</p> <p>ekvivalentní úpravy</p> <p>zkouška řešení</p> <p>seznámení se základními kategoriemi slovních úloh a návodem postupu jejich řešení</p> <p>slovní úlohy o pohybu</p> <p>o společné práci</p> <p>o směsích</p>		<p>Fyzika</p> <p>vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p>vztahy mezi veličinami</p> <p>řešení fyzikálních úloh</p> <p>Chemie</p> <p>vyjádření neznámé</p> <p>- je vhodné použít skupinovou práci při řešení náročnějších slovních úloh</p> <p>- podpora správného užití argumentů pro odůvodnění postupu řešení</p>
<p>Rozliší odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku.</p> <p>Zvládne vysvětlit odvození vzorce Pythagorovy věty.</p> <p>Osvojí si geometrickou interpretaci Pythagorovy věty.</p> <p>Využije poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku.</p> <p>Využije poznatky ve slovních úlohách</p> <p>Zaokrouhluje dle zadání a provádí odhady s danou přesností.</p>	<p>Pythagorova věta</p> <p>pojem pravoúhlý trojúhelník</p> <p>výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku</p> <p>užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách</p>		<p>- historie matematických pouček a vět a jejich spojení s historickými osobnostmi a etapami vývoje lidské společnosti</p>
<p>Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a užívá správnou terminologii.</p> <p>Určí vzájemnou polohu dvou kružnic, osvojí si pojem středná.</p> <p>Vypočítá obvod a obsah kruhu.</p> <p>Poznatky o kruhu, kružnici efektivně využívá</p>	<p>Kruh, kružnice</p> <p>vzájemná poloha přímky a kružnice</p> <p>vzájemná poloha dvou kružnic</p> <p>délka kružnice</p> <p>obsah kruhu</p>		

v úlohách z praxe.			
Charakterizuje a načrtne válec. Narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje. Vypočítá povrch a objem válce. Zvládne užít poznatky o válci v úlohách z praxe. Efektivní využití kalkulátoru.	Válec síť válce, základní pojmy náčrt tělesa povrch a objem, převody jednotek užití v úlohách z praxe		
Užije a rozliší pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka, kruh, kružnice. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů. Využívá potřebnou matematickou symboliku. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Převádí jednotky délky a obsahu.	Geometrické útvary v rovině rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh převody jednotek obvod a obsah rovinných útvarů vzájemná poloha geometrických útvarů v rovině		Fyzika měření délky Zeměpis tvar pozemků geografické útvary
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Zvládne konstrukční úlohy včetně náčrtu, rozboru, samotné konstrukce a symbolického zápisu postupu.	Konstrukční úlohy množiny všech bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukční úlohy a jejich struktura		Výtvarná výchova návuk správného úchopu rýsovacích pomůcek návuk preciznosti, jemné motoriky Zeměpis kartografie
Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů. Přečte, sestaví a vyhodnotí jednoduché tabulky a diagramy. Zaznamená výsledky jednoduchých statistických	Statistika základní statistické pojmy základní charakteristiky statistického souboru		Zeměpis vyhodnocování údajů z map, grafů a tabulek. porovnání států stav obyvatel

<p>šetření do tabulek. Vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách. Sestrojí graf ze zjištěných údajů.</p>			<p>zdravotnictví průmyslu atd. Občanská výchova práce se statistickými údaji</p> <p>- vhodné téma pro samostatnou práci.</p>
--	--	--	---

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

Vyučovací předmět: Matematika**Ročník: kvarta****Hodinová dotace: 4 VH týdně**

Výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Připomene si osvojené znalosti a dovednosti pro práci s výrazy a jejich úpravy na součin. Určí, za jakých podmínek má lomený výraz smysl, určí podmínky lomeného výrazu. Provádí efektivně početní operace s lomenými výrazy.	Výrazy, lomené výrazy početní operace s výrazy rozklad výrazů na součin pojem lomený výraz určování podmínek lomeného výrazu, početní operace s lomenými výrazy	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj TO: Sociální rozvoj, TO: Morální rozvoj	Fyzika úprava výrazů
Vyřeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech a ekvivalentních úprav lineárních rovnic. Zvládne zkoušku správnosti řešení včetně odpovídajícího zápisu.	Rovnice s neznámou ve jmenovateli ekvivalentní úpravy rovnic definiční obor rovnice, určení podmínek zápis řešení užití ve slovních úlohách	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Osobnostní rozvoj TO: Sociální rozvoj, TO: Morální rozvoj	Fyzika výpočet průměrné rychlosti úprava a výpočet z fyzikálních vzorců
Vyřeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými vhodně zvolenou metodou a správně zapíše řešení jako uspořádanou dvojici. Vyřeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím neznámých.	Soustavy rovnic a slovní úlohy na ně vedoucí. jedna rovnice o dvou neznámých a zápis řešení pomocí parametru soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a zápis řešení metoda sčítací metoda dosazovací metoda porovnávací slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic		Chemie složení roztoků ředění roztoků význam parametru

<p>Užívá a zapíše vztah nerovnosti. Osvojí si základní znalosti o intervalech, přepisu nerovnosti do intervalu a znázornění intervalu na reálné ose. Řeší lineární nerovnice a jejich soustavy. Zobrazí řešení soustavy lineárních nerovnic na reálné ose.</p>	<p>Nerovnice, soustavy nerovnic pojem nerovnost interval, zápis nerovnosti intervalem lineární nerovnice ekvivalentní úpravy nerovnic zápis řešení pomocí intervalu soustava lineárních nerovnic a zápis řešení</p>		
<p>Zanese bod do Kartézské soustavy souřadnic v rovině. Osvojí si pojem funkce a jeho význam. Rozliší lineární a kvadratickou funkci, určí jejich definiční obory a obory hodnot. Použije funkční vztahy při řešení úloh. Porovná průběh funkce, určí vlastnosti funkce z grafu. Načrtne graf lineární a kvadratické funkce</p>	<p>Funkce Kartézská soustava souřadnic v rovině pojem funkce lineární funkce a její graf obecný předpis přímá úměrnost konstantní funkce kvadratická funkce a její základní graf</p>		<p>Chemie grafické znázornění průběhu reakcí Fyzika grafy závislosti fyzikálních veličin Zeměpis usuzování na vzájemné ovlivnění ukazatelů z rozličných oblastí (zemědělství, průmysl, obyvatelstvo, ...) - grafické zpracování a vyhodnocení veličin, sestavení grafů</p>
<p>Pojmenuje strany v pravoúhlém trojúhelníku. Definuje základní goniometrické funkce sin, cos, tg, cotg a uvědomí si, co jejich hodnoty vyjadřují. Zvládne dopočítat strany a úhly v pravoúhlém trojúhelníku. Užije goniometrické funkce k praktickým výpočtům. Seznámí se s funkcemi kalkulačky pro použití goniometrických výpočtů. Použije kalkulačku pro hledání hodnot funkce.</p>	<p>Goniometrické funkce pravoúhlý trojúhelník goniometrické funkce ostrého úhlu práce s kalkulátorem užití goniometrických funkcí v úlohách z praxe</p>		<p>- použití kalkulačky k hledání goniometrických funkcí, k hledání úhlu z hodnoty goniometrické funkce</p>

Použije kalkulačku pro určení hodnoty úhlu.			
Rozliší shodné a podobné útvary. Pojmenuje dvě základní kritéria shodnosti a určí, které z nich je nutnou a postačující podmínkou podobnosti. Užije věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Narýsuje obraz útvaru ve stejnolehlosti.	Podobnost a stejnolehlost podobnost věty o podobnosti trojúhelníků a jejich praktické využití podobné zobrazení – stejnolehlost		Výtvarná výchova přenášení, zmenšování, zvětšování promítání Zeměpis zobrazení v poměru
Načrtne jednotlivá tělesa a jejich sítě. Zvládne jejich vymodelování na základě narýsované sítě. Osvojí si výpočet povrchu a objemu těles. Své znalosti o tělesech a své početní dovednosti využije v úlohách z praxe. Načrtne složitější prostorové útvary pomocí znalostí o tvaru těles, vypočítá jejich objem a povrch.	Tělesa kužel, komolý kužel sítě, náčrt těles povrch a objem jehlan, komolý jehlan sítě, náčrt těles povrch a objem koule sítě, náčrt těles povrch a objem		- zaměřit se na příklady na prostorovou představivost
Orientuje se v pojmech ČNB, komerční banky, nebankovní společnosti. Orientuje se v základních produktech komerčních bank a nebankovních společností. Zvládne určit výhodnost různých typů úvěrů, účtů, spoření. Osvojení si pojmů úrok, inflace, daň. Řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování. Vypočítá úrok za dané úrokové období. Osvojí si vyrovnané hospodaření s rozpočtem domácnosti, kapesným.	Finanční matematika základní pojmy finanční matematiky seznámení se základními finančními produkty příklady z praxe		Občanská výchova ČNB, úloha a postavení, nástroje Komerční banky a jejich produkty - zaměřit se zejména na praktické použití a příklady z praxe. - vhodné téma pro samostatnou práci a práci ve skupinách či formou projektu

Vysvětlivky: PT – průřezové téma, TO – tematické okruhy

6.7 Informatika

6.7.1 Informatika – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: **Informatika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Časová dotace předmětu:

Tercie a kvarta: 1 hodina týdně

V předmětu si žáci vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače. Žáci získají kompetence pro práci s běžným software, vyhotovování písemností a vyhledávání informací. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí. Důraz je kladen na osvojování praktických dovedností s informačními technologiemi.

Výuka probíhá ve specializované učebně INF.

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Mezi hlavní metody výuky patří metody motivační (příklady z praktického života, ukázky uplatnění), fixační (ústní i písemné opakování, společné řešení a rozbory úloh), expoziční (popisy, vysvětlování, zobecňování a zobrazení pomocí televize).

Výstupy vzdělávací oblasti informatiky jsou prováděny ve spolupráci s M, Fy, Ov, AJ, ČJL, D prostřednictvím mezipředmětových vztahů.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci ovládají různé techniky učení, umějí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky. Uplatňují různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umějí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; jsou čtenářsky gramotný. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení. Žákům je ve vhodných případech umožněno realizovat své nápady, což podněcuje jejich kreativitu a organizační schopnosti.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k řešení problémových úloh a porozumění zadaných úloh, k hledání vlastních cest, k vyhledávání, třídění a systematizaci poznatků, k uplatňování poznatků v praxi. Žáci jsou vedeni k pochopení jádra problému dané úlohy, získání informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky. Uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace.

Kompetence komunikativní

Jasná, přehledná, jazykově správná a situaci adekvátní komunikace je jedním z cílů tohoto předmětu. Žáci se učí přiměřeně komunikovat se svými spolužáky i vyučujícími, ať už jde o písemný nebo mluvený projev. Učí se prezentovat a obhajovat své názory, argumentovat a kultivovaně diskutovat, nebo dávat zpětnou vazbu svým spolužákům při skupinových pracích.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí základům kooperace a týmové práce přímo při výuce. Jsou vedeni k respektování pravidel chování a k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi. Učí se, jak řešit problémy v mezilidských vztazích. Žáci si stanovují cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek. Reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají rady i kritiku. Ověřují si získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí.

Kompetence občanské

Žáci se seznamují s kulturními tradicemi národů a etnik, s historickým vývojem společenských systémů. Žáci se učí dodržovat zákony (například autorské právo), respektovat práva a osobnost druhých lidí učí se bojovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. Jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie. Chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě. Snaží se být proaktivní, do práce vkládá vlastní iniciativu a tvořivost.

Získané informace kriticky vyhodnocuje, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit. Posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést. Žák chápe podstatu podnikání, je si vědomý možných rizik, která s tím souvisejí.

Kompetence digitální

Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Ročník: **prima**

Hodinová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Student používá školní digitální prostředí, orientuje se ve školní síti a pracuje se školním účtem. Student využívá elektronickou poštu k bezpečné a účelné komunikaci a dodržuje pravidla školní digitální komunikace.	školní síť, elektronická pošta (email), komunikační platforma Teams	OSV – spolupráce, komunikace; Mediální výchova – komunikace v digitálním prostředí	ČJ – formulace sdělení; OV/ZSV – pravidla komunikace

Student využívá školní komunikační platformu (např. Teams) k práci se zadáním, sdílení souborů a spolupráci.			
Student ukládá a třídí digitální obsah a orientuje se ve sdílených složkách. Student spolupracuje na dokumentu online a využívá sdílení s různými úrovněmi přístupu. Student rozlišuje a používá různé datové typy; získává, ukládá a spravuje data a digitální obsah.	cloud computing, on-line práce s dokumenty, sdílení dokumentů	OSV – kooperace; Mediální výchova – práce s informacemi	ČJ – strukturování informací
Student zaujímá správnou pracovní polohu a dodržuje zásady ergonomie při práci s počítačem. Student postupně rozvíjí dovednost psaní na klávesnici se správným prstokladem.	psaní všemi deseti (v programu Mount Blue)	Výchova ke zdraví – ergonomie; OSV – seberegulace, pozornost, vytrvalost	Výchova ke zdraví – prevence zdravotních rizik; ČJ – práce s textem
Student dodržuje zásady bezpečné a zdravé neohrožující práce s digitálními zařízeními. Student uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí (hesla, sdílení, cizí zařízení). Student chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím.	bezpečná práce na počítači (zdravé návyky – posed, poloha rukou; riziko karpálních tunelů); bezpečné chování na internetu, prevence ochrany před malwarovými i phishingovými útoky	Výchova ke zdraví; OSV – odpovědnost	OV/ZSV – digitální bezpečí
Student rozpozná situace, kdy je vhodné použít algoritmický postup, a zapíše jednoduchý postup v blocích.	blokové programování (např. program Scratch)	OSV – řešení problémů	Mat – logické myšlení

<p>Student vytváří jednoduché programy v blokovém prostředí a používá základní ovládací bloky.</p> <p>Student vysvětlí daný algoritmus; určí, zda je daný postup algoritmem.</p>			
--	--	--	--

Ročník: **sekunda**

Hodinová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Student se orientuje v prostředí operačního systému a popíše jeho základní funkce.</p> <p>Student provádí základní operace se soubory a složkami (vytváří, kopíruje, přesouvá, přejmenovává a maže).</p> <p>Student využívá schránku a základní nástroje operačního systému k efektivní práci.</p> <p>Student rozlišuje a používá různé datové typy; získává, ukládá a spravuje data a digitální obsah.</p>	<p>základní funkce operačního systému Windows, průzkumník windows (soubory a složky, schránka)</p>	<p>OSV – samostatnost, odpovědnost</p>	<p>ČJ – práce s informacemi</p>
<p>Student využívá klávesové zkratky k efektivnímu ovládní digitálního zařízení.</p> <p>Student volí vhodné postupy při práci s digitálním zařízením s ohledem na</p>	<p>ovládání počítače, klávesové zkratky</p>	<p>OSV – seberegulace</p>	<p>—</p>

efektivitu.			
<p>Student vytváří digitální prezentaci a strukturuje její obsah s ohledem na sdělovaný cíl.</p> <p>Student formátuje text, vkládá obrázky, grafické prvky a multimédia.</p> <p>Student aplikuje zásady správné prezentace a přehledného vizuálního zpracování.</p>	<p>prezentační software – základní funkce, zásady tvorby prezentace (např. programy PowerPoint, Canva, Prezi...)</p>	<p>Mediální výchova – prezentace informací</p>	<p>ČJ – mluvený a písemný projev</p>
<p>Student chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím.</p> <p>Student rozpozná základní druhy škodlivého softwaru a vysvětlí principy ochrany.</p> <p>Student identifikuje a řeší problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým.</p>	<p>softwarová ochrana počítače, malware, zásady bezpečného chování</p>	<p>Výchova ke zdraví, OSV – odpovědnost</p>	<p>Občanská výchova – bezpečné chování</p>
<p>Student analyzuje problém, rozdělí jej na menší části a rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky.</p> <p>Student zapíše jednoduchý algoritmus pomocí blokového programování.</p>	<p>algoritmizace – teorie, využití Ozobotů, blokové programování (např. Scratch)</p>	<p>OSV – řešení problémů</p>	<p>Matematika – algoritmizace</p>

Ročník: **tercie**

Hodinová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Student vytváří jednoduché 3D modely a upravuje jejich vlastnosti s ohledem na zamýšlené použití.</p> <p>Student používá vhodné nástroje 3D modelování a dodržuje zásady práce s vrstvami/objekty.</p>	3D grafika (TinkerCad, Blender)	EV – vztah člověka k prostředí (výroba, materiály); OSV – vytrvalost	Vv – estetika; Fyz – prostorová představivost
<p>Student vytváří jednoduchou vektorovou grafiku a rozlišuje vektorovou a rastrovou (bitmapovou) reprezentaci.</p> <p>Student zvolí vhodný formát a způsob exportu grafiky pro konkrétní účel.</p> <p>Student rozlišuje a používá různé datové typy; získává, ukládá a spravuje data a digitální obsah.</p>	Vektorová grafika	Mediální výchova – vizuální sdělení	Vv – kompozice; ČJ – komunikace sdělení
<p>Student připraví 3D model pro tisk a zohlední omezení technologie (měřítko, tloušťky, podpěry).</p> <p>Student plánuje postup práce a průběžně ověřuje funkčnost řešení.</p>	3D tisk (výroba deskové hry, využití znalostí z 3D grafiky a vektorové grafiky)	OSV – plánování, spolupráce	Mat – měřítko; Vv – návrh; Čj – popis postupu
<p>Student upravuje digitální obraz (ořez, velikost, základní korekce) a volí vhodný formát uložení.</p>	Bitmapová grafika	Mediální výchova – interpretace vizuálních sdělení	Vv – fotografie; Čj – práce s informacemi

Student porovná různé způsoby kódování a ukládání digitálního obsahu podle účelu.			
Student vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému a využívá základní programovací konstrukce. Student ověří správnost řešení, vyhledá a opraví chybu v programu.	Programování (návnik textového programování v interpretovaném jazyce – např. výukový web CodeCombat)	OSV – řešení problémů, práce s chybou	Mat – logika; AJ – práce s anglickým prostředím

Ročník: **kvarta**

Hodinová dotace: 1 hodina týdně

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Student vytváří a upravuje textový dokument v textovém procesoru a používá základní typografická pravidla. Student pracuje se styly, seznamy, záhlavím/zápatím a připraví dokument k exportu do PDF. Student strukturuje dokument s ohledem na čitelnost a účel.	Textový procesor Microsoft Word (formátování, styly, záhlaví a zápatí, obsah, číslování, oddíly, objekty, převod do PDF)	OSV – samostatnost; Mediální výchova – práce s textem	ČJ – sloh, práce s textem; D/ZSV – seminární práce
Student navrhne a otestuje algoritmický postup pro řízení virtuálního robota. Student analyzuje problém, rozdělí jej na menší části a rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky.	Robotika – programování virtuálních robotů (VEXcode VR), Programování pohybu skutečných robotů (spolupráce s ČVUT)	OSV – spolupráce; EV – technika a společnost	Mat – algoritmizace; Fyz – pohyb

<p>Student upravuje digitální zvuk (střih, základní úpravy) a ukládá jej ve vhodném formátu.</p> <p>Student vysvětlí, jak volba formátu a komprese ovlivňuje kvalitu a velikost souboru.</p>	<p>Střih zvuku (např. program Audacity)</p>	<p>Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení</p>	<p>Hudební výchova – zvuk; Fyz – zvukové vlnění</p>
<p>Student zpracuje krátké video (střih, titulky, export) a volí parametry výstupu podle účelu.</p> <p>Student posoudí vhodnost použitých zdrojů a respektuje základní pravidla autorských práv.</p>	<p>Střih videa (např. program DaVinci)</p>	<p>Mediální výchova – mediální produkce</p>	<p>ČJ – scénář; Vv – kompozice; OV/ZSV – právo a etika</p>
<p>Student využívá vybrané AI nástroje při tvorbě digitálního obsahu a popíše jejich přínosy a limity. Student kriticky posuzuje výstupy nástrojů a ověřuje informace.</p>	<p>Využití AI nástrojů při tvorbě hudby a videa</p>	<p>Mediální výchova – kritické čtení médií; OSV – odpovědnost</p>	<p>OV/ZSV – etika; ČJ – práce s informacemi</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6.8 Dějepis

6.8.1 Dějepis – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět: **Dějepis**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis zahrnuje celý vzdělávací obor Dějepis ze vzdělávací oblasti Člověk a Společnost z RVP ZV. Časová dotace tohoto předmětu je 2 hodiny týdně ve všech ročnících. Výuka většinou probíhá v nespecializovaných učebnách, občas lze využít odbornou učebnu historie. Všechny učebny jsou vybavené PC, přístupem na internet a zobrazovací technikou. Převážná část výuky je organizována do klasických vyučovacích jednotek (2 x 45 min).

Úkolem dějepisného vzdělávání na gymnáziu je především **utváření a kultivace historického vědomí a myšlení** žáků. Je třeba vést žáky zejména k tomu, aby dokázali chápat události v širších vztazích a souvislostech, aby dokázali analyzovat jejich příčiny a následky a snažili se porozumět subjektivním motivům i objektivním předpokladům lidského jednání. Pochopení souvislostí vývoje společnosti, souvislostí sociálních, kulturních, ekonomických i politických, ale především pochopení hodnot, ke kterým naše společnost dospěla. Cílem výuky dějepisu na nižším gymnáziu je především socializovat žáka do základů naší kultury, zprostředkovat základní hodnoty naší společnosti a umožnit mu orientovat se v kulturních schématech, stereotypch a institucích. Dalším důležitým cílem je rozvoj kritického myšlení, schopnost zaujímat vlastní postoje a formulovat vlastní názory. Žáci jsou vedeni k poznání, že dějiny nejsou uzavřeným a jednoznačně interpretovatelným příběhem, ale lidský konstrukt, který se nechá interpretovat různými způsoby.

V ideálním případě žáci výběrem, organizováním a rozvíjením relevantních informací produkují konzistentně dobře strukturované popisy a vysvětlení se správným použitím datací a termínů. Analyzují spojení mezi událostmi a vývoji, které se odehrály v různých zemích v různých obdobích. Činí vyvážené soudy o hodnotě různých interpretací historických událostí a vývoju založené na jejich porozumění historickému kontextu. Na základě jejich znalostí a porozumění historii používají zdroje informací kriticky, rozvíjejí, udržují a podporují diskusi a nezávisle dosahují zdůvodněné a vyvážené závěry. Výběrem, organizováním a rozvíjením širokého spektra relevantních informací produkují konzistentně dobře strukturované popisy a vysvětlení se správným použitím datací a termínů.

Výuka předmětu je založena především na výkladu, práci s textem, skupinové práci a dalších metodách činnostní výuky. Použité metody vychází především z potřeb a dispozic konkrétního vyučujícího, všechny používané metody se snaží o aktivizaci žáků a jejich participaci na vyučování (výklad

je doplňován např. formou aktivizačních otázek a řízeného rozhovoru).

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

Mediální výchova (kvarta)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: v rámci výuky jsou analyzována vybraná historická témata v médiích (především ve filmu): nikoli jako téma, ale jako metoda práce.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: ve vhodných případech budou analyzovány historické stereotypy v médiích (především ve filmu): nikoli jako speciální téma, ale jako metoda práce

Multikulturní výchova

Multikulturalita: v rámci předmětu budou žáci seznámeni s nejdůležitějšími světovými kulturami a civilizacemi a s jejich hodnotami

Etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané: v rámci předmětu budou osvětleny kořeny evropské civilizace a hodnoty z nichž vyrůstá, dále pak proces evropské integrace v historických a kulturních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V rámci výuky jsou používány strategie, které žákům umožňují

zhotovovat si výpisky z výkladu, výtahy z učebnice, pracovat s texty: analyzovat je, organizovat, hierarchizovat informace, strukturovat, pracovat s odbornou literaturou

V rámci výuky jsou žáci vedeni

k samostatné a tvořivé práci (formulování závěrů, vlastních postojů, hledání alternativních řešení), systematické práci mimo rámec vyučovací hodiny (příprava materiálů na další vyučování, domácí úkoly, samostatné projekty (prezentace, referáty))

identifikovat, vybírat a používat paletu vhodných zdrojů informací (včetně internetu, knih i ústních svědectví)

hodnotit použité zdroje informací, vybírat a zaznamenávat informace relevantní vzhledem k dosahování závěrů.

Kompetence k řešení problémů

V rámci výuky se používají strategie vyžadující a rozvíjející:

kreativitu a originalitu myšlení, aktivní přístup, analytické schopnosti (strukturace problému, interpretace

systematický a zodpovědný přístup ke studiu (dlouhodobá příprava), rozvoj motivačně-volných vlastností (zodpovědnost, disciplína, koncentrace) což zvyšuje pravděpodobnost úspěšného řešení problémů

Kompetence komunikativní

V rámci výuky se používají strategie rozvíjející schopnosti žáků komunikovat s vyučujícím i mezi sebou navzájem (formulace vlastních závěrů, schopnost diskuse, logické argumentace) formální podobu komunikace (schopnost přesného a formálně dokonalého vyjadřování) porozumění textům a jejich různým významovým rovinám

Kompetence sociální a personální

V rámci předmětu jsou žáci seznamováni s různými kulturními vzorci, seznamují se s proměnami sociálních norem v průběhu dějin a jsou vedeni k pochopení podmíněnosti a relativity těchto norem. Zároveň jsou seznamováni s kořeny našich kulturních norem a je jim objasněn jejich význam a smysl. V rámci výuky jsou vedeni k respektování společenských norem a řešení problémů vyrůstajících z jejich porušování. Jsou také vedeni k týmové práci.

Kompetence občanské

V rámci výuky jsou neustále konfrontovány hodnoty občanské společnosti s hodnotami jiných kultur. V rámci tohoto střetávání jsou normy občanské společnosti neustále rekonstruovány a vysvětlovány. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své činy, k aktivnímu přístupu ke světu. V rámci předmětu jsou žákům objasněna práva a povinnosti člověka a občana.

Kompetence pracovní

V rámci výuky jsou žákům zadávány úkoly, které rozvíjejí jejich schopnosti práce s komunikačními technologiemi (příprava prezentací, komentovaných digitálních projekcí, digitálního textu – v rámci nějakého textového editoru: v závislosti na věku žáka) rozvíjejí jeho komunikační a sociální kompetence a motivačně-volní vlastnosti, čímž se zvyšuje jeho budoucí hodnota na trhu práce. V rámci výuky předmětu se žáci seznámí s mechanismy fungování moderních médií což má praktické dopady pro jejich budoucí pracovní uplatnění

Kompetence digitální

Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce, chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. Získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

vedení diskuze
evaluace a autoevaluace žákovských výstupů
evaluace výstupů pedagoga

Seznam činností, jež povedou k realizaci klíčových kompetencí z pohledu výcvikových cílů:

vedení dialogu, verbální projev, samostatná práce, interpretace mediálních sdělení, interpretace textů

Seznam činností, jež povedou k realizaci klíčových kompetencí z pohledu výchovných cílů:

komparace rozdílů, reagování na podněty, diskuze, řešení problémů, tvorba projektů, získávání osobních zkušeností, hodnocení a sebehodnocení
pozorování, řešení problémů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dějepis

Ročník: prima

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
žák si uvědomuje relativitu hodnocení dějin, podmíněnost kulturních forem dobovým kontextem, vnímá vyvíjející se pohled na dějiny	Význam zkoumání minulosti, Historický čas, prostor prameny, literatura, instituce		souvislosti s OV: pravda, hodnoty
je schopen vyjmenovat základní historické instituce			
charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální kulturu objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů uvede příklady archeologických kultur na našem území	Paleolit periodizace pravěku, paleolit, mezolit, neolit – neolitická revoluce: mechanismy, důsledky, společenská diferenciacie, stratifikace, kultury doby bronzové a železné Nejvýznamnější archeologické kultury		Souvislosti s Bi: evoluční teorie, antropogeneze, životní prostředí ČJ: vznik řeči, artikulace Ov: rodina, úcta k předkům Ch, Fy.: metalurgie, vlastnosti kovů Zeměpis: vliv klimatu Bi: druhy zemědělských plodin
orientuje se v mechanismu vzniku států, uvědomuje si jeho povahu a vztah ke společnosti, dokáže vyprávět o nejstarších mýtech umí vyjmenovat nejdůležitější památky	mechanismus vzniku států, legitimita moci, mytologie a vznik států, každodennost předovýchodních kultur, kultury Mezopotámie, Egypta, Indie, Číny kultura Předního Východu (Indie, Číny?)	MV: Multikulturalita – multikulturní společnost Etnický původ	souvislosti s OV: stát, legitimita moci, náboženství souvislosti s literaturou: mytologie, rozvíjí občanské kompetence M: rozvoj matematiky, geometrie Čj: vznik písma Z: přírodní podmínky Indie, Číny
orientuje se v politických, hospodářských a sociálních dějinách Středomoří,	Starověké Řecko: mykénské, homérské, archaické, klasické, helénistické období,		Ov: svoboda: proměny pojmu a významu

	Starověký Řím: republika, císařství: politické, hospodářské, sociální struktury		Demokracie a autokracie Formy vlády Z: přírodní podmínky Středomoří a jak ovlivňují kulturu Vv: architektura, estetika
analyzuje jednotlivé formy vlády, je schopen je porovnat mezi sebou i vymezit je k dnešní společnosti, je schopen definovat stát, vztah ke společnosti, orientuje se v myšlení Řeků a Římanů, umí vysvětlit souvislosti vzniku křesťanství	formování polis, jeho význam pro řeckého člověka, formy vlády v archaickém období, formování filozofie, mýtus a logos, kultura antického Řecka, struktury římské republiky, budování impéria: sociální stratifikace, náboženství v antice, počátky křesťanství	VMEGS Jsme Evropané	silné souvislosti s OV/ místy prolínání toto téma rozvíjí občanské kompetence, svým důrazem na samostatné myšlení a schopnost samostatně formulovat též kompetence komunikativní, sociální a personální
popíše změny v důsledku stěhování národů, orientuje se v proměnách státnosti, kvality a pojetí státu, především v souvislosti s jeho křesťanskými základy, popíše změny ve společnosti v důsledku pádu římského impéria	Stěhování národů		souvislosti s literaturou: eposy (Nibelungové, a pod.)

Dějepis

Ročník: sekunda

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
orientuje se v základních principech křesťanství, je schopen vymezit vztah mezi vírou, církví a politikou ve středověku, charakterizuje církevní organizační struktury	počátky křesťanství, křesťanství a stát – proměny vztahu ve starověku a ve středověku, církev: organizační struktury, ortodoxie a hereze, víra ve střed.: formy a její místo v životě	VMEGS Jsme Evropané	souvislosti s OV: náboženství, hodnoty Z: postavení náboženství (kvantifikace: počty, regiony) Čj: náboženství v literatuře
na konkrétních příkladech vykládá hierarchické uspořádání středověké společnosti, popisuje základní společenské vrstvy a vysvětluje kritéria uspořádání společnosti orientuje se v materiální kultuře rolnické společnosti, je schopen popsat fungování měst, je schopen popsat a vymezit k dnešní době hodnoty šlechty a rytířství, popisuje základní znaky románské a gotické kultury, umí vymezit středověké formy vzdělanosti a její smysl vůči dnešnímu pojetí vzdělanosti orientuje se v základních principech islámu, dovede vymezit rozdíly mezi evropským a islámským pojetím společnosti a politiky orientuje se v politickém, hospodářském, sociálním, kulturním vývoji českého státu, je schopen formulovat ideu českého státu ve středověku a její proměny	stavovské uspořádání společnosti, středověká šlechta a její etos, středověká města a obchod, vesnice a zemědělství, středověká vzdělanost, umění ve středověku: funkce a formy Příchod Slovanů, Velká Morava, Český stát v 9. – 13. století: hospodářské, politické, sociální, kulturní struktury, strukturální revoluce 13. století islám: základní reálie, náboženství a politika	MV: Multikulturalita – multikulturní společnost	souvislosti s literaturou: románská a gotická literatura Bi/Z. produktivita zemědělské výroby a její proměny Z: obchod a jeho proměny (objem, regiony, centrum, periferie, trasy...), geografické limity obchodu Vv: proměny estetického cítění a funkcí Ov: principy uspořádání lidských společností (sociologie): hierarchie, elity, masy, rovnost Souvislosti s OV: Vývoj státu Souvislosti s literaturou: Nejstarší písemné památky
orientuje se v nejdůležitějších politických událostech středověku	Vybrané kapitoly ze středověkých dějin: křížové výpravy. Středověká Anglie a Francie, Svatá říše římská, Balkán a Východní Evropa ve středověku		Souvislosti se zeměpisem: Geografie Evropy a okolí, regiony a jejich historické varianty (tercie)
popíše státoprávní vývoj českého státu ve	Český stát za vlády Lucemburků:		Čj: obrazy husitství v literatuře

středověku, orientuje se v náboženských problémech husitství, dokáže popsat jeho nejdůležitější politické události, uvědomuje si podmíněnost hodnocení husitství v novověku a je schopen tuto podmíněnost na konkrétním případě doložit	s důrazem na hospodářský, státoprávní a náboženský vývoj, husitská revoluce, Důsledky husitství, Husitství jako národní mýtus: od hrdinství ke kacířství a naopak		
je schopen srovnat středověké a renesanční pojetí světa, hodnoty obou epoch a jejich vymezení k současnosti, je schopen vyjmenovat důvody reformací i jejich základní typy, je schopen na vybraném příkladu popsat nějakou reformační inovaci	renesance: nové duchovní obzory, kultura, reformace: předpoklady, základní typy		Souvislosti s OV: Machiavelli, sekularizace politiky Čj: renesanční literatura Z: mapa křesťanského světa,
orientuje se v ekonomických strukturách středověku a novověku, umí popsat základní zeměpisné objevy 16. – 18. století, je schopen tematizovat evropskou expanzi do zámoří jako problém politický i ekonomický a naznačit její dopady	zámořské důvody: předpoklady a důvody, ekonomické struktury a obchod		Souvislosti se Zeměpisem: Geografie, kontinenty, námořní trasy, přírodní podmínky, plodiny a jejich migrace
orientuje se ve státoprávním vývoji českého státu v raném novověku, umí vyjmenovat habsburské země, orientuje se v proměnách vztahu panovníka a stavů	český stát 15- 18. st. státoprávní a politický vývoj, Stavy a panovník		souvislosti s OV: vývoj českého státu Čj: literatura
je schopen popsat a analyzovat vztah mezi politikou a náboženstvím, uvědomuje si ničivé dopady války	třicetiletá válka: příčiny, průběh, důsledky, každodennost a materiální život během války		souvislosti s OV: válka a mír
je schopen definovat podstatu barokní estetiky a vymežit ji ke starším i následujícím epochám. Vyjmenuje příklady barokního umění v českých zemích, orientuje se v každodenním životě barokního člověka, ovládá a ve správném kontextu používá pojmy tradice a modernita	barokní kultura: základní charakteristika, v Evropě, v českých zemích, baroko a krajina		souvislosti s literaturou: barokní literatura souvislosti s OV: člověk a krajina (vlastivěda) Bi/ Z: formování kulturní krajiny Vv: specifika barokní estetiky
	Anglická revoluce: proměna struktur a forem státu,		souvislosti s OV: státověda

Dějepis

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
charakterizuje ekonomické změny v důsledku industrializace, chápe dosah sociálních změn, je schopen vysvětlit pojem urbanizace a uvést ho souvztažnosti s industrializací, je schopen popsat a vysvětlit proměnu hodnot v důsledku industrializace umí definovat a ve správném kontextu používat pojmy dvorský absolutismus, osvícenský absolutismus, konstituce, revoluce, parlament, stavy, elity, lid, stát, osvícenství	industrializace jako mnohostranný proces modernizace Osvícenství Politika 17. století a Francie Ludvíka XIV: dvorský absolutismus, Společnost 18. století: Stát: osvícenský absolutismus, mezinárodní vztahy		souvislosti s OV: ekonomika s literaturou: např. Dickens
popíše důvody vzniku USA a obrysy jeho systému, rozumí změnám politických struktur ve Francii i v Evropě, je schopen vysvětlit jejich důvody, orientuje se v základních politických frakcích revoluce, vyjmenuje základní občanská práva, umí je vysvětlit, umí používat pojem národ ve správných souvislostech,	americká revoluce a vznik USA Francouzská revoluce: politika, ideje, sociální vývoj	VMEGS Jsme Evropané	souvislosti s OV: občanská práva, přehled ideologií souvislosti se Zeměpisem: Geografie Evropy, Ameriky
umí vysvětlit rozdíl mezi starým a novým pojetím národa, vysvětlí souvislosti vzniku českého národního hnutí, především sociální, umí vyjmenovat jeho představitele	České společnost doby předbřeznové, národní hnutí		souvislosti s OV: nacionalismus, souvislosti Čj: literatura v národním obrození,
je schopen popsat a vysvětlit rozdíly mezi industrializovanými a zemědělskými státy, důvody nástupu kolonialismu, jeho formy a dopady, orientuje se v mezinárodních problémech konce 19. století	Evropa a zbytek světa: předpoklady, projevy, formy a výsledky kolonialismu, Mezinárodní vztahy na konci 19. st.		Z: dopady industrializace, průmyslové země, Sever a jih, souvislosti s OV: Z: geografie jednotlivých regionů, Ov: problémy třetího světa, rozvojová pomoc, globální výchova

popíše nejdůležitější vojenské akce 1. světové války, Zhodnotí technický pokrok a jeho význam pro vedení války, vnímá ekonomické souvislosti války	1. světová válka: politika, vojenské akce, technický vývoj, ekonomika, sociální dopady		souvislosti s literaturou: ohlas války v literatuře (ztracená generace)
--	--	--	---

Dějepis

Ročník: kvarta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
je si vědom ekonomických důsledků války, popíše vzestup USA v mezinárodních vztazích, na základě vlastních poznatků formuluje vlastní závěry o úloze jednotlivých států v mezinárodním systému	Versailleský systém, ekonomicko-sociální systém, změny životního stylu, technické změny	Průběžně: Mediální výchova: kritické čtení mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Ov/ Z:moderní ekonomika Ov: mezinárodní instituce a jejich prehistorie
popíše znaky totalitních hnutí, rozumí, definuje a operuje s pojmy totalitarismus, fašismus, komunismus, nacismus, orientuje se v dějinách Německa 30. let, popíše důvody ruské revoluce, orientuje se v dějinách SSSR ve 20. a 30. letech, dokáže porovnat jednotlivé totalitní systémy mezi sebou, dokáže je vymezit vůči demokraciím. Je schopen etické úvahy na téma demokracie a totalita	Totalitarismus: vymezení pojmů Ruská revoluce a vznik komunismu. vznik fašismu a nacismu, nástup nacistů k moci		souvislosti s OV: politologie, etika Čj: literatura ve službách totalitarismu a v boji proti němu Z: exploatace přírody pro potřeby moderní ekonomiky
popíše politické struktury ČSR, vyjmenuje její nejznámější představitele, popíše a zhodnotí vztahy mezi národnostmi v ČSR, orientuje se v jejím politickém, ekonomickém a sociálním vývoji	ČSR: politické, kulturní, hospodářské, sociální struktury		Ov: ČSR a její struktury (ústava, stát, národy, národnosti)
rozumí a ve správných souvislostech používá pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust. chápe souvislosti a motivy holocaustu, je schopen vyjádřit se k problému a eticky	Vývoj na frontách, diplomacie za války, Protektorát Čechy a Morava, Odboj a kolaborace, Holocaust: motivy, formy		souvislosti s OV: rasismus, demokracie, humanita, lidská práva

argumentovat, orientuje se ve válečném vývoji za 2. sv. války, umí zařadit do správných táborů nejdůležitější státy, je schopen vyjmenovat nejznámější české odbojové organizace a jejich představitele, vymezení vztah protektorátu k Říši, dokáže vyjádřit svůj názor a uvažovat nad konkrétní událostí			
popíše a vysvětlí proces formování bloků, dovede srovnat struktury východního a západního bloku a jejich cíle, orientuje se v nejdůležitějších událostech studené války	Studená válka: mezinárodní vztahy, struktury bloků a jejich vývoj		Souvislosti s OV: Mezinárodní instituce a jejich význam
orientuje se v poválečném vývoji ČSR, popíše únorový převrat a okolnosti nástupu KSČ k moci, popíše formy a vysvětlí motivy teroru 50. let, uvažuje nad motivací zločinců a jejich odpůrců, je schopen etického hodnocení konkrétní události nebo jevu, popíše situaci v ČSSR v 60. letech a tzv. obrodny proces, popíše a zhodnotí období normalizace, je schopen zaujmout k němu vlastní postoj	Poválečné Československo: 1945 – 1948, nástup komunismu, 50. léta, 60. léta a pokus o reformu, normalizace		Souvislosti s OV: vývoj státu, ústavnost, Čj: moderní česká literatura
popíše evropskou integraci, proměnu vztahů mezi USA a Evropou, je schopen úvahy o dopadech evropské integrace	Západní svět ve 20. století	VMEGS Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět	OV: EU Zeměpis: politický zeměpis (evropské státy a jejich charakteristiky)
Zhodnotí klady i zápory kolonialismu, popíše vybrané strukturální problémy třetího světa, orientuje se v regionálních konfliktech	Třetí svět: dekolonizace, její předpoklady, dopady, strukturální problémy, vztahy Severu a Jihu, regionální konflikty		OV: globální výchova Z: problémy třetího světa
popíše a zhodnotí trendy technického	ekonomický vývoj 20. století,	OSV:	souvislosti s OV: člověk v dnešní

vývoje, je schopen historické komparace, je schopen etické argumentace na téma morálka a technika	vědeckotechnická revoluce, sociální dopady, demografický vývoj	Hodnoty, postoje, praktická etika	společnosti (rizika moderní společnosti) Čj: (post)moderní literatura
---	--	-----------------------------------	--

6.9 Občanská výchova

6.9.1 Občanská výchova – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Výchova k občanství

Vyučovací předmět: **Občanská výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Občanská výchova zahrnuje část vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a společnost, a to vzdělávací obor Výchova k občanství, dále pak vzdělávací oblast Člověk a svět práce. Do předmětu je taktéž integrováno celé průřezové téma Výchova demokratického občana a vybrané tematické okruhy těchto průřezových témat:

- Mediální výchova
- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Celková časová dotace tohoto předmětu je **4 hodiny**.

- **Prima:** 1 hod. týdně
- **Sekunda:** 1 hod. týdně
- **Tercie:** 1 hod. týdně
- **Kvarta:** 1 hod. týdně

Výuka předmětu většinou probíhá v nespécializovaných učebnách, které jsou ale zpravidla vybavené základní projekční technikou, tedy dataprojektorem, případně širokouhlou TV. Učebny jsou zpravidla vybaveny též PC s CD/DVD mechanikou.

Převážná část výuky je organizována do klasických vyučovacích jednotek (45 minut). Součástí výuky mohou být i akce pořádané mimo školu v rámci nejrůznějších projektů, které zdůrazní široký záběr a praktické zaměření (prohlubování občanských kompetencí) vyučovacího předmětu Ov.

Úkolem občanského vzdělávání na nižším stupni víceletého gymnázia je především odrážet realitu života ve společnosti se všemi jejími důsledky. Tím dochází k částečnému naplňování kompetencí, které je možno nazvat občanskými, v RVP ZV segmentovanými do tzv. klíčových kompetencí. Občanská výchova by tedy v ideálním případě měla vést k utváření určitých postojů studenta směrem ke společnosti, ale i k sobě samému. Jen tak je

možné porozumět jednání společnosti ve smyslu kulturních, sociálních, ekonomických a dalších souvislostí. Předmět má žákům poskytnout základní poznatky ze státovědy, psychologie, ekonomie a ostatních společenskovedních disciplín. Ve své podstatě by mohl být nápomocen i ve smyslu ujasnění si možností pro další studijní plány, nebo dokonce volbu budoucího povolání (kvarta).

Informace a poznatky samy o sobě nejsou pro OV zcela rozhodující. Minimálně stejná pozornost je věnována možnostem a způsobům, jak žák s poskytnutými informacemi umí pracovat, jak je dokáže interpretovat, a hlavně veřejně prezentovat. Pro tento případ je nutné u žáků rozvíjet kritické myšlení, které znovu odkazuje na nutnost utváření vlastních postojů a hodnotových soudů. Občanská výchova by tedy měla klást důraz na to, jak přemýšlet, spíše než na to, co si myslet. I z tohoto důvodu je učivo rozvrženo lineárně tak, aby se postupovalo od nejznámějších situací, se kterými se žák v běžném životě setkává, až po ty komplikovanější.

V rámci výuky OV nedochází k rezignaci vyučujícího na možnosti výkladu dané problematiky ve smyslu „tradičního pojetí“, ale z pochopitelných důvodů je upřednostňována práce s textem, možnosti pro vlastní prezentaci žáka ve smyslu posilování jistých mediálních schopností. V tomto ohledu je zřejmé i poměrně časté využívání skupinové práce žáků, vytváření vlastních tematických, třídních, či mezipředmětových projektů, třeba i krátkodobého charakteru. Nutné je ovšem zdůraznit to, že jednotlivé použité metody v rámci realizace vyučovací hodiny vychází z potřeb, schopností a dovedností konkrétního vyučujícího.

Další determinanta organizace výuky OV spočívá v problematice učebních textů. Učebnice jako takové se stávají de facto pouze podpůrným doplňkovým zdrojem informací. Jejich použití je na zvážení každého vyučujícího. Materiály, které mají podpůrný charakter při výuce budou shromažďovány v osobním portfoliu každého studenta. To může být bráno v potaz jako jeden z možných výstupů daného předmětu, který lze dílčím způsobem zahrnout do klasifikace studenta. Zavedení portfolia neznamená, že by si student nemohl vést paralelně své poznámky, ale pro větší přehlednost v probírané látce je vhodnější získané informace do portfolia zařadit. Portfolio by každopádně mělo obsahovat domácí úkoly, které se vztahují k danému tématu (vyučovací jednotka), nakopírované texty, reflexe studenta, výsledky brainstormingu, výstupy skupinové práce, výstupy potenciálního projektu, pokud tyto nebudou zařazeny přímo do projektu. Portfolio nemá být v žádném případě dogmatickým diktátem pro všechny vyučující (opět je třeba akceptovat formu jimi zvolené práce v hodině, třeba minimum psaných výstupů), ale mělo by zpřehlednit práci jak pro studenta (zvláště domácí příprava), tak i pro pedagoga.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V rámci výuky jsou využívány metody, které umožňují:

- větší aktivizaci studenta v samotném výukovém procesu, realizaci praktických příkladů;
- snahu vést studenta k tomu, aby sám vyhledával informace a pracoval s nimi jak samostatně, tak i ve skupinách;
- naučit studenta pracovat s texty, strukturovat, pracovat s odbornou literaturou.

Součástí výuky je sebehodnocení žáků, kteří jsou tak vedeni k tomu, aby byli schopni posoudit vlastní „výkon“.

Kompetence k řešení problémů

V rámci výuky jsou využívány metody, které umožňují:

- rozvíjet u studentů jejich analytické schopnosti a možnosti pro vzájemné porovnání nejrůznějších názorů;
- lepší orientaci v dnešním mediálním světě, možnost praktického zhodnocení informací;
- nahlédnout na vlastní předsudky a pracovat s nimi;
- vést studenty k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s různými společenskými jevy.

Kompetence komunikativní

V rámci výuky jsou používány metody, které umožňují:

- rozvíjení komunikačních schopností studentů mezi nimi navzájem, tak i směrem k učitelům;
- správnému porozumění textové kritiky a nejrůznějším audiovizuálním záznamům;
- správnou formu komunikace, tedy schopnost formálně uspokojivého vyjadřování;
- vést studenty k tomu, aby se nebáli formulovat vlastní názory a aby o nich dokázali kultivovaně diskutovat.

Kompetence sociální a personální

OV navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka. Na základě těchto situací by si studenti měli uvědomit nutnost vzájemné tolerance a respektu, zvláště v otázkách, které souvisí s rasovou, či náboženskou diskriminací. Toto uvědomění souvisí s pochopením základů jednotlivých kulturních norem a jejich správným pochopením, které nesmí být vytrhováno ze sociokulturního, či historického kontextu. V neposlední řadě jsou studenti vedeni k respektování společenských norem.

Kompetence občanské

V rámci výuky mají studenti dostatek příležitostí být konfrontováni s hodnotami, které vyznává občan žijící v demokratické společnosti. Normy této občanské společnosti jsou tak neustále vysvětlovány a připomínány společně s možnou konfrontací s jinými sociokulturními modely. Studenti si mají během výuky uvědomit svá občanská práva, ale v neposlední řadě i povinnosti a možné závazky, které mají směrem ke společnosti. Toto vše má být realizováno na základě praktických dovedností, které mají mimo jiné posilovat i jisté právní vědomí studentů.

Kompetence pracovní

V rámci výuky jsou studenti konfrontováni s moderními komunikačními technologiemi ve smyslu domácí přípravy a své vlastní prezentace. Studentům se nabízí dostatek možností propojení vyučované problematiky s praxí. Tento aspekt je nesmírně důležitý i pro další možné pracovní uplatnění studenta. V rámci pracovních kompetencí se upevňují sociální dovednosti studenta, které jsou nesmírně důležité pro jeho další profesní uplatnění.

Kompetence digitální

Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce, chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost. Vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. Získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Občanská výchova

Ročník: prima

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – zná a respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, podílí se na jejich tvorbě – vysvětlí role členů rodiny, třídy – žák si uvědomuje vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů – je schopen na příkladech doložit význam vzájemné sounáležitosti mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem, kteří se ocitli ve složité životní situaci – žák prokáže své komunikační dovednosti zvláště v situacích, kdy je nutno řešit neshody a konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem – žák dokáže aktivně realizovat zásady slušného chování ve společnosti – dokáže reflektovat historii své rodiny, mezigenerační vztahy – žák se orientuje v nabídce organizací poskytujících odbornou pomoc 	<p>Začleňování se do společnosti, sociální skupiny, sociální role člověka.</p> <p>Vytváření a správné fungování mezilidských vztahů.</p> <p>Pravidla společenského chování. Život člověka v rodině, rodinná paměť, funkce a význam rodiny, neúplná rodina náhradní výchova, centra odborné pomoci, linky důvěry</p>	<p>OSV: Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině)</p>	<p>Bi</p> <p>ČJ – literatura</p> <p>D – matrika, historický pramen – návštěva odborného pracoviště</p> <p>VKZ – vztahy mezi lidmi a formy soužití</p>
<ul style="list-style-type: none"> – žák si uvědomí své postavení ve společnosti nejlépe na nejrůznějších způsobech participace lidí při realizaci konkrétních úkolů v rodině, ve škole, v obci – seznámí se s možnostmi vzdělávacích 	<p>Základní informace o naší škole a chodu v ní, jak dobře zvládat školní docházku, vzdělávání jako celoživotní proces, systém vzdělávání, školní řád</p>	<p>VDO: Občanská společnost a škola (integrace)</p>	<p>D – historie školy, obecní úřady, matriky, archivy</p>

<p>institucí v ČR, pochopí, že vzdělávání je v moderní společnosti celoživotní proces</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - žák popíše a vzájemně vymezí pojmy nacionalismus a vlastenectví, dokáže identifikovat jejich projevy - objasní účel a historické pozadí vzniku důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států - dokáže jednoduše popsat způsoby fungování těchto orgánů - popíše základní práva a povinnosti občana ČR - je seznámen s historií a možnostmi kulturního vyžití ve svém bydlišti, ale i v hlavním městě Praze 	<p>Pojem vlast, jedinečnost vlasti, základní informace o chodu státu, významné osobnosti a státní svátky, Praha jako významné centrum českého státu, zvláštnosti, obyčeje zvyklosti v porovnání s ostatními regiony, kulturní tradice Prahy, významné památky, místo, kde bydlím, podíl občana na životě v obci a ve státě, vztah k životnímu prostředí</p>		<p>Bi ČJ – literatura (místopis, Praha) D – historie jednotlivých regionů, Prahy Vv Z</p>

Občanská výchova

Ročník: sekunda

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> – žák dokáže popsat význam kultury pro člověka a její jednotlivé projevy v rámci základního kulturně historického přehledu – zhodnotí nabídku kulturních akcí v místě svého bydliště a vybírá si z nich – kriticky přistupuje k informacím, které se objevují jak v tištěných, tak v elektronických médiích – zamýšlí se nad etickými a morálními dopady zveřejněných informací – dokáže objasnit pojmy masmédia a masová kultura, uvede příklady – je schopen uvědomit si důsledky působení reklamy a propagandy na moderního člověka – popíše základní znaky a historii největších světových náboženství – pochopí, jakou roli hraje náboženství v životě dnešního člověka – žák si uvědomí vnitřní rozmanitost jednotlivých náboženství a jejich vztah k tradiční a moderní společnosti – dokáže jednoduše popsat příčiny náboženské nesnášenlivosti – respektuje kulturní zvláštnosti projevující se v chování a myšlení jiných lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám – uvede příklady chování, které je možno označit za diskriminující 	<p>Význam kultury, rozdíly mezi kulturami, kulturní instituce. Umění, kulturní dědictví národů. Víra a náboženství, historie různých náboženství. Masová kultura, masmédia. Tradiční a moderní společnost. Náboženská nesnášenlivost, extremismus. Základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti.</p> <p>Základy lidského soužití, morálka a mravnost v médiích, výhody spolupráce lidí, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, svoboda, solidarita, rovnost a nerovnost mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen, rasismus, diskriminace, předsudky</p>	<p>OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči lišnostem a hledání výhod v odlišnostech)</p> <p>MKV: Kulturní diference Multikulturalita Lidské vztahy Etnický původ</p> <p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VMEGS: Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>ČJ – literatura, sloh</p> <p>D – problematika světových náboženství a jejich vývoj</p> <p>IVT – mediální výchova – návštěva kulturních institucí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - žák dokáže rozlišit různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - dokáže definovat pojem duševní vlastnictví, ctí zásady dodržování duševního vlastnictví, uvede příklady jeho porušování - orientuje se v základních lidských potřebách, dokáže vymezit ekonomické potřeby lidského individua - popíše a objasní historii vzniku peněz, jejich funkci - uvědomuje si rizika hospodaření s penězi - orientuje se v základní problematice sestavování rodinného rozpočtu - seznámí se s základním ekonomickým cyklem - dokáže popsat příčiny a důsledky chudoby ve světě, uvědomí si sociální důsledky ekonomické nerovnosti mezi lidmi, tyto vědomosti dokáže interpretovat v globálních souvislostech 	<p>Hodnoty a potřeby v životě člověka Duševní a materiální potřeby Celoživotní vzdělávání jako hodnota</p> <p>Ekonomické potřeby Majetek a vlastnictví Funkce peněz a jejich historie Úloha peněz a majetku v životě člověka, rodiny, životní úroveň Konzumní společnost, chudoba a bohatství ve světě</p>	<p>VMEGS: Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>D – historie peněz ČJ – literatura, majetek v životě člověka</p>
--	--	--	--

Občanská výchova

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - žák si uvědomí, jakým způsobem je možné ovlivňovat charakterové a volní vlastnosti - dokáže si uvědomit své osobnostní předpoklady, v rámci školního prostředí si upevňuje zdravou míru sebevědomí, zvláště ve smyslu komunikace s ostatními - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - dokáže správně využívat svých volních schopností při dosahování cílů a překonávání překážek jak ve škole, tak v běžném životě - pochopí nutnost tolerantního chování ve společnosti, dokáže se však bránit, říci ne - uvědomuje si v přiměřené míře nutnost řešení náročných životních situací - dokáže popsat cíle a prostředky sektářských hnutí 	<p>Osobnostní vývoj jedince (dítě puberta, dospělost, stáří)</p> <p>Determinanty psychického vývoje</p> <p>Rozvoj osobnosti, temperament</p> <p>Rozdílnost pojmání sebe sama v průběhu osobnostního vývoje</p> <p>Rozvoj osobnosti s ohledem na překonávání nedostatků</p> <p>Svoboda rozhodování, umění říci ne</p> <p>Náročné životní situace, sekty, party</p>	<p>OSV: Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita</p>	<p>Bi – biologie člověka</p> <p>VKZ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní jakým způsobem citové jednání člověka ovlivňuje jeho život, jaký je vztah mezi citem a rozumem - dokáže popsat základní lidské hodnoty a interpretuje v přiměřené míře jejich význam pro jeho vlastní život - pochopí jaký je vzat mezi hodnotami, morálkou a etikou - popíše jaký vliv má škola na formování 	<p>City a jejich prožívání s důsledky pro celkový život člověka; nálady, hodnoty, přátelství, láska, ideály; morálka, mravnost, etika</p> <p>Vztahy – rodina, škola, partnerské vztahy, sex, věrnost, zklamání</p> <p>Agrese: projevy agrese, hněv, frustrace,</p>	<p>OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO: Občanská společnost a škola</p>	<p>Bi – biologie člověka – sexuální výchova</p> <p>ČJ – literatura-láska, milostná vzplanutí</p> <p>Vv – city, láska a jejich vyjádření ve výtvarném umění</p>

<p>morálky ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - na příkladech uvede nejběžněji se vyskytující sociálně patologické jevy ve společnosti - - objasní nutné předpoklady pro uzavření manželství v ČR - reflektuje vlastnosti, které jsou podstatné pro fungování zdravého partnerského vztahu 	<p>neuspokojení, sociálně patologické jevy</p> <p>Volba životního partnera, vztahy mezi partnery, předpoklady pro uzavření manželství, rodičovství, právní a mravní aspekty rodinného života</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje druhého jako partnera pro komunikaci - orientuje se v základních dokumentech definujících lidská práva, posoudí význam ochrany lidských práv - dokáže uvést příklady organizací zabývajících se lidskými právy - uvede příklady kulturních, sociálních, ekonomických jevů, které způsobují nerovný vztah (diskriminaci) mezi jedinci v sociální struktuře 	<p>Důstojnost člověka, úcta k druhým, a nerovnost mezi lidmi,</p> <p>ce,</p> <p>lidská práva všeobecná a specifická, lidská práva v dokumentech, instituce</p> <p>lidská práva</p> <p>Menšiny a tolerance</p>	<p>OSV: Mezilidské vztahy</p>	

Občanská výchova**Ročník: kvarta****Hodinová dotace: 1 VH týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady a objasní potřebu v ekonomickém slovu smyslu - vysvětlí fungování trhu, uvede jeho základní formy - objasní dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání, dodržuje zásady hospodárnosti - popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi, možnosti jejich investování - objasní pojmy ekonomie a ekonomika, vysvětlí jejich vzájemné vymezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - popíše bankovní systém ČR - rozlišuje ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - jednoduše definuje základní makroekonomické ukazatele - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti na příkladu chování kupujících a prodávajících - popíše možnosti pro podnikání v ČR – formy podnikatelské činnosti - orientuje se v pracovních činnostech	<p>Ekonomické potřeby moderní společnosti</p> <p>Oběh peněz v moderním hospodářství</p> <p>Trh, nabídka, poptávka a jejich vzájemné fungování</p> <p>Rozdíl mezi ekonomii a ekonomikou</p> <p>Typy hospodářských sektorů a jejich funkce, hospodářská politika, bankovní soustava ČR, postavení ČR ve světové ekonomice</p> <p>Hospodářská politika státu, státní rozpočet</p> <p>Základní makroekonomické ukazatele</p> <p>Podnikání a jeho formy</p> <p>Volba povolání, čím bych chtěl být a proč</p> <p>Trh práce, uplatnění na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace</p> <p>Možnosti vzdělávání</p> <p>Zaměstnání</p> <p>Nezaměstnanost, úřad práce, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání</p>	<p>OSV: Komunikace Kooperace a kompetice</p>	<p>D – historie ekonomického myšlení</p> <p>INF</p>

<ul style="list-style-type: none"> – vybraných profesí – posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání – uvědomí si nutnost celoživotního vzdělávání, jako nezbytného aspektu pro efektivní působení na trhu práce – dokáže využít informace o jednotlivých typech vzdělávacích institucí ČR pro svou další profesní orientaci – prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby pro možnost vstupu na trh práce 			
<ul style="list-style-type: none"> – definuje základní znaky státu – popíše nejčastější formy a typy státních zřízení, porovná vzájemně jejich znaky – popíše úkoly jednotlivých složek státní moci ČR – uvede příklady fungování orgánů státní správy a samosprávy – definuje pojem demokracie – objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů – posoudí smysl voleb v demokratické společnosti – je schopen definovat ústavu jako základní zákon státu 	<p>Stát, jeho podstata a účel, formy státního zřízení Znaky státu, státní symboly ČR Typy a druhy států, státní suverenita Vývoj státu od antického Řecka Demokracie a její principy Dělbá státní moci Státní správa a samospráva Státní orgány Politická pluralita, politika, volby Ústava jako základní zákon státu</p>	<p>VDO: Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodován Participace občanů na politickém životě</p> <p>MKV: Princip sociálního smíru a solidarity</p>	<p>D – historie ČR</p>
<ul style="list-style-type: none"> – v rámci rovnosti občanů před zákonem respektuje práva druhých, uvědomí si, že s nimi souvisejí i povinnosti – základním způsobem se orientuje v důležitých právních vztazích – dokáže pochopit důsledky důležitých právních úkonů ve smyslu jeho právní 	<p>Právní stát Právní řád Rovnost občanů před zákonem Způsobilost k právním úkonům Trestní odpovědnost Soustava soudů ČR Zásady soudního řízení</p>		

<p>způsobnosti, trestní odpovědnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná protiprávní jednání - popíše soustavu soudů v ČR 			
<ul style="list-style-type: none"> - uvede nejvýznamnější mezinárodní organizace a společenství, popíše jejich vztah k ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenním životě občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<p>Mezinárodní spolupráce a globalizace Nadnárodní instituce: EU, OSN, NATO Evropská unie a ČR Mezinárodní politická, hospodářská a kulturní spolupráce Mezinárodní organizace, mezinárodní politika a její nástroje Globalizace – projevy, klady a zápory Globální problémy a způsoby jejich řešení Terorismus Tradiční a moderní společnost, ekologické a sociální problémy, problémy přetechnizované společnosti</p>	<p>VMEGS: Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>	<p>Bi – globální problémy ochrany přírody D – evropská integrace Fy – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Ch – znečišťování životního prostředí</p>

6.10 Fyzika

6.10.1 Fyzika – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Fyzika**

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika zahrnuje celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika z RVP ZV. Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která je stanovená RVP. Předmět se dělí do několika oblastí a poskytuje prostředky a metody k pochopení souvislostí a zákonitostí v přírodě, a především podporuje touhu dalšího poznávání světa.

V primě se vyučuje jedna hodina týdně, v sekundě, tercii a kvartě jsou to hodiny dvě. Formy práce a realizace předmětu fyziky v primě až kvartě jsou podřízené potřebám toho kterého ročníku. Během studia si žáci osvojují důležité dovednosti zaměřené především na objektivní a spolehlivé pozorování, experimentování, měření, analýzu výsledků a vyvozování závěrů. Žáci jsou vedeni k návrhu vlastních experimentů, k řešení problémů, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Kooperace předmětu Fyzika s ostatními předměty, zejména v oblasti chemie, matematiky, biologie, zeměpisu, informatiky, je nedílnou součástí mezipředmětových vztahů promítajících se v jednotlivých tematických celcích napříč všemi ročníky.

Výuka je většinou realizována v odborné učebně fyziky, která je vybavena počítačem s datovým projektorem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům samostatně nebo ve spolupráci s ostatními měřit různé fyzikální veličiny a pozorovat různé fyzikální jevy, výsledky samostatně zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat
- v diskusích s učiteli nebo žáky vyslovují hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů a ověřují pravdivost hypotéz
- vedeme žáky k práci s nejrůznějšími zdroji informací

- omezujeme faktografii, ale usilujeme dovednost vyhledávat informace v dostupných zdrojích

Kompetence k řešení problému

- navozováním fyzikálních problémů budujeme u žáků pozitivní přístup k řešení problémových situací
- umožňujeme žákům formulovat jasně problém, na který při studiu narazí
- učíme žáky rozpoznat podstatné od nepodstatného, podporujeme žáky v řešení problému různými postupy
- posilujeme u žáků vědomí, že chybami se člověk učí

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům diskutovat s ostatními žáky i s vyučujícím při vyhodnocování výsledků pozorování, měření či experimentování
- učíme žáky prezentovat závěry ze svých pozorování, měření či experimentů
- vedeme žáky k jasné a srozumitelné formulaci svých myšlenek, a to mluveným projevem, písemně a taky v elektronické podobě
- vedeme žáky k prezentaci své práce před kolektivem, ale i v cizím prostředí, např. soutěže

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky týmové práci, vedeme žáky k samostatné práci i k práci ve skupinách

Kompetence občanské

- vedeme žáky k využívání osvojených fyzikálních poznatků a dovedností v praktickém a občanském životě
- učíme žáky chránit vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat práci
- umožňujeme žákům provádět a vyhodnocovat fyzikální pozorování a měření
- provádíme s žáky experimentální práci
- dbáme na dodržování bezpečnosti při experimentálních činnostech, dbáme o ochranu zdraví při práci
- pořádáme exkurze do různých podniků, navštěvujeme s žáky vědecká střediska a laboratoře

Kompetence digitální

- pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi
- získávají informace z digitálního prostředí
- pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií
- posuzují rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím
- vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu, tvoří tabulky, grafy a diagramy
- využívají tabulkové procesory (Excel) pro zjednodušení výpočtů
- využití tabletů k vědeckým aplikacím se simulačními programy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika

Ročník: prima

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>rozdlišuje látky a tělesa, uvede příklady látek pevných, kapalných a plynných a rozhodne, které věci jsou látky pevné kapalné a plynné nalezne společné a rozdílné vlastnosti látek rozličných skupenství látek popíše jevy, které dokazují neustálý neuspořádaný pohyb částic a vzájemné působení rozdlišuje pojem atom, molekula, iont a elementární částice</p>	<p>LÁTKY A TĚLESA</p> <p>Stavba pevných, kapalných a plynných látek</p> <p>Částicová stavba látek, neustálý pohyb, atom, molekula</p>	<p>MKV : Lidské vztahy – komunikace ve skupině</p> <p>MV : - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – média jako zdroje informací</p> <p>OSV : - seberegulace, sebeorganizace – plánování učiva a studia - kreativita – originalita, nápady v projektech - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje</p>	<p>Bi: neživá příroda</p> <p>Ch : složení atomu, vlastnosti skupenství látek, základní částice</p> <p>INF : práce s PPT, prohlížeči, výukovými programy – simulátory (PC či tablet)</p>
<p>zná funkci elektroskopu, elektrometru zjistí přítomnost elektrického náboje zdůvodní druh náboje na tělesu</p>	<p>VLASTNOSTI LÁTEK</p> <p><u>Elektrické vlastnosti látek</u> – elektricky nabitě částice a jejich vzájemné působení, triboelektrická řada, měřidla, elektrické pole</p>	<p>MKV : Lidské vztahy – komunikace ve skupině</p> <p>MV :</p>	<p>M: porovnávání, práce s celými čísly</p> <p>INF : kompas v mobilu, práce s PPT</p>

<p>popíše iont kladný a záporný vyjmenuje části atomu chápe princip elektrostatických sil vyobrazí siločáry/magnetické indukční čáry popíše a aplikuje funkce kompasu a buzoly uvede příklad přírodního a umělého magnetu vysvětlí rozdíl mezi trvalým a dočasným magnetem orientuje se v pojmech severní a jižní magnetický pól Země a severní a jižní zeměpisný pól Země navrhne vlastní experimenty definuje složení magnetu</p>	<p>(siločáry), vodiče a izolanty</p> <p><u>Magnetické vlastnosti látek</u> – druhy magnetů, póly magnetu, magnetické pole (indukční čáry), zmagnetování, magnetické pole Země, buzola, kompas</p>	<p>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – média jako zdroje informací - tvorba mediálního sdělení – argumentace v komunikaci – obhajoba vlastní práce, postupů a hypotéz</p>	<p>Z: magnetické pole Země, buzola, kompas</p> <p>Ch : ionty – jejich vznik</p>
<p>změří jednotlivé fyzikální veličiny zvolí správné měřidlo využívá s porozuměním vztahu hmotnost, objem a hustotu tělesa při řešení praktických problémů zjistí hustotu látky v tabulkách vypočítá hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty chápe princip měření teploty teploměrem určí rozdíl teplot z naměřených hodnot předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p>	<p>FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ</p> <p><u>Měření jednotlivých fyzikálních veličin</u> – gravitační síly, délky, objemu, hmotnosti, délkové a objemové roztažnosti, času a teploty – využívání odhadu a kontroly pomocí měření na různých měřidlech dané veličiny.</p> <p><u>Matematický zápis veličin</u> – základní jednotky, jejich převody, zápisy veličin z příkladů, použití početních vzorců – práce s pomocnými trojúhelníky</p>	<p>ENV : - základní podmínky života – globální oteplování – klimatické změny</p>	<p>M: převody jednotek aritmetický průměr grafy, tabulky, zaokrouhlování čísel</p> <p>Z: vývoj teploty během dne čas – roční období, části dne</p> <p>Ch : vážení, měření objemu</p>

Fyzika

Ročník: sekunda

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>rozlišuje druhy pohybů převádí jednotky rychlosti sestojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase využívá s porozuměním vztah mezi dráhou, rychlostí a časem řeší obecné úlohy o pohybu vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů změří velikost síly (siloměr) určí druhy sil působících v dané situaci na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici odhadne a pokusem ověří polohu těžiště tělesa využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích vysvětlí činnost jednoduchých strojů aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů navrhne jednoduché experimenty k tématu porovnává výhody a nevýhody kladek posoudí závislost mechanického</p>	<p>POHYBY TĚLES SÍLY</p> <p style="text-align: center;"><u>Pohyb tělesa</u></p> <p>- pohyb těles (klid a pohyb), druhy pohybu (rovnoměrný, nerovnoměrný, otáčivý, posuvný), popis pohybu (dráha, čas, rychlost)</p> <p>- rychlost a dráha rovnoměrného pohybu, průměrná rychlost a její výpočet, jednotky rychlosti a jejich převody, grafické vyjádření rychlosti v závislosti od času)</p> <p><u>Síla</u></p> <p>- vzájemné působení těles, těžiště tělesa, rovnováha sil, výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - gravitační síla a gravitační pole Země, pohybové zákony – Newtonovy zákony</p> <p>- jednoduché stroje - páka, rovnováha sil na páce, užití páky, kladka pevná, kladka volná, užití kladek při práci, zvedání břemen</p> <p>- deformační účinky síly, tlaková síla, tlak, využití tlaku v praxi, tření, třecí síla (odporová), třecí síla v praxi, užitečné a škodlivé třecí síly</p>	<p>ENV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - snižování ztrát energie - zmenšování odporových sil při pohybu vozidel - bezpečnost při práci s jednoduchými stroji <p>OSV :</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita – originalita, nápady v projektech - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje <p>MV :</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – média jako zdroje informací - tvorba mediálního sdělení – argumentace v komunikaci – obhajoba vlastní práce, postupů a 	<p>Z:</p> <p>určování délky trajektorie z mapy</p> <p>M:</p> <p>čtení a konstrukce grafů, aritmetický průměr, rovnoběžníky, těžiště tělesa</p> <p>Bi:</p> <p>vliv tvaru těla živočichů na zmenšování odporové síly</p> <p>INF :</p> <p>práce s PPT, prohlížeči, výukovými programy – simulátory (PC či tablet)</p> <p>TV :</p> <p>měření pohybů (běh, chůze)</p> <p>Člověk a zdraví :</p> <p>bezpečnost v dopravě – rychlostní značky, brzdná dráha</p>

<p>tlaku na síle a obsahu stykové plochy analyzuje změny tlaku v závislosti na obsahu a síle u jednotlivých problémových úloh porozumí druhům třecích sil, jejich významu a vzniku</p>		<p>hypotéz</p>	
<p>popíše jev, který dokazuje, že stlačením tekutiny vrostle tlak ve všech místech stejně popíše princip hydraulického zařízení vysvětlí jevy, které souvisí s hydrostatickým tlakem-sifon, stavba hrází rozlišuje pojem tlak a tlaková síla využívá poznatky Archimédova zákona v praxi chápe pojem tlaku v plynu porovná atmosférický tlak v různých nadmořských výškách objasní vliv změn atmosférického tlaku na počasí</p>	<p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</p> <p><u>Tlak v kapalinách</u> - hydrostatický tlak (souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny), Pascalův zákon – hydraulická zařízení</p> <p>- Archimédův zákon – vztlaková síla v klidných kapalinách (potápění, vznášení se a plování těles)</p> <p><u>Tlak v plynech</u> – atmosférický tlak, atmosféra Země, jednotky tlaku vzduchu a jejich převody, vliv atmosférického tlaku na tělesa a na změnu počasí, změna atmosférického tlaku v závislosti na nadmořské výšce, tlak plynu v uzavřené nádobě, vztlaková síla plynu, meteorologie</p>	<p>ENV : - přírodní zdroje – voda – vyčerpateľnost - význam vody pro lidské aktivity – ochrana její kvality a kvantity - ovzduší – ohrožování a klimatické změny</p> <p>OSV : - kreativita – originalita, nápady v projektech - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje</p>	<p>Bi: vodní živočichové, krevní tlak a jeho měření</p> <p>Z: atmosféra Země, souvislost mezi atmosférickým tlakem a jevy v atmosféře, počasí, proudění vzduchu</p> <p>Ch : složení vzduchu</p> <p>INF : práce s PPT, prohlížeči, výukovými programy – simulátory (PC či tablet)</p>

Fyzika

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>rozhodne, zda těleso koná práci určí práci vykonanou silou a z ní vypočítá změnu energie tělesa rozliší veličinu práce a výkon, využívá správné jednotky orientuje se ve vzájemných přeměnách různých forem energie rozliší veličinu teplo a teplota tělesa rozliší, při kterých přeměnách skupenství se energie přijímá a při kterých odevzdává porovná děje tání, tuhnutí, var, vypařování, kapalnění, sublimace a desublimace a uvede příklady určí skupenské teplo tání a varu rozliší mezi zážehovými a vznětovými motory zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>ENERGIE</p> <p><u>Mechanická práce a mechanická energie</u></p> <p>– práce, výkon, účinnost, pohybová a polohová energie, přeměna energie pohybové na polohovou a obráceně, zákon zachování energie</p> <p>- změna vnitřní energie, teplo, teplota, měrná tepelná kapacita látek, tepelná výměna (vyžití v praxi), tepelné proudění a záření</p> <p>- změny skupenství látek (tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění, sublimace, desublimace), var kapaliny a závislost na tlaku a teplotě, spalovací motory, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>ENV:</p> <p>- vztah člověka k prostředí - šetření energie – životní styl – individuální přínos k problematice, globální řešení (obnovitelné a neobnovitelné zdroje) - klimatické změny – tání ledovců</p> <p>OSV :</p> <p>- kreativita – originalita, nápadů v projektech - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje</p> <p>MV :</p> <p>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – média jako zdroje informací - tvorba mediálního sdělení – argumentace v komunikaci – obhajoba vlastní práce, postupů a hypotéz</p>	<p>CH: vlastnosti látek změny skupenství</p> <p>Z: teplé a studené proudy podnebí proudění vzduchu</p> <p>Bi: příprava živé přírody na zimu anomálie vody a jejich vliv na život vodních živočichů povrch těla živočichů</p> <p>INF : práce s PPT, prohlížeči, výukovými programy – simulátory (PC či tablet)</p>

<p>rozliší zdroj světla a osvětlené těleso využívá zákon o přímočarém šíření světla při řešení úkolů využívá zákon odrazu světla při řešení jednoduchých příkladů předpokládá chování světla při jeho přechodu dvou různých prostředí rozliší na základě znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředí lom od kolmice či ke kolmici zná využití kulových zrcadel popíše vznik, duhy</p>	<p>SVĚTELNÉ JEVY</p> <p><u>Světelné jevy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti světla, přímočaré šíření světla, zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce - odraz a lom světla, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně), zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), rozklad bílého světla hranolem - duha - oko a jeho optické vlastnosti 	<p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> - klimatické změny – globální oteplování – funkce ozónové vrstvy <p>OSV :</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita – originalita, nápady v projektech - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje <p>MV :</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – média jako zdroje informací - tvorba mediálního sdělení – argumentace v komunikaci – obhajoba vlastní práce, postupů a hypotéz 	<p>VkZ : Bezpečnost při práci s laserem</p> <p>Z : fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce</p> <p>Bi : oko – struktura a funkce</p> <p>INF : práce s PPT, prohlížeči, výukovými programy – simulátory (PC či tablet)</p>
---	--	--	---

Fyzika

Ročník: kvarta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>popíše jev, který se uskuteční při průchodu elektrického proudu cívkou</p> <p>popíše stejnosměrný elektromotor a jeho využití v praxi</p> <p>vysvětlí pojem elektromagnetická indukce a její využití</p> <p>zakreslí graf časového průběhu střídavého proudu a uvede vztahy pro veličiny perioda a frekvence</p> <p>vysvětlí pojmy efektivní hodnota proudu a napětí a zapíše vztahy, řeší úlohy</p> <p>popíše transformátor a jeho využití</p> <p>uvede vztah pro transformační poměr, řeší úlohy</p> <p>popíše rozvodnou elektrickou síť</p> <p>vysvětlí vedení elektrického proudu v kovech</p> <p>uvede co je elektrolyza a jak k ní dochází</p> <p>popíše vznik blesku a ochranu proti</p>	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE</p> <p><u>Elektrický obvod</u> - elektrický obvod a jeho schéma, elektrické napětí, zdroje elektrického napětí, elektrické spotřebiče, spínač</p> <p><u>Elektrické jevy</u> - elektrický náboj, elektrické vodiče a izolanty, elektrické pole, elektrický proud, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, Ohmův zákon</p> <p><u>Elektrické a magnetické pole</u> - elektromagnetické jevy, střídavý proud, transformátory, stejnosměrné elektromotory</p> <p><u>Vedení elektrického proudu</u> - v kapalinách a plynech - v polovodičích</p> <p><u>Bezpečné chování při práci s elektrickými zařízeními</u></p> <p><u>Elektromagnetické záření</u> - zdroje záření, rozdělení elektromagnetického záření podle vlnových délek</p>	<p>MV : - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – média jako zdroje informací - tvorba mediálního sdělení – argumentace v komunikaci – obhajoba vlastní práce, postupů a hypotéz</p> <p>OSV : - kreativita – originalita, nápady v projektech - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje</p> <p>ENV : - spotřeba energie, možnosti šetření - přírodní zdroje energie – vyčerpatelnost – možná řešení</p>	<p>Ch : Složení látek – vliv na elektrickou vodivost, elektrolyza</p> <p>M : Práce s grafy, funkce sinus, vyjadřování neznámé ze vzorce, převody jednotek</p> <p>VkZ : bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními</p>

<p>němu uvede využití elektrických výbojek vysvětlí vznik polovodičů typu P a typu N rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností popíše další polovodičové součástky – termistor, fotodioda, fotorezistor a tranzistory a jejich využití využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>			
<p>rozliší druhy energie (polohová, pohybová, tepelná, elektrická, chemická) popíše stavbu atomu a jaderné reakce vysvětlí pojem radioaktivita popíše druhy záření (alfa, beta, gama, rentgenové záření a neutronové) popíše uvolnění jaderné energie štěpnou reakcí popíše jaderný reaktor uvede využití jaderného záření v praxi posoudí možnosti ochrany lidí před radioaktivním zářením zhodnotí výhody a nevýhody, využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>ENERGIE <u>Druhy energie</u> - různé druhy energie a jejich porovnání, přeměny energie</p> <p><u>Jaderná energie</u> - radioaktivita, jaderný reaktor, štěpná reakce, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením</p>		<p>Ch : paliva, jaderné reakce, radioaktivita, poločas rozpadu</p> <p>Bi : ekologie</p> <p>Ov : globální problémy a mezinárodní instituce</p>
<p>rozpozná zdroje zvuku a kvalitu prostředí v jakém se zvuk šíří</p>	<p>ZVUKOVÉ DĚJE <u>Vlastnosti zvuku</u></p>	<p>ENV: - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>Bi: stavba sluchového ústrojí, ultrazvuk a infrazvuk ve</p>

<p>popíše chování zvuku při jeho dopadu na překážku na příkladu blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu popíše přijímání zvuku uchem rozliší ozvěnu a dozvuk vysvětlí pojem infrazvuk, ultrazvuk a jeho využití uvede rychlost zvuku ve vzduchu, ve vodě, ve skle a ve dřevě posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>- látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, dozvuk, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu, - nucené chvění, rezonance, barva tónu, hudební nástroje</p> <p><u>Ultrazvuk, infrazvuk</u></p> <p><u>Ochrana před nadměrným hlukem</u></p>	<p>- vztah člověka k prostředí - ochrana před nadměrným hlukem - zvukové znečištění prostředí</p>	<p>zvířecí říši</p>
<p>popíše Sluneční soustavu vysvětlí pomocí základních poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce popíše pohyb měsíců kolem planet rozlišuje pojmy planeta a hvězda popíše vznik hvězd a jejich složení uvede typy galaxií a určí naši galaxii dokáže popsat základní mezníky kosmonautiky</p>	<p>VESMÍR</p> <p><u>Sluneční soustava</u></p> <p>- její hlavní složky, měsíční fáze, vzájemná přitažlivost Slunce, Země a Měsíce</p> <p><u>Hvězdy- jejich složení</u></p> <p><u>Kosmonautika</u></p>	<p>MV :</p> <p>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – média jako zdroje informací - tvorba mediálního sdělení – argumentace v komunikaci – obhajoba vlastní práce, postupů a hypotéz</p>	<p>Z: Sluneční soustava Země jako vesmírné těleso</p> <p>D: Historické milníky v kosmonautice</p> <p>Bi: vesmír - Země</p>

6.11 Chemie

6.11.1 Chemie – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Chemie**

Vyučovací předmět: **Chemie**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemie zahrnuje celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie z RVP ZV a tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP ZV. Předmět je vyučován v tercii 2 hodiny týdně, v kvartě 2 hodiny týdně. V kvartě jsou realizovány Laboratorní práce v dotaci 2 hodiny za měsíc. Výuka předmětu je založena především na výkladu se zařazováním demonstračních metod, práci s textem, práci s laboratorní technikou a na projektové výuce.

Při studiu si žáci osvojují důležité dovednosti – objektivně a spolehlivě pozorovat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, experimentovat a provádět přesná měření, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci by tak měli hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a jejich aplikacím v praktickém životě.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

Enviromentální výchova

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

Evropa a svět nás zajímá

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Kreativita

Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k používání vhodné literatury, periodické soustavy prvků a internetu
- podporujeme využívání počítačových programů
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém
- podporuje netradiční způsoby řešení problémů, podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy
- podporujeme účast žáků v chemické olympiádě a v jiných přírodovědných soutěžích

Kompetence komunikativní

- podporujeme přátelskou komunikaci nejen mezi vyučujícím a žákem, ale i mezi žáky
- podporujeme účast žáků v chemické olympiádě a v jiných přírodovědných soutěžích

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly a laboratorní práce formou práce ve skupinách
- vedeme žáky k osvojení si zásad dobré týmové práce
- učíme žáky toleranci a respektu k názoru jiných lidí, netoleruje projevy neúcty, nadřazenosti

Kompetence občanské

- dbáme na bezpečnost práce v laboratoři, vedeme žáky k zodpovědnosti za bezpečný průběh pokusu, k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních
- vedeme žáky k možnosti rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření a zneužívání léků
- zadáváme úkoly a laboratorní práce formou práce ve skupinách

Kompetence pracovní

- vedeme při laboratorních pracích a při zpracovávání laboratorních protokolů žáka k osvojení si základních pracovních dovedností
- dbáme na bezpečnost práce a dodržení přesných pracovních postupů
- vedeme žáka k systematické a pečlivé práci

Kompetence digitální

- žáci pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi
- získávají informace z digitálního prostředí
- pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií
- vedeme žáky k posuzování rozdílné věrohodnosti informačních zdrojů
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k získaným informacím
- vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu, tvoří tabulky, grafy a diagramy
- využívají tabulkové procesory (Excel) pro zjednodušení výpočtů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemie

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>Vysvětlí, co chemie zkoumá a jaké metody používá</p> <p>Rozliší fyzikální a chemický děj, rozpozná přeměny skupenství látek</p> <p>Pojmenuje nejčastěji používané sklo a pomůcky a dokáže je prakticky použít</p> <p>Zná zásady bezpečné práce a podle těchto zásad pracuje s běžně dostupnými látkami</p> <p>Uvede příklady nebezpečných běžně dostupných látek, vysvětlí nejefektivnější jednání na modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p> <p>Poskytne první pomoc a to i při úrazu v laboratoři</p> <p>Rozlišuje společné a rozdílné vlastnosti látek pozorováním (barva, lesk, zápach, skupenství) a pokusem (hustota, rozpustnost, hořlavost)</p>	<p><i>pozorování, pokus, bezpečnost</i></p>	<p>OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika, Seberegulace a sebeorganizace (odpovědnost za své zdraví, první pomoc)</p> <p>EV – Základní podmínky života (likvidace škodlivých látek, např. ropné havárie)</p>	<p><i>Fyzika – fyzikální děj, fyzikální metody</i></p> <p><i>Tělesná výchova</i></p> <p><i>Biologie</i></p> <p><i>Používání základních laboratorních postupů a metod pro zjišťování vlastnosti látek</i></p>
<p>Rozliší směsi a chemické látky</p> <p>Rozliší typy různorodých směsí</p> <p>Používá správně pojmy koncentrovaný, zředěný, nasycený a nenasycený roztok</p> <p>Vypočítá složení roztoku a připraví roztok daného složení</p> <p>Vysvětlí vliv teploty, míchání a plošného obsahu na rychlost rozpouštění pevné látky</p> <p>Vysvětlí princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace</p> <p>Provede filtraci a krystalizaci, zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce</p> <p>Navrhne vhodný postup k oddělování složek směsí</p>	<p><i>směsi a oddělování složek směsí</i></p>	<p>EV – Základní podmínky života (likvidace škodlivých látek, např. ropné havárie)</p>	<p><i>Matematika – výpočty s procenty a zlomky</i></p> <p><i>Používání základních laboratorních postupů a metod při oddělování složek směsí</i></p>

<p>Rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek, podle znečištění a uvede příklady výskytu a využití Vysvětlí způsob získávání pitné vody Objasní princip čištění vody v čistírně odpadních vod Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu, navrhne preventivní opatření Uvede složení vzduchu, zdroje nečistot, objasní pojmy teplotní inverze, smog Vysvětlí význam kyslíku pro člověka a v průmyslové výrobě Vysvětlí pojem vzduch jako průmyslová surovina Popíše vlastnosti kyslíku Vysvětlí pojmy hoření, hořlaviny, teplota vznícení, princip hašení, uvede běžně používané hasicí prostředky Poskytne 1. pomoc při popáleninách</p>	<p><i>voda a vzduch</i></p>	<p>EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí (čistota vody a ovzduší, význam zeleně obecně) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (globální problém lidstva-čistota vody a ovzduší)</p>	<p><i>Používání základních laboratorních postupů a metod pro rozlišení složení a čistoty vody</i></p>
<p>Vysvětlí pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční vrstva, protonové číslo Používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech Zná názvy a značky vybraných chemických prvků Rozliší chemické zápisy prvků a sloučenin Vysvětlí pojem chemická reakce, chemické rovnice, reaktanty, produkty, chemický rozklad, slučování Zformuluje zákon zachování hmotnosti Upraví zápis chemické reakce na chemickou rovnici Vyhledá elektronegativitu a určit typ vazby v jednotlivých sloučeninách</p>	<p><i>částicové složení látek, chemická vazba</i></p>		
<p>Uvede způsob přípravy, výroby, vlastnosti a použití vodíku Orientuje se v periodické soustavě, rozliší kovy, polokovy, nekovy Uvede vlastnosti a použití vybraných kovů a významných slitin (alkalické kovy, železo, hliník, měď, zinek, stříbro, zlato, hořčík, rtuť, bronz, dural, ocel, pájka) Uvede vlastnosti a použití významných nekovů a polokovů (halogeny, síra, uhlík, fosfor, křemík, germanium) Vysvětlí pojmy anion, kation a zapíše schéma vzniku iontů Objasní periodický zákon</p>	<p><i>chemické prvky</i></p>	<p>EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky, těžké kovy, baterie)</p>	

<p>Použije oxidační čísla k psaní a čtení vzorců dvouprvkových sloučenin</p> <p>Popíše vznik, vlastnosti a použití významných dvouprvkových sloučenin (SO₂, NO, NO₂, CO, CO₂, CaO, Fe₂O₃, SiO₂, Al₂O₃, ZnS, PbS, NaCl, KCl, AgBr)</p> <p>Vysvětlí princip srážecích reakcí (halogenidy stříbra)</p> <p>Vysvětlí vznik kyselých dešťů, jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, jak jim lze předcházet</p>	<p><i>dvouprvkové sloučeniny</i></p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (poškození životního prostředí některými sloučeninami, kyselá dešť, solení silnic)</p>	
<p>Zapíše vzorce, popíše vlastnosti, použití a výrobu významných hydroxidů a kyselin</p> <p>Zná postup ředění kyselin</p> <p>Zná zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu</p> <p>Zapíše chemickými rovnicemi disociaci kyselin a hydroxidů</p> <p>Vysvětlí pojem vodíková kation, hydroxidový anion</p> <p>Rozlišuje kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy a zapsat jejich reakci s vodou</p> <p>Vysvětlí pojem indikátor a uvede příklady (lakmus a fenolftalein)</p> <p>Orientuje se na stupnici pH</p> <p>Používá univerzální indikátorový papírek k změření pH roztoků v běžném životě</p>	<p><i>kyseliny a hydroxidy</i></p>	<p>EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv pH na život ve vodě, řeky u nás, kyselá dešť, nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů)</p>	<p><i>Používání základních laboratorních postupů a metod pro práci s indikátory a univerzálním indikátorem</i></p>
<p>Zapíše vzorce a názvy významných solí</p> <p>Popíše vlastnosti a použití významných solí</p> <p>Uvede příklady využití křemičitanů při výrobě keramiky, stavebních pojiv, objasní podstatu přechodné tvrdosti vody a krasových jevů</p> <p>Objasní obecný princip neutralizace a zapíše neutralizační chemickou rovnici, uvede příklady využití neutralizace v běžném životě</p> <p>Zapíše chemickými rovnicemi vznik solí – neutralizací, reakcí kovů s kyselinou, kovu s nekovem, kyselinotvorného oxidu s hydroxidem, zásadotvorného oxidu s kyselinou, srážení</p>	<p><i>solí, vznik solí, neutralizace</i></p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nebezpečí nadměrného hnojení)</p>	<p><i>Zeměpis – domácí a světová naleziště</i> <i>Biologie – mineralogie</i></p> <p><i>Používání základních laboratorních postupů a metod pro zjišťování společných a rozdílných vlastností vybraných solí</i></p>

Chemie**Ročník: kvarta****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
Používá jednotku látkového množství-mol při čtení chemických rovnic Přečte chemické rovnice a řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic Při výpočtech používá chemické tabulky Vypočítá molární hmotnost sloučeniny z molárních hmotností chemických prvků Vysvětlí, které faktory ovlivňují průběh chemické reakce (druh látky, koncentrace, teplota, velikost plošného povrchu, katalyzátory)	<i>průběh chemických reakcí</i>		<i>Matematika – přímá úměrnost Používání základních laboratorních postupů a metod pro zjišťování faktorů, které ovlivňují chemické reakce</i>
Rozezná redoxní reakce a určí v zápisu chemických rovnic oxidaci a redukci pomocí oxidačních čísel Používá zkrácenou řadu reaktivity kovů k zápisu jednoduchých chemických reakcí rovnicemi Zná princip výroby kovů z rud Popíše výrobu železa ve vysoké peci a výrobu oceli v nístějové peci a v konvertoru Zapíše chemicky děje probíhající při elektrolýze roztoku nebo taveniny Uvede způsoby využití elektrolýzy v průmyslu Porovná princip galvanického článku a elektrolýzy Popíše faktory ovlivňující korozi kovů a způsoby ochrany kovů	<i>redoxní reakce</i>	EV – Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam sběru starého železa a ostatních kovů)	<i>Zeměpis – těžba rud Používání základních laboratorních postupů a metod při redoxních reakcích</i>
Vysvětlí pojmy exotermická a endotermická reakce, uvede příklady z běžného života a průmyslu Třídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe	<i>zdroje energie</i>	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (kyselé deště, nebezpečí havárie při přepravě ropy,	<i>Zeměpis – výskyt paliv Biologie</i>

<p>Vysvětlí využití uhlí jako paliva a suroviny, uvede využití produktů v běžném životě a průmyslu Uvede základní frakce ropy a jejich využití Vysvětlí rozdíly mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie Vysvětlí vliv produktů spalování na životní prostředí Vymenuje méně tradiční zdroje energie (bionafta, bioplyn, ethanol, geotermální energie, atomová energie)</p>		<p>význam obnovitelných zdrojů energie)</p>	
<p>Vysvětlí vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách (čtyřvaznost, typy řetězců, typy vazeb, typy vzorců) Napíše molekulové, racionální a strukturní vzorce uhlovodíků Charakterizuje alkany, zapíše vzorce, u prvních čtyř členů uvede výskyt a použití Charakterizuje alkeny, zapíše vzorce, u ethenu a propenu uvede využití Charakterizuje alkiny, zapíše vzorce, u ethanu uvede přípravu a využití v praxi Chemickou rovnicí zapíše spalování alkanů Sestaví modely uhlovodíků Charakterizuje areny, vysvětlí pojem benzenové jádro, uvede význam a vlastnosti benzenu, naftalenu, toluenu a styrenu Používá pravidla bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (s organickými rozpouštědly) Vysvětlí podstatu krakování petroleje při výrobě benzínu Vysvětlí vliv automobilismu na životní prostředí</p>	<p>- organické sloučeniny, uhlovodíky</p>		<p><i>Používání základních laboratorních postupů a metod pro zjišťování vlastností vybraných organických látek</i></p>
<p>Zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek Dokáže aplikovat obecný princip názvosloví halogenderivátů při psaní a čtení vzorců Uvede využití významných halogenderivátů Vysvětlí pojem freony-složení a vztah k životnímu prostředí Charakterizuje alkoholy, aplikuje obecný princip názvosloví a uvede vlastnosti a použití methanolu, ethanolu, glycerolu Charakterizuje fenoly Vysvětlí nebezpečí požívání alkoholických nápojů Uvede vzorec a význam formaldehydů, acetaldehydů a</p>	<p>- deriváty uhlovodíků</p>	<p>OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobnostní rozvoj, morální rozvoj), (poškození zdraví pitím alkoholických nápojů) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (znečišťování životního prostředí chemickými výrobami, plasty v odpadech,</p>	

<p>acetonu Charakterizuje karboxylové kyseliny (kyselina mravenčí, octová) Zapiše neutralizaci karboxylových kyselin, reakci s kovy, pojmenuje soli uvedených karboxylových kyselin Zapiše esterifikaci Uvede kyseliny vázané v tucích a aminokyselinu vázanou v bílkovinách Dokáže vysvětlit pojem polymerace, makromolekula, zkratky PE, PP, PVC, PS Chemickými rovnicemi zapiše vznik PE, PP, PVC a PS Uvede vlastnosti a význam plastů a syntetických vláken</p>		<p>jejich recyklace) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (poškození ozonové vrstvy)</p>	
<p>Zapiše fotosyntézu chemickou rovnicí Uvede výskyt, význam a vlastnosti glukosy, sacharosy, škrobu, glykogenu, celulosy Uvede zdroje tuků a funkce tuků v organismu Vyjmenuje zdroje bílkovin, zná faktory poškozující bílkoviny Vysvětlí DNA a RNA Vysvětlí obecné zásady správné výživy a uvede princip metabolismu jednotlivých složek Vysvětlí princip a význam ztužování tuků Popíše výrobu a složení mýdla Uvede význam biokatalyzátorů</p>	<p>- významné látky v organismech</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj, morální rozvoj (osobní odpovědnost za svojí výživu – nadměrný příjem tuků, cukrů)</p>	<p><i>Biologie – biologie člověka</i> <i>Používání základních laboratorních postupů a metod pro důkaz sacharidů a bílkovin</i></p>
<p>Využívá poznatky o chemii s ohledem na své zdraví a ochranu životního prostředí Aplikuje poznatky v praktickém životě Hodnotí složení potravy z hlediska zásad zdravé výživy Uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání Dokáže vysvětlit pojmy léčiva, pesticidy, detergenty Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady pro teoretickou a experimentální práci</p>	<p>- chemie slouží a ohrožuje</p>	<p>OSV – sociální rozvoj, morální rozvoj (osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v běžném životě)</p>	<p><i>Biologie – biologie člověka</i></p>

6.11 Chemie

6.11.2 Chemie – laboratorní práce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Práce s laboratorní technikou

Vyučovací předmět: **Laboratorní práce – chemie**

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Práce s laboratorní technikou je vyučován ve 4. ročníku osmiletého studia a ve 2. ročníku šestiletého studia s následující dotací 0,5 hod. týdně. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a chemická laboratoř. Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce mají formu laboratorních prací, při nichž se třída podle počtu žáků dělí na dvě skupiny. Každá skupina má laboratorní práce 2hodinový blok jednou měsíčně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k používání vhodné literatury, periodické soustavy prvků a internetu
- podporujeme využívání počítačových programů
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém
- podporuje netradiční způsoby řešení problémů, podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy
- podporujeme účast žáků v chemické olympiádě a v jiných přírodovědných soutěžích

Kompetence komunikativní

- podporujeme přátelskou komunikaci nejen mezi vyučujícím a žákem, ale i mezi žáky
- podporujeme účast žáků v chemické olympiádě a v jiných přírodovědných soutěžích

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly a laboratorní práce formou práce ve skupinách
- vedeme žáky k osvojení si zásad dobré týmové práce
- učíme žáky toleranci a respektu k názoru jiných lidí, netoleruje projevy neúcty, nadřazenosti

Kompetence občanské

- dbáme na bezpečnost práce v laboratoři, vedeme žáky k zodpovědnosti za bezpečný průběh pokusu, k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních
- vedeme žáky k možnosti rozvoje i zneužití chemie
- vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření a zneužívání léků
- zadáváme úkoly a laboratorní práce formou práce ve skupinách

Kompetence pracovní

- vedeme při laboratorních pracích a při zpracovávání laboratorních protokolů žáka k osvojení si základních pracovních dovedností
- dbáme na bezpečnost práce a dodržení přesných pracovních postupů
- vedeme žáka k systematické a pečlivé práci

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>-z nabídky vybere vhodné přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétního pozorování, měření a experimentu</p> <p>-popíše vlastnosti přístrojů, zařízení a pomůcek a použije je pro vykonání konkrétního pozorování, měření, experimentu</p> <p>vysvětlí jednotlivé kroky pracovního postupu dle dokumentace a realizuje jej</p> <p>-dodrží jednotlivé kroky pracovního postupu konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízeními a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu</p> <p>-dokumentuje svou práci na vybrané experimentální činnosti prostřednictvím protokolu</p> <p>formuje výsledky a závěry své experimentální práce dle daného pracovního postupu, dané dokumentace a znalostech o zkoumaném předmětu, jevu, činnosti</p>	<p>Základní laboratorní postupy a metody</p> <p>Základní laboratorní přístroje, pomůcky a zařízení</p> <p>Laboratorní protokol</p> <p>Výběrová témata LP:</p> <p>Společné a rozdílné vlastnosti látek</p> <p>Oddělování složek ze směsi</p> <p>Srážecí reakce</p> <p>Redoxní reakce</p> <p>Forenzní analýza</p>	<p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů</p> <p>Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti</p> <p>EV: Zlepšení vztahy k životnímu prostředí, pochopení vnitřních souvislostí a struktur vedoucích k globálnímu dopadu</p>	<p>Výchova ke zdraví: integrované tematické okruhy</p> <p>Biochemie, makroživiny</p> <p>Chemie, fyzika Buněčné struktury, biochemické procesy, tlakové jevy</p> <p>Tělesná výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> -zpracuje ucelený materiál, protokol své experimentální činnosti dle předem daných pokynů -použije pro přípravu a experimentální práci potřebnou dokumentaci vztahující se k základním poznatkům o experimentální činnosti, postupu a realizaci práce a případných výsledcích nebo nebezpečí spojených s experimentální činností -orientuje se v potřebné dokumentaci (seznam laboratorní techniky, postup práce...) -popíše dle vybrané dokumentace experimentální práci -dodrží pracovní postup a bezpečnostní pokyny dané vybranou dokumentací -dodrží zásady bezpečnosti při práci s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech, pokusech a jiné experimentální práci -popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu, dodrží kázeň při práci s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji, pomůckami a dalším zařízením -vysvětlí při vybrané experimentální práci možné dopady na životní prostředí 	<p>Příprava ethynu a jeho reakce</p> <p>Reakce organických kyselin s uhličitánem vápenatým</p> <p>Modelování struktur alkanů, alkenů, alkynů</p> <p>Další dle volby příslušného vyučujícího</p>		
<ul style="list-style-type: none"> -dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné -poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) -v modelových situacích popíše a vyzkouší poskytnutí první pomoci, ke kterému může dojít v laboratoři nebo jiném místě při laboratorních činnostech 			

6.12 Biologie

6.12.1 Biologie – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Přírodopis**

Vyučovací předmět: **Biologie**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Biologie zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru **Přírodopis** z RVP ZV, část vzdělávacího obsahu oboru **Výchova ke zdraví** a očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**. Je strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci postupně utvářeli představu o živé přírodě jako systému, o tom, že jeho jednotlivé části, včetně člověka jsou v neustále se měnících vztazích a souvislostech. Dále, aby si dotvářeli představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a naučili se správně chápat vztah člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi. Snažíme se o netradiční formy výuky a metody práce s žáky, aby pro ně biologie, ač věda exaktní a systematická, nebyla pouze biflováním a zařazováním organismů do systémů, ale vedeme je k citlivému vztahu k živým organismům a zodpovědnosti za ně. K tomu by měla přispět i realizace průřezových témat, zejména pak tematických okruhů Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí z průřezového tématu **Environmentální výchova** v RVP ZV. Kromě toho předmět naplňuje také očekávané výstupy tematických okruhů Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Změny v životě člověka a jejich reflexe ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Časové a organizační vymezení:

Biologie se vyučuje od primy do konce kvarty. Týdenní hodinová dotace:

Prima – 2 hodiny, sekunda – 2 hodiny, tercie – 2 hodiny, kvarta – 1 hodina + 0,5 hodiny laboratorní práce

Část hodin biologie probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků, část ve specializované učebně biologie, která je vybavena videem, zpětným projektořem, počítačem s přístupem na internet a DVD. Pro praktická cvičení jsou k dispozici binokulární mikroskopy, stereoskopické lupy, mikroskop a stereolupa připojená k PC s možností přenosu dat na projektor.

Realizace výstupů tematického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce probíhá formou laboratorních cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírody a života v ní a vyhledávání informací zejména tím, že zadáváme samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučujeme další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, aplikaci výpočetní techniky – práce s multimediálními programy, internet apod.), čímž je motivujeme k samostatnosti a aktivitě při učení
- kriticky hodnotíme věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)
- při hodinách systematicky kontrolujeme a objektivně hodnotíme práci žáků a motivujeme je zařazováním vhodných otázek a úkolů, které vyžadují třídění a propojování znalostí
- vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a poznání dále zpracovávali a využívali pro své další učení
- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáháme vytvářet vztah studentů k vědě a poznávání

Kompetence k řešení problémů

- volíme při výuce biologie takové postupy, metody a formy, které podněcují žáky k aktivnímu tvořivému myšlení, k logickému a racionálnímu uvažování, k samostatnému řešení problémů
- svými výkony v hodinách biologie vybavíme žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání "problému" a jeho řešení
- zadáváme žákům, zejména na hodinách laboratorních cvičení, problémové úlohy a metodicky dohlížíme na jejich řešení
- při řešení problémů umožňujeme žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení na základě osvojených znalostí, pozorování organismů a přírodních jevů a spolu s žáky usilujeme o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných charakteristik, znaků a vlastností přírodních objektů, jevů a procesů
- pomáháme žákům, aby se nenechali odradit počátečními nezdary, sleduje a hodnotí pokroky při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování myšlenek a sdělení, otevřeně s nimi komunikuje o problémech a biologických souvislostech
- vyjadřujeme se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků
- při výuce i v diskusi s žáky dbáme na správné používání biologických termínů, znaků a symbolů, podporujeme příležitostně používání cizích jazyků v biologické terminologii
- uskutečňujeme a vedeme s žáky řízený dialog, aby tito mohli vyjádřit své myšlenky a názory v logických postupech
- zadáváme úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)
- vyžadujeme na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí

Kompetence sociální a personální

- zadáváme žákům práci ve dvojicích i skupinovou práci, kooperativní učení či projektové způsoby práce a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení
- veřejně kritizujeme a potíráme jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- vedeme žáky k uvědomování si role jedince ve společnosti, přičemž výuka biologie poskytuje řadu příkladů pro prezentaci analogií mezi populacemi živočichů a lidské společnosti
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjíme schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

- vedeme žáky k odpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k dodržování pravidel slušného společenského chování, partnerských a rodinných vztahů a zdravého životního stylu
- učíme je jednat v mezních situacích, k bezpečné orientaci a pohybu v přírodě i v urbanizované krajině, žáci pak uplatňují osvojené dovednosti v osobním i veřejném životě, při poskytování první pomoci při úrazech a při jiných mimořádných událostech
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace a jednání s jinými lidmi v obtížných situacích a za mimořádných událostí, ohrožujících zdraví
- jsme svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem
- důrazně dohlížíme na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude

Kompetence k pracovní

v rámci laboratorních cvičení:

- umožníme žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji, chemikáliemi a dalšími materiály při jejich používání v odborné učebně i terénní výuce
- zadáváme přírodopisné úkoly a experimenty tak, aby si žáci uměli také sami práci organizovat, případně navrhnout pracovní postup a časový rozvrh činností
- učíme žáky nejen provádět soustavná pozorování a experimenty, ale získaná data přiměřeně systematicky analyzovat, zpracovávat a vyhodnocovat

Kompetence digitální

- žáci pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi, získávají informace z digitálního prostředí

- pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií
- vedeme žáky k posuzování rozdílné věrohodnosti informačních zdrojů
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k získaným informacím
- žáci vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu, tvoří tabulky, grafy, diagramy, nákresy
- vedeme žáky k práci s on-line encyklopediemi a on-line atlasy rostlin a zvířat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsah vzdělávacího oboru Biologie

obecná biologie a genetika

biologie hub

biologie rostlin

biologie živočichů

biologie člověka

neživá příroda

základy ekologie

praktické poznávání přírody

Obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

zdravý způsob života a péče o zdraví

rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

hodnota a podpora zdraví

osobnostní a sociální rozvoj

Obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce

práce s laboratorní technikou

Tematické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova

ekosystémy

základní podmínky života

lidské aktivity a problémy životního prostředí

vztah člověka k prostředí

Tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova

**kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
fungování a vliv médií ve společnosti**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Biologie

Ročník: prima

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>zařadí biologii do systému přírodních věd a objasní její význam pro zkoumání přírody objasní základní podmínky života na Zemi uvědomuje si hodnotu života pojmenuje základní projevy a podmínky života popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku rozliší jednotlivé typy buněk na základě jejich charakteristických vlastností uvede příklady tkání a pletiv popíše stavbu a funkci základních orgánů a orgánových soustav</p>	<p>Obecná biologie a genetika</p> <p>základní znaky života buňka stavba buňky funkce buňky tkáň pletiva orgány</p>	<p>EV: Základní podmínky života</p> <p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných, komunikačně vhodných sdělení</p>	<p>Fy, Z – předmět studia přírodních věd Z – Planeta Země, přírodní obraz Země</p> <p>Ch – prvky, sloučeniny (tercie)</p>
<p>orientuje se v taxonomii vybrané organismy zařadí do systému pracuje s atlasy k určování organismů</p>	<p>základy taxonomie práce s atlasy k určování organismů</p>		<p>INF – zpracování a využití informací pro třídění organismů</p>

rozliší vlastnosti virů a bakterií, uvede existenci virů a bakterií na příkladech z běžného života, popíše fáze rozmnožování pojmenuje některá onemocnění způsobená viry a bakteriemi zhodnotí význam bakterií a sinic pro přírodu a pro život lidí	viry – výskyt a význam prokaryota bakterie – výskyt a význam ochrana před nemocemi sinice	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (využití informací o nebezpečí virových a bakteriálních onemocnění) EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (epidemie, pandemie)	Výchova ke zdraví - onemocnění, léčba, prevence, zdravý způsob života (integrace a spolupráce s předmětem Vzkz) Ch – chemie a společnost, léčiva (tercie, kvarta)
zařadí houby do samostatné skupiny organismů a objasní důvod samostatného řazení uvede jednobuněčné houby – kvasinky, popíše způsob výživy, význam pro průmysl a lékařství, určí cizopasně kvasinky popíše stavbu houby uvede příklady nejznámějších jedlých hub určí je podle charakteristických znaků vyjmenuje jedovaté houby uvědomuje si nebezpečí záměny s jedlými houbami podobného vzhledu pracuje s atlasem hub	Biologie hub a lišejníků houby – stavba, základní charakteristika významní zástupci zásady sběru a konzumace hub nebezpečí otravy jedovatými houbami, 1.pomoc práce s atlasem	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí Ekosystémy (problematika vztahů organismů a prostředí, potravní řetězce, houby jako saprofyty)	Ch – technologie výroby potravin (tercie, kvarta) Výchova ke zdraví (integrace – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence) Ch – léčiva, návykové látky, biochemické výrobky (tercie, kvarta)
vysvětlí význam hub v přírodě	saprofytismus parazitismus		
popíše stavbu lišejníku vysvětlí pojem symbióza zhodnotí roli lišejníků v přírodě	lišejníky – stavba, základní charakteristika významní zástupci význam v přírodě	EV: Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí (bioindikátor čistoty ovzduší)	
během pozorování třeba i jemu neznámých druhů rostlin pojmenuje jednotlivé orgány u jednotlivých orgánů rozlišuje význam	Biologie rostlin rostlinná buňka a pletiva stavba rostlinné buňky buněčné organely	EV: Ekosystémy (rostliny v ekosystémech)	Ch – prvky, sloučeniny, chemická stavba buněk (tercie, kvarta) Z – význam rostlin pro výživu v jednotlivých

<p>konkrétních typů rostlinných pletiv pro funkci jednoduše vysvětlí funkci buněčných organel rozlišuje tělo nižších rostlin (stélku) od těla rostlin vyšších</p>	<p>stélka nižších rostlin základní typy rostlinných pletiv vegetativní a reprodukční orgány, morfologie a jejich funkce</p>		<p>oblastech světa Vv – zobrazování přírodnin (kreslení buňky, pletiv, rostlin)</p>
<p>objasní rozdíly mezi živočišnou a rostlinnou říší zejména vzhledem k rozdílům ve stavbě buňky, mezi způsobem výživy a získáváním energie pro život rozliší u mnohobuněčných stavbu těla a funkce a vývoj jednotlivých orgánů a orgánových soustav rozliší význačné zástupce hlavních taxonů bezobratlých zhodnotí ekologický, hospodářský a zdravotnický význam bezobratlých cituje populárně naučnou literaturu, která mu může pomoci při poznávání živočichů</p>	<p>Biologie živočichů Biologie bezobratlých živočichů prvoci žahavci houby ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci členovci korýši vzdušnicovci hmyz ostnokožci přehled základních, populárně naučných titulů</p>	<p>EV: Základní podmínky života Ekosystémy</p>	<p>INF – vyhledávání, zpracování a využití informací</p> <p>Výchova ke zdraví – zejména nebezpečí parazitujících prvoků a dalších ento- a ektoparazitujících bezobratlých a způsoby ochrany před nimi, hygienické zásady, příprava pokrmů</p> <p>Vv - pozorování a výtvarné ztvárnění</p> <p>Z – Přírodní obraz Země, systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni</p>
<p>rozlišuje základní projevy chování u hlavních taxonů, zejména epigamní chování, teritoriální, agresivitu apod. rozlišuje chování přirozené od stresového podle stavby těla a chování odhadne přirozené prostředí živočicha</p>	<p>chování živočichů přehled živočišných taxonů bezobratlých</p>		<p>INF – vyhledávání, zpracování a využití informací</p>
<p>rozlišuje jednotlivé způsoby výživy živočichů u hlavních taxonů bezobratlých pojmenuje jejich</p>	<p>heterotrofie a její formy potravní řetězce</p>	<p>EV: Základní podmínky života</p>	

význam v přírodě rozlišuje hlavní druhy domestikovaných živočichů a vysvětlí jejich význam pro člověka	vztahy mezi druhy přehled domestikovaných druhů	Ekosystémy	
--	--	------------	--

Biologie

Ročník: sekunda

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
rozlišuje stavbu těla obratlovců z hlediska základních fyziologických funkcí pojmenuje hlavní živočišné orgány a vysvětlí jejich funkci	Biologie obratlovců vývoj jednotlivých tkání a orgánů orgánové soustavy a jejich funkce	EV: Základní podmínky života	
prezentuje obratlovce jako největší, nejznámější a nejdokonalejší skupinu strunatců se společnými podstatnými znaky stavby těla, kterou tvoří páteř a obratle rozliší význačné zástupce hlavních taxonů obratlovců studuje populárně naučnou literaturu, která mu může pomoci při poznávání živočichů	strunatci obratlovců mihule paryby ryby obojživelníci plazi ptáci přehled zákl., populárně naučných titulů	EV: Ekosystémy (obratlovci jako velká a rozmanitá skupina živočichů ve vodních i suchozemských ekosystémech)	Vv – pozorování a výtvarné ztvárnění těla a orgánů jednotlivých druhů obratlovců Z – Přírodní obraz Země, systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni
rozlišuje základní projevy chování u hlavních taxonů, zejména epigamní chování, teritoriální chování, agresivitu. rozlišuje chování přirozené od stresového podle stavby těla a chování odhadne přirozené prostředí živočicha	chování obratlovců		Cj – produktivní řečové dovednosti – reálie ze světa živočichů, názvy vybraných druhů obratlovců v cizích jazycích
rozlišuje jednotlivé způsoby výživy obratlovců u hlavních taxonů pojmenuje jejich význam v přírodě	heterotrofie a její formy potravní řetězce vztahy mezi druhy	EV: Ekosystémy	Z – význam domestikovaných druhů v různých oblastech světa

rozlišuje hlavní druhy domestikovaných živočichů a vysvětlí jejich význam pro člověka uvede zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	přehled domestikovaných druhů	MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
rozlišuje stavbu těla savců z hlediska základních fyziologických funkcí pojmenuje hlavní orgány savců a vysvětlí jejich funkci	Biologie savců vývoj typu tkání a orgánů typy orgánových soustav orgány a jejich funkce	EV: Základní podmínky života	Fy – mechanika pohybu, mechanické vlastnosti tekutin, dýchací soustava, smysly – optika – oko, zvukové vlny - ucho Ch – chemické reakce – soustava, cévní, dýchací, trávicí (tercie, kvarta)
rozliší význačné zástupce hlavních taxonů zná populárně naučnou literaturu, která mu může pomoci při poznávání živočichů	vnější stavba těla savců vnitřní stavba těla savců vejcorodí živorodí – vačnatci hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, primáti přehled základních, populárně naučných titulů	EV: Ekosystémy MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Z – význam domestikovaných druhů v různých oblastech světa INF – vyhledávání, zpracování a využití informací Vv – pozorování a výtvarné ztvárnění těla savců Z – Přírodní obraz Země, systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni
rozlišuje základní projevy chování u hlavních taxonů, zejména epigamní chování, teritoriální chování, agresivitu. dokáže rozlišit chování přirozené od stresového podle stavby těla a chování odhadne přirozené prostředí živočicha	chování živočichů		Exkurze, ZOO
rozlišuje jednotlivé způsoby výživy živočichů u hlavních taxonů pojmenuje jejich význam v přírodě rozlišuje hlavní druhy domestikovaných	heterotrofie a její formy potravní řetězce vztahy mezi druhy přehled domestikovaných savců	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k přírodě	Výchova ke zdraví - přenosné choroby - bezpečné chování

živočichů, vysvětlí jejich význam pro člověka		Základní podmínky života	
popíše vnitřní stavbu vegetativních orgánů vyšších rostlin uvede funkční souvislosti mezi nimi pojmenuje role jednotlivých částí reprodukčních orgánů v procesu rozmnožování pojmenuje a popíše vnější stavbu vegetativních orgánů	Biologie rostlin stavba těla vyšších rostlin vnitřní stavba kořene, stoku a listu reprodukční orgány vyšších rostlin stavba květu krytosemenných opylení oplození hlavní typy vegetativních orgánů přeměna vegetativních orgánů		Vv – prvky vizuálně obrazného vyjádření, zobrazování přírodnin (orgány rostlin, plody rostlin)
vymezí funkce rostlin nezbytné pro jejich život stručně popíše průběh fotosyntézy a dýchání uvede rozdíly mezi nepohlavním a pohlavním rozmnožováním střídání pohlavní a nepohlavní generace u hospodářsky významných taxonů vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování	životní procesy rostlin fotosyntéza dýchání vodní režim růst a vývoj pohlavní a nepohlavní rozmnožování	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života (význam fotosyntézy pro život na Zemi)	Ch – chemické reakce ve fyziologických procesech organismů, organické sloučeniny, faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí, faktory růstu (tercie, kvarta) Fy – energie, formy a toky energie
zařazuje řasy do systému, popíše stélku, rozmnožování a význam (postavení) řas v potravních řetězcích charakterizuje mechy jako zelené bezcévní výtrusné rostliny, popíše pomocí obrázku stavbu těla a určí významné zástupce, charakterizuje kapradiny, přesličky a plavuně jako i zelené rostliny s dokonale vyvinutými cévními svazky, popisuje a srovnává stavbu jejich těla, uvádí je v souvislosti jako dávné svědky minulosti planety objasní pojem nahosemenná rostlina, charakterizuje jehličnany jako většinou stálozelené dřeviny s úzkými listy-jehlicemi, uvádí příklady jehličnanů i okrasných jehličnanů, popíše výskyt, stavbu těla a životní pochody nejznámějších jehličnanů, vyjádří zásadní rozdíl	nižší rostliny-řasy přechod rostlin na souš mechorosty a vyšší (cévnaté) rostliny přehled výtrusných rostlin systém vyšších rostlin nahosemenné rostliny jinany, cykasy jehličnany, okrasné jehličnany krytosemenné rostliny dvouděložné rostliny : pryskyřníkovité, brukvovité, bobovité, miříkovité, hvězdnicovité, hluchavkovité, lilkovité jednoděložné rostliny: amarylkovité, liliovitě, vstavačovité, lipnicovité	EV: Ekosystémy	Praktické poznávání přírody - pozorování, herbář) - bezpečnost práce Z – šířková vegetační pásma, výškové stupně

<p>mezi pohlavním rozmnožováním semeny a nepohlavním rozmnožováním výtrusy pojmenuje základní části těla krytosemenných rostlin rozliší hlavní druhy bylin, keřů a stromů a zařadí je do správného oddělení, resp. třídy a čeledi, rozlišuje příklady využívání jednotlivých rostlin člověkem: ovocné stromy, zelenina, luštěniny, píce, koření, léčivé rostliny, obilniny, okrasné rostliny, rozpozná jedovaté rostliny</p>			
<p>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>rostlinná společenstva les, voda a mokřady, louka a pastviny, pole</p>	<p>EV: Ekosystémy Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)</p>	<p>Výchova ke zdraví (integrace) Z – šířková vegetační pásma, výškové stupně, krajina, vztah příroda a společnost</p>

Biologie

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
zařazuje člověka do systému živočichů, uvádí podstatné znaky v tělesném vývoji a ve vývoji duševních schopností od hominidů k člověku orientuje se v základních vývojových stupních člověka popíše stavbu jednotlivých částí lidského těla vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav využívá znalostí pro pochopení procesů odehrávajících se ve vlastním těle uvědomuje si rizikové faktory ohrožující zdraví usiluje o zdravý životní styl uvede význam ochrany před přenosnými a nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy pojmenuje zásady zdravého stravování, dle možností je dodržuje uvede rizika poruch příjmu potravy aktivně se zapojuje do programů podporujících zdraví vysvětlí zásady první pomoci	Biologie člověka původ a vývoj člověka lidská plemena stavba a funkce lidského těla soustava opěrná a pohybová soustava trávicí, potřeby výživy podle věku, poruchy příjmu potravy soustava dýchací, vliv kouření na funkci dýchacích orgánů soustava oběhová soustava vylučovací soustava kožní soustava hormonální soustava nervová, stres a jeho vliv na zdraví smyslové orgány složky zdravého životního stylu vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka návykové látky základy 1. pomoci	MKV: Etnický původ, kulturní diference Evropské a globální souvislosti: Objevujeme Evropu a svět OSV: osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálních sdělení. EV: Vztah člověka k prostředí, vývoj člověka, -znečištění ovzduší, hluk, stres OSV: Mezilidské vztahy, morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika MV: působení reklamy na způsob života	D: počátky lidské společnosti-pravěk Z: společenské a hospodářské prostředí: obyvatelstvo světa INF: vyhledávání informací a komunikace Výchova ke zdraví: integrované tematické okruhy Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Změny v životě člověka a jejich reflexe Fy - mechanika pohybu, mechanické vlastnosti tekutin, dých.soustava, smysly-optika-oko, zvukové vlny-ucho, membránový vzruch-elmagnetické děje Z – tropické nemoci oběhové soustavy

Biologie**Ročník: kvarta****Hodinová dotace: 1 VH týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
pojmenuje jednotlivé etapy lidského života chápe jednotlivé etapy lidské reprodukce vytváří si odpovědný přístup k sexualitě uveče tělesné a duševní změny provázející období dospívání odpovědně uplatňuje zásady ochrany reprodukčního zdraví v problémových situacích komunikuje s odbornou pomocí posoudí rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností, těhotenstvím a rodičovstvím mladistvých pojmenuje zásady bezpečného sexu	soustava rozmnožovací, tělesné změny v období puberty růst a vývoj jedince reprodukce člověka sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích reprodukční zdraví antikoncepce, zásady bezpečného sexu	MKV: vrozené nemoci a postižení OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědné chování v partnerském vztahu)	VZ: výživa a zdraví, zdravé stravování, poruchy příjmu potravy, D – pravěké kultury (prima) Vv – pravěké umění (prima) Ov – zakládání rodiny, dospívání Tv-činnosti ovlivňující zdraví, význam pohybu pro zdraví INF: vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací
rozpozná příznaky běžných onemocnění uplatňuje zásady jejich prevence analyzuje nejčastější příčiny vzniku civilizačních chorob a možné způsoby ochrany před nimi	běžná onemocnění a jejich prevence civilizační choroby zdravý životní styl a jeho význam	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	D – vývoj zdravotnictví(léčiva) Ov – princip zdravotního pojištění
porovná pohlavní a nepohlavní rozmnožování vysvětlí podstatu dědičnosti uveče příklady využití dědičnosti v praxi objasní význam dědičnosti pro člověka z hlediska prevence dědičných chorob a ochrany zdraví	základy genetiky gen, genetická informace Mendelovy zákony dědičnosti dědičnost a proměnlivost genetika člověka	MV: Kritické čtení a vnímání medialních sdělení OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Morální rozvoj, hodnoty, postoje	Vkz – vztahy mezi lidmi, formy soužití, význam plánovaného rodičovství D – modernizace společnosti v 18. a 19. století J.G. Mendel
	Základy ekologie	EV: Základní podmínky	

rozlišuje význam jednotlivých faktorů prostředí pro rozšíření druhů na Zemi rozlišuje základní typy ekosystémů analyzuje vztahy mezi druhy ve společenstvu	abiotické faktory les pole louka rybník, řeka mutualismus, predace, parazitismus, kooperace, komenzalismus, amenzalismus	života : příroda, přírodní složky, přírodní prvky, prostředí, životní prostředí	Z – krajina, ekosystémy, biomy Aj - terminologie
definuje hlavní ekologické termíny uvede příklady populací, společenstev, ekosystémů analyzuje vztah živá - neživá příroda	populace společenstvo ekosystém a jeho vývoj, zákon minima ekologická valence	EV: Základní podmínky života Ekosystémy	
pojmenuje hlavní typy potravních řetězců analyzuje potravní vztahy mezi jednotlivými články	typy výživy - autotrofie, heterotrofie, mixotrofie omnivorie, herbivorie, carnivorie potravní řetězce		Ch – látky a prvky
popíše záporné působení člověka na přírodu naznačí, jak by konkrétní jedinec mohl přispět k řešení problémů	globální problémy ochrany přírody skleníkový efekt, populační exploze, vliv průmyslu a zemědělství jednotlivá odvětví lidské činnosti poškozující životní prostředí	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Z (interakce příroda - společnost, trvale udržitelný rozvoj) INF vyhledávání informace

6.12 Biologie

6.12.2 Laboratorní práce – biologie

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Práce s laboratorní technikou

Vyučovací předmět: **Laboratorní práce – biologie**

Časové vymezení předmětu:

Předmět Práce s laboratorní technikou je vyučován ve 4. ročníku osmiletého studia a ve 2. ročníku šestiletého studia s dotací 0,5 hod. týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou. Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce mají formu laboratorních prací, při nichž se třída podle počtu žáků dělí na dvě skupiny. Každá skupina má laboratorní práce 2hodinový blok jednou měsíčně.

Očekávané výstupy RVP ZV – žák:

vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry k nimž dospěl
vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody samostatně používá přístroje a metody k pozorování přírody a organismů používá odbornou literaturu navrhne praktické využití úkonů v souvislosti s probíraným učivem samostatně vyplní laboratorní protokol kriticky diskutuje vybraná témata, zpracovává a ověřuje informace, třídí fakta</p>	<p>základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky používání lupy stavba, funkce a používání mikroskopu pozorování biologických objektů a jevů základy chovu živočichů a pěstování rostlin anatomie a morfologie rostlin a živočichů buněčné struktury mikroorganismy biologie člověka</p> <p>Návrhy laboratorních prací:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trvalé preparáty - epidermis cibule - sklerenchym buňky - nálevníci - plísňe - bezobratlí živočichové (končetiny, křídla, tykadla apod.) - pitva ryby (kapr, štika apod.) - pitva orgánů - určování rostlin 	<p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Rozvoj schopností poznávání, hodnot, postojů Sebeuvědomění, rozvoj osobnosti EV: Zlepšení vztahy k životnímu prostředí, pochopení vnitřních souvislostí a struktur vedoucích k globálnímu dopadu</p>	<p>Výchova ke zdraví: integrované tematické okruhy Biochemie, makroživiny Chemie, fyzika Buněčné struktury, biochemické procesy, tlakové jevy Tělesná výchova</p>
<p>dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování</p>	<p>průběžně</p>		

6.13 Zeměpis

6.13.1 Zeměpis – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Zeměpis

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, vzdělávací obor Zeměpis a současně značnou měrou i ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Vzdělávací obsah Zeměpisu, který má přírodovědný i společenskovední charakter, se prolíná prakticky všemi průřezovými tématy RVP ZV, a to především v těchto průřezových tématech:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Sociální rozvoj

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

Zeměpis je v tomto případě vnímán jako hlavní garant splnění požadavků tohoto průřezového tématu.

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Multikulturalita

Etnický původ

Environmentální výchova

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vyučovací předmět Zeměpis se realizuje také v koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Občanská výchova). Zeměpis svým charakterem výuky umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost zeměpisných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Rozvíjí dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních a společenských jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Vede k porozumění souvislostí mezi stavem přírody a lidskou společností. Zeměpis obohacuje rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, sociálních a hospodářských podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, regionu, České republiky, Evropy a v jednotlivých světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, pochopit vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.

Výběr, začlenění a realizace vybraných témat vzdělávacího obsahu Zeměpisu je prováděn s ohledem na přípravu žáků na vyšší stupeň gymnázia s cílem vytvořit ucelený systém v rámci celého gymnaziálního cyklu.

Časová dotace vyučovacího předmětu Zeměpis:

Vyučovací předmět Zeměpis disponuje časovou dotací:

Prima: 1 hodina týdně

Sekunda: 2 hodiny týdně

Tercie: 2 hodiny týdně

Kvarta: 1 hodiny týdně

Výuka předmětu Zeměpis je založena vedle běžných forem výuky (výkladová hodina, hodina spojená s diskuzí, práce s textem, mapou, se statistickým materiálem, práce s informačními zdroji, problémové pojetí hodiny) také s dalšími formami výuky jako jsou pracovní dílny, školní projekty, zeměpisné soutěže a olympiády, terénní výuka realizovaná jako cvičení a pozorování v okolí školy nebo zeměpisné exkurze.

Obsah vyučovacího předmětu Zeměpis může být realizován ve spolupráci s ostatními předměty formou celoškolních krátkodobých – Den jazyků, Den Země, Den Evropy a dlouhodobých projektů – Planeta 3000, Cestovatelské povídání apod.

Při výuce jsou používány učebnicové tituly, zeměpisné atlasy a mapy, pracovní sešity a listy, elektronické zdroje informací. Výuka většinou probíhá v samostatné odborné učebně s odpovídajícím materiálním vybavením, praktické činnosti se uskutečňují v terénu.

Žáci pracují v hodinách v rámci celé třídy v jednotlivých skupinách a individuálně ve vzájemné spolupráci i samostatně na zadaných úkolech s cílem dopracovat se k požadovaným poznatkům a kompetencím.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou vnímány jako souhrn metod, forem a postupů, které směřují k základnímu cíli – vytváření klíčových kompetencí žáků a jejich dalšímu rozvoji. Tomuto cíli je podřízena výuka předmětu Zeměpis tak, jak je rozvedeno v jednotlivých klíčových kompetencích.

Kompetence k učení:

- učíme žáky dovednosti vyhledávat podstatné a aktuální informace a orientovat se v dostupných zdrojích, zpracovávat, třídít a hodnotit geografická data
- povedeme žáky k porovnávání a propojování získaných poznatků se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, k potřebě celoživotního vzdělávání
- porovnáváním a kritickým hodnocením vedeme žáky k utváření ucelené představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka
- vedeme žáky k souvislému vyjadřování, k umění správně a kultivovaně použít mateřský jazyk
- usilujeme o to, aby žáci zvládli práci s orientačními, topografickými pomůckami, mapami, atlasy, jízdními řády, grafy a statistickými daty
- žáky k samostatnému zhodnocení a porovnání svých dosavadních zkušeností, znalostí a dovedností a formováním patřičných závěrů

Kompetence k řešení problémů:

- vytváříme pro žáky prostor k hledání různých řešení problému nebo úkolu na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností
- usilujeme s žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozujeme společně závěry
- vedeme žáky k poznání lokálních, regionálních a globálních problémů přírodní a společenské sféry
- vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a hodnocení důsledků svých činů
- žáky zapojujeme do různých soutěží a projektů

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k jasné a srozumitelné formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí
- učíme využívat dostupné informace a komunikační prostředky
- vedeme žáky k používání odborné terminologie, správné výslovnosti zeměpisných jmen a názvů
- uskutečňujeme s žáky řízený dialog a diskuzi

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky práci v týmu, řešení úkolů ve skupině
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti
- učíme žáky sebekázni, sebedůvěře, překonávání osobních nedostatků, uznání úspěchu druhých

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k zájmu o ochranu přírodního a životního prostředí, ke vztahu ke krásám přírody, historických a kulturních objektů, k občanské zodpovědnosti za zachování životního prostředí a udržitelného života, k pochopení významu přírodních a společenských hodnot
- učíme žáky bezpečnému pohybu a chování v přírodní krajině i urbanizované krajině, chování a ochraně za mimořádných událostí
- vedeme k poznání cizího i vlastního názoru, uvědomování si svobod občana demokratické společnosti, k pochopení práv a povinností jednotlivce ve společnosti
- prohlubujeme u žáků orientaci v problematice soužití s minoritami, pomáháme utvářet postoje a hodnoty, které respektují rovnoprávnost všech lidí a vyjadřují demokratické přístupy k řešení společenských problémů
- vedeme žáky k poznávání tradic, zvyků a kultury lidí v jednotlivých oblastech světa a k uznání hodnou vytvořených člověkem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému používání pomůcek a přístrojů, dodržování stanovených pravidel pracovních činností
- učíme žáky uplatnit osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v běžném životě a v budoucí profesní orientaci
- vedeme žáky k svědomité a systematické práci

Kompetence digitální

- žáci pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi, získávají informace z digitálního prostředí
- pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií

<ul style="list-style-type: none"> - objasní příčinu zkreslení povrchu na mapách - vnímá a používá plány a mapy jako zmenšený a zjednodušený rovinný obraz zemského povrchu - rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu - aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů map a plánů - vytváří jednoduché mapy a grafy zobrazující geografické aspekty světových událostí - používá různé druhy map k vysvětlení konkrétního důsledku v interakci příroda a člověk - orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů, aktivně s nimi pracuje - určuje zemskou polohu na mapách podle údajů zemské šířky a délky 	Aplikace kartografických a topografických znalostí		Terénní geografická výuka, geografické vycházky a exkurze
<ul style="list-style-type: none"> - určí a popíše tvar Země s pomocí glóbusu - dokáže tvar Země podle konkrétního přírodního úkazu nebo jiného důkazu - používá základní pojmy - objasní postavení Slunce ve vesmíru planetární systém a tělesa sluneční soustavy - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - určí polohu Země ve sluneční soustavě a porovná vlastnosti planety Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - předvede otáčení Země kolem zemské osy, vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi - posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech na Zemi na přírodu 	Planeta Země Postavení Země ve vesmíru Pohyby Země	EV – Základní podmínky života MV – Kritické čtení a vnímání Mediálních sdělení VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	M – Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, jednotky vzdálenosti, porovnávání velikosti planet Fy – Látky a tělesa, Pohyb těles, Vesmír D – Nejstarší civilizace, Křesťanská a středověká Evropa Ov – Globalizace, komunikace, naslouchání Bi – Vývoj Země Planetárium, Hvězdárna

<p>a na společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí - posoudí vztah mezi Měsícem a Zemí - popíše polohu, povrch, pohyb a fáze Měsíce - zhodnotí působení Slunce a Měsíce na planetu Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi - objasní podstatu a účel časových pásem - objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky - vyjádří základní představu o působení vnitřních přírodních sil v zemském tělese a jejich působení na zemský povrch - objasní s porozuměním vnější přírodní síly působící na zemský povrch - popíše proces zvětrávání - objasní protikladné působení vnitřních sil a vnějších přírodních činitelů na utváření zemského povrchu - pojmenuje složky ovzduší - objasní s porozuměním pojem podnebí - pojmenuje činitele ovlivňující podnebí - určí a vymezí podnebné pásy - porovná oblasti s rozdílným podnebím - vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím - pojmenuje činitele utvářející počasí - popíše rozložení zásob vody na Zemi - znázorní složení hydrosféry a hlavní procesy v ní - pojmenuje a vyhledá na mapě oceány, porovná vertikální a horizontální členitost jednotlivých oceánů - popíše vlastnosti mořské vody - popíše útvary povrchových a 	<p>Měsíc – přirozená družice Z</p> <p>Pásmový čas, kalendář</p> <p>Přírodní obraz Země Litosféra</p> <p>Atmosféra</p> <p>Hydrosféra</p>	<p>EV – Základní podmínky života, Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá. Objevujeme Evropu a svět</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Fy – Látky a tělesa, Pohyb těles, síly, Energie</p> <p>CH – Částicové složení látek a chemické prvky, Směsi (tercie)</p> <p>Bi – Neživá příroda, Základy ekologie</p> <p>D – průběžně napříč jednotlivými tématy: vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí v dějinách</p> <p>Terénní geografická výuka v místní krajině</p> <p>Komplexní přírodovědné exkurze a projekty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planeta 3000 - Den Země
---	---	--	---

Zeměpis

Ročník: sekunda

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapách světadíly a jednotlivé regiony světa a určí jejich geografickou polohu - porovná rozlohu jednotlivých světadílů - pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální členitosti - popíše s pomocí mapy výškovou členitost povrchu, pojmenuje a vyhledá nejvýznamnější a nejvíce zastoupené povrchové útvary a posoudí činitele, které je formovaly - porovná podnebí v jednotlivých částech regionu podle teploty, srážek a vlivu dalších činitelů, určí jednotlivá podnebná pásma a typy podnebí - určí a vyhledá v mapách úmoří, hlavní toky, jezera, bezodtoké oblasti - určí na mapě oblasti s podzemní vodou a zhodnotí její význam pro život obyvatel - pojmenuje, vyhledá, srovná a objasní závislost rozmístění šířkových vegetačních pásem a výškových stupňů - pojmenuje a popíše příklady rostlinstva a živočišstva dané oblasti a zařadí je do příslušných geografických pásem - popíše zvláštnosti přírody a uvede předmět jejich ochrany, posoudí stav a problémy životního prostředí - rozlišuje přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní sféra - socioekonomická charakteristika - regionalizace Afriky (severní, střední a jižní Afrika) - srovnání vybraných modelových států jednotlivých oblastí Afriky <p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní sféra a její zvláštnosti - obyvatelstvo - Australský svaz - Oceánie <p>Polární oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arktida - Antarktida	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: Orientace na obecně zeměpisné a politické mapě světa a jednotlivých světadílů v atlasových tematických mapách Regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje Mezinárodní rozvojová spolupráce a humanitární pomoc</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>MKV – Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etnický původ - Multikulturalita	<p>D – Počátky lidské společnosti Nejstarší civilizace Objevy a dobývání. Počátky nové doby Modernizace společnosti</p> <p>Bi – Biologie rostlin Biologie živočichů Neživá příroda Základy ekologie</p> <p>CJ – Receptivní a interaktivní řečové Dovednosti</p> <p>M - Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>INF – Vyhledávání, zpracování a využití informací</p> <p>Ov – Člověk ve společnosti Stát a hospodářství Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Fy– Energie</p> <p>CH – Chemie a společnost</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokumentuje vztahy mezi využíváním přírodních zdrojů a vývojem lidské společnosti - popíše základní etapy a události v historii osídlování - posoudí příčiny v rozmístění obyvatelstva - srovnává obyvatelstvo zeměpisných oblastí podle kultury, způsobu života a náboženství - vyhledá na politické mapě vybrané státy a vybraná města - vyhledá na mapách a popíše významné oblasti koncentrace obyvatelstva, hlavní průmyslové a zemědělské oblasti - vyhledá v mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech - vytyčí společné znaky a problémy daného regionu - posoudí hospodářský a politický význam regionu - určí lokality a příčinu zdrojů politického neklidu - provede porovnání jednotlivých regionů - zhodnotí aktuální hospodářský potenciál a politický význam vybraných států - pojmenuje a popíše z geografického hlediska vybrané modelové státy 	<p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní sféra - obyvatelstvo a sídla - oblasti a státy Ameriky - Severní Amerika (USA, Kanada) - Střední Amerika (Mexiko, Karibská oblast) - Jižní Amerika (Brazílie a guayanská oblast, Laplatská oblast, Andská oblast) <p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní sféra - obyvatelstvo a sídla - jádrové a periferní oblasti - oblasti a státy Asie - Jihozápadní Asie - Monzunová Asie a její dílčí oblasti (jižní, jihovýchodní a východní) - Střední Asie 	<p>EV – Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Tematické exkurze a vycházky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití muzejních sbírek - ZOO, Botanická zahrada <p>Krátkodobé projekty, projektové dny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den jazyků - Cestovatelské povídání - Planeta 3000
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa oceány, kontinenty a světadíly 	<p>REGIONY SVĚTA Rozloha a členitost Světového oceánu</p>	<p>EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí</p>	<p>Bi – Základy ekologie (kvarta) D – Objevy a dobývání (sekunda)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny - vyhledá na mapách s pomocí rejstříku vybraná moře, ostrovy, zálivy a průlivy - posoudí obecný význam a hospodářské využití oceánů, stav a problémy životního prostředí oceánů 	<p>Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán Jižní oceán</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět</p>	
---	---	--	--

Zeměpis

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí geografickou polohu Evropy - porovná rozlohu Evropy s ostatními světadíly - pojmenuje a vyhledá na mapách Evropy významné prvky horizontální členitosti - posoudí s pomocí mapy výškovou členitost povrchu - jmenuje a vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a zhodnotí činitele, které je formovaly - porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy podle teplotních a srážkových poměrů, vlivů polohy a zemského povrchu - vymezí jednotlivá podnebná pásma - rozliší úmoří evropského světadílu, - pojmenuje a vyhledá v mapách hlavní toky, jezera umělé vodní cesty a nádrže - pojmenuje a určí v mapách Evropy šířková pásma a výškové stupně - objasní rozšíření rostlinstva, živočišstva a půd v závislosti na zeměpisné šířce a podnebných faktorech - pojmenuje a vyhledá v mapách příklady národních parků a uvede předmět jejich ochrany - určí a lokalizuje v mapách Evropy oblasti s nejstarším osídlením - zdůvodní příčiny nerovnoměrného osídlení a vyhledá v mapách nejhustěji osídlené oblasti - srovnává obyvatelstvo Evropy podle rozmístění jednotlivých národů a jejich jazyků, podle kultury a způsobu života - vyhledá na politické mapě Evropy oblasti Evropy,	<p>REGIONY SVĚTA Evropa Rozloha, poloha a členitost</p> <p>Povrch</p> <p>Podnebí a počasí</p> <p>Vodstvo</p> <p>Šířková vegetační pásma a výškové Stupně</p> <p>Obyvatelstvo a osídlení</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané - Evropské regiony v globálních souvislostech <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj</p> <p>MKV – Kulturní rozdíly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etnický původ - Multikulturalita <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>D – Počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší civilizace - Kořeny evropské kultury - Křesťanství a středověká Evropa - Objevy a dobývání - Počátky nové doby - Moderní doba - Rozdělený a integrující se svět <p>Ov – Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Bi – Ochrana přírody a životního Prostředí</p> <p>INF – Vyhledávání a zpracování informací</p> <p>M – grafy, tabulky a statistický materiál</p> <p>CJ – přehledné reálie v cizím jazyce</p> <p>Krátkodobé školní projekty, projektové dny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den jazyků - Den Evropy <p>Poznávací školní zájezdy a výměnné pobyty studentů</p>

<p>státy a jejich hlavní města</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí a zdůvodní změny na politické mapě Evropy - určí státy Evropské unie a členské státy NATO - určí geografickou polohu příslušné oblasti Evropy - popíše přírodní poměry a zdroje příslušné oblasti Evropy - zhodnotí její hospodářský a politický význam - určí v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska - charakterizuje obyvatelstvo, sídla, hospodářství, kulturní tradice a předpoklady pro cestovní ruch - podává stručný komplexní geografický přehled modelových států ve jmenovaných oblastech - posoudí hospodářský a politický význam Ruska v současném světě - vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářské oblasti v evropských a asijských regionech Ruska - charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané reálie z života ruské společnosti, vybrané oblasti a sídla Ruské federace 	<p>Oblasti a státy Evropy</p> <ul style="list-style-type: none"> - střední Evropa - západní Evropa - severní Evropa - jižní Evropa - jihovýchodní Evropa - východní Evropa 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu České republiky a posoudí i další aspekty polohy - rozliší typy a průběh státní hranice - porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy - vymezení významné události vývoje státního území a politického uspořádání - posoudí postavení ČR v rámci Evropy a světa - popíše s pomocí obecně zeměpisných pojmů a tematických map přírodní poměry ČR - nastíní hlavní evoluční přírodní změny a procesy na území dnešní ČR v průběhu geologických období - vymezení na geologické mapě ČR podle geologického vývoje dvě základní geomorfologické jednotky, Českou vysočinu a Karpaty - orientuje se na fyzické mapě ČR a vyhledává hlavní horopisné 	<p>Česká republika Poloha a rozloha</p> <p>Geologická stavba a povrch</p> <p>Geomorfologické členění povrchu</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme svět a Evropu - Jsme Evropané <p>EV – Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí - Lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>OSV – Sociální rozvoj</p>	<p>Ov – Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stát a právo - Stát a hospodářství - Mezinárodní vztahy, globální svět <p>Bi- Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základy ekologie <p>D – Počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kořeny evropské kultury - Křesťanství a středověká Evropa - Moderní doba - Rozdělený a integrující se svět

<p>celky</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady působení geomorfologických činitelů v krajině - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR - vyjádří a charakterizuje znaky a rozmístění podnebných oblastí na území ČR - rozliší mezi podnebí a počasím - zařadí území ČR k úmořím evropských moří - pojmenuje a vyhledá na mapě hlavní vodní toky, vodní nádrže - objasní zásoby podzemních vod v ČR, lokalizuje hlavní lázeňské oblasti - rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, uvede rozmístění hlavních typů půd na území ČR - popíše vývojové změny rostlinstva na území ČR - popíše skladbu a rozšíření lesních porostů, pojmenuje výškové vegetační stupně - popíše skladbu a funkci základních ekosystémů na území ČR - zhodnotí stav životního prostředí - vymezí velkoplošná a maloplošná chráněná území - uvádí příklady přírodních a kulturních krajin v ČR zejména v místním regionu - na vybraných příkladech uvede důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR - určí hlavní migrační trendy v rámci ČR a mezi ČR a okolními státy - zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva s nadmořskou výškou, přírodními zdroji a dalšími faktory - uvede změny ve struktuře obyvatelstva - vyhledá aktuální demografické údaje o své obci - rozděluje sídla podle určitých kritérií, uvádí sídla podle jejich funkce - hodnotí proces urbanizace v místním regionu - člení hospodářství do jednotlivých sektorů a nalézá souvislosti mezi nimi - objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR 	<p>Podnebí a počasí</p> <p>Vodstvo</p> <p>Půdy, rozmístění rostlinstva a živočišstva</p> <p>Ochrana přírodního a životního prostředí</p> <p>Obyvatelstvo a sídla</p> <p>Hospodářství</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o ČR</p>	<p>Fy – Energie - Pohyb těles</p> <p>CH – Chemie a společnost</p> <p>INF – Zdroje informací a práce se statistickými daty</p> <p>M – tabulky, grafy</p> <p>Krátkodobé a dvoudobé školní projekty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den jazyků - Den Evropy - Poznej svou vlast, své bydliště - My a naše obec - Den Země <p>Komplexní geografická exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávací zájezd po ČR (zeměpisné, kulturní, historické a hospodářské reálie dané oblasti) <p>Ročníková práce</p> <p>Poznááme svou vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisné, kulturní, historické a hospodářské informace vybrané oblasti - jednoduchá sociální a hospodářská analýza současného stav a prognóza dalšího rozvoje
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - srovnává ukazatele hospodářství se státy EU - rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití - vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby - zhodnotí strukturu surovinové základny ČR - zařazuje jednotlivá odvětví průmyslu do systému odvětvového členění průmyslové výroby - popíše vývoj a lokalizační faktory rozmístění průmyslových odvětví v ČR - v mapách vyhledá hlavní oblasti koncentrace jednotlivých odvětví - pojmenuje klíčové obory jednotlivých průmyslových odvětví - srovnává význam přírodních a sociálních podmínek pro rozmístění těžkého a zpracovatelského průmyslu - zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti přírodních a sociálních podmínkách - doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu - rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí a účelu - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy - popíše a zhodnotí polohu oblastí vzhledem k dopravní síti - posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí - pojmenuje podstatné podmínky a atraktivitu pro rozvoj cestovního ruchu v ČR - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR a uvádí příklady konkrétních lokalit - zhodnotí údaje o zahraničním obchodu a výrobních a nevýrobních službách - pojmenuje mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR, instituce státní správy územní samosprávy - lokalizuje jednotlivé regiony a administrativní celky - komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR s důrazem na místní region z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, životní úrovně, kvality životního prostředí, možností dalšího rozvoje a bariér 	<p>Průmysl</p> <p>Zemědělství</p> <p>Doprava</p> <p>Cestovní ruch</p> <p>Zahraniční obchod a služby</p> <p>Oblasti ČR – kraje ČR</p>		
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí společné znaky a specifické podmínky, hodnotí vazby pohraniční spolupráce v euroregionech - hodnotí na základě dostupných a osvojených znalostí postavení místní oblasti v rámci státu - posoudí a popíše regionální zvláštnosti, typické znaky přírody a osídlení - popíše možné perspektivy a další rozvoj regionu - pracuje aktivně s různými mapami regionu 	Místní region		
---	---------------	--	--

Zeměpis

Ročník: kvarta

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (руды) - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - žák popíše způsob jejich vzniku, uvede příklady vnitřních a vnějších geologických jevů - žák objasní zvětrávání hornin, rozliší mechanické, chemické a biologické zvětrávání - s pomocí mapy žák vysvětlí výskyt sedimentů na území ČR -žák rozlišuje hlubinné a výlevné horniny, objasní jejich vznik, odlišnosti, za pomoci konkrétních příkladů -žák s pomocí mapy určí výskyt vyvřelých hornin na území ČR -žák uvede vztahy mezi horninami vyvřelými, usazenými a přeměněnými -žák uvede horniny obsažené v pevninské a oceánské kůře -dokáže vysvětlit význam hornin a jejich využití - zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - objasní pojmy porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, střední délka života - nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi a objasní jejich příčiny - objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva a proměnlivost vlivu těchto	<p>Nerosty a horniny Mineralogie – nerost, hornina, krystal</p> <p>Třídění nerostů – prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, uhličitany, sírany, křemičitany</p> <p>Petrologie – horniny, vznik hornin</p> <p>Usazené horniny Vyvřelé horniny Horninový cyklus</p> <p>Společenské prostředí Obyvatelstvo světa</p> <p>Rozmístění obyvatelstva na Zemi</p>	<p>Ch – rozpustnost, chemické vzorce, značky prvků</p>	<p>Bi – planeta Země F, Ch – terminologie, rozpustnost Ch – chemické vzorce, značky prvků</p> <p>Ov – Člověk ve společnosti D – Počátky lidské společnosti Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury Křesťanství a středověká Evropa Modernizace společnosti Bi – Základy ekologie ČJL – Jazyková výchova</p>

<p>faktorů v historii lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje typy migrací podle různých kritérií - lokalizuje s pomocí map hlavní migrační proudy v minulosti a přítomnosti - lokalizuje hlavní světové emigrační a imigrační oblasti, určuje příčiny těchto procesů - rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi v závislosti na přírodních podmínkách - argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím - zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin - objasní pojmy světová náboženství, monoteismus, polyteismus - vymezuje základní rozdíly světových náboženství - hodnotí význam náboženského vyznání pro společenské, kulturní a politické prostředí - rozlišuje obyvatelstvo podle fyzických a socioekonomických znaků a uvádí příklady praktických rozdílů v členění obyvatelstva v různých oblastech světa a komentuje tyto skutečnosti - rozlišuje sídla podle velikosti - popíše typické znaky venkovského a městského osídlení - vysvětlí pojmy urbanizace a suburbanizace - uvádí příklady různé funkce měst - jmenuje a lokalizuje na mapách příklady cenných měst jako historicky zachovalých celků ve světě a ČR - jmenuje, popíše cenné památky v místním regionu - uvádí a hodnotí kritéria pro porovnání společenské a hospodářské vyspělosti zemí - pracuje aktivně s tematickými mapami hospodářských činností v celosvětovém měřítku - dokumentuje vývoj hospodářských vztahů v jednotlivých etapách lidstva - rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství států - objasní význam pojmů jádro a periferie v geografickém pojetí - vymezí jádrové a periferní oblasti na území různé 	<p>Územní pohyb obyvatelstva</p> <p>Rozmístění lidských ras, národů a jazyků</p> <p>Územní aspekty náboženství</p> <p>Struktura obyvatelstva</p> <p>Sídla</p> <p>Hospodářské prostředí Světové hospodářství</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí - Ekosystémy <p>MKV – Kulturní rozdíly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip solidarity <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objevujeme Evropu a svět <p>VDO – Občanská společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principy demokracie <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>INF – Vyhledávání, zpracování a využití informací</p> <p>Krátkodobé projekty, projektové dny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den jazyků - Den Evropy - Planeta 3000 - Cestovatelské povídaní <p>Poznávací školní zájezdy a výměnné pobyty studentů</p> <p>D – Počátky lidské společnosti Modernizace společnosti</p> <p>Ov – Stát a hospodářství Mezinárodní vztahy, globální svět Člověk ve společnosti</p> <p>CH – Chemie a společnost</p> <p>Fy – Energie</p> <p>Bi - Základy ekologie</p> <p>M – Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>INF- Vyhledávání a zpracování informací</p>
---	--	--	--

<p>regionální velikosti, lokalizuje je na mapách a uvádí jejich charakteristické znaky</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami hospodářství - popíše a zhodnotí různé zemědělské systémy v závislosti na přírodních, hospodářských a politických poměrech - vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci - hodnotí význam pěstování zemědělských plodin v různých částech světa - lokalizuje na mapách hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat a hodnotí jeho význam - zhodnotí hlavní charakter, funkci a rozmístění světového rybolovu, lesního a vodního hospodářství - znázorňuje základní členění průmyslu na odvětví - lokalizuje největší průmyslové oblasti světa, - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití - lokalizuje vazby těžkého a energetického průmyslu na surovinovou základnu - zvažuje hlavní lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních průmyslových odvětví - charakterizuje význam a postavení dopravy ve světě, určí hlavní dopravní cesty, druhy a činitele ovlivňující její rozvoj - rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru a "dopravního prostředí" - popíše aktuální trendy a vývojové tendence v dopravě - specifikuje postavení obslužné sféry v zemích podle jejich společenské a hospodářské vyspělosti - hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí světa - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, uvádí jejich lokalizační faktory - zhodnotí význam a hlavní směry světového trhu a mezinárodního obchodu - jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských organizací a integrací, uvádí příklady členů a jejich zaměření 	<p>Světové zemědělství</p> <p>Světová průmyslová výroba</p> <p>Doprava</p> <p>Služby, cestovní ruch a rekreace</p>	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EV – Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí <p>OSV – Osobnostní rozvoj</p> <p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Zeměpisné exkurze do výroby</p> <p>Dlouhodobý projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznej svou vlast <p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globální svět
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí příčiny vyspělosti a zaostalosti jednotlivých oblastí světa z hospodářského hlediska - pracuje aktivně s tematickými mapami hospodářských činností - orientuje se na politické mapě světa - vzájemně srovnává státy podle fyzicko-geografických kritérií a podle kritérií hospodářských a společenských - rozlišuje různé aspekty polohy státu - uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení, vlády, politického systému a správního členění - pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa - uvede názvy hlavních mezinárodních politických a vojenských organizací a seskupení a zhodnotí jejich význam při řešení konfliktů - pojmenuje, vyhledá a uvede příklady tradičních, aktuálních konfliktů ve světě - používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu a ve lidské společnosti - rozlišuje vzhled, funkce a znaky přírodní krajiny kulturní krajiny - uvádí a rozlišuje na konkrétních příkladech základní složky a prvky krajiny - uvádí a popisuje na příkladech v místní krajině vztahy mezi jednotlivými složkami přírodní krajiny - posuzuje vzhled a funkci krajin jako výsledek působení přírodních procesů a působení lidí - posoudí na konkrétních příkladech, jak přírodní prostředí a zásahy do něj ovlivňují způsob života lidí na Zemi - objasní komplexnost a globálnost působení antropogenních vlivů na krajinu a na životní prostředí a lokalizuje na příkladech poškozování složek krajiny ve světovém, kontinentálním či v lokálním měřítku i poškozování životního prostředí podle jednotlivých aktivit hospodářských sektorech a odvětvích - objasní na příkladech narušení společenského prostředí, jejich příčiny v lokálním, regionálním a v globálním měřítku - posoudí příčiny, následky globálního poškozování 	<p>Mezinárodní obchod Politická mapa současného světa Státy na Zemi</p> <p>Státní zřízení</p> <p>Stupeň rozvoje států světa Ohniska neklidu v současném světě</p> <p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Krajina Krajinná sféra přírodní a socioekonomická Krajinné složky, prvky, funkce a vzhled krajiny Krajinotvorní činitelé a procesy</p> <p>Změny krajiny, typy krajin Interakce příroda – společnost Složky a aspekty společenského prostředí Globální civilizační,</p>	<p>svět</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát - Principy demokracie</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>EV – Základní podmínky života - Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí</p> <p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět - Globální problémy lidstva</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj</p>	<p>D – Kořeny evropské kultury - Moderní doba - Rozdělený a integrující se svět</p> <p>INF – Vyhledávání, zpracování a využití informací</p> <p>Krátkodobé školní projekty: - Den jazyků - Den Evropy Ročníková práce - Ohniska napětí v současném světě</p> <p>Bi - Základy ekologie - Praktické poznávání přírody - Neživá příroda</p> <p>Fy – Energie</p> <p>CH – Bezpečnost práce - Chemie a společnost</p> <p>Ov – Stát a hospodářství - Globální svět - Mezinárodní vztahy</p> <p>VKZ, Bi – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (prima, tercié) - Ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy) - Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>Školní projekty - Den Země - Den životního prostředí - My a naše obec</p> <p>Komplexní a geografické exkurze - Poznej svou vlast, své bydliště</p>
---	--	--	---

<p>životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní chování v případě ohrožení – objasní výchovné, hospodářské, právní a technologické prostředky ochrany životního prostředí - vysvětlí pojem trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti 	<p>environmentální a ekologické</p> <p>Problémy lidstva</p> <p>Udržitelnost života</p> <p>Ochrana životního prostředí</p>		
--	---	--	--

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Výuka probíhá průběžně ve všech ročnících.

Žák:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajin
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určuje světové strany na mapě a v terénu - orientuje se v krajině podle objektů a mapy - odhaduje vzdálenosti - čte s porozuměním topografické mapy - pracuje aktivně s turistickými mapami - pracuje aktivně s pochodovým úhlem, azimutem - používá prakticky zeměpisnou síť a zeměpisné souřadnice k určování zeměpisné polohy určitých lokalit - pořizuje jednoduché náčrtky, situační plány, schématické mapky a náčrty pochodové osy - pracuje s porozuměním s jízdními řády v tištěné i elektronické podobě - pořizuje s pomocí vybraných dat a podkladů jednoduché itineráře cest a výletů - pořizuje dokumentaci z cest - aplikuje při cvičeních v terénu a zeměpisných exkurzích zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu 	<p>Praktická topografie při pohybu v terénu</p> <p>Praxe s mapami a atlasy</p> <p>Situační črty a plány v krajině</p> <p>Bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Sociální rozvoj</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV – Kritické čtení a vnímání Mediálních sdělení</p>	<p>Bi – Praktické poznávání přírody - Základy ekologie</p> <p>M – Geometrie v prostoru a v rovině</p> <p>INF – Využití digitálních technologií (prima, tercie)</p> <p>VKZ, Bi - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (prima, tercie)</p> <p>TV – Činnosti ovlivňující úroveň Pohybových dovedností - Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Terénní geografická výuka v místní krajině, v okolí školy</p> <p>Komplexní přírodovědná a geografická exkurze</p> <p>Krátkodobé školní projekty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den Země - My a naše obec - Poznej svou vlast

<p>- reaguje na situaci navozující nebezpečí v přírodě a při živelných pohromách</p> <p>- vykonává aktivně praktické činnosti úkoly</p> <p>plynoucí z konkrétních námětů podle zeměpisných cvičení v terénu, z obsahu zeměpisných exkurzí, z programu geografických projektů</p> <p>- hodnotí výsledky svých prací a prezentuje je v různé podobě</p>			
---	--	--	--

-

6.14 Hudební výchova

6.14.1 Hudební výchova – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Umění kultura

Vzdělávací obor: **Hudební výchova**

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět zahrnuje celý obsah Hudebního oboru vzdělávací oblasti Umění a kultura. Obsah předmětu se soustředí na vybudování komplexního vztahu k hudbě i umění a kultuře obecně.

Vzdělávání se zaměřuje především na vnímání umění jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a tvořivých aktivit směřujících k rozvoji celkové žákovy hudebnosti.

Hudební jazyk je vnímán jako specifická formy komunikace. Žáci získávají orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti evropských i mimoevropských národů.

Předmět je vyučován na nižších stupni gymnázia v primě, sekundě, tercii a kvartě s časovou dotací 1 hodiny týdně

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené klavírem, kytarou, perkusemi, boomwhackery, Orffovým instrumentárem a zobcovými flétnami.

Výuka předmětu je založena především na výkladu, práci s textem, kooperaci ve skupině, aplikaci poznatků v praxi, recitaci, dramatizaci, vlastní tvůrčí činnosti apod.

Realizace výstupů ŠVP je prováděna ve spolupráci s dalšími předměty v rámci mezipředmětových vztahů.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací. Pro plné zapojení do výuky musí ovládat nebo dokázat odvodit základní odbornou terminologii. Žáci jsou vedeni k realizaci vlastních aktivit, což podněcuje jejich kreativitu i organizační schopnosti. Žákům je umožněno pracovat s vlastními zážitky a poznatky a spojovat do souvislostí s nově získanými.

Kompetence k řešení problémů

Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémových úloh, k hledání vlastních cest, k vyhledávání, třídění a systematizaci poznatků, k uplatňování poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí přiměřeně komunikovat se svými spolužáky i vyučujícími, prezentovat a obhajovat své názory, tolerovat názory druhých, argumentovat a kultivovaně diskutovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí základům kooperace a týmové práce přímo při výuce i dlouhodobých společných projektech. Jsou vedeni k respektování pravidel chování a k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi. Žáci zažívají situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a rozvíjí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností.

Kompetence občanské

Žáci se seznamují s kulturním životem v různých kulturách, s kulturními tradicemi národů a společenských systémů. Žáci jsou vedeni k ochraně a ocenění našich kulturních tradic.

Kompetence pracovní

Žáci realizují kompetenci k podnikavosti ve specifických projektech, jakými je např. plán vlastního hudebního festivalu. V rámci některých učebních obsahů (rozvoj hudebního průmyslu, hudební nosiče, hudební žánry) se studenti setkají s fungováním trhu v minulosti a současnosti.

Kompetence digitální

Žáci pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi, získávají informace z digitálního prostředí, pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií. Žáci vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu. Seznamují se s různými platformami určenými k poslechu a sdílení hudební produkce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova

Ročník: prima

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - sluchem rozpozná nepatřičný zvuk (chybu) v proudu znějící hudby	Hudba v nás diagnostika hudebních schopností a dovedností; využití prvků muzikofiletiky	Osobnostní a sociální výchova	Ov – sebepoznávání, osobnost
- je schopen reflektovat změny barvy, výšky a dynamiky, tyto změny je také schopen reprodukovat - se orientuje na klaviatuře, je schopen zahrát krátký motiv podle notového zápisu	Barvy hudby vlastnosti tónu – barva, výška, síla; tónorod; klaviatura		Fy – vlastnosti zvuku, šíření zvuku
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	Hudba a lidský hlas tvorba tónu; hlasová hygiena; žánry využívající lidský hlas		Bi – stavba hlasového ústrojí ČJL – artikulace, hlasová hygiena
- zazpívá společně se spolužáky jednoduchý dvojhlas - zná některé folklórní nástroje	Hudba na venkově folklór; lidová píseň; country a trampská hudba; folk a písničkáři	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	ČJL – lidová slovesnost Z – odlišné podmínky života ve městech a na venkově, odlišné podmínky života v různých částech světa
- reprodukuje na základě svých	Hudba a čas		

individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	rytmus, metrum, tempo; vlastnosti tónu – délky not		
- vnímá identitu a kontrast uvnitř skladeb - je schopen poznat téma a jeho opakování - používá základní hudební terminologii	Hudba a melodie hudební výraz; hudební pojmy; kánon; rondo; písňová forma; motivická práce; hudebně tvořivé činnosti – tvorba vlastní skladby, změna formy skladby		
- rozezná durovou a mollovou tonalitu - sluchově odliší tón, interval a akord (slyší rozdíl mezi jedním, dvěma a více tóny) - na hudební otázku (melodickou či rytmickou) improvizuje hudební odpověď	Hudba a soulad intervaly; souzvuky; harmonické funkce; tonální cítění;		M – poměry, zlomky
- rozpozná kvalitní a nekvalitní umělecké dílo, svou volbu je schopen podložit argumenty	Umění a zábava artifiziální a nonartifiziální hudba; vybrané hudební žánry	Mediální výchova	

Hudební výchova**Ročník: sekunda****Hodinová dotace: 1 VH týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- sluchem rozpozná hudbu raného středověku - dokáže se svou vokální nebo instrumentální činností vhodně připojit do znějícího proudu hudby	Hudba předků rituály; hudba starých evropských národů; židovsko-křesťanská tradice; řecko-římská tradice	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	D – antické a křesťanské kořeny evropské civilizace
- dokáže úměrně svým dovednostem reprodukovat specifické prvky v písních z mimoevropského prostředí - rozezná sluchem některé mimoevropské mody (pentatonika, židovská stupnice)	Hudba v různých koutech světa Evropa; Asie; Austrálie; Amerika; Afrika	Multikulturní výchova	Z – charakteristika kontinentů a světadílů
- pozná část Jaro z cyklu Čtvero ročních dob - při změnách nálady přehrávané hudby je schopen vysvětlit, které vlastnosti hudby se změnila a jakým způsobem	Hudba a příroda Čtvero ročních dob; Skladby inspirované přírodou – Čtvero ročních dob, Novák: Bouře a jiné; skladby podle přírodních živlů	Enviromentální výchova	
- vysvětlí princip zvukomalebnosti - dokáže přiřadit k přírodním jevům vhodný hudební nástroj, který je schopen je svým tónem vhodně imitovat	Hudba jako příběh pohádka o rozkvetlé jabloni; programní hudba a absolutní hudba; zvukomalba – Slepíčka, El Grillo a jiné; metrum, takt, metrum, rytmus	Osobnostní a sociální výchova	ČJL – líčení
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudba jako obraz Karneval zvířat; Obrázky z výstavy; Má vlast		Vv – tvorba komiksu, ilustrace příběhu
- vysvětlí rozdíl mezi pojmy opereta,	Hudba jako drama		ČJL – libreto, literární předlohy

<p>opera a muzikál</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná ukázky známých oper, muzikálů a baletů - je schopen pohybem vyjádřit náladu poslouchané hudby 	<p>opera; opereta; muzikál; balet</p>		<p>slavných oper</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pozná melodii chorálů Hospodine pomiluj ny a Kdož su boží bojovníci a je schopen je reprodukovat - zahraje na melodický nástroj jednoduchý doprovod (v souvislosti s tématem středověku např. rytmizovaný interval kvinty) 	<p>Hudba a náboženství</p> <p>chorál; kantáta; oratorium; melodické ozdoby</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	<p>ČJL – středověká literatura</p> <p>D – středověk</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sluchem pozná - je schopen vytvořit zvuk nebo jednoduchou melodii na dechový nástroj (zobcová flétna, skleněná láhev, nosová flétna aj.) - je schopen vytvořit zvuk nebo jednoduchou melodii na strunný nástroj (monochord, hudební luk, kytara, housle aj.) 	<p>Hudba a hudební nástroje</p> <p>dělení hudebních nástrojů; vývoj hudebních nástrojů; nástrojové skupiny v orchestru; výroba vlastních hudebních nástrojů</p>		<p>Vv – výroba nástrojů</p>

Hudební výchova**Ročník: tercie****Hodinová dotace: 1 hodina týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- nakreslí schéma symfonického orchestru - rozpozná sluchem barvu jednotlivých nástrojových skupin	Hudba a orchestr nástrojové sekce orchestru; partitura, dělení hlasů; italské hudební názvosloví; druhy hudebních těles a souborů		Fy – vznik tónu
- vhodným způsobem doprovodí mluvené slovo nástroji dostupnými v učebně	Hudba a lidské nitro melodram; výrazové prostředky – dynamika, melodie, instrumentace; skladby podle temperamentů	Osobnostní a sociální výchova	
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Hlas a hudba stavba hlasových orgánů; jednohlas a vícehlas; jednohlas: chorál, jednohlasá píseň vícehlas: píseň s doprovodem, kánon, quodlibet		D – gregoriánská reforma
- umí zazpívat českou hymnu - pozná evropskou a slovenskou hymnu - je schopen napsat několik relevantních informací o Smetanovi a Dvořákovi - pozná na základě poslechu largo z Novosvětské symfonie a některé skladby z cyklu Má vlast	Hudba a národní identita hymny a národní písně; České národní obrození, Dvořák, Smetana, Suk a další; národní hudba v evropských zemích	Výchova demokratického občana	D – národní obrození ČJL – národní obrození
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ	Hudba a pohyb vývoj tanců od baroka dodnes;	Osobnostní a sociální výchova	Tv – pohybová koordinace

hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	taneční hudba; žánry taneční hudby		
- pozná sluchem jazzovou hudbu a rap - dokáže zrytmizovat krátký text - dokáže improvizovat na melodický nástroj v omezeném tónovém prostoru	Hudba města kramářská píseň a meistersingeři; kolébka jazzu New Orleans; hudba z předměstí – hiphop, house, rap a jiné	Multikulturní výchova	ČJL – kramářská píseň D – 1. polovina 20. století v USA
- rozpozná některé techniky v hudbě 20. století	Hudba a technický pokrok odraz rozvoje techniky v hudbě; nové přístupy k hudbě 20. století; elektronické a elektroakustické nástroje	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Fy – elektrické jevy

Hudební výchova

Ročník: kvarta

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- vysvětlí principy neumatické notace - sluchově rozpozná Seikilovu píseň a Svěcení jara - podílí se na synchronizované rytmicko-melodické hudební činnosti	Hudba jako obřad antická hudba (Seikilova píseň, monochord); středověká hudba (církevní stupnice, neumatická notace); rituál (Svěcení jara, exotická hudba – např. raga)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	ČJL – antická a středověká literatura
- vytvoří návrh a rozpočet vlastní fiktivní či reálné hudební akce	Hudba jako produkt hudební management; hudební průmysl; tvorba návrhu vlastního hud. festivalu	Mediální výchova	ZSV, M – tvorba rozpočtu ČJL – počátky filmového průmyslu
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Hudba v proměnách času vybraní autoři – renesance, baroko, klasicismus, romantismus		D – jednotlivá historická období ČJL, Vv – umělecké slohy
- popíše principy dodekafonie - rozpozná disonantní a konsonantní zvuky	Hudba a válka umění hluku – Luigi Russolo; fuga smrti (světové války, Německo, dodekafonie, serialita); Vietnam, hippies a Woodstock; koncerty svobody (The Berlin Celebration Concert – Bernstein 1989, The Wall – Roger Waters 1990, Rolling Stones na Strahově 1990, 1995)	Výchova demokratického občana	ČJL – literatura mezi světovými válkami D – 2. polovina 20. století v USA
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudba jako forma perioda; písňová forma; rondo;		

	<p>variacce; sonátová forma; taneční suita</p>		
<p>- popíše princip zápisu a čtení u vybraných hudebních nosičů - vytvoří návrh odhlučnění místnosti - umí nahrát nebo přepracovat krátkou zvukovou stopu</p>	<p>Hudba a fyzika hudební akustika; hudební nosiče; zpracování zvuku</p>	<p>Mediální výchova</p>	<p>Fy – akustika</p>
<p>- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p>	<p>Hudba jako životní styl hudební žánry ve 20. a 21. století – swing, budovatelská píseň, country & western, R&R, R&B, soul, jazz, rock, pop, punk, folk, indie, reggae, disco, elektronická hudba, hiphop, SKA, world music, metal, underground</p>	<p>Multikulturní výchova</p>	

6.15 Výtvarná výchova

6.15.1 Výtvarná výchova – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Umění kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, je určen žákům nižšího gymnázia v hodinové dotaci: prima a sekunda – 2 hodiny týdně, tercie a kvarta – 1 hodina týdně (dle organizačních možností školy vyučováno v blocích 2 hodiny 1x za 14 dní).

Výtvarná výchova umožňuje studentům jiné než pouze racionální poznání světa, opírá se o zkušenosti získané vnímáním, cítěním, prožíváním, představami a fantazií. Umožňuje vyjadřovat vjemy, pocity, dojmy, myšlenky, představy a nacházet pro ně účinné vyjadřovací prostředky, různé varianty řešení a vhodný způsob prezentace. Estetická výchova výtvarná podporuje studenty ve vyjádření svých postojů a názorů specifickým jazykem výtvarného umění, a tím směřuje k chápání uměleckého procesu jako způsobu komunikace. Podporuje spolupráci a pozitivní vztahy mezi studenty. Umožňuje prevenci sociálně patologických jevů.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci.

Učivo je členěné do tří obsahových domén: "Rozvíjení smyslové citlivosti", "Uplatňování subjektivity", "Ověřování komunikačních účinků".

Obsahem **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Časová dotace pro tento předmět je v primě a v sekundě 2 hod. týdně a v tercii a v kvartě

1 hodina týdně. V primě a sekundě probíhá výuka ve dvouhodinových blocích, v tercii a kvartě probíhá výuka ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dní. Výuka je realizována ve výtvarném ateliéru a v plenéru. Součástí výuky jsou výstavy, přednášky, besedy, návštěvy významných uměleckých památek, referáty, exkurze, soutěže a výukové programy pořádané Národní galerií v Praze a galerií Rudolfinum. Žáci jsou tak seznámeni s výtvarnými osobnostmi i uměleckými díly z průběhu vývoje uměleckých slohů, směrů a stylů. V praktické části žáci pracují různými výtvarnými technikami.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

**Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova
Mediální výchova.**

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací. Pro plné zapojení do výuky musí ovládat nebo dokázat odvodit základní odbornou terminologii. Žáci jsou vedeni k realizaci vlastních aktivit, což podněcuje jejich kreativitu i organizační schopnosti. Žákům je umožněno pracovat s vlastními zážitky a poznatky a spojovat do souvislostí s nově získanými.

Kompetence k řešení problémů

Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémových úloh, k hledání vlastních cest, k vyhledávání, třídění a systematizaci poznatků, k uplatňování poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí přiměřeně komunikovat se svými spolužáky i vyučujícími, prezentovat a obhajovat své názory, tolerovat názory druhých, argumentovat a kultivovaně diskutovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí základům kooperace a týmové práce přímo při výuce i dlouhodobých společných projektech. Jsou vedeni k respektování pravidel chování a k odmítání všeho, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi. Žáci zažívají situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a rozvíjí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností.

Kompetence občanské

Žáci se seznamují s kulturním životem v různých kulturách, s kulturními tradicemi národů a společenských systémů. Žáci jsou vedeni k ochraně a ocenění našich kulturních tradic.

Kompetence pracovní

Žáci realizují kompetenci k podnikavosti ve specifických projektech, jakými je např. plán vlastního hudebního festivalu. V rámci některých učebních obsahů (rozvoj hudebního průmyslu, hudební nosiče, hudební žánry) se studenti setkají s fungováním trhu v minulosti a současnosti.

Kompetence digitální

Žáci pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi, získávají informace z digitálního prostředí, pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií. Žáci vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu. Využívají možnosti návštěvy galerií a muzeí formou interaktivních prohlídek. Tvoří vizuální díla pomocí počítačových programů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova

Ročník: prima

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p>- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>- prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, a barevné kvality – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)</p> <p>-uspořádání objektů na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje</p>	<p>OSV: Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV: Psychohygienu – pozitivní myšlení a vztahy</p> <p>OSV: Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině</p> <p>OSV: Komunikace – řeč těla, zvuků a slov jako prostředek komunikace</p> <p>EV: Ekosystémy – lesy v okolí školy, město a příroda</p> <p>EV: Základní podmínky života – živly</p> <p>EV: Problémy životního prostředí – třídění odpadu a jeho využití</p> <p>MV: Lidské vztahy – udržování tolerance a rozvíjení spolupráce</p>	<p>Hudební výchova, poslech</p> <p>Občanská výchova, Vztahy ve skupině, já a druzí</p> <p>Hudební výchova, vnímání zvuků prostředí a vlastního těla</p> <p>Biologie, Zeměpis – projekt ke dni země</p> <p>Biologie, Fyzika</p> <p>Biologie, Občanská výchova</p> <p>Občanská výchova, Vztahy ve skupině, já a druzí</p>

Výtvarná výchova**Ročník: sekunda****Hodinová dotace: 2 VH týdně**

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>-vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- prvky vizuálně obrazných vyjádření uplatňuje pro zobrazení vlastních zkušeností, vjemů, představ</p> <p>- variacemi prvků dosahuje originálních výsledků</p> <p>- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných jinými smysly a k zaznamenání podnětů z oblasti fantazie</p> <p>-vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivní a symbolické</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>- prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, a barevné kvality – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)</p> <p>-uspořádání objektů v ploše a objemu, vyjádření vztahů, pohybu</p> <p>-reflexe ostatních uměleckých druhů</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie</p> <p>- typy vizuálně obrazných vyjádření-objekty, ilustrace textů, volná malba apod.</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, prezentace ve veřejném prostoru školy</p>	<p>OSV: Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV: Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, relaxace</p> <p>OSV: Komunikace – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, neverbální sdělování</p> <p>VMEGS: Jsme Evropané</p> <p>EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí, ochrana kulturních památek</p> <p>EV: Problémy životního prostředí – třídění odpadu a jeho využití</p> <p>MKV: Lidské vztahy – udržování tolerance a rozvíjení spolupráce</p> <p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu k reklamě</p>	<p>Hv – poslech hudby a zvuků</p> <p>OV, D – kořeny evropské civilizace</p> <p>Z-doprava D, OV – ochrana kultur. památek</p> <p>OV-mezilidské vztahy</p> <p>ČJL – mediální sdělení</p>

Výtvarná výchova

Ročník: tercie

Hodinová dotace: 1 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích</p> <p>- k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném umění</p> <p>- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p>- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p>- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>- pokouší se o interpretaci vizuálně obrazných vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí i osobních zkušeností</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>- prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury – jejich vztahy a uspořádání</p> <p>-uspořádání objektů do celků, vyjádření vztahů, pohybu a proměn</p> <p>-reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů ve vlastní tvorbě</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>-typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace, volná malba, plastika, comics, reklama komunikační grafika ad.</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje</p>	<p>OSV: Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředěnosti</p> <p>OSV: Sebepoznání a sebepojetí-moje tělo, moje psychika</p> <p>OSV: Kreativita – originalita, citlivost, tvořivost</p> <p>OSV: Komunikace – řeč těla, zvuků a slov jako prostředek komunikace</p> <p>VMEGS: Objevujeme Evropu a svět-naše vlast a Evropa</p> <p>EV: Ekosystémy –lidská sídla, kulturní krajina</p> <p>EV: Vztah člověka k prostředí-náš životní styl, ochrana přírody</p> <p>MKV: Lidské vztahy – udržování tolerance a rozvíjení spolupráce</p> <p>MV: Stavba mediálních sdělení-reklama, tvorba časopisu</p>	<p>Hv-vnímání hudby a zvuků</p> <p>OV, Bi</p> <p>Čjl - tvorba vlastního sdělení</p> <p>Z</p> <p>Z</p> <p>Bi – ochrana přírody OV-životní styl</p> <p>Čjl-kritické vnímání mediálních sdělení</p>

Výtvarná výchova**Ročník: kvarta****Hodinová dotace: 1 VH týdně**

Školní výstup Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
<p>- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim</p> <p>- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <p>-uspořádání objektů na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>- vyjadřuje se různými typy vizuálně obrazných vyjádření: plastika, animovaný film, fotografie, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>- osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování</p>	<p>OSV: Rozvoj schopností poznání – cvičení smyslového vnímání</p> <p>OSV: Psychohygienu – pozitivní myšlení a vztahy</p> <p>OSV: Komunikace – řeč těla, zvuků a slov jako prostředek komunikace</p> <p>OSV: Kooperace a kompetice – ve skupině, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci</p> <p>VDO: Občanská společnost a škola – participace žáků na životě místní komunity a okolí školy</p> <p>EV: Ekosystémy – lesy v okolí školy, město a příroda</p> <p>MV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k reklamě</p>	<p>Hudební výchova, poslech hudby a zvuků, vnímání zvuků prostředí a vlastního těla</p> <p>Občanská výchova</p> <p>Občanská výchova</p> <p>Biologie, Občanská výchova</p> <p>Občanská výchova, Média a společnost</p>

6.16 Tělesná výchova

6.16.1 Tělesná výchova – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova zahrnuje celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru tělesná výchova z RVP ZV.

Cílem je vzdělávání žáků v oblasti aktivního pohybu jako prostředku všestranného a harmonického rozvoje dítěte a jako významného činitele působící na zdravotní stav. Vedeme žáky k optimálnímu rozvoji tělesné, sociální a duševní zdatnosti. Na základě svých individuálních předpokladů mají žáci možnost rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuálně i zdravotní oslabení. Dále žáky vedeme k zvládnutí prostorové orientace ve sportovních hrách, pochopení pravidel a jejich dodržování, k chování fair-play i zdravé rivalitě. Tělesná výchova umožňuje žákům rozvíjet svoji vůli, cílevědomost a samostatné rozhodování.

Součástí výuky je také příprava na různé sportovní soutěže, kterých se naše škola pravidelně zúčastňuje.

Žáci si jasně utvářejí vztah ke zdraví a umí si preventivně zdraví chránit.

Gymnázium nemá sportovní zaměření.

Povinný vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje od primy až po kvartu ve dvouhodinové týdenní dotaci. Tělesná výchova se realizuje v dvouhodinových spojených blocích, kdy hodina trvá 45 minut. Výhodou je větší efektivita vyučovací jednotky. Vzhledem k tomu, že tělesná výchova je natolik specifický předmět, kdy musí vyučující ve svém tematickém plánu pro jednotlivé ročníky přizpůsobit učivo i výstupy dané výkonnosti žáků, je na našem gymnáziu učivo a výstupy předkládáno zvlášť pro první a druhý ročník a zvlášť pro třetí a čtvrtý ročník. U vyšších ročníků (kvinta – oktáva) je učivo přizpůsobeno vždy danému ročníku.

Pravidelná výuka probíhá v těchto prostorech:

Sportovní areál Třešňovka, v případě schválení pronájmu v tělocvičnách Základní školy Rakovského

Rekreační a kondiční areál RAK a areál Ráček

Hodiny probíhají také mimo školu:

lezecká stěna (Smíchov), plavání (Podolí), běh a turistika (Modřanská rokle)

Po dobu studia obsahově doplňují výuku tělesné výchovy tyto aktivity, ve kterých se realizuje také **obsah Průřezových témat**:

Úvodní soustředění pro žáky prim a kvint – mimo jiné zaměřeno na turistiku, pohybovou aktivitu v přírodě, orientaci v terénu podle mapy a buzoly, hry pro vzájemnou spolupráci a důvěru ve skupinách, zdravou výchovu (bezpečnost, první pomoc, prevence patologických jevů)

Každý rok v období Světového dne zdraví je ve spolupráci s Bi, VKZ, ČJ, Ov vyhlášen **Den zdraví** – přednášky a workshopy na různá témata týkající se zdraví a výchovy ke zdraví (pohybové programy a kondiční režimy, správná výživa, první pomoc, nemoci, zdravotní cvičení...)

Ozdravný pobyt s lyžováním pro žáky tercií a kvint – turistika, běžecké lyže, sjezdové lyže a snowboard

Po zájemce se dále realizuje ozdravný pobyt v Řecku (Rhodos), který je úzce spjat s turistikou a sportovními aktivitami v dané lokalitě.

V letních měsících je organizován celoškolní **Sportovní den** – různé sportovní disciplíny, mezitřídní soutěže apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka tělesné výchovy na KGM se bezprostředně dotýká a zároveň rozvíjí všechny klíčové kompetence vzdělávání:

Kompetence k učení

pomocí ukázek vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji

upozorňujeme žáky na chyby při cvičení a dbáme na správné provedení cviků

podporujeme prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Kompetence k řešení problémů

navozujeme problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci, nutnosti stanovit taktiku hry, řešit herní situace a problémy spojené s pohybovou aktivitou

umožňujeme žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí (plánování, příprava, realizace, zpětné hodnocení)

přidělujeme žákům role rozhodčího a organizátora, při kterém se učí jednat přiměřeně ve vypjatých situacích, hájit své rozhodnutí a vyjádřit svůj názor

Kompetence komunikativní

učíme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví
vedeme žáky k diskusi o taktice družstva ve všech sportovních odvětvích
instruuje žáky, jak komunikovat při hře s ostatními spoluhráči
rozvíjíme komunikaci při rozboru herních situací

Kompetence sociální a personální

vedeme žáky k dodržování pravidel fair play
zařazujeme cviky a činnosti, kde je nutná vzájemná spolupráce, dopomoc a záchrana
vyžadujeme v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti
podporujeme možnost zapojení i málo průbojných a iniciativních žáků a rozvíjíme jejich schopnost zastávat různé role
učíme žáky rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské a pracovní

v hodinách netolerujeme sociálně patologické jevy, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
vyžadujeme od žáků vhodné sportovní vybavení pro výuku
podporujeme aktivní sportování
objasňujeme a podáváme příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
učíme první pomoci při úrazech lehčího charakteru
vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
zpracováváme a prezentujeme naměřené výkony

Kompetence digitální

žáci pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi,
získávají informace z digitálního prostředí, pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií.
žáci vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu. Seznamují se s různými programy podporujícími zdravý životní styl – chytré hodinky – sledování denní aktivity, kalorické kalkulačky apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova

Ročník: prima a sekunda

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> -zařazuje některé pohybové činnosti do svého pohybového režimu pravidelně -využívá kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení k zlepšování své tělesné zdatnosti -vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport • správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> -využívá vhodný pohybový režim ke zlepšování své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • celkové posilování svalového aparátu • rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy, manipulace se zatížením 	<p>OSV – sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</p>
<ul style="list-style-type: none"> -využije návaznosti pohybové činnosti na pohybovou hru -využívá kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení k zlepšování své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • využívá pohybových her pro prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • individuální a skupinové rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, uvolnění nejzatíženějších partií těla 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - přizpůsobí pohybovou aktivitu stavu ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní aspekty TV • drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující svalovou kondici a podporující růst svalové hmoty) • reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů, hodnoty, postoje a praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> -uplatňuje pravidla hygieny při sportu v různých prostředích -předvídá různá nebezpečí zranění a přizpůsobí jim své chování 	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách • bezpečnost při různých druzích her a v různém prostředí 	<p>OSV – sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace</p>

<p>–uplatňuje zásady bezpečného chování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybových her pro zdraví a rozvoj osobnostních vlastností • využití nestandardního a přírodního prostředí pro pohybové hry • zásady bezpečného používání konkrétního sportovního náčiní a náradí 	<p>Vkz (sport a zdraví)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí aktivně osvojené pojmy <p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede základní cviky podle slovních pokynů • předvede základní dopomoc a záchranu při cvičení • předvede kotoul vpřed a vzad • předvede s dopomocí stoj na rukou a na hlavě • předvede přemet stranou • předvede skoky na místě i z místa a rovnovážné polohy v postojích • předvede odraz z můstku • předvede roznožku přes kozu podél • předvede náskok do vzporu, výmyk • předvede základní techniku šplhu na tyči a na laně <p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede jednoduchou sestavu s náčiním • cvičí podle předcvičujícího • zúčastní se kruhového posilovacího tréninku <p><i>podle svých předpokladů</i></p>	<p>ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • kondiční programy • posilování <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy činnosti • základní druhy sportovních her • základní označení a vybavení hřišť • základní role ve hře • základní pravidla sportovních her • příprava a organizace utkání <p>HÁZENÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik – herní činnosti jednotlivce • vedení míče driblinkem, uvolňování s míčem a bez míče, přihrávka jednoruč vrchem, obsazování hráče s míčem a bez míče, střelba na branku, činnost brankaře • základní herní kombinace ve dvojicích a trojicích • herní systémy <p>BASKETBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik – herní činnosti jednotlivce • vedení míče driblinkem, uvolňování s míčem a bez míče, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba na koš, krytí útočníka s míčem a bez míče • základní herní kombinace ve dvojicích a trojicích • herní systémy <p>FLORBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik – herní činnosti jednotlivce • vedení míče hokejkou, přihrávka forhend, bekhend, zpracování míčku, střelba na branku, činnost brankaře 	<p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce soutěživost</p> <p>OSV – kreativita, seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce soutěživost, kreativita MKV – lidské vztahy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • předvede osvojené herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy a aplikuje je ve hře • vyjmenuje základní atletické disciplíny • použije atletickou abecedu k rozcvičení a rozvoji běžeckých dovedností <p><i>podle svých předpokladů zvládá a</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede rychlý běh na vzdálenost 60 – 80 m • předvede vytrvalostní běh na vzdálenost 400 – 1 500 m • rozliší v běhu techniku sprintu a vytrvalostního běhu <p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede hod míčkem a kriketovým míčkem <p>• aplikuje základní pojmy úpolových činností</p> <p><i>podle svých předpokladů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní herní kombinace ve dvojicích a trojicích • herní systémy <p>FOTBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce • pohyb s míčem a bez míče, zastavení, zpracování míče (převzetí, ztlumení), vedení míče přihrávka po zemi, vhazování míče, střelba z místa a povedení míče • odebrání míče soupeři • základní herní kombinace ve dvojicích • herní systémy <p>VOLEJBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik přehazované s pravidly volejbalu • nácvik herních činností jednotlivce • správné držení těla a rukou při odbití obouruč vrchem i spodem • podání spodní <p>NETRADIČNÍ POHYBOVÉ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení: softbal, frisbee, ragby, stolní tenis <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy disciplín, povely • základní pravidla atletických soutěží • průpravná cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a obratnosti <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> • speciální běžecká cvičení (atletická běžecká abeceda) • nácvik běžecké techniky • koordinace pohybu – různé druhy běhu • rychlý běh do 80 m • vytrvalostní běh do 1 500 m <p>Hod míčkem/granátem</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik hodu z místa • nácvik hodu po třech krocích • hod kriketovým míčkem/granátem na výkon <p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů • zásady bezpečnosti při úpolových činnostech 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • předvede pád do kolébky, přes rameno • předvede základní úchop a vyproštění z něho <p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede základní plavecký styl prsa, kraul a uplave minimálně 50 m • předvede základní skoky do vody • využije mapu a buzolu k orientaci v neznámém prostředí • vyjmenuje zásady chování v přírodě a řídí se jimi • podílí se na přípravě turistického výletu 	<ul style="list-style-type: none"> • přetlačování soupeře v různých obměnách • pádová technika • střehové postoje a odpory v nich • základy sebeobrany <p>TURISTIKA A SPORTY V PŘÍRODĚ (V PRIMĚ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy spojené s pěší turistikou • orientace podle mapy a buzoly • základy ochrany přírody • chůze a pohyb v terénu • základy orientačního běhu • příprava jednoduché turistické trasy 	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>Z, INF (orientace na mapě, využití internetu)</p> <p>OSV – poznávací schopnosti, komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • s dopomocí rozliší chyby v technice a poradí, jak se zlepšit • využije pro zlepšení svých pohybových dovedností činnosti uplatňované při TV • uvědomí si své zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti • pravidla dané pohybové činnosti • chyby a nedostatky v pohybové činnosti 	<p>OSV – poznávací schopnosti,</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her • popíše hřiště u dvou sportovních her • rozliší role ve hře (divák – rozhodčí – hráč – organizátor) • vyjmenuje pojmy základních cvičebních poloh, postojů a pohybů • popíše používané náradí a nečinní, atletické disciplíny • popíše základní pravidla používaná na soutěžích jednotlivých sportovních odvětví • spolupodílí se na měření výkonů a organizaci soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV • tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • základní pravidla her, atletických soutěží, gymnastických soutěží • základní pojmy disciplín, názvy náčiní, povely • základy organizace soutěží • příprava a organizace utkání 	<p>OSV – komunikace, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty a postoje</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje některé olympijské disciplíny 	<ul style="list-style-type: none"> • historie OH 	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje některé významné sportovce • posuzuje přínos pohybových her a sportovních aktivit pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů • jedná fair-play při hrách • předvádí pomoc handicapovaným, respektuje opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> • významní sportovci jednotlivých sportovních odvětví • význam pohybových her a sportovních aktivit pro rozvoj osobnostních vlastností 	<p>Jsme Evropané</p> <p>OSV – mezilidské vztahy MV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</p>
<p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vyřeší ve hře jednoduché herní situace • dohodne se na taktice se spoluhráči 	<ul style="list-style-type: none"> • týmová hra dle platných či upravených pravidel pro daný sport • zásady týmové spolupráce a taktiky 	<p>OSV – komunikace, spolupráce a soutěživost, řešení problémů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší role ve hře (divák – rozhodčí – hráč – organizátor) • rozhoduje podle osvojených pravidel jednu sportovní hru 	<ul style="list-style-type: none"> • základní role ve hře a soutěži • základní pravidla sportovních her • příprava a organizace utkání a soutěží 	<p>MKV – lidské vztahy OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • spolupodílí se na měření výkonů v atletických soutěžích a na posuzování pohybových dovedností ve sportovních hrách 	<ul style="list-style-type: none"> • statistická zjištění • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
<ul style="list-style-type: none"> • spolupodílí se aktivně na organizaci závodů, turnaje, soutěží a her 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivní organizace utkání, turnaje, závodu a pohybové činnosti 	<p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, řešení problémů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s tabulkou či výsledkovou listinou • doplňování příslušných dat • vyhledávání a čtení potřebných dat z výkonnostních tabulek • zajišťování potřebných dat 	<p>Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení</p>

Tělesná výchova

Ročník: tercie a kvarta

Hodinová dotace: 2 VH týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje některé pohybové činnosti do svého pohybového režimu pravidelně • využívá kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení k zlepšování své tělesné zdatnosti • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport • správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů • kondiční programy a pohybové režimy – základy • posílení ochablého svalstva, protažení zkrácených svalových partií	OSV – seberegulace a sebeorganizace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • využívá vhodný pohybový režim a kondiční program ke zlepšování své tělesné zdatnosti • využívá jednoduchého posilování s vlastní vahou těla • zaměřuje se cíleně na oslabené partie	<ul style="list-style-type: none"> • celkové posilování svalového aparátu • rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy, manipulace se zatížením • kondiční posilování – kruhový trénink	OSV – sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> • využije návaznosti pohybové činnosti na pohybovou hru • využívá kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení k zlepšování své tělesné zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> • využívá pohybových her pro prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • individuální a skupinové rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, uvolnění nejzatíženějších partií těla	OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • posoudí nevhodnost užívání dopingových	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní aspekty TV • drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující svalovou kondici a podporující růst svalové hmoty)	OSV – seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů, hodnoty, postoje a praktická etika

<p>látek a odmítá je</p> <ul style="list-style-type: none"> •přizpůsobí pohybovou aktivitu stavu ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> •reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit •reakce těla na zakázané dopingové látky 	
<ul style="list-style-type: none"> •uplatňuje pravidla hygieny při sportu v různých prostředích •předvídá různá nebezpečí zranění a přizpůsobí jim své chování •uplatňuje zásady bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> •hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách •bezpečnost při různých druzích her a v různém prostředí •význam pohybových her pro zdraví a rozvoj osobnostních vlastností •využití nestandardního a přírodního prostředí pro pohybové hry •zásady bezpečného používání konkrétního sportovního náčiní a náradí 	<p>OSV – sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace</p>
<p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •přiřadí aktivně osvojené pojmy •předvede základní cviky podle slovních pokynů •předvede základní dopomoc a záchranu při cvičení •předvede kotoul vpřed a vzad •předvede stoj na hlavě a na rukou •předvede přemet stranou •předvede skoky na místě i z místa a rovnovážné polohy v postojích •předvede krátkou sestavu z těchto prvků: kotouly ve vazbách, přemet stranou, jednoduché obraty, váha •předvede odraz z můstku •předvede roznožku přes kozu podél •předvede skrčku přes kozu na šíř •předvede náskok do vzporu, výmyk •předvede toč vpřed, podmet •předvede šplh na tyči a na laně <p><i>podle svých předpokladů</i></p>	<p>ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> •cvičení s náčiním (švihadlo) •kondiční programy •posilování <p>SPORTOVNÍ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> •základní pojmy činností •druhy sportovních her •označení a vybavení hřišť •základní role ve hře •pravidla sportovních her •příprava a organizace utkání <p>HAZENÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> •návik – herní činnosti jednotlivce •vedení míče driblinkem, uvolňování s míčem a bez míče, přihrávka jednoruč vrchem, obsazování hráče s míčem a bez míče, střelba na branku, činnost brankaře •základní herní útočné kombinace ve dvojicích a trojicích založené na přihrávání, přebíhání, nabízení se do volného prostoru, clonění •herní systémy obranné i útočné •řízená hra dle upravených pravidel <p>BASKETBAL</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce soutěživost</p>

<ul style="list-style-type: none"> • předvede rychlý běh na vzdálenost 60 – 100 m • předvede vytrvalostní běh na vzdálenost 400 – 3 000 m • rozliší v běhu techniku sprintu a vytrvalostního běhu <ul style="list-style-type: none"> • předvede hod míčkem a kriketovým míčkem <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základní pojmy úpolových činností <i>podle svých předpokladů</i> • předvede pád do kolébky, pád kotoulem přes rameno vpřed i vzad • předvede základní úchop a vyproštění z něho • orientuje se v úpolových sportech: judo, karate, aikido <p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede základní plavecký styl prsa, kraul a uplave minimálně 100m • orientuje se i v jiných plaveckých stylech • předvede základní skoky do vody • předvede startovní skok • orientuje se v základní problematice záchrany tonoucího <p><i>podle svých předpokladů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních pojmech 	<ul style="list-style-type: none"> • rozehrání míče přes nahrávače • řízená hra dle upravených pravidel <p>NETRADIČNÍ POHYBOVÉ HRY</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení: softbal, frisbee, ragby, stolní tenis <p>ATLETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy disciplín, povely • základní pravidla atletických soutěží • průpravná cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a obratnosti <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> • speciální běžecká cvičení (atletická běžecká abeceda) • nácvik běžecké techniky • koordinace pohybu – různé druhy běhu • starty z různých poloh • rychlý běh do 100 m • vytrvalostní běh do 3 000 m <p>Hod míčkem</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik hodu z místa • nácvik hodu po třech krocích • nácvik rozběhu a odhodu • zvolení správné vzdálenosti pro náběh <p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů • zásady bezpečnosti při úpolových činnostech • přetlačování soupeře v různých obměnách • pádová technika • střehové postoje a odpory v nich • základy sebeobrany • základy úpolových sportů: judo, karate, aikido 	<p>OSV – poznávací schopnosti, komunikace</p>
--	--	--

<p>sjezdového a běžeckého lyžování, dokáže je aktivně aplikovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede základní carvingový oblouk • předvede klasický způsob běhu na lyžích 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší chyby v technice a poradí jak se zlepšit • využije pro zlepšení svých pohybových dovedností činnosti uplatňované při TV • uvědomí si své zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti • pravidla dané pohybové činnosti • chyby a nedostatky v pohybové činnosti 	<p>OSV – poznávací schopnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her • popíše hřiště u dvou sportovních her • rozliší role ve hře (divák – rozhodčí – hráč – organizátor) • vyjmenuje pojmy základních cvičebních poloh, postojů a pohybů • popíše používané náradí a nečinní, atletické disciplíny • popíše pravidla používaná na soutěžích jednotlivých sportovních odvětví • spolupodílí se na měření výkonů a organizaci soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV • tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • základní pravidla her, atletických soutěží, gymnastických soutěží • základní pojmy disciplín, názvy náčiní, povely • základy organizace soutěží • příprava a organizace utkání 	<p>OSV – komunikace, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty a postoje MKV – lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje některé olympijské disciplíny a dokáže o nich mluvit • vyjmenuje některé významné sportovce • posuzuje přínos pohybových her a 	<ul style="list-style-type: none"> • historie OH • disciplíny OH • významní sportovci jednotlivých sportovních odvětví • význam pohybových her a sportovních aktivit pro rozvoj 	<p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané OSV – mezilidské vztahy</p>

<p>sportovních aktivit pro navazování a upevnování mezilidských kontaktů</p> <ul style="list-style-type: none"> • jedná fair-play při hrách • předvádí pomoc handicapovaným, respektuje opačné pohlaví	<p>osobnostních vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomoc při nenadále situaci ve hře či soutěži	<p>MKV – lidské vztahy</p>
---	---	-----------------------------------

6.17 Výchova ke zdraví

6.17.1 Výchova ke zdraví – nižší stupeň osmiletého a šestiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět: **Výchova ke zdraví**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět zahrnuje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví z RVP ZV – 1 hod. Celková časová dotace předmětu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické, a fyzické) a být za ně odpovědný.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi.

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je určen pro primy. Propojuje v sobě témata vzdělávacích oborů biologie, občanská výchova, cizí jazyky. Ze vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví v RVP ZV se jedná především o tato témata:

Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, hodnota a podpora zdraví, osobnostní a sociální rozvoj (viz vzdělávací obsah předmětu).

Výuka předmětu je založena především na výkladu, práci s textem, názorných ukázkách i praktickém provedení získaných znalostí. Dále je zařazováno relaxačním cvičení, kompenzační, vyrovnávací a dechové cvičení.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí, které vycházejí ze strategií popsaných na úrovni školy. Z nich se ve výuce předmětu *výchova ke zdraví* nejčastěji uplatňují následující:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku podpory a ochrany zdraví i biologii člověka a povedou k ochotě se o tato témata dále zajímat
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů z oblasti aktivní podpory a ochrany zdraví a vedeme je k jejich pravidelnému využívání

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví a k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci svých možností
- vedeme žáky k samostatnému pozorování praktických jevů a jednání lidí souvisejících se zdravím (především civilizačními chorobami), k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v různých etapách života

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na problematiku zdraví a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích.

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví
- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdraví, vztahů obou pohlaví

Kompetence občanské:

- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy, dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích.

Kompetence pracovní:

- nabízíme dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmová činnosti.

Kompetence digitální

- žáci pracují s osobním počítačem a digitálními technologiemi,

- získávají informace z digitálního prostředí, pracují s informacemi, a to především s využitím digitálních technologií.

- žáci vyhledávají, třídí a kriticky hodnotí data z internetu, seznamují se s různými programy podporujícími zdravý životní styl – chytré hodinky – sledování denní aktivity, kalorické kalkulačky apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví

Ročník: **prima**

Hodinová dotace: 1 hod. týdně

Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy, poznámky
- vyhledá různé definice zdraví - uvede příklady různého pojetí zdraví v historii - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života	Pojem zdraví – pojetí, definice a historie - zdravý způsob života - faktory ovlivňující zdravotní stav - vlastnosti organismu zděděné po předcích - příklady negativních vlivů: nízká pohybová aktivita, nevhodné stravování, kouření, pití alkoholu zneužívání drog, neopatrné chování, přílišná zátěž tělesná i duševní - vliv životního prostředí na zdraví (ovzduší, voda, půda, hluk, sluneční záření aj.	OSV - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání, sebepojetí - utváření praktických životních dovedností - psychohygiena EV - vztah člověka k prostředím - komunikace o problémech životního prostředí - lidské aktivity a životní prostředí MV	Dějepis – historie zdraví Biologie – vlivy na zdraví Chemie – drogy Fyzika – hluk, sluneční záření

<p>- stručně vyjádří hlavní body vybraného preventivního programu</p>	<p>- zdravotní péče preventivní a léčebná - preventivní programy</p>	<p>- média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví</p>	
<p>- komunikuje s lékařem o svých zdravotních potížích - rozpozná příznaky běžných nemocí a včas informuje dospělé - poskytne základní péči při nemoci v rodině (změří teplotu, zavolá lékaře, podá nápoj) - uplatňuje důležité zásady při podávání léků (neužívat žádné léky bez vědomí rodičů nebo jiné dospělé osoby) - vhodně reaguje na situaci úrazu, v případě potřeby přivolá záchranou službu - zná umístění obvazového materiálu v lékárnice, ošetří lehčí poranění - označí nebezpečná místa ve svém okolí a v souvislosti s nimi navrhne způsoby bezpečného chování</p>	<p>- běžné nemoci a jejich příznaky - infekční nemoci - cesty přenosu - ochrana před nemocemi - jak se chránit před úrazem (bezpečné chování) - zásady první pomoci domácí lékárnice - péče při nemoci v rodině, užívání a ukládání léků</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznání - komunikace v různých situacích. - hledání pomoci při potížích</p> <p>EV - vnímání života jako nejvyšší hodnoty - rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti ochrany zdraví</p>	<p>Bi – viry, bakterie, první pomoc</p>
<p>- rozlišuje mezi zdravými a méně zdravými potravinami - rozlišuje mezi potravinami s vysokým a nízkým obsahem tuku, cukru a soli - argumentuje proti nepřiměřené konzumaci sladkých, tučných, slaných pokrmů a některých potravinářských výrobků - s pomocí dospělých se rozhoduje ve prospěch zdravých pokrmů - orientuje se v údajích na obalech potravinářských výrobků - rozlišuje mezi čerstvými, starými a zkaženými potravinami - posoudí, do jaké míry se děti stravují zdravě</p>	<p>- zásady zdravé výživy - pestrá strava - potraviny rostlinného a živočišného původu, nápoje - denní stravovací a pitný režim - nákup a skladování potravinami - pyramida výživy - zastoupení potravin v jídelníčku - zásady společenského chování u stolu</p>	<p>OSV - řešení problémových úloh verbální a neverbální komunikace - komunikace v různých situacích - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EV - zemědělství a životní prostředí</p> <p>MV - role médií při výběru a nákupu potravin a nápojů</p>	<p>Ov – mezilidské vztahy Bi – tercie, integrace Vzk Bi- výživa, výživové hodnoty</p>

<ul style="list-style-type: none"> - projevuje ochotu uplatňovat zásady zdravého stravovacího a pitného režimu - přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci i při stravování v přírodě 			
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami - rozezná nejnámější léčivé i jedovaté rostliny, jedlé a jedovaté houby - uvede zdravotní rizika při neodborném manipulování s lepidly, ředidly a jinými chemickými látkami - pojmenuje cesty přenosu viru HIV/AIDS a způsoby ochrany před infekcí - vysvětlí, jak se chránit před stykem s cizí krví (nalezené injekční stříkačky aj.) - argumentuje ve prospěch zdraví - uvede na konkrétních případech lživost reklamních triků souvisejících s propagací cigaret a alkoholu - je si vědom, že je zakázáno prodávat dětem alkoholické nápoje a cigarety - orientuje se v legislativě omezující kouření 	<ul style="list-style-type: none"> - rizika ohrožující zdraví - zneužívání návykových látek - kouření, pití alkoholu - škodlivé účinky na zdraví - pravidla správného užívání léků - rizika při neodborném zacházení s chemickými látkami používanými v domácnosti - HIV/AIDS – cesty přenosu - odmítání návykových látek, komunikace v různých situacích. - reklamní vlivy - návykové látky a zákon 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v různých situacích (odmítání, vysvětlování, přesvědčování) - aktivní rozvíjení sociálních dovedností <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické vnímání mediálních sdělení (kouření, alkohol v médiích) - vyhodnocování mediálních sdělení – manipulace reklamou 	<p>Bi – houby, rostliny</p> <p>Bi, Ov – prohlubování témat v tercii (běžná onemocnění, prevence, návykové látky, projevy násilí, stres aj.)</p> <p>OV – mediální sdělení, zákony</p> <p>Chemie – drogy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky - projevuje ochotu respektovat svobodu druhého dítěte - projevuje účelné způsoby chování v simulovaných situacích osobního i cizího ohrožení - odmítne dotyky, sliby, lákání a dárky od osob, které nezná 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování při různých činnostech s vrstevníky - způsoby chování, které podporují dobré vztahy - projevy násilí – agresivita šikanování - týrání a sexuální zneužívání dětí - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení - linky důvěry, krizová centra 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravé a vyrovnané sebepojetí - chování podporující dobré mezilidské vztahy - hledání pomoci při potížích - respektování, podpora, pomoc - pomáhající a prosociální chování <p>MKV</p>	<p>Ov – mezilidské vztahy, psychohygienu, stres, násilí, mediální výchova</p>

<p>- přivolá pomoc dospělých, policie v situacích cizího ohrožení</p>	<p>- ohrožení v důsledku mimořádných událostí (živelní pohroma) - stres a relaxace</p>	<p>- tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi - respekt k jiným sociokulturním skupinám OSV Psychohygienu MV - kritické vnímání mediálních sdělení a jejich správné vyhodnocení - vliv médií na postoje a chování (násilí, manipulace)</p>	
<p>- orientuje se v základních cvičích, které podporují korekci oslabení - vysvětlí rozvoj civilizačních chorob vznikajících jako důsledek nesprávného životního stylu zná základní potřeby pro nápravu civilizačních onemocnění, popřípadě svého zdravotního oslabení - objasní zdravotní rizika nedodržování korekčních cviků - uplatňuje získané informace ve prospěch vylepšení svého zdravotního vztahu</p>	<p>-základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky -prevence a korekce oslabení -denní režim z pohledu zdravotního oslabení -soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení</p>	<p>OSV - zdravé a vyrovnané sebepojetí - hledání pomoci při potížích - pomáhající a prosociální chování MKV - tolerantní chování a spolupráce s jinými lidmi MV - média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví</p>	